

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

HUTNÍCTVO – tvárnenie kovov

Súkromná spojená škola
Železiarne Podbrezová

organizačná zložka

Súkromná stredná odborná škola hutnícka
Železiarne Podbrezová

2020

Názov ŠkVP	Hutníctvo – tvárnenie kovov
Kód a názov	ŠVP 22 HUTNÍCTVO
Kód a názov študijného odboru	2262 K hutník operátor
Stupeň dosiahnutého vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou a výučným listom ISCED 354
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma organizácie výchovy a vzdelávania	denná forma štúdia
Vyučovací jazyk	slovenský
Spôsob ukončenia štúdia	maturitná skúška
Druh školy	súkromná škola
Zriaďovateľ	Železiarne Podbrezová a.s., Kolkáreň 35, 976 81 Podbrezová
Prerokované v pedagogickej rade	28. augusta 2020
Prerokované v rade školy	31. augusta 2020 Ing. Mária Niklová, v. r.
Schválené zriaďovateľom školy	31. augusta 2020 Ing. Mária Niklová, v. r.
Platnosť ŠkVP	01. september 2020, začínajúc 1. ročníkom
Miesto vydania	Súkromná SOŠ hutnícka Železiarne Podbrezová, Družby 554/64, 976 81 Podbrezová tel: 048/671 2725 e-mail: ssosh@ssosh.sk web: www.ssosh.sk

Podbrezová 31. august 2020

Ing. Miriam Pindiaková, v. r.
riaditeľka školy

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu

Platnosť ŠkVP, dátum	Revidovanie ŠkVP, dátum	Záznam o inováciách, zmenách, úpravách a pod.
01.09.2020		

Obsah

1	Charakteristika a vlastné zameranie školy	1
1.1	Zriaďovateľ školy – Železiarne Podbrezová a.s.	1
1.2	História školy	2
1.3	Duálne vzdelávanie	3
1.4	Centrum odborného vzdelávania a prípravy	3
1.5	Vízia školy	5
1.6	Klíma školy	5
1.7	Veľkosť a vybavenie školy	6
1.8	Charakteristika pedagogického zboru	7
1.9	Poradné orgány školy	7
1.10	Poslanie predmetových komisií	8
1.11	Profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov	9
1.12	Projekty, medzinárodná spolupráca	9
1.13	Spolupráca zriaďovateľa so školou	10
1.14	Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi	11
2	Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania	13
2.1	Základný cieľ výchovy a vzdelávania	13
2.2	Strategické ciele výchovy a vzdelávania	13
2.3	Ciele výchovy a vzdelávania	13
2.3.1	Oblasť komunikačných schopností	13
2.3.2	Oblasť ústnych a písomných schopností, komunikácie v materinskom a cudzom jazyku, matematickej gramotnosti	14
2.3.3	Oblasť využívania informačno-komunikačných technológií	15
2.4	Všeobecné ciele odborného vzdelávania a prípravy	16
3	Profil absolventa	19
3.1	Celková charakteristika absolventa	19
3.2	Kľúčové kompetencie	20
3.3	Odborné kompetencie	21
4	Charakteristika školského vzdelávacieho programu	25
4.1	Popis vzdelávacieho programu	25
4.2	Základné údaje	25
4.3	Organizácia výučby	26
4.4	Zdravotné požiadavky na uchádzača	28
4.5	Osobitosti a podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	28
5	Učebný plán	31
5.1	Učebný plán	31
5.2	Prehľad využitia týždňov	32
5.3	Poznámky k učebnému plánu	32

6	Učebné osnovy	35
6.1	Učebné osnovy všeobecno-vzdelávacích predmetov	35
6.1.1	Slovenský jazyk a literatúra	35
6.1.2	Anglický jazyk	47
6.1.3	Nemecký jazyk	69
6.1.4	Ruský jazyk	90
6.1.5	Etická výchova	107
6.1.6	Dejepis	112
6.1.7	Občianska náuka	116
6.1.8	Fyzika	120
6.1.9	Matematika	133
6.1.10	Telesná a športová výchova	142
6.2	Učebné osnovy odborných predmetov	150
6.2.1	Hutnícka chémia	150
6.2.2	Technické kreslenie	153
6.2.3	Strojníctvo	157
6.2.4	Technológia	162
6.2.5	Kontrola a meranie	165
6.2.6	Grafické systémy	169
6.2.7	Náuka o kovoch	172
6.2.8	Tvárenie kovov	178
6.2.9	Ekonomika	187
6.3	Učebné osnovy praktického vyučovania	192
6.3.1	Odborný výcvik	192
6.4	Učebné osnovy účelových kurzov	198
6.4.1	Kurz pohybových aktivít v prírode	198
6.4.2	Účelové cvičenia	203
6.4.3	Kurz na ochranu života a zdravia	206
7	Spôsob a podmienky ukončovania štúdia a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní	209
8	Materiálno-technické a priestorové podmienky	211
8.1	Druh zariadenia a dispozičné riešenie	211
8.2	Priestorové zabezpečenie prevádzky školy	211
8.3	Priestorové zabezpečenie teoretického vyučovania	211
8.4	Priestorové zabezpečenie odborného výcviku	212
8.5	Zabezpečenie stravovania a ubytovania	213
8.6	Technicko-ekonomické zabezpečenie	213
9	Vnútný systém kontroly a hodnotenia žiakov	217
9.1	Hodnotenie a klasifikácia žiakov	218
9.2	Všeobecné zásady hodnotenia a klasifikácie žiakov	218
9.3	Získavanie podkladov na hodnotenie a klasifikáciu	219
9.4	Postup pri hodnotení a klasifikácii prospechu	219
9.5	Hodnotenie a klasifikácia správania	219
9.6	Opatrenia vo výchove	220
9.7	Celkové hodnotenie	220
9.8	Komisionálne skúšky	221
9.9	Opravné skúšky	221
10	Vnútný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy	223

Charakteristika a vlastné zameranie školy

Škola sa nachádza v obci Podbrezová, v západnej časti okresu Brezno. Sídli v budove zriaďovateľa školy Železiarní Podbrezová a.s.

Vzdelávací program je vytvorený pre žiakov, ktorí majú záujem o odborné vzdelávanie. Škola od 1. septembra 2017 je zapojená do systému duálneho vzdelávania. Orientuje sa predovšetkým na odborné vzdelávanie a praktickú prípravu žiakov, ktorú realizuje pri zriaďovateli Železiarne Podbrezová a.s.

Škola v súčasnosti ponúka pre žiakov duálne vzdelávanie v odboroch:

ŠVP pre skupinu odborov	Školský vzdelávací program	Študijný/učebný odbor
Študijné odbory		
22 Hutníctvo	Hutníctvo – tvárnenie kovov	2262 K hutník operátor
24 Strojárstvo a ostatná kovospa- cúvacia výroba II	Strojárstvo – opravy a údržba	2413 K mechanik strojov a zaria- dení
26 Elektrotechnika	Elektrotechnika	2697 K mechanik elektrotechnik
	Mechatronika	2679 K mechanik mechatronik
Učebné odbory		
22 Hutníctvo	Hutník – obsluha hutníckej vý- roby	2275 H hutník
24 Strojárstvo a ostatná kovospa- cúvacia výroba II	Strojár – obrábanie kovov	2433 H obrábač kovov
	Strojár – opravy strojov a zaria- dení	2466 H 02 mechanik opravár – stroje a zariadenia
26 Elektrotechnika	Elektrotechnik – údržba elek- trozariadení	2683 H 11 elektromechanik – sil- nopráúdová technika

1.1

Zriaďovateľ školy – Železiarne Podbrezová a.s.

Železiarne Podbrezová a.s. sú integrovaným výrobcom ocele a oceľových bezšvíkových rúr so sídlom na strednom Slovensku v obci Podbrezová. Ročná výroba spoločnosti je 160 000 ton oceľových bezšvíkových rúr, čím sa spoločnosť radí k popredným výrobcom oceľových rúr v Európe. Pod značkou ŽP Group sú združené výrobné závody v Slovenskej republike a Španielsku. Predaj spoločnosti je realizovaný v 50 krajinách sveta a to cez vlastnú predajnú a marketingovú sieť. Výskumno-vývojové centrum patriace do skupiny je zárukou napredovania a rozvoja výrobkov a výrobných technológií. História firmy sa začala písať v roku 1840, a je výnimočná najmä tým, že v každej dejinnej etape spoločnosť dokázala čeliť mnohým prekážkam a udržať si špičkové postavenie medzi hutníckymi fabrikami. Železiarne Podbrezová sa od svojho vzniku riadia filozofiou, že úspešnosť a prosperita firmy závisí predovšetkým od ľudí.

Oceľové rúry podbrezovských železiarní sú najdostupnejšie v stredoeurópskom regióne. Spoločnosť sa radí k najstarším hutníckym spoločnostiam stredoeurópskeho geopriestoru. Neustále rozširuje a zvyšuje úroveň technologického zariadenia, ktoré zodpovedá súčasným požiadavkám a technologickým trendom. Tradičná spolupráca s odberateľom posúva kvalitu výroby spoločnosti za rámec vyčlenených štandardmi kvality. Spoločnosť je nositeľom riešení určených pre automobilový priemysel, energetiku, strojárenskú výrobu, ako aj výrobcom konštrukcií a rozvodov.

Výrobný program:

- bezšvíkové oceľové rúry,
- presné bezšvíkové rúry,
- galvanizované bezšvíkové rúry,
- rúrové úpichy a ohyby,
- rúrové tvarovky,
- plynulo odlievané oceľové bloky.

Organizovanému odbornému rastu mladej generácie sa dlhodobo venuje veľká pozornosť. Dnes si spoločnosť pripravuje svojich zamestnancov vo vlastnej Súkromnej strednej odbornej škole hutníckej a v Súkromnom gymnázium. Výrazná pozornosť je venovaná aj spoločenskému, kultúrnemu a športovému vyžitiu zamestnancov.

Železiarne Podbrezová a.s. sú zriaďovateľ školy a vytvárajú podmienky pre:

- odborné vzdelávanie s použitím najnovších technológií, zariadení a materiálov,
- prípravu na povolanie v reálnych podmienkach u zamestnávateľa
- získavanie pracovných návykov počas štúdia
- možnosť začleniť sa do pracovného kolektívu budúceho zamestnávateľa
- konkurenčnú výhodu v uplatnení sa na trhu práce skrátením adaptačnej fázy pri nástupe do pracovného pomeru
- pracovné zaradenie sa a po úspešnom ukončení štúdia je schopný poskytnúť absolventovi školy pracovné miesto, zodpovedajúce získanému vzdelaniu.

1.2 História školy

Začiatok organizovanej výučby v Podbrezovej píše svoju históriu od 12. októbra 1937 a vždy bol úzko spätý s historickým vývojom železiarstva v našom okolí najmä v Hronci, Piesku a Podbrezovej. Začiatkom 19. storočia vyústil do vzniku komplexu železiarní známom pod menom Hrončiansky komplex. Výučba učňov pre potreby podniku bola do konca 30. rokov vecou súkromných podnikateľov. Uskutočňovala sa cez živnostenské formy výučby. Organizovaná príprava mládeže na robotnícke povolania bola zabezpečovaná v závodnej učňovskej škole v Podbrezovej. V banskej a hutnej účastinnej spoločnosti na Piesku začala 12. októbra 1937. V tomto roku bolo prijatých prvých 37 chlapcov pre potreby Štátnych železiarní v Podbrezovej. Výučba prebiehala v závodnej učňovskej škole podľa platných učebných plánov. Do roku 1944 absolvovalo školu približne 200 chlapcov.

Od 1. januára 1951 bol závod Piesok vyčlenený zo Stredoslovenských železiarní a z neho bol vytvorený samostatný podnik. Od 1. septembra 1957 vzniklo Odborné učilište Piesok, ktoré sa v roku 1978 pretransformovalo na Stredné odborné učilište Piesok. Do jeho pôsobnosti bolo zaradené Miestne odlúčené pracovisko v Podbrezovej. V školskom roku 1985/86 bolo z Miestneho odlúčeného pracoviska SOUs Piesok v Podbrezovej utvorené SOU hutnícke Podbrezová, ktoré sa od septembra presťahovalo do komplexu nových budov. V júni 1996 na základe delimitačného protokolu sa SOU strojárské Piesok zlúčilo s SOU hutníckym Podbrezová. V júni 1996 na základe delimitačného protokolu sa SOU strojárské Piesok zlúčilo s SOU hutníckym Podbrezová.

Od 1. septembra 2003 sa SOU hutnícke pretransformovalo na Súkromné stredné odborné učilište hutnícke a jeho zriaďovateľom sa stali Železiarne Podbrezová a.s.

Zásluhou zriaďovateľa škola ako jediná na Slovensku začala s duálnym vzdelávaním v predstihu. Od septembra 2017 oficiálne škola vstúpila do systému duálneho vzdelávania podľa zákona 61/2015 Z.z. o odbornom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Spojením Súkromnej SOŠ hutníckej Železiarne Podbrezová a Súkromného gymnázia Železiarne Podbrezová vzniká od 1. januára 2020 Súkromná spojená škola Železiarne Podbrezová.

Za toto obdobie na našej škole vyštudovalo viac ako 8 000 študentov. Z uvedených faktov vyplýva, že naša SSOŠH ŽP je priekopníkom v racionalizácii siete škôl. Zabezpečujeme potreby regiónu Horehronia na základe požiadaviek zriaďovateľa, rodičov a trhu práce.

1.3 Duálne vzdelávanie

Vzdelávanie a príprava na stredných odborných školách nemá byť založené na osvojovaní čo najväčšieho objemu vedomostí. Má smerovať k nadobudnutiu kľúčových a odborných kompetencií, prakticky zameraných vedomostí a zručností, umožňujúcich celkový rozvoj jednotlivcov na základe vlastnej aktivity, sebauvedomenia a spolupráce nielen v známych a podobných situáciách, ale aj v nových podmienkach aplikácií vedomostí a zručností v profesijnom živote.

Zavedením duálneho vzdelávania s využitím nových materiálov a technologických postupov, prístrojového vybavenia a moderných informačných a komunikačných technológií vo vzdelávacom procese, zvýšením odbornosti zamestnancov, priamym zapojením externých odborníkov z praxe do vyučovacieho procesu sa skvalitnia výstupy vzdelávacieho procesu smerom k rozvoju praktických zručností žiakov. Absolventi budú pripravení pre aktuálne a perspektívne potreby trhu práce vo vedomostnej spoločnosti, čím sa zvýši dlhodobá konkurencieschopnosť SR v podnikoch v kľúčovom priemyselnom odvetví s rastovým a proexportným zameraním. Už v minulosti odborníci z výroby zo ŽP a.s. realizovali vzdelávanie žiakov SSOŠH ŽP formou prednášok o používaní modernej technológie na výrobu rúr.

Duálny systém odbornej prípravy je zabezpečený teoretickou prípravou v škole a odbornou prípravou pre žiakov 1. ročníka a časti 2. ročníka v škole a pre žiakov časti 2. a 3. ročníka na základe zmluvy u zamestnávateľa. Tento spôsob je výhodný pre zamestnávateľa, nakoľko si pripraví pracovníka na pracovnú pozíciu tak, že nie je potrebné jeho zapracovanie a doškolovanie. Uvedený systém vzdelávania je navrhovaný aj v rámci Národného programu vzdelávania SR na najbližších 15 až 20 rokov. Duálny systém vzdelávania je však podmienený ochotou zamestnávateľa investovať do vzdelávania absolventov ako potenciálnych zamestnancov. Požiadavky na vybavenosť absolventov s kompetenciami v súlade s požiadavkami trhu práce. Zmeny v technológii, obchode a organizácii práce vplývajú aj na trh práce vo väzbe na požiadavky kladené na zamestnancov, teda aj na absolventov SSOŠH ŽP.

Zamestnávateľ požaduje od absolventov vysokú odbornú pripravenosť na pozície technických zamestnancov, ale aj na robotnícke povolania. Dôraz sa kladie aj na znalosti informačných technológií, cudzích jazykov, manažérskych schopností, charakterových vlastností, sebavedomia a často aj schopnosť komunikovať so zákazníkom. Tradičné inštrumentálne zručnosti sa dnes nepovažujú za dostatočné pre nastúpené trendy trhu práce. Novými požiadavkami sú pružnosť, zodpovednosť, samostatnosť, zainteresovanosť ako aj schopnosť zvládnuť nové rozmery riadenia a organizácie práce.

1.4 Centrum odborného vzdelávania a prípravy

Súkromná SOŠ hutnícka ŽP splnením legislatívnych podmienok v jeseni roku 2014 sa stala **Centrum odborného vzdelávania a prípravy pre hutníctvo, strojárstvo a elektrotechniku v hutníckom priemysle pri SSOŠH ŽP**. Udelenie označenia *Centrum odborného vzdelávania a prípravy* (ďalej CVOP) je označením úrovne kvality pôsobenia školy v oblasti odborného vzdelávania a prípravy a vyjadruje, že škola, ktorá má oprávnenie používať označenie Centrum OVP:

1. spolupracuje so zamestnávateľom v oblasti odborného vzdelávania a prípravy,
2. má odporúčané učebné priestory a odporúčané vybavenie učebných priestorov určené normatívom materiálno-technického a priestorového zabezpečenia,

3. je vzdelávacou inštitúciou ďalšieho vzdelávania podľa zákona o celoživotnom vzdelávaní pripravujúceho na povolanie, skupinu povolaní alebo odborných činností súvisiacich s príslušným študijným odborom alebo s príslušným učebným odborom, v ktorom stredná odborná škola poskytuje odborné vzdelávanie a prípravu a
4. spĺňa ďalšie kritériá určené vnútorným predpisom, ktorý príslušná stavovská organizácia alebo príslušná profesijná organizácia vydala na tento účel.

Hlavným cieľom COVP je poskytovanie žiakom školy odborné vzdelávanie a prípravu na výkon daného povolania a odborných činností, ktorých súbor a štruktúru sa vytvára na základe požiadaviek zamestnávateľa.

Hlavné úlohy COVP:

- odborné vzdelávanie a príprava žiakov na výkon daného povolania a odborných činností v strednej odbornej škole s dôrazom na kvalitu výučby a uplatnenie absolventov na trhu práce,
- realizácia ďalšieho odborného vzdelávania pedagogických zamestnancov,
- tvorba a realizácia nových školských vzdelávacích programov, inovácie obsahu vzdelávacích programov,
- medzinárodná spolupráca v oblasti odborného vzdelávania,
- poradenské a servisné služby profesijného zamerania,
- tvorba a spolupráca odborných učebných textov,
- spolupráca so základnými školami v oblasti propagácie odborného vzdelávania a prípravy a uplatnenia sa absolventov na trhu práce a osvetová činnosť,
- spolupráca so zamestnávateľom na ukončovaní štúdia a skúškach,
- motivovanie a oceňovanie žiakov,
- prezentácia odborných zručností a tvorivosti žiakov a pedagogických zamestnancov školy,
- realizácia celoživotného vzdelávania

Súčasťou COVP sú odborné učebne a dielne, ktoré ponúkajú vzdelanie pre žiakov aj pre celoživotné vzdelávanie dospelých v týchto oblastiach:

- odborná učebňa hutníctva – výroba materiálov, ich vlastnosti, použitie v praxi
- odborná učebňa strojárstva – konštrukcia strojov, funkcia komponentov, montáž a demontáž strojov
- odborná učebňa programovania CNC strojov – programovanie, riadiace systémy, obrábanie kovov
- odborná učebňa mechatroniky – pneumatika, elektropneumatika, hydraulika, elektrohydraulika, senzorika
- odborná učebňa automatizácie – elektronika, PLC automaty, logické obvody, regulátory, mikropočítače, robotizácia
- odborná učebňa metrológie – kontrola a meranie rozmerov, kontrola vlastností materiálov
- dielne – pre ručné spracovanie kovov, kovanie, zvarovanie, strojové obrábanie sústružením, frézovaním, vŕtaním, brúsením, výroba a osadzovanie plošných spojov, elektrotechnické inštalácie, elektrotechnické meranie.

Zriadením COVP škola preukazuje kvalitu odborného vzdelávania a prípravy na výkon povolania, čo je kľúčovým pre uplatnenie sa absolventov odborného vzdelávania v praxi. Požadované vedomosti a zručnosti absolventov odborného vzdelávania, súlad obsahu vzdelávania s praxou a s požiadavkami zamestnávateľov sú rozhodujúce nástroje zodpovedajúce rýchlo sa meniacim sa potrebám a očakávaniam občanov a zamestnávateľských subjektov.

1.5 Vízia školy

STRATÉGIA VÝUČBY – uplatňovať princíp trvalého zlepšovania výučby, zvýšiť dôraz na požadované kompetencie a výsledky vzdelávania. Zamerať sa na výučbu s riešením problémov, v duchu - pomôž mi, aby som to sám urobil. Výučba s riešením problémov uspokojuje poznávacie potreby študenta a rozvíja jeho tvorivosť.

Buď zmenou, ktorú by si chcel vidieť vo svete.

SKUTOČNOSŤ VÝSLEDKOV – vždy pamätať, že skutočnou mierou učiteľovho úspechu nie sú peniaze, ani štatistické ukazovatele – sú to slová, ktorými ho žiak opíše svojim rodičom a kamarátom.

Za peniaze si možno kúpiť knihy, ale nie vzdelanie.

OBSAH VÝUČBY – čo a ako sa bude v škole učiť - naši pedagógovia sa musia zaoberať tým, čo má ich žiak zvládnuť, chcú viac uvažovať o používaných vlastných metódach a formách výučby, o efektívite vzdelávania, o medzipredmetových vzťahoch, či o rozvíjaní schopností a postojov svojich žiakov, a nielen o učive premietnutom do vedomostí ako len jednom z cieľov výučby.

Žiakov nepripravujeme na skúšky, ale na život.

ŠTÚDIUM – nachádzať vzťahy medzi javmi a predmetmi pri riešení praktických úloh, vymedziť ich, popísať a správne využiť pre dané riešenie. Uplatňovať systémový prístup k výučbe, lebo „kopa tehál nie je domom“.

Ak sme nastavení na správny smer, všetko čo musíme urobiť, je kráčať ďalej.

HUTNÍCTVO – HOREHRONIE – upevňovať postavenie školy v regióne a jej sociálno-kultúrne prostredie, akceptovať v plnej miere požiadavky zriaďovateľa, s ktorým škola funguje už tradične ako spojené nádoby, bez ohľadu na politické aspekty.

Ak si nepomôžeme navzájom, kto nám pomôže.

ŽELEZO – ŽELEZNÁ CESTA – dopĺňať výučbu a podporovať vzťah mladej generácie k histórii vlastného regiónu. Pohronske-rudohorská trasa slovenskej časti Železnej cesty je putovanie údolím Hrona medzi Breznom a Banskou Bystricou, za nevšednými zážitkami, za poznávaním - za históriou a technickými pamiatkami výroby a spracovania železa.

Nič veľké nevzniklo bez nadšenia.

PROGRAM KVALITNEJ VÝUČBY – zmeniť, posilniť charakter a proces učenia elektronickým vzdelávaním, využiť ho na motiváciu k učeniu, k sprehľadneniu a uľahčeniu pochopenia obsahu učiva.

Priemerný učiteľ prednáša, dobrý vysvetľuje, výborný demonštruje, veľký učiteľ inšpiruje.

Učiteľ, ktorého by nahradila didaktická technika, si ani nič iného nezaslúži.

1.6 Klíma školy

Klíma školy a triedy vo veľkej miere ovplyvňuje celkové výsledky práce školy, motiváciu, pracovnú výkonnosť, spokojnosť pracovníkov i žiakov (sprostredkované rodičov) so školou a povest školy. Preto je našim cieľom vytvoriť takú klímu školy, aby žiaci vnímali chodenie do školy so záujmu a nie len ako nutnú samozrejmosť. Na to používame inovatívne prístupy – kladieme dô-

raz na pracovné úlohy, ale aj na ľudské stránky v živote školy. V praxi používame od pradávna vysoko cenené vlastnosti – vypočuť, pochopiť, poradiť, pomôcť.

Vytváranie pozitívnej klímy triedy a školy sa riadime zásadami:

- Škola je vstupnou bránou do života. Je tu pre žiakov, a nie žiaci pre školu.
- Je zariadením pre naplňovanie ich života.
- Má žiakov pripraviť pre život, nie o život.
- Škola nemôže byť miestom pre ohrozovanie osobností žiakov objavovaním ich neznalostí, ale priestorom pre uľahčovanie ich učenia sa.
- Žiak má byť predovšetkým vzdelávajúci sa, nie vzdelávaný.
- Žiaci nechodia do školy preto, aby sa dozvedeli, čo majú robiť doma.
- V škole sa má nielen učiť, ale aj naučiť, aby človek neprestal byť v čase mimo výučby žiakom a mohol robiť najmä to, o čo má záujem (hoci sa aj učiť).
- Prvoradou úlohou školy je naučiť žiakov, nie skontrolovať, či sa naučili.
- Nielen výsledky, ale proces učenia sa v škole je významný.
- O každodenné známky sa opiera ako o barly len chromá pedagogika.
- Ak sa žiaci učia kvôli známkam či rodičom, už treba len, aby sa začali učiť kvôli sebe.
- Bez vnútornej motivácie zostávajú schopnosti len nerozvinuté a nevyužité možnosti.

1.7 Veľkosť a vybavenie školy

Veľkosťou, resp. výkonovým ukazovateľom je celkový počet žiakov školy, ktorý sa v posledných rokoch pohybuje okolo 240 žiakov a počet tried je 11 až 13, podľa potrieb zriaďovateľa a záujmu.

Škola sa nachádza v budove zriaďovateľa školy Železiarní Podbrezová a.s. spolu so Súkromným gymnáziom ŽP.

Prevažná časť žiakov dochádza na vyučovanie z Brezna a z okolitých obcí. Časť žiakov, hlavne športovcov prevažne futbalistov je ubytovaná v školskom internáte, pretože ich trvalé bydlisko je mimo dosahu denného dochádzania.

Škola je vybavená nadštandardne a v súčasnosti poskytuje vynikajúce materiálno-technické podmienky pre teoretické a praktické vyučovanie i tráveniu voľného času. Areál školy, má esteticky upravené okolie. Škola disponuje okrem kmeňových a odborných učební aj telocvičňou, posilňovňou, ihriskom s umelou trávou, workoutovým ihriskom, školskou knižnicou, klubovňou, internátom, jedálňou a tiež priestormi autoškoly. Súčasťou školy sú aj dielne pre praktické vyučovanie. Žiaci majú z odborných učební k dispozícii šesť počítačových učební z toho dve multimediálne vybavené najmodernejšou technikou, odborné učebne fyziky, hutníctva, strojárstva, novú učebňu CNC obrábacích strojov, učebňu mechatroniky, učebne na delenú výučbu, kabinety, atď. Pre praktické vyučovanie, okrem dielni v škole, sa využívajú aj priestory zvaračskej školy a žiaci vyšších ročníkov majú odborný výcvik priamo v prevádzkarnách Železiarní Podbrezová a.s., kde po ukončení štúdia aj pracujú.

Využitie informačných technológií je možné vo všetkých učebniach a kabinetoch vďaka inštalácii počítačovej siete v celej budove školy, čo rozširuje možnosti pre vnútornú komunikáciu i komunikáciu s rodičmi. Priebežné výsledky hodnotenia i dochádzku do školy si môžu žiaci a ich rodičia pozrieť v internetovej žiackej knižke, ktorá je súčasťou webovej stránky školy. Využívanie IKT otvára pre nás možnosti pre nový spôsob prezentácie školy, jej výsledkov, vyhľadávanie informácií a nové formy práce pri výučbe. Vo výučbe i v domácej príprave sa využívajú výukové portály, predovšetkým vlastné, čo zlepšuje dostupnosť informácií pre žiakov, ktorí sú pri svojej športovej výkonnosti veľmi často mimo priestoru školy.

Škola disponuje nielen základnými učebnými pomôckami (obrazové materiály, trojrozmerné pomôcky), ale má k dispozícii aj modernejšie technické vybavenie – v každej triede interaktívne tabule, dataprojektory, digitálne fotoaparáty, videokamery a pod.

Športová príprava sa realizuje vo vynovenej telocvični, posilňovni, na ihrisku s umelou trávou, ale tiež v zariadeniach športových klubov Železiarní Podbrezová a.s. Pre rozvíjanie športového nadania sa Športová príprava zabezpečuje aj formou športových tréningov, sústredení a účasťou na športových súťažiach. Žiaci so športovým nadaním trénujú dvojfázovo, majú zabezpečenú rehabilitáciu - bazén, sauna, masáže, príspevok na letné a zimné sústredenia a športovú výstroj. Dopravu na športoviská zabezpečujú športové kluby.

Žiaci chodia do školy v rovnošatách šitých na mieru. Každoročne dostanú bezplatne dve nohavice, kravatu, dve košeľe, sveter, v končiacich ročníkoch sako a na praktické vyučovanie pracovný odev a obuv (monterkovú súpravu, tričko a čiapku).

Veľmi dobré podmienky na ubytovanie majú naši žiaci v školskom internáte. Ubytovanie je formou bunkového systému (2 izby majú vlastné WC a sprchu).

Veľká pozornosť je venovaná skvalitneniu prostredia školy. Dôraz sa kladie na estetickú úroveň úprav interiéru a exteriéru. V poslednom období sa uskutočnilo niekoľko rekonštrukcií budovy – výmena okien, renovácia podláh na chodbách i v triedach, šatní, sociálnych zariadení, rekonštrukcia školskej jedálne, vybudovanie oddychovej zóny, atď. Naposledy prebehla veľká rekonštrukcia objektu dielní, ktorá spočívala v jeho zateplení, vybudovaní novej strechy, výmene vzduchotechniky a taktiež výmeny strojového zariadenia. Postupnou rekonštrukciou prechádza aj školský internát.

Areál školy je zabezpečený strážnou službou ŽP Bezpečnostné služby s.r.o. a monitorovaný kamerovým systémom (zníženie rizika krádeží, vandalstva a pod.).

1.8 Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogický zbor tvoria učitelia všeobecno-vzdelávacích predmetov, odborných predmetov, majstri odbornej výchovy a vychovávatelia v školskom internáte. Celkovo je to približne 40 pedagogických zamestnancov. Kolektív učiteľov, majstrov a vychovávateľiek je stabilný, mení sa len nepatrne v závislosti od aktuálnych potrieb školy. Všetci pedagogickí zamestnanci spĺňajú požiadavky na odbornú a pedagogickú spôsobilosť.

Pedagogickí zamestnanci sa aktívne zapájajú do profesijného rozvoja ako súčasť celoživotného vzdelávania s cieľom nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilostí potrebných na udržiavanie, obnovovanie, zdokonaľovanie, rozširovanie a dopĺňanie profesijných kompetencií potrebných na výkon pedagogickej činnosti a na výkon odbornej činnosti.

Podľa kariérovej pozície škola má:

- vedúcich pedagogických zamestnancov (riaditeľ školy, zástupcovia riaditeľa školy, hlavný majster odbornej výchovy),
- vedúcich predmetových komisií,
- triednych učiteľov,
- výchovného a kariérneho poradcu,
- ostatných pedagogických zamestnancov na koordináciu rôznych oblastí a činností.

Žiakom je podľa potreby k dispozícii tiež externý psychológ. Konkrétny stav pedagogických pracovníkov v danom školskom roku sa nachádza na našej webovej stránke.

1.9 Poradné orgány školy

Hlavným výkonným poradným orgánom riaditeľa školy je grémium riaditeľa. Medzi hlavné poradné orgány riaditeľa školy patria pedagogická rada, pracovné rady hlavných úsekov a predmetové komisie všeobecnovzdelávacích predmetov a odborných predmetov.

1.10 Poslanie predmetových komisií

Predmetové komisie (PK) plnia v systéme riadenia viacero funkcií, ktoré sú navzájom úzko späté. Ide o tieto funkcie:

1. Metodická funkcia:

- Úlohou PK je sledovať metodické pokyny MŠ, pedagogicko-organizačné pokyny pre školy a školské zariadenia pre daný školský rok a tieto premietnuť do plánu práce PK a dodržiavať ich vo svojej činnosti.
- PK sa podieľajú najmä na adaptácii učebných osnov na podmienky školy. Učitelia sa v jednotlivých PK dohodnú na formulácii takých cieľov, ktoré sa v učebných osnovách daného predmetu nachádzajú medzi základným učivom, ale splnenie ktorých v podmienkach školy všetci vyučujúci považujú za potrebné. Návrh PK mení odporúčajúce rozširujúce učivo na povinné, ktoré si učitelia automaticky zapracujú do svojich tematických výchovno-vzdelávacích plánov.
- PK by však nemala svojim návrhom vyplniť všetky voľné hodiny, ale časť by mala nechať na rozhodnutie každého vyučujúceho, v akom smere by malo byť učivo aktualizované.
- PK sa podieľa aj na spracovaní tematických výchovno-vzdelávacích plánov, ktoré si individuálne pripravuje každý učiteľ pre danú triedu a na daný školský rok.
- Je potrebné, aby sa v rámci jednotlivých PK určilo základné učivo a výkonový štandard a na základe toho sa vypracovali jednotlivé vstupné a výstupné previerky.
- PK sleduje, propaguje a uplatňuje nové metódy a efektívne vyučovacie postupy
- PK sa stará o odbornú-metodickú vzdelávanie učiteľov, zabezpečuje prístup k informáciám a výmenu pedagogických skúseností, koordinuje výchovno-vzdelávací proces a podáva návrhy na zlepšenie a skvalitnenie výchovy a vzdelávania.

2. Kontrolná funkcia:

- PK vypracuje podklady k analýze výchovno-vzdelávacích výsledkov a prijíma konkrétne opatrenia na ich zlepšenie.
- Kontroluje plnenie učebných osnov a tematických výchovno-vzdelávacích plánov.
- Diagnostikuje úroveň vedomostí žiakov formou testov, dotazníkov a previerok.
- Zjednocuje kritériá hodnotenia klasifikácie žiakov.
- Zostavuje a vyhodnocuje vstupné a výstupné previerky a priebežné testy.
- Uskutočňuje vzájomné hospitácie a hospitačné rozbor.
- Vyhodnocuje činnosť PK a kontroluje prácu jednotlivých jej členov.

3. Organizačno-materiálna funkcia:

- PK sleduje úroveň materiálno-technického vybavenia kabinetov a ich využívania, predkladá vedeniu školy návrh na doplnenie pomôcok a didaktickej techniky.
- Členovia PK dbajú, aby každý žiak bol na začiatku školského roka zabezpečený učebnicami a dohodnú sa na používaní pomôcok potrebných na vyučovanie, evidujú vydané učebnice.
- PK sú spoluorganizátormi školských exkurzií a výletov.
- Organizujú predmetové súťaže a olympiády, zabezpečujú prípravu žiakov a priebeh triednych a celoškolských kôl.

4. Usmerňovacia funkcia:

- prejavuje sa hlavne pri realizácii nástupnej praxe začínajúcich učiteľov, ktorých usmerňuje v jeho každodennej činnosti pri práci so žiakmi a pomáha mu osvojiť si účinné metódy a formy.

Vedúci predmetovej komisie:

- vypracuje plán činnosti PK v členení na mesiace
- plán práce prerokuje v komisii
- určí konkrétne úlohy pre školský rok členom PK
- plán odovzdá ZR-TV do konca augusta na nasledujúci školský rok

1.11 Profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov

Podrobný a konkrétny plán profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov je zakotvený v Pláne profesijného rozvoja vypracúvanom na štyri roky, pričom jeho konkretizácia je rozpracovaná v Ročnom pláne vzdelávania pedagogických.

Vedenie školy považuje za prioritnú úlohu zabezpečiť:

- Uvádzanie začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe.
- Pokračovať v príprave pedagogických zamestnancov na zvyšovanie si svojich kompetencií hlavne jazykových spôsobilostí, schopností efektívne pracovať s IKT.
- Príprava pedagogických zamestnancov na tvorbu školského vzdelávacieho programu.
- Motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebazvdelávanie, vzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti.
- Zdokonaľovanie osobnostných vlastností pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.
- Sprostredkovanie pedagogickým pracovníkom najnovšie poznatky (inovácie) z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied, ako aj z odboru.
- Príprava pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, napr. triedny učiteľ, výchovný poradca, predseda predmetovej komisie, knihovník atď.
- Príprava pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, napr. pedagogický výskum, tvorba ŠkVP, tvorba štandardov, tvorba pedagogickej dokumentácie (pokiaľ bude v platnosti v dobiehajúcich ročníkoch), atď.
- Príprava pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálmi prostriedkami: videotechnikou, výpočtovou technikou, multimédiami a pod.
- Zhromažďovanie a rozširovanie progresívnych skúseností z pedagogickej a riadiacej praxe, podnecovať a rozvíjať tvorivosť pedagogických zamestnancov.
- Sprostredkovanie operatívneho a časovo aktuálneho transferu odborných a metodických informácií prostredníctvom efektívneho informačného systému.
- Príprava pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie.
- Inovácie v jednotlivých odboroch zabezpečovať odbornými prednáškami odborníkov z praxe.

V súčasnosti všetci pedagogickí pracovníci spĺňajú odborné a pedagogické požiadavky dané legislatívou MŠVVaŠ SR.

Pedagógovia našej školy rozvíjajú osobnostné predpoklady každého žiaka, chcú ich naučiť učiť sa a naučené využívať v reálnom živote. Vládne tu klíma náročnosti, kde učitelia svojimi postojmi trvalo dávajú najavo, že od žiakov vyžadujú dobré výkony a sú presvedčení, že žiaci „majú na to“, aby ich dosiahli.

1.12 Projekty, medzinárodná spolupráca

Projekty realizované v rámci školy:

1. Návrat osôb s nedostatočnou kvalifikáciou na trh práce (8/2006 – 6/2008)
2. Zvýšenie zručností pedagogických pracovníkov v oblasti informačných a komunikačných technológií v okrese Brezno

3. Národný projekt ďalšieho vzdelávania učiteľov odborných predmetov v oblasti ukončovania štúdia na stredných školách.
4. Ďalšie vzdelávanie učiteľov všeobecnovzdelávacích predmetov v oblasti ukončovania štúdia na stredných školách
5. Elektronizácia a revitalizácia školskej knižnice pri SSOŠH ŽP
6. Národný projekt: Modernizácia vzdelávacieho procesu na stredných školách
7. Reforma a tvorba školského vzdelávacieho programu s inováciou didaktických prostriedkov (12/2011 – 10/2013)
8. Rozvoj stredného odborného vzdelávania (3/2013 – 10/2015)
9. Centrum odborného výcviku vedecko-technických, technických a obslužných pracovníkov pre realizáciu duálneho vzdelávania a pre ďalšie profesijné vzdelávanie v oblasti hutníctva a metrologie (11/2013 – 12/2014).
10. Vybudovanie mechatronickej modulárnej stanice a s tým súvisiaca inovácia obsahu a metód vzdelávania (11/2013 – 4/2015).
11. Dobudovanie dielne elektrotechniky v Centre odborného vzdelávania a prípravy pre hutníctvo, strojárstvo a elektrotechniku v hutníckom priemysle v SSOŠH ŽP (5/2016 – 11/2016)
12. Zviditeľni svoj „alarm a event“ (5/2016 – 11/2016)
13. Techpedia (9/2016 – 6/2017)
14. Spolu sme lepší – program projektu Erasmus+ KA1 (7/2017 – 5/2018)
15. Modernizácia vybavenia praktického vyučovania, ako nástroj na zvýšenie počtu žiakov na SSOŠH ŽP (4/2018 – 2/2021)
16. Spoločné kroky pre našu budúcnosť v Európe - program projektu Erasmus+ (6/2018 – 7/2019)

Medzinárodná spolupráca:

Škola sa priebežne aktívne zapája do projektov Erasmus+ a nadväzuje partnerstvá so zahraničnými školami. V rámci Európskeho plánu rozvoja sme vypracovali projekt „Spolu sme lepší“, ktorý bol zameraný na rozšírenie poznatkov učiteľov cudzích jazykov. Učitelia mali možnosť zúčastniť sa na kurzoch v Portugalsku, na Malte a vo Viedni. Prirodzeným pokračovaním bol projekt Spoločné kroky pre našu budúcnosť v Európe, ktorého sa zúčastnili žiaci s vyučujúcimi a majstrami odbornej výchovy. Nasledujúci projekt, ktorý je v prípravnej fáze, bude zameraný na získavanie odborných skúseností žiakov v zahraničí.

Pravidelne sa žiaci našej školy zúčastňujú medzinárodnej súťaže odborných zručností „Řemeslo Vysočiny“ v Žďari nad Sázavou.

Uskutočnila sa výmena pedagogických skúseností medzi našou školou a Strednou technickou školou v Žďare nad Sázavou. Pracovníci SSOŠH ŽP zaoberajúci sa problematikou programovania CNC strojov sa zúčastnili na školení v programovaní, ktoré pre nás usporiadala partnerská škola v Žďari nad Sázavou.

1.13 Spolupráca zriaďovateľa so školou

Spolupráca zriaďovateľa so školou je súčasťou strategického riadenia a má dlhoročnú tradíciu. Podnik udržiava kontakty so školou a motivuje žiakov pre štúdium technických odborov a zabezpečuje tak primeraný počet zamestnancov z absolventov našej školy. Už počas štúdia žiaci spoznávajú svoje budúce pracovné kolektívy počas odbornej praxe. Od prvého ročníka štúdia žiaci majú istotu, že po skončení školy budú zamestnancami tohto podniku.

Spolupráca zamestnávateľa so školou sa realizuje v nasledujúcich oblastiach:

1. **Získavanie žiakov základných škôl na štúdium.** Zriaďovateľ školy sa aktívne zúčastňuje náboru žiakov v oblastiach tvorby a distribúcie propagačných materiálov, poskytovaním priestoru na prezentáciu aktivít školy v podnikových novinách Podbrezovan, pre-

zentácii školy na základných školách, burzách práce a účasťou na Dni otvorených dverí školy.

2. **Spolupráca pri príprave a tvorbe školských vzdelávacích programov.** Školský vzdelávací program priebežne revidujeme podľa požiadaviek podniku.
3. **Spolupráca pri zabezpečovaní odborného výcviku na pracoviskách zamestnávateľa.** Podľa profesijného zamerania žiakov sú na vykonanie odborného výcviku vytvorené dobré podmienky prevádzkarňach ŽP a.s. Žiaci pod vedením inštruktorov spoznávajú výrobné prostredie, upevňujú si pracovné návyky, zdokonaľujú sa v manuálnej zručnosti, rozširujú si ďalej svoje odborné vedomosti a adaptujú sa v pracovnom kolektíve. Oboznamujú sa s obsluhou a správnym nastavením tvárniacich agregátov a obrábacích strojov, riadením tepelných režimov, kontrolou a manipuláciou s výrobkami. Pracujú pri obsluhu technologických zariadení, údržbe a opravách zariadení, vrátane funkčnej kontroly mechanických, elektrických a elektronických častí zariadení. Na základe vnútorného predpisu je žiakom SSOŠH ŽP za absolvovanie odborného výcviku v prevádzkarňach ŽP a.s. mesačne vyplácaná odmena za produktívnu prácu v nadväznosti na prospech a dochádzku podľa jednotlivých ročníkov.
V priestoroch ŽP a.s. sa vykonáva aj praktická časť maturitnej a záverečnej skúšky. Tá sa koná priamo na výrobných zariadeniach ŽP a.s. v dielňach jednotlivých prevádzkarní. Do priebehu skúšky sú už od začiatku zainteresovaní nielen inštruktori, ale aj vedúci prevádzok, ktorí v spolupráci s majstrami odborného výcviku vyberali také práce, aby svojou náročnosťou splňali kritéria, ktoré sa od žiaka vyžadujú.
4. **Zabezpečenie účasti zástupcov zamestnávateľa na odbornej zložke maturitnej skúšky a na záverečnej skúške.** Stálym členom skúšobnej komisie je delegovaný zástupca Slovenskou obchodnou a priemyselnou komorou, ktorý je zároveň odborníkom z praxe zo ŽP a.s. Má bohaté odborné skúsenosti z podniku, ktoré odovzdáva aj počas odbornej praxe, keď žiaci vykonávajú odborný výcvik v prevádzkarňach ŽP a.s. Počas prípravy žiakov na záverečnú skúšku sa aktívne podieľa, spolupracuje aj s predmetovou komisiou odborného vzdelávania odboru.
5. **Ďalšie oblasti spolupráce.** Medzi ďalšie oblasti spolupráce patrí napr. dotovanie prevádzky školy a poskytovanie investícií na obnovu hmotného a nehmotného majetku, obnovu výpočtovej techniky v počítačových učebniach, zabezpečenie servisu pri údržbe, opravách a revíziách základných prostriedkov školy, zabezpečenie 24 hodinovej strážnej služby celého areálu školy, prevádzka dochádzkového a stravovacieho systému školy prostredníctvom čipových kariet, bezplatné poskytnutie rovnošiat žiakom pre teoretické vyučovanie každoročne, bezplatné poskytnutie pracovných ochranných pomôcok pre žiakov na praktické vyučovanie, organizovanie odborných prednášok špecialistov-zástupcov ŽP a.s. v škole, prednostné zamestnanie žiakov do ŽP a.s. na brigádu počas letných prázdnin, bezplatné poskytovanie kinosály v Dome kultúry ŽP v Podbrezovej na kultúrne a osvetovo-preventívne aktivity žiakov školy a stužkové slávnosti, exkurzie pre žiakov a pedagogických zamestnancov do ŽP a.s., darovanie odborných pomôcok, prístrojov a výrobkov ŽP a.s. na podporu praktického vyučovania a pre produktívne práce žiakov, tradícia slávnostného odovzdávania maturitného vysvedčenia pre úspešných absolventov štúdia a ich prijatie do rodiny železiarov.

1.14

Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Škola rozvíja všetky formy spolupráce so sociálnymi partnermi a verejnosťou. Predovšetkým sa zameriava na pravidelnú komunikáciu so svojimi zákazníkmi – žiakmi, ich rodičmi a zamestnávateľmi.

Na škole pracuje rodičovské združenie pod vedením Rady rodičov, ktorá bola volená zo zá-

stupcov jednotlivých tried. Spolupráca s RR je na veľmi dobrej úrovni a vedenie školy sa pravidelne zúčastňuje na jej zasadnutiach. Zápisy zo zasadnutí sú poskytované vedeniu školy a konzultované na pedagogických radách. Základným článkom štruktúry rodičovského združenia je triedny aktív, ktorý zasadá pravidelne jedenkrát za štvrtrok školského roka.

Najčastejšou formou komunikácie s rodičmi sú individuálne konzultačné stretnutia zákonného zástupcu a triedneho učiteľa, výchovného poradcu a vedenia školy. Bežnou praxou sú telefonické, či mailové kontakty rodičov a pedagógov a priebežné riešenie prípadných problémov.

Škola spolupracuje s mnohými inštitúciami výchovného a vzdelávacieho charakteru – Športovým klubom ŽP a.s. a Futbalovým klubom ŽP a.s. (futbal, golf, atletika, snowbording, biatlon, volejbal) pri zabezpečovaní športového tréningu v popoludňajších hodinách; ŽP Informatikou s.r.o., Technickou univerzitou v Košiciach, Univerzitou Mateja Bela v Banskej Bystrici, Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva, ktoré zabezpečuje tiež profesijno-psychologické testy pre žiakov, ich vyhodnotenie a následné konzultácie so žiakmi; UPSVR, odborom sociálnych vecí v Brezne a obecnými úradmi v mieste trvalého bydliska zákonných zástupcov žiakov pri riešení absencie žiakov v povinnej školskej dochádzke, Okresným riaditeľstvom policajného zboru v Brezne pri preventívnych akciách; základnými školami v Brezne a okolí pri nábore žiakov.

Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania

Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania v našich školských vzdelávacích programoch pre študijné aj učebné odbory vychádzajú z cieľov stanovených v Zákone č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a sú zadefinované v štátnych vzdelávacích programoch pre jednotlivé skupiny odborov.

Poslanie školy vyplýva aj z analýzy požiadaviek a potrieb trhu práce s orientáciou na požiadavky zriaďovateľa, z analýzy povolania a z komplexnej analýzy práce školy.

SSOŠH ŽP je školou tvorivou, školou, v ktorej nie formálne, ale skutočne dominujú žiaci a ich záujmy, ich schopnosti, naplnenie ich túžob po ovládnutí čohosi nového. Školou, v ktorej vládne vzájomná úcta a porozumenie medzi pedagógmi a žiakmi.

2.1 Základný cieľ výchovy a vzdelávania

Škola má nielen vzdelávať, ale aj vychovávať. Naše ciele v systéme výchovy a vzdelávania spočívajú v cielavedomom a systematickom rozvoji poznávacích schopností, emocionálnej zrelosti žiaka, motivácie k sústavnému zdokonaľovaniu sa, prosocionálneho správania, etiky, sebaregulácie ako vyjadrenia schopnosti prevziať zodpovednosť za seba a svoj rozvoj a tvorivosť.

2.2 Strategické ciele výchovy a vzdelávania

- ▶ Zvyšovať kvalitu poskytovaného odborného vzdelávania a prípravy tak, aby bol každý absolvent uplatniteľný po skončení školy vo svojom alebo príbuznom odbore a pripraviť dostatok kvalitných absolventov pre Železiarne Podbrezová a.s. a ďalšie spolupracujúce firmy.
- ▶ Pôsobiť ako Centrum odborného vzdelávania a prípravy v oblasti strojárstva a elektrotechniky v hutníckom priemysle v súlade s cieľmi a úlohami centra stanovenými stavovskými a profesijnými organizáciami.
- ▶ Vytvoriť ponuku odborov externého vzdelávania, rekvalifikácií a kurzov tak, aby pokrývala potreby celoživotného vzdelávania pre hutnícke a strojárске profesie Železiární Podbrezová a.s.

2.3 Ciele výchovy a vzdelávania

2.3.1 Oblasť komunikačných schopností

▶ Pripraviť žiaka na spôsobilosť vytvárať dobré vzťahy s ostatnými ľuďmi:

- a) budovať vzťahy s inými ľuďmi
 - dôveruje a je empatický vo vzťahu k iným
 - je tolerantný k názorom a konaniu druhých ľudí

- je spôsobilý vytvárať väzby s inými ľuďmi a participovať na spoločnej činnosti
- b) rešpektovať kultúrnu rôznorodosť a odlišnosti
 - všima si kultúrne prejavy iných národov, národností, etník a považuje ich za rovnocenné a inšpirujúce
 - je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr
 - rozumie poznaniu, že svet je svetom mnohých kultúr a odlišností a rešpektuje ho
- c) rešpektovať ľudské práva
 - má pozitívny vzťah k sebe aj k iným - obraňuje svoje práva aj práva iných
 - je tolerantný, ústretový ale aj kritický k iným, chápe ich potreby a postoje
 - rešpektuje ľudské práva

► **Pripraviť žiaka na spôsobilosť spolupracovať:**

- a) spôsobilosť participovať na práci tímu
 - je pripravený byť v interakcii s inými ľuďmi v rôznych kontextoch
 - akceptuje druhých ľudí, je k nim zodpovedný a je spolupracujúci
 - aktívne participuje na triednych a školských aktivitách
 - plánuje a podieľa sa na riešení úloh s druhými ľuďmi
 - oceňuje schopnosti druhých ľudí
 - čerpá poučenie z toho čo si druhí myslia, hovoria a robia
- b) zaujímať sa aktívne o veci verejné a zodpovedne konať
 - zaujíma samostatné a zodpovedné stanoviská v spoločnosti
 - adaptuje sa na meniace životné a pracovné podmienky
 - podľa svojich schopností a možností zapája sa do občianskeho života vo svojom okolí
 - je spôsobilý sebareflexie, vie odhadnúť dôsledky vlastného správania a konania v rôznych situáciách
 - má pozitívny vzťah k svojmu zdraviu

► **Pripraviť žiaka na spôsobilosť zvládať a vyriešiť konfliktné situácie:**

- a) spôsobilosť analyzovať problém s cieľom prijateľného riešenia
 - vie rozoznať problém/konflikt v medziľudských vzťahoch
 - má snahu riešiť problém/konflikt spolupracujúcim spôsobom
 - je schopný uvedomiť si vlastné reakcie počas konfliktu a korigovať ich
- b) kooperatívne riešiť konflikty a vyjednávať
 - vie vyjadriť svoj názor asertívnym nezastrašujúcim spôsobom, sformulovať „ja-správu“ a vyjadriť svoje pocity
 - je ochotný experimentovať a pracovať na nových prístupoch ku konfliktu
 - dokáže sa dopracovať ku konštruktívnemu riešeniu problému/konfliktu

2.3.2 Oblasť ústnych a písomných schopností, komunikácie v materinskom a cudzom jazyku, matematickej gramotnosti

► **Pripraviť žiaka na spôsobilosť interaktívne využívať jazyk, symboly a texty:**

- a) adekvátne komunikovať (vhodnou formou a obsahom)
 - vie prispôbiť svoje verbálne aj neverbálne vyjadrovanie sa komunikačnej situácii
 - aktívne počúva, kladie otázky, parafrázovaním sa uistí, že porozumel textu

- nepodlieha emóciám, nezraňuje, nepoužíva morálne súdy a odsudzujúce hodnotenia
 - uprednostňuje konštruktívny prístup, otvorenosť, čestnosť a slušnosť
 - je schopný aktívne a zrozumiteľne sa vyjadrovať v kontexte s danou problematikou
- b) aktívne počúvať
- sústreďuje nerozptýlenú pozornosť na toho, kto hovorí, udržuje s ním očný kontakt
 - vníma obsah hovoreného,
 - prejavuje záujem kladením doplňujúcich otázok, parafrázovaním
 - neskáče do reči, kultivovane sa „hlási“ o slovo
- c) čítať s porozumením súvislé texty a rozumieť grafom, diagramom, tabuľkám
- používa stratégie, vedomosti a techniky vyžadované v určitej situácii čítania
 - chápe zmysel textu, rozlišuje podstatné od doplňujúceho,
 - dedukuje neznáme zo známeho
 - dokáže vyhľadávať a nachádzať zmysel slova, výrazu, grafu, tabuľky, fotografie,...
 - využíva údaje verbálneho alebo neverbálneho charakteru, ktoré vyplývajú z kontextu
- d) funkčne využívať matematické poznatky a zručnosti
- má spôsobilosť používať matematiku a informatiku v osobnom, občianskom a pracovnom živote
 - rozvíja si presné myslenie, argumentáciu
 - je spôsobilý používať algoritmy
 - chápe matematiku a informatiku ako dôležitú a nevyhnutnú súčasť ľudskej spoločnosti a kultúry
- e) vyjadrovať sa písomne
- vie vytvoriť gramaticky a pravopisne správny text
 - pozná a správne aplikuje postupy editovania textu s cieľom zlepšiť štýl, dosiahnuť lepšiu organizáciu myšlienok
 - dokáže odôvodniť vybraný postup písania

2.3.3 Oblasť využívania informačno-komunikačných technológií

► Pripraviť žiaka na spôsobilosť interaktívne využívať vedomosti a informácie

- a) vedieť vyhľadávať, zatrieďovať a využívať informácie
- vie vyberať a triediť informácie z rôznych informačných prameňov
 - nachádza súvislosti medzi predchádzajúcimi a novými informačnými zdrojmi
 - rozlišuje medzi podstatnými a druhotnými informáciami
 - vie používať informácie v nových kontextoch
- b) kriticky myslieť, vedieť vyjadriť svoj názor
- vytvára si vlastný názor a dokáže ho vyjadriť
 - dokáže formulovať a klásť otázky
 - vie prehodnocovať fakty
 - hľadá rôzne možnosti riešenia a zvažuje existujúce alebo možné hľadiská
- c) uplatňovať logické operácie
- vie analyzovať celok a časti syntetizovať do celku
 - porozumie informačne zovretému textu a procesu popísanému algoritmom
 - vie divergentne myslieť - ponúkať voľbu riešenia dokáže popísať, vie argumentovať
- d) byť schopný riešiť problémy

- dokáže identifikovať hlavné zložky (komponenty) problému a hľadať vzťahy medzi nimi
- uplatňuje základné myšlienkové operácie (porovnávanie, triedenie, analýza, syntéza, indukcia, dedukcia, abstrakcia, generalizácia, fantáziu, vytvára asociácie
- zvažuje vhodnosť každého z riešení – požiadavky a dôsledky/následky
- orientuje sa v novovzniknutých situáciách a flexibilne na ne reaguje

► **Pripraviť žiaka na spôsobilosť interaktívne využívať techniku**

- a) využívať informačno-komunikačné technológie a médiá
 - primerane ovláda IKT – pozná možnosti, slovník postupy a techniku IKT
 - využíva ich pri riešení úloh používa vhodné pracovné a problémy riešiacie stratégie
- b) byť spôsobilý využívať vymoženosti techniky v každodennom živote
 - vyberá najvhodnejšie médiá a aktívne ich využíva ako nástroj komunikácie, vlastnej sebarealizácie a prostriedok učenia sa
 - orientuje sa v širokej ponuke mediálnych produktov, kriticky ich hodnotí prijíma pozitívne mediálne podnety a odmieta tie, ktoré ohrozujú či škodia jeho osobnostnému vývinu

2.4

Všeobecné ciele odborného vzdelávania a prípravy

Odborné kompetencie strategicky ovplyvňujú schopnosti absolventa uplatniť sa na trhu práce, prispôbovať sa jeho zmenám, samostatne rozhodovať o svojej profesijnej kariére a angažovať sa vo svojej vlastnej práci a v spolupráci s inými ľuďmi.

► **Pripraviť žiaka na spôsobilosť učiť sa učiť**

- a) poznať a pochopiť svoje myšlienkové postupy
 - pozná proces učenia, jeho fázy plánuje, realizuje a riadi svoje vlastné učenie
 - pozná svoj učebný štýl motivuje sa pre ďalšie učenie
- b) spôsobilosť uplatňovať rôzne stratégie učenia a efektívne si osvojovať poznatky
 - kriticky a výberovo pristupuje k zdrojom informácií
 - hodnotí získané informácie, spracováva ich, zaraďuje do kontextu a využíva vo svojom učení a v živote (je schopný poznatky aplikovať)
 - dopĺňa si vedomosti, rozvíja zručnosti, prepája ich s tým čo už pozná, systematizuje ich a využíva pre svoj ďalší rozvoj a reálny život

► **Pripraviť žiaka na spôsobilosť správať sa v širších kontextoch (súvislostiach):**

- a) reflektovať svoju identitu vo vzťahu k spoločnosti
 - dokáže si uvedomiť svoje potreby
 - identifikuje sa so svojím vnímaním pocitov je vnímavý k morálnemu a duchovnému rámcu svojej komunity
 - buduje si vlastnú autonómiu a nezávislosť, rozhoduje o svojich hodnotách a cieľoch
 - uvedomuje si silné a slabé stránky, ktoré vníma ako svoje rozvojové možnosti
- b) spôsobilosť vedieť prejavovať a zvládať emócie
 - vníma a uvedomuje si svoje emócie
 - dokáže zladiť spontánnosť so spoločensky primeraným vyjadrovaním emócií (normy, tradície, miesto, čas, ľudia...)

- je schopný odhadnúť pocity ostatných a brať ich do úvahy
- dokáže nezraňujúcim spôsobom vyjadriť nepríjemné emócie druhým ľuďom
- c) spôsobilosť zodpovedne sa rozhodovať, konať a znášať dôsledky
 - posudzuje svoje reálne fyzické a duševné možnosti
 - stanovuje si ciele a priority s ohľadom na svoje schopnosti, záujmovú orientáciu a životné podmienky
 - je schopný vstúpiť na trh práce
- d) spôsobilosť aktívne tvoriť a ochraňovať životné prostredie
 - chápe fungovanie prírody ako súhrn na seba nadväzujúcich súvislostí
 - vníma človeka ako súčasť prírody
 - má úctu k živým aj neživým súčastiam prírody, aktívne ich poznáva a ochraňuje
 - reflektuje prírodu (zem, vodu, zvieratá, rastliny) ako priestor pre morálne konanie
 - správa sa spôsobom, ktorý podporuje trvalú udržateľnosť kvality životného prostredia
 - rozvíja vzťah nielen k ohrozenej prírode a ľuďom, ale aj k zdravej krajine a všetkým žijúcim organizmom

► **Pripraviť žiaka na spôsobilosť plánovať a riadiť svoje životné ciele a rozhodnutia:**

- a) spôsobilosť sebaregulovať sa a cieľavedome riadiť vlastný život
 - zodpovedne premýšľa nad životnými cieľmi
 - vie odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov
 - dokáže ísť premyslene a vytrvalo k svojmu cieľu
 - prekážky prekonáva konštruktívnym spôsobom
 - je flexibilný, nachádza a využíva príležitosti, ktoré sú rozvíjajúce
- b) spôsobilosť byť zdravo zvedavý
 - má záujem o poznávanie seba, ostatných ľudí, reality, v ktorej žije, spoločnosti, prírody
 - kladie otázky a zisťuje odpovede
 - zaujíma sa o rôzne problémy a nové veci
 - je motivovaný pre učenie

► **Pripraviť žiaka na spôsobilosť presadzovať svoje právo, záujmy, obmedzenia a potreby:**

- a) spôsobilosť pochopiť svoje záujmy, obmedzenia a potreby
 - má k sebe pozitívny vzťah, pozná svoje kladné stránky aj obmedzenia
 - obraňuje svoje práva
 - prijíma a rozvíja etické, kultúrne a duchovné hodnoty
 - v tímovej práci uplatňuje svoje individuálne schopnosti, vedomosti a zručnosti
- b) spôsobilosť správať sa asertívne
 - rešpektuje práva iných a je si vedomý/á práv vlastných (rozhoduje sa asertívne, aby nepoškodzoval seba a ani iných)
 - je čestný, správa sa autenticky a nezraňujúco
 - snaží sa o faktické a objektívne popísanie danej situácie
 - neverbálna komunikácia nie je v rozpore s verbálnym vyjadrovaním sa

3.1

Celková charakteristika absolventa

Absolvent študijného odboru je kvalifikovaný pracovník, schopný uplatniť sa na rôznych postoch hutníckej výroby, kde sa používajú agregáty, stroje, zariadenia a mechanizmy a kde je potrebné stredné odborné vzdelanie.

Absolvent je schopný pracovať na konvenčných strojoch hutníckej výroby, pozná základné princípy nekonvenčných technológií a dokáže pružne reagovať na meniace sa podmienky. Dobre sa orientuje v technologických postupoch výroby materiálov. Svojim tvorivým prístupom podporuje marketingové podnikateľské aktivity, ktorých konečným cieľom je spokojnosť zákazníka. Absolvent je pripravený tak, aby sa mohol uplatniť pri obsluhu konvenčných výrobných zariadení s rôznym stupňom automatizácie, ale aj pri obsluhu CNC zariadení a strojov.

Rozsah získaných vedomostí a praktických zručností umožňuje absolventom ďalej sa vzdelávať vo svojom príbuznom odbore, zaujímať sa o vývoj v odbore štúdiom odbornej literatúry a odborných článkov v periodickej tlači, či v elektronickej forme. Získané vzdelanie umožňuje absolventom používať racionálne metódy techník a vedomostí. Po ukončení prípravy v študijnom odbore a po úspešnom vykonaní maturitnej skúšky v danom odbore je pripravený na výkon práce v hutníckej zlievarenskej a strojárkej výrobe na strojoch a zariadeniach danej výroby.

Absolventi sú pripravení uplatniť sa pri výrobe, obsluhu, ale aj údržbe agregátov, strojných zariadení a mechanizačných prostriedkov v technológii hutníckych procesov, zabezpečovať na výrobných zariadeniach produkciu s ohľadom na ekonomiku a ekológiu výroby v rozsahu príslušného odboru.

Absolvent v oblasti tvárnenia je kvalifikovaný pracovník, ktorý sa uplatní v oblasti tvárnenia kovov a tepelného spracovania kovov. Ovláda technologické postupy pri tejto činnosti. Vie obsluhovať dopravné a pomocné zariadenia vo valcovniach, kováčňach, ťažiarniach a lisovniach. Vie vykonávať úpravy tvárnených materiálov. Je oboznámený s progresívnymi metódami v oblasti tvárnenia kovov.

Získané vedomosti dávajú absolventovi predpoklady konať cieľavedome, rozvážne a rozhodne v súlade s právnymi normami spoločnosti, zásad humanizmu a demokracie pri výkone uvedených činností.

Absolvent má možnosť získať identifikačnú kartu zo základného kurzu zvarovania plameňom ZK 311-1, ktorá je trvalým kvalifikačným dokladom zvarača. Absolvovanie školenia sa uskutoční podľa bezpečnostných ustanovení STN 050600, STN 050601, STN 050610 a STN 050705. To žiaka oprávňuje **zvárať plameňom a rezať kyslíkom** zariadenia z nelegovaných a nízkolegovaných ocelí bez predohrevu. Odbornosť získaná absolvovaním tohto kurzu má platnosť 2 roky odo dňa vykonania vyhovujúcej skúšky. Platnosť skúšky možno predĺžiť na každé ďalšie 2 roky periodickým preskúšaním.

Po absolvovaní vzdelávacieho programu absolvent disponuje stanovenými kľúčovými a odbornými kompetenciami.

3.2 Kľúčové kompetencie

Vzdelávanie v ŠkVP v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania na danom stupni vzdelania smeruje k tomu, aby si žiaci vytvorili zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady. Kľúčové kompetencie chápeme ako kombináciu vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje na svoje osobné uspokojenie a rozvoj, aktívne občianstvo, spoločenské a sociálne začlenenie, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách počas celého svojho života. Kľúčové kompetencie ako výkonové štandardy sa v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom výchovných a vzdelávacích stratégií rozvíjajú, osvojujú a hodnotia buď na úrovni školy, odboru vzdelávania alebo vyučovacieho predmetu.

V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií pre celoživotné ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre cieľavedomé a zodpovedné riadenie a organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života. Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania.

Absolvent má:

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- určiť zdroje osobného a spoločenského života a ich očakávaný vývoj,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk, disponovať s čitateľskou a matematickou gramotnosťou, prehľadnovať základné zručnosti a sebatvoríť.

Absolvent má:

- správne sa vyjadrovať v štátnom a materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- spoľahlivo sa vyjadrovať v cudzom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- kriticky hodnotiť získané informácie,

- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s elektronickou poštou,
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medziľudských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiaci musia byť schopní učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych zručností, interkultúrnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácii umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolání.

Absolvent má:

- prejaviť empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,
- pozitívne motivovať seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- stanoviť priority cieľov,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- konštruktívne diskutovať, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu,
- uzatvárať jasné dohody,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- analyzovať hranice problému,
- identifikovať oblasť dohody a rozporu,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- samostatne pracovať a riadiť prácu v menšom kolektíve,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

3.3 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- aplikovať základnú odbornú terminológiu pre hutníctvo, zlievačstvo a ostatnú kovospracujúcu výrobu, schopnosť využívať všeobecné poznatky, pojmy, pravidlá a princípy pri riešení praktických úloh,

- aplikovať základy technického zobrazovania a kreslenia v strojárstve, zobraziť jednoduchú strojovú súčiastku a nakresliť výrobný a zostavný výkres, čítať schémy a výkresy v danom odbore,
- popísať a vysvetliť funkciu základných strojových súčiastok a mechanizmov používaných v strojárstve,
- vymenovať, popísať a vysvetliť funkciu základných agregátov a mechanizmov používaných v hutníckej a zlievarenskej výrobe,
- riešiť jednoduché technické výpočty s použitím technických tabuliek,
- vymenovať základné druhy materiálov a polotovarov používaných v hutníckej a zlievarenskej výrobe, ich technologické vlastnosti, metódy ich spracovania,
- vysvetliť základné technologické postupy ručného a strojného spracovania, strojného obrábania, tvárnenia, tepelného spracovania, odlievania, zvárania,
- vysvetliť základné technologické postupy výroby kovov,
- vysvetliť základné hutnícke a zlievarenské technológie,
- vysvetliť základné chemické rozbery a chemické zloženie zliatin,
- vysvetliť základné predpisy bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásady hygieny a ochrany životného prostredia,
- vysvetliť základné práva a povinnosti vyplývajúce z postavenia zamestnanca v základnej ekonomickej štruktúre podniku,
- vysvetliť základné princípy drobného podnikania a problematiku súvisiacu so založením živnosti,
- definovať základné ekonomické zákonitosti a zásady podnikania, postupy vedenia jednotlivých dokladov o materiálových a finančných prostriedkoch v organizácii a uplatňovať ich pri nákupe surovín, polotovarov, materiálov v technologických postupoch a pri predaji produktov,
- aplikovať základné poznatky z oblasti práva a ich aplikácie v právnych otázkach súvisiacich s výrobou, podnikaním pracovnoprávnymi a občianskoprávnymi vzťahmi,
- vysvetliť postup orientácie v schémach, pracovných návodoch, katalógoch a technickej dokumentácie a ich používanie v pracovných činnostiach,
- vysvetliť základné princípy manažérstva kvality podľa noriem ISO,
- definovať a určiť možné zdroje znečisťovania životného prostredia, ktoré súvisia s príslušnou výrobou,
- navrhovať možnosti eliminácie zdrojov znečisťovania životného prostredia,
- vymenovať základné parametre počítača,
- vysvetliť štruktúru dát a možnosti ich uloženia,
- vysvetliť zásady pripájania sa do sietí, vedieť identifikovať a klasifikovať sieťové prvky,
- aplikovať poznatky z informačno-komunikačných technológií pri riešení úloh na spracovanie dát (textu, tabuliek) s využitím najpoužívanejšieho softvérového vybavenia počítačov, prijímať a odosielať poštu, vyhľadávať informácie,
- vysvetliť pravidlá právnej ochrany softvéru,
- vysvetliť základné pravidlá riadenia vlastných financií – spôsoby a prístup k plneniu finančných záväzkov – a identifikovať riziká v riadení vlastných financií,
- orientovať sa v problematike ochrany práv spotrebiteľa a uplatňovať tieto práva v praxi.

Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- aplikovať odbornú terminológiu typickú pre hutníctvo, zlievarenstvo a ostatnú kovospracujúcu výrobu,
- aplikovať všeobecné poznatky, pojmy, pravidlá a princípy pri riešení praktických úloh vo svojom odbore,

- zhotoviť technické výkresy podľa STN, zobrazovať strojové súčiastky a jednoduché celky,
- realizovať technické výpočty s použitím technických tabuliek a noriem,
- vykonať základné spôsoby ručného a strojného spracovania materiálov,
- vykonať analýzu zloženia kovov používaných pri výrobe súčiastok,
- vykonať kontrolu rozmerov a tvarov výrobkov, kvality vykonaných prác s použitím vhodných meradiel a meracích prístrojov,
- aplikovať zásady manažérstva kvality podľa noriem ISO,
- obsluhovať konvenčné stroje a riadiť ich prácu podľa technickej dokumentácie,
- orientovať sa v technickej dokumentácii, normách, predpisoch, technických požiadavkách súvisiacich s hutníckou výrobou, montážou a opravou agregátov,
- diagnostikovať a odstraňovať jednoduché závady na agregátoch a s nimi súvisiacich stroj-
ných zariadeniach,
- manipulovať s materiálmi tak, aby nebolo ohrozené životné prostredie,
- vykonávať obsluhu technologických zariadení podľa príslušného odboru,
- zaobchádzať s modernými diagnostickými zariadeniami,
- vykonávať ošetrovanie a údržbu agregátov, strojných zariadení a výrobných liniek,
- zvoliť si najefektívnejší pracovný postup pri vykonávaní pracovných operácií,
- aplikovať informačné technológie pri riešení odborných úloh,
- postupovať v zmysle zásad bezpečnosti práce, hygieny práce a ochrany zdravia pri práci,
- manipulovať hospodárne so surovinami a materiálmi, energiou, agregátmi a príslušnými
strojnými zariadeniami,
- dodržiavať technologickú a pracovnú disciplínu,
- vykonávať kvalifikovane odborné práce vo svojom odbore,
- dodržiavať normy a parametre kvality procesov výroby,
- vykonávať obsluhu technologických zariadení podľa príslušného odboru,
- porovnať komponenty alebo počítačové zostavy podľa ich parametrov,
- zálohovať a zaktualizovať operačný systém,
- pripojiť počítač k sieti internetu,
- vytvoriť, upraviť a uchovať jednoduchý textový dokument pomocou textového procesoru,
- vytvoriť, upraviť a uchovať jednoduchý tabuľkový dokument, alebo graf pomocou tabuľ-
kového procesoru,
- komunikovať prostredníctvom elektronickej pošty, zasielať a prijímať správy a prílohy,
- ovláda účelový riadiaci počítač ako operátor výroby podľa zamerania výrobného prog-
ramu.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- zodpovedným prístupom k plneniu si svojich pracovných povinností,
- dôslednosťou pri riešení pracovných povinností,
- samostatnosťou pri práci,
- schopnosťou samostatne riešiť pracovné úlohy,
- maximálnou zručnosťou v činnosti svojho odboru,
- kvalitným myslením,
- schopnosťou integrácie a adaptability,
- organizačnými schopnosťami,
- komunikatívnymi schopnosťami,
- prispôsobivosťou v nových pracovných podmienkach,
- vhodným sociálnym správaním a prejavmi,
- sebadisciplínou a mobilitou,
- potrebnou dávkou sebadôvery,
- lojalitou k svojej organizácii.

Charakteristika školského vzdelávacieho programu

4.1

Popis vzdelávacieho programu

Školský vzdelávací program **Hutníctvo – tvárnenie kovov** v systéme duálneho vzdelávania pre študijný odbor 2262 K hutník operátor vychádzajú z cieľov stanovených v Zákone č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a sú za- definované na základe Štátneho vzdelávacieho programu pre odborné vzdelávanie a prípravu, skupina študijných a učebných odborov 22 HUTNÍCTO s účinnosťou od 1. septembra 2013 začínajúc prvým ročníkom, Dodatku č. 2, ktorým sa mení Štátny vzdelávací program pre odborné vzdelávanie a prípravu, skupinu študijných a učebných odborov 22 HUTNÍCTVO s účinnosťou od 1. septembra 2016 začínajúc prvým ročníkom a Dodatku č. 3 pre Štátny vzdelávací program pre odborné vzdelávanie a prípravu, skupinu študijných a učebných odborov 22 HUTNÍCTVO s účinnosťou od 1. septembra 2020 začínajúc prvým ročníkom.

Študijný odbor 2262 K hutník operátor pripravuje absolventov v oblasti všeobecnovzdelávacej i odbornej teoretickej a praktickej časti tak, aby boli schopní samostatne vykonávať činnosti vyplývajúce z výkonu povolania.

Absolventi študijného odboru sú schopní vykonávať obsluhu a údržbu technologických zariadení oceliarne, valcovne rúr a ťahárne rúr pri tvárnení a tepelnom spracovaní kovov, kontrolu rozmerov a tvarov výrobkov, hospodárna manipulácia so surovinami a materiálmi. V prípade požiadaviek sa dokážu uplatniť v kolektívoch pri tímovej práci.

4.2

Základné údaje

Dĺžka štúdia:	3 roky
Forma výchovy a vzdelávania:	Denné štúdium pre absolventov základnej školy
Poskytnutý stupeň vzdelania:	stredné odborné vzdelanie bez maturity s výučným listom – ISCED 353
Vyučovací jazyk:	Štátny jazyk
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Nižšie stredné vzdelanie a splnenie podmienok prijímacieho konania
Spôsob ukončenia štúdia:	Záverečná skúška
Doklad o získanom stupni vzdelania:	Vysvedčenie o záverečnej skúške
Doklad o získanej kvalifikácii:	Výučný list
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Absolvent sa môže uplatniť ako odborne kvalifikovaný pracovník hutníckych prevádzkach – v prvovýrobe a druhovýrobe, v technológiách tvárnenia kovov, ako hutník oceliar

Možnosti ďalšieho štúdia:	Vzdelávacie programy nadstavbového štúdia pre absolventov trojročných učebných odborov. Špeciálne kurzy, ktoré umožňujú rozšíriť odbornú kvalifikáciu absolventov.
---------------------------	--

4.3 Organizácia výučby

Všeobecné vzdelávanie vytvára predpoklady pre ďalšie permanentné vzdelávanie a prípadne vysokoškolské štúdium, zabezpečuje schopnosť adaptability v praxi. Obsah učiva všeobecnovzdelávacích predmetov sa aplikuje v odborných predmetoch. Táto časť vzdelávania zabezpečuje okrem rozvoja osobnosti žiaka i jeho profesionálnu pripravenosť. Cieľom je komunikatívnosť v slovenskom i cudzom jazyku, orientácia v občianskych, spoločenských i filozofických otázkach, znalosť základov práce na PC, využitie poznatkov prírodných vied v odbore.

Odborné vzdelávanie vprípravuje žiakov na činnosti stredných technicko-hospodárskych pracovníkov v oblasti hutníctva a súvisiacich technických disciplín. Základným cieľom je osvojiť si vedomosti a zručnosti nielen na základné zvládnutie celého okruhu učiva, ale aj na schopnosť prenášať získané vedomosti a zručnosti do praktickej činnosti. Žiaci počas štúdia teoretického a praktického vzdelávania sa pripravujú na budúce povolania a štúdium na vysokých školách technického zamerania. Pri práci a štúdiu dodržiavajú zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygienu a psychohygienu práce a ochrany pred požiarimi. Odborné vzdelávanie v štátnom vzdelávacom programe predstavuje komplex vedomostí a zručností uvedených v profile absolventa, ktoré po nástupnej praxi sú potrebné pre kvalifikované vykonávanie činností stredných technicko-hospodárskych pracovníkov a na výkon vybraných robotníckych povolaní.

Prehľad vzdelávacích oblastí

1. Teoretické vzdelávanie
2. Praktická príprava

V rámci obsahového štandardu **teoretického vzdelávania** žiak získava vedomosti o výrobných zariadeniach, technologických procesoch výroby železných a neželezných kovov, tvárnení na hutnícke polotovary a finálne výrobky získané valcovaním, kovaním, lisovaním, ťahaním, atď... Má schopnosti identifikovať kovové a nekovové materiály, ich vlastnosti a možnosti ich spracovania. Žiak získa predstavu o príčinách vzniku porúch v technologických procesoch a materiáloch a ich prejavoch pri skúšaní vlastností materiálov. Nadobúda vedomosti o príčinách, ktoré vedú k znehodnoteniu materiálu a možnostiach ich ochrany. Získa základné teoretické vzdelanie v oblasti železa a neželezných kovov, fázových premien, vplyve fázových premien na vlastnosti materiálov a spôsoby úpravy materiálov. Spolupôsobenie viacerých komponentov v sústave kovových a nekovových materiálov, význam kompozitných materiálov a uplatnenie konštrukčných keramických materiálov.

Neoddeliteľnou súčasťou teoretického vzdelávania je dôraz na využitie a likvidáciu odpadov, ktoré vznikajú počas technologického toku, ekonomických dopadov znečisťovania prostredia priemyselnou činnosťou.

Ovláda základné pojmy a zákonitosti z ekonómie podniku trhového hospodárstva a manažmentu v kontexte s vývojom vedy, techniky a vzdelávania, problematiky riadenia kvality a systémov budovania kvality v rámci priemyselných podnikov. Cieľom vzdelávacieho okruhu ekonómia je poskytnúť žiakom základné odborné poznatky o ekonomických pojmoch a vzťahoch, základoch makroekonómie a mikroekonómie, efektívnom a hospodárnom správaní sa a naučiť ich praktickej realizácii v odbore. Cieľom vzdelávacieho okruhu pravidiel riadenia osobných financií je získanie kompetencií jednotlivých tém Národného štandardu finančnej gramotnosti vo vzťahu k fungovaniu jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti.

V rámci okruhu Pravidiel riadenia osobných financií získa schopnosť orientovať sa v zabezpečovaní základných ľudských a ekonomických potrieb jednotlivca a rodiny, pochopiť otázky bohatstva a chudoby a hodnotovej orientácie k peniazom. Naučia sa orientovať v problematike ochrany práv spotrebiteľa a získajú schopnosť tieto práva uplatňovať v praxi. Žiaci sa oboznámia so základnými pravidlami riadenia vlastných financií a naučia sa rozoznávať riziká v riadení vlastných financií. Naučia sa orientovať v oblasti finančných inštitúcií a efektívne využívať finančné služby za súčasného používania pojmov v oblasti finančníctva a sveta peňazí. Na základe príkladov úspešných jednotlivcov v svojej profesijnej ceste sa naučia poznať podmienky vylučujúce neúspešnosť jednotlivca a rodiny.

Žiak získa vedomosti o účele a funkcii strojových súčiastok a funkčných celkov mechanizmov, strojov a zariadení. Dokáže navrhovať rozmery súčiastok vzhľadom na druh namáhania.

Vie využívať prostriedky výpočtovej techniky, základy práce s operačným systémom, základné softwarové produkty. Má základné vedomosti z elektrotechniky, elektroniky, automatického riadenia výrobných strojov a zariadení ako aj meracích a regulačných zariadení používaných v hutníckej výrobe.

Stále sa vyvíjajúca legislatíva a vzťahy, nové teoretické poznatky vyžadujú, aby absolvent dokázal nielen teoretické vedomosti aplikovať v praxi, ale aj získavať nové poznatky. Preto je nutné, aby bol absolvent schopný samostatného štúdia odbornej literatúry a noriem.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti, musí disponovať stanovenými výkonovými štandardami a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardami.

Môže sa stať, že jeden alebo viac obsahových štandardov v jednom odbore vzdelávania sa bude vyskytovať aj v ďalších odboroch vzdelávania.

V rámci odborného vzdelávania **praktickej prípravy** je naučiť žiakov používať odborné vedomosti a zručnosti v prevádzkovom prostredí na samostatné riešenie prevádzkových úloh. Praktickú prípravu zabezpečujú predmety, ktoré sú zamerané prevažne na senzomotorickú činnosť ako laboratóriá, dielne a praktická výučba v podniku. Žiaci sa učia samostatne rozhodovať, niešť zodpovednosť za svoje rozhodnutie i za svoju prácu. Postupne sa u nich rozvíja schopnosť komunikácie s ľuďmi, utvárajú sa sociálne kontakty, schopnosť pracovať v tíme, posilňuje sa vzťah k práci a k zvolenému odboru. V praktickej príprave sa prejavujú medzipredmetové vzťahy, zvlášť v predmete laboratórne cvičenia a hutnícke cvičenia profilujúcich odborných predmetov a ekonomiky. Podľa odboru žiaci získajú pracovné návyky a zručnosti, ktoré uplatnia v budúcej profesii.

Absolvent má možnosť získať identifikačnú kartu zo základného kurzu zvárania plameňom ZK 311-1, ktorá je trvalým kvalifikačným dokladom zvárača. Absolvovanie školenia sa uskutoční podľa bezpečnostných ustanovení STN 050600, STN 050601, STN 050610 a STN 050705. To žiaka oprávňuje **zvárať plameňom a rezať kyslíkom** zariadenia z nelegovaných a nízkolegovaných ocelí bez predohrevu. Odbornosť získaná absolvovaním tohto kurzu má platnosť 2 roky odo dňa vykonania vyhovujúcej skúšky. Platnosť skúšky možno predĺžiť na každé ďalšie 2 roky periodickým preskúšaním.

Počet žiakov (účastníkov) kurzu pod vedením jedného inštruktora je daný technickými podmienkami a vybavením jednotlivých pracovísk danej zváračskej školy. Poplatok za absolvovanie školenia a vystavenie osvedčenia si uhrádza žiak podľa aktuálne platného cenníka zváračskej školy.

Praktická príprava utvára odborný postoj a názor žiaka, vzťah žiaka k odboru štúdia, k plneniu pracovných povinností a pocitu zodpovednosti za zverené hodnoty a výsledky svojej činnosti.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti, musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

4.4 Zdravotné požiadavky na uchádzača

Do učebného odboru môžu byť prijatí uchádzači, ktorých zdravotnú spôsobilosť na prihláške potvrdil všeobecný lekár. Uchádzač so zdravotným znevýhodnením pripojí k prihláške vyjadrenie všeobecného lekára o schopnosti študovať zvolený odbor výchovy a vzdelávania.

4.5 Osobitosti a podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Absolventi študijného odboru sa v praxi uplatňujú ako kvalifikovaní technicko-hospodárski zamestnanci, prevádzkoví technici, prípadne vysokokvalifikovaní robotnícki zamestnanci v oblasti hutníckej výroby a technických rezortov, ktoré používajú kovové materiály (automobilový, strojársky, stavebný, energetický priemysel). Môžu vykonávať funkciu technika pri výrobe surového železa a ocele, neželezných kovov, tvarovaných kovov (kovanie, lisovanie, odlievanie, pretláčanie, ťahanie), alebo technické funkcie kontroly kvality, prípravy vsádzky a tavenia. Pracujú v podmienkach výrobných hál, sťažené pracovné podmienky (hlučnosť, nečistota), zvýšené nároky na fyzické predpoklady a zdravotný stav zamestnancov, prísne dodržiavanie predpisov BOZP, zvýšené riziko pri práci, aj obsluha strojov a zariadení (zvýšené nároky na sluch a zrak, neprípustné záchvatové ochorenia), zvýšené požiadavky na manuálnu zručnosť, technické predpoklady, chápanie mechanických vzťahov, na plošnú a priestorovú predstavivosť. Pri práci uplatňujú logické myslenie, samostatnosť, zodpovednosť a rozhodnosť.

Zdravotný stav uchádzačov o štúdium a vhodnosť štúdia posudzuje všeobecný lekár pre deti a dorast.

Telesné postihnutie. Študijný odbor vyžaduje dobrý zdravotný stav uchádzačov s nenarušenou pohyblivosťou, v dôsledku zvýšeného rizika pri práci sú neprípustné záchvatové stavy. Tento odbor sa vo všeobecnosti neodporúča žiakom s telesným postihnutím.

Vhodnosť vzdelávania v odbore v špecifických prípadoch posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.

Mentálne postihnutie. Študijný odbor nie je vhodný pre uchádzačov s mentálnym postihnutím.

Poruchy zraku. V dôsledku zvýšeného rizika pri práci v hutníckej výrobe nie je študijný odbor vhodný pre uchádzačov s vážnymi poruchami zraku, slabšie poruchy zraku korigované okuliarmi sú prípustné, osobitne mimo výrobných podnikov.

Vhodnosť vzdelávania v odbore v špecifických prípadoch posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.

Poruchy sluchu. V dôsledku zvýšeného rizika pri práci v hutníckej výrobe nie je študijný odbor vhodný pre uchádzačov s vážnym sluchovým postihnutím; menej závažné poruchy korigované kompenzačnými pomôckami sa pripúšťajú osobitne pri výkone prác mimo výrobných podnikov.

Vhodnosť vzdelávania v odbore v špecifických prípadoch posudzuje lekár a príslušné školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie v závislosti od druhu a stupňa postihnutia a narušenia.

Špecifické poruchy učenia. Záleží od individuálneho prípadu, od typu poruchy a úrovne jej kompenzácie. Vzhľadom na vysoké nároky študijného odboru na študijné predpoklady žiaka (chápanie mechanických vzťahov, technická predstavivosť, matematická zručnosť, čítanie technickej dokumentácie), treba zvážiť ich vhodnosť pre žiakov s dyslexiou, dysgrafiou a dyskalkúliou.

Vhodnosť študijného odboru pre žiakov so špecifickými vývinovými poruchami učenia treba konzultovať so školskými zariadeniami výchovného poradenstva a prevencie.

Žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP). Žiakov zo SZP je vhodné integrovať do SŠ, pokiaľ sú fyzicky a psychicky spôsobilí na výkon príslušných povolání. Integrácia musí zahŕňať ich aktivizáciu, motiváciu, pestovanie pozitívneho vzťahu k práci, povolaniu, osvojenie pracovných návykov, rozvoj profesijných záujmov.

V spolupráci školy s územnou samosprávou a ÚPSVaR možno získať pre žiakov príspevok na školské pomôcky, na cestovné, ubytovanie, stravovanie.

Mimoriadne nadaní žiaci. Je spoločensky prospešné, ak sa o tento študijný odbor uchádzajú technicky nadaní žiaci so záujmom o prácu v hutníctve.

5.1

Učebný plán

Kategoríe a názvy vyučovacích predmetov	Týždenný počet vyučovacích hodín				
	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	spolu
Všeobecné vzdelávanie	13	12	10	9	44
Slovenský jazyk a literatúra	3	3	3	3	12
Cudzí jazyk c)	3	3	3	4	13
Etická/Náboženská výchova d)	1	1	–	–	2
Dejepis	1	–	–	–	1
Občianska náuka	–	–	1	–	1
Fyzika	1	1	1	–	1
Matematika	2	2	1	1	6
Informatika e)	1	1	–	–	2
Telesná a športová výchova f)	1	1	1	1	4
Odborné vzdelávanie	19	23	24	25	91
Teoretické vzdelávanie	4	9	10	11	34
Hutnícka chémia	1	–	–	–	1
Technické kreslenie	1	–	–	–	1
Strojníctvo	1	1	–	–	2
Technológia	1	1	–	–	2
Elektrotechnika	–	1	–	–	1
Kontrola a meranie g)	–	2	–	–	2
Grafické systémy g)	–	2	2	–	4
Náuka o kovoch	–	2	4	4	10
Tvárnienie kovov	–	–	4	5	9
Ekonomika	–	–	–	2	2
Praktická príprava	15	14	14	14	57
Odborný výcvik h)	15	14	14	14	57
Spolu	32	35	34	34	135
Účelové kurzy i)	27	27	18	–	72
Kurz pohybových aktivít v prírode	3 × 5 hod. (zimné športy)	3 × 5 hod. (letné športy)	–	–	30
Účelové cvičenia	2×6 hod.	2×6 hod.	–	–	24
Kurz na ochranu života a zdravia	–	–	3×6 hod.	–	18

5.2 Prehľad využitia týždňov

Činnosť	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučovanie podľa rozpisu	33	33	33	30
Maturitná skúška	–	–	–	1
Časová rezerva (účelové kurzy, opakovanie učiva, exkurzie, výchovno-vzdelávacie akcie a i.)	7	7	7	6
Spolu týždňov	40	40	40	37

5.3 Poznámky k učebnému plánu

- Učebný plán vymedzuje proporcie medzi všeobecným a odborným vzdelávaním (teoretickým a praktickým) a ich záväzný rozsah. Tento plán je východiskom pre spracovanie učebných osnov vyučovacích predmetov.
- Počet týždenných vyučovacích hodín v školských vzdelávacích programoch je minimálne 33 hodín a maximálne 35 hodín, za celé štúdium minimálne 132 hodín, maximálne 140 hodín. Výučba v študijných odboroch sa realizuje v 1., 2. a 3. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 4. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na kurz na ochranu života a zdravia a kurzy pohybových aktivít v prírode ap. a v poslednom ročníku na absolvovanie maturitnej skúšky.
- Vyučuje sa jeden z cudzích jazykov: jazyk anglický, nemecký, ruský. Trieda sa delí na každej hodine na skupiny pri minimálnom počte 24 žiakov.
- Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov. Na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12, možno do skupín spájať aj žiakov z rôznych ročníkov.
- V predmete informatika sa trieda sa delí na skupiny, počet žiakov v skupine je 15. Ďalšia skupina vznikne až po naplnení predchádzajúcej skupiny na maximálny počet žiakov.
- Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať do viachodinových celkov. Trieda sa delí na každej hodine na skupiny pri minimálnom počte 24 žiakov.
- Predmety sa vyučujú formou praktických cvičení. V danej triede, v príslušnom študijnom odbore a v príslušnom ročníku sa vyučujú v skupinách, pričom počet žiakov v skupine je minimálne 8, maximálne 15.
- Najvyšší počet žiakov v skupine na jedného majstra odbornej výchovy alebo hlavného inštruktora je v každom ročníku 12. Najvyšší počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy ktorému inštruktor poskytuje informácie o činnosti, ktorú žiak počas praktického vyučovania vykonával, a o správaní žiaka je 40 žiakov.
- Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode, ktoré sú uvedené v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín, resp. 5 dní pri realizácii internátnou formou. Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz. Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu piatich vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu

15 vyučovacích hodín. Organizuje sa 1. ročníku štúdia (so zameraním na zimné športy) a v 2. ročníku štúdia (so zameraním na letné športy).

6.1 Učebné osnovy všeobecno-vzdelávacích predmetov

6.1.1 Slovenský jazyk a literatúra

Časový rozsah výučby v hodinách

prvý ročník		druhý ročník		tretí ročník		štvrtý ročník		spolu za 1. – 4. ročník	
za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	týždenne	za štúdium
3	99	3	99	3	99	3	90	12	387

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Základnou charakteristikou predmetu slovenský jazyk a literatúra je sprostredkovať žiakom jazykové a všeobecné kompetencie tak, aby rozvíjali komunikatívnu kompetenciu, ako prostriedok na dorozumievanie a myslenie, na podávanie a výmenu informácií. Usiluje sa rozvinúť a podporiť sociálne kompetencie žiakov, ich všeobecný kultúrny rozhľad, formovať ich estetické cítenie a celkovú kultiváciu vyjadrovania a správania. Jazykové vzdelávanie vychováva žiakov ku kultivovanému jazykovému prejavu a podieľa sa na rozvoji ich duševného rozvoja. Literárna výchova je zameraná na formovanie osobnosti žiaka v snahe dosiahnuť vnútornú bohatú individualitu, schopnú vysokého stupňa sebauvedomenia, kultúrnu osobnosť, ktorá dokáže pochopiť svet v jeho celistvosti a rôznorodosti. Popri čitateľskej výchove sa rozvíjajú celkové vedomosti žiakov o slovenskej a svetovej literatúre. Dôraz sa kladie na poznanie modernej, najmä súčasnej literatúry, na pochopenie umeleckého a filozoficko-etického prínosu staršej literatúry, uvedomenie si rozvoja literárnej tvorivosti nášho národného písomníctva.

Učivo vyučovacieho predmetu sa skladá z troch hlavných častí: literatúra, gramatika a sloh. Učebné plány všetkých ročníkov na seba nadväzujú a jednotlivé časti sa skladajú z tematických celkov:

1. literatúra – svetová a slovenská od najstaršej po súčasnosť
2. gramatika – lexikológia, morfológia, syntax
3. sloh – jazykové štýly, slohové postupy a útvary

V predmete slovenský jazyk a literatúra sú na základe Národného štandardu finančnej gramotnosti verzia 1.2, ktorý schválilo MŠVVaŠ SR zapracované vybrané témy a čiastkové kompetencie štandardu v súlade so ŠVP.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom predmetu slovenský jazyk a literatúra na stredných odborných školách je:

- riešiť rozmanité komunikačné, spoločenské a pracovné situácie,

- zvoliť komunikatívnu stratégiu adekvátnu komunikačnému zámeru, podmienkam a normám komunikácie,
- používať vhodné jazykové prostriedky (zvukové, verbálne, neverbálne, rečová etika) a reagovať na vopred nenacvičenú situáciu,
- vyjadrovať vhodným spôsobom svoj úmysel, prezentovať sám seba, podávať a získavať ústne alebo písomne požadovanú alebo potrebnú informáciu všeobecného alebo odborného charakteru, zapájať sa do diskusie, obhajovať svoj názor, pohotovo reagovať na nepredvídané situácie (otázka, rozhovor, anketa), uplatňovať verbálne a neverbálne prostriedky, spoločenskú a rečovú etiku a zdôvodňovať zvolené riešenie komunikačnej situácie,
- používať postupy a jazykové prostriedky (zvukové, lexikálne, gramatické) štýlu oznamovacieho, konverzačného, prakticky odborného a rokovacieho (administratívneho), oboznámiť sa so špecifikami štýlu publicistického a umeleckého, mať kultivovaný súvislý prejav na pripravenú a nepripravenú tému,
- usilovať sa pri ústnom a písomnom prejave o dodržanie jazykových noriem, výstižné, logické a jazykovo správne a bohaté vyjadrovanie,
- ovládať základné – najčastejšie používané lexikálne a gramatické prostriedky, rozumieť gramatickým menej frekventovaným lexikálnym a gramatickým javom a vedieť ich aj používať, samostatne tvoriť súvislé hovorené a písané prejavy,
- získať informácie z prečítaného a vypočutého textu (určiť hlavnú tému alebo myšlienku textu, rozlíšiť základné a vedľajšie informácie), dokázať text zaradiť do niektorých z funkčných štýlov, orientovať sa v jeho stavbe,
- vedieť spracovať výpisky z textu a dokázať ho primerane reprodukovать a interpretovať, vyjadrovať sa k odbornej problematike, s využitím popisných výkladových a úvahových postupov, vyhľadávať informácie všeobecného a odborného charakteru, pracovať s príručkami,
- uvádzať správne bibliografické údaje a citáty, spracovať písomné informácie najmä odborného charakteru,
- pracovať s Pravidlami slovenského pravopisu a inými jazykovými príručkami,
- mať vypestovaný návyk pravidelne túto literatúru používať, uvedomele sa snažiť o dokonalejšie zvládnutie spisovného jazyka, o skvalitnenie svojho vyjadrovania a osobného štýlu,
- chápať význam jazykovej kultúry a funkcií spisovného jazyka, snažiť sa spisovne vyjadrovať v situáciách, ktoré si to vyžadujú, byť si vedomý toho, že jazyk sa dynamicky rozvíja,
- chápať literárne dielo ako špecifickú výpoveď o skutočnosti a o vzťahu človeka k nej,
- vytvárať si predpoklady pre estetické vnímanie skutočnosti,
- chápať prínos literatúry a umeleckého zážitku pre život človeka,
- vyjadriť vlastný čitateľský zážitok a zdôvodniť ho,
- vytvoriť si pozitívny vzťah k literárnemu umeniu, založený na interpretácii ukážok z umeleckých diel, na osvojení podstatných literárnych faktov, pojmov a poznatkov,
- poznať a chápať tie myšlienkové a literárne smery, hnutia, významné osobnosti z diela, ktoré spoluvytvárajú duchovnú klímu našej súčasnosti,
- pristupovať k literatúre ako k zdroju estetických zážitkov, uplatňovať estetické a ekologické hľadiská pri pretváraní životného prostredia, podieľať sa na ochrane kultúrnych hodnôt,
- poznať špecifické črty a funkcie literárnych diel, orientovať sa v ich základných výrazových prostriedkoch,
- vybrať a rozvíjať záujem o literatúru, tolerovať žánre a druhy, najmä tie, ktoré sú v popredí jeho záujmu,
- vytvoriť vlastné malé literárne dielka (napr. báseň, poviedku)

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete Slovenský jazyk a literatúra využívame pre utváranie a rozvíjanie kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú získať:

- spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote
- spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku
- schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Stratégie vyučovania

Metódy práce

- Motivačné (rozprávanie, rozhovor, demonštrácia)
- Expozičné (vysvetľovanie, výklad, opis, demonštrácia, pozorovanie, prednáška)
- Fixačné (ústne opakovanie, písomné opakovanie, domáca úloha, riadený rozhovor)
- Diagnostické (ústne a písomné skúšky, didaktický test)

Formy práce

- Individuálna práca (ústne skúšanie, samostatné riešenie úloh, riešenie domácej úlohy, objasňovanie ukážky literárneho diela)
- Frontálna práca (rozhovor, diskusia, demonštrácia experimentu, písomná previerka, práca s knihou)

Učebné zdroje

Odborná literatúra

- Caltíková, M. a kol.: Nový slovenský jazyk pre SŠ 1, učebnica
- Caltíková, M. a kol.: Nový slovenský jazyk pre SŠ 1, zošit pre študenta 1. časť
- Caltíková, M. a kol.: Nový slovenský jazyk pre SŠ 1, zošit pre študenta 2. časť
- Caltíková, M. a kol.: Nový slovenský jazyk pre SŠ 1, zošit pre učiteľa 1. časť
- Caltíková, M. a kol.: Nový slovenský jazyk pre SŠ 1, zošit pre učiteľa 2. časť
- Polakovičová, A. a kol.: Literatúra pre stredné školy I
- Polakovičová, A. a kol.: Literatúra pre stredné školy II
- Polakovičová, A. a kol.: Literatúra pre stredné školy III
- Polakovičová, A. a kol.: Literatúra pre stredné školy IV
- Polakovičová, A. a kol.: Zbierka textov a úloh z literatúry pre SŠ I
- Polakovičová, A. a kol.: Zbierka textov a úloh z literatúry pre SŠ II
- Polakovičová, A. a kol.: Zbierka textov a úloh z literatúry pre SŠ III
- Polakovičová, A. a kol.: Zbierka textov a úloh z literatúry pre SŠ IV
- Caltíková, M. a kol.: Nový slovenský jazyk pre SŠ 2, učebnica
- Caltíková, M. a kol.: Nový slovenský jazyk pre SŠ 2, zošit pre študenta 1. časť
- Caltíková, M. a kol.: Nový slovenský jazyk pre SŠ 2, zošit pre študenta 2. časť
- Caltíková, M. a kol.: Nový slovenský jazyk pre SŠ 2, zošit pre učiteľa 1. časť
- Caltíková, M. a kol.: Nový slovenský jazyk pre SŠ 2, zošit pre učiteľa 2. časť
- Caltíková, M. a kol.: Nový slovenský jazyk pre SŠ 3, učebnica
- Caltíková, M. a kol.: Nový slovenský jazyk pre SŠ 3, zošit pre študenta
- Caltíková, M. a kol.: Nový slovenský jazyk pre SŠ 3, zošit pre učiteľa
- Ihnátková, Natália a kol.: Čítanka pre 3. ročník gymnázií a stredných škôl
- Ihnátková, Natália a kol.: Čítanka pre 4. ročník gymnázií a stredných škôl

- Ondrejovič, Slavomír a kol.: Pravidlá slovenského pravopisu
- Kačala, Ján a kol.: Krátky slovník slovenského jazyka
- Ripka, Ivor a kol.: Príručka slovenského pravopisu pre školy a prax
- Ivanová-Šalingová, Mária: Slovník cudzích slov pre školu a prax
- Pisárčiková, Mária a kol.: Malý synonymický slovník
- Varsányiová, Marta: Súbor pravopisných cvičení, diktátov a testov stredoškolákov

Didaktická technika

- Projektor, počítač, tlačiareň, interaktívna tabuľa

Obsah vzdelávania

Prvý ročník	3 hod. týždenne, 99 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Úvodná hodina – organizácia vyučovania (1 hodina)	Žiak má: – poznať ciele daného predmetu
2 Jazyková komunikácia (3 hodiny) – Komunikačný reťazec – Druhy komunikácie – Prostriedky komunikácie	Žiak má: – dokázať plynulo sa zorientovať v danej komunikačnej situácii a presne reagovať na počutý text jasne, zrozumiteľne a správne intonovanou odpoveďou alebo otázkou. – dokázať vhodne začať, viesť a ukončiť komunikáciu.
3 Práca s informáciami (6 hodín) – Práca s informáciami – Získavanie informácií – Zdroje informácií – Spracovanie informácií – Využitie informácií – Knižný systém Slovenskej republiky	Žiak má: – vedieť ako získať informácie z rôznych zdrojov – vedieť naplánovať svoju činnosť pri príprave projektu, je schopný samostatne zoradiť motívy a myšlienky podľa časovej a logickej postupnosti. vytvoriť na základe čiastkových informácií z umeleckého a niektorých druhov vecného textu hypotézu o jeho závere a svoju hypotézu overiť v diskusii. – byť schopný úspešne realizovať a vhodne prezentovať projekt. – vecne reagovať na pripomienky k svojmu projektu a podporiť ich argumentmi. – poznať základné spôsoby učenia sa a učebné štýly, vhodne si zvoliť svoj vlastný učebný štýl
4 Diktát (2 hodiny) – Diktát č. 1 – písanie – Diktát č. 1 – oprava	Žiak má: – poznať zásady pravopisnej normy slovenčiny – overiť si svoje znalosti z pravopisu
5 Sloh (5 hodiny) – Štylistika – Fázy tvorenia textu – Štýlotvorné činitele – Jazykový štýl – Slohové postupy a útvary	Žiak má: – rozlišovať funkčné jazykové štýly z hľadiska použitých jazykových prostriedkov – vysvetliť pôsobenie štýlotvorných činiteľov pri tvorbe jazykových prejavov – aplikovať štýlotvorné činitele pri tvorbe jazykových prejavov
6 Hovorový štýl (8 hodín) – Znaky hovorového štýlu – Dialogické útvary hovorového štýlu – Monologické útvary hovorového štýlu, rozprávanie – Kompozícia umeleckého rozprávania – 1. písomná práca, rozprávanie – príprava – 1. písomná práca, rozprávanie – písanie – 1. písomná práca, rozprávanie – oprava	Žiak má: – stanoviť vhodný slohový útvar hovorového štýlu – vysvetliť podstatu rozprávania odlišným od opisného slohového postupu – rozprávať príbeh na danú tému s použitím priamej reči

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
7 Literárna teória (8 hodín) – Všeobecné pojmy, delenie literatúry – Literárne druhy a formy – Literárne žánre – Veršové systémy – Postava, rozprávač, pásmo reči, pásmo postáv, pásmo rozprávača – Periodizácia literatúry – Systematizácia učiva – Preverovanie vedomostí a zručností	Žiak má: – zostaviť hierarchiu hodnôt jednotlivých literárnych období – priradiť správne autora k literárnemu obdobiu – aplikovať poznatky rôznych literárnych smerov – interpretovať význam výpovede literárneho diela – definovať sylabicko-tonický veršový systém – odlíšiť viazanú reč od neviazanej – vymedziť pojem literárna postava – určiť fázy epického diela – odlíšiť pásmo rozprávača a pásmo postáv – určiť literárnodruhovú príslušnosť epických literárnych diel – poznať fázy vnútornej kompozície divadelnej hry – odlíšiť pojmy monológ, dialóg, replika a autorská poznámka – poznať najznámejšie inscenačné formy divadelných hier
8 Staroveká literatúra (9 hodín) – Staroveká literatúra – charakteristika, delenie – Orientálna literatúra – Epos o Gilgamešovi – Biblia, Pieseň piesní – lúbostná lyrika – Antická literatúra – charakteristika, delenie – Grécka literatúra – Homér, Ezop – Rímska literatúra – Vergílius, Ovídius – Antické divadlo – charakteristika – Sofokles – Antigona – Systematizácia učiva	Žiak má: – poznať základné znaky a diela daného literárneho obdobia – dokázať vysvetliť pojmy: epos, bájka, dráma, tragédia, komédia, báj, lúbostná a prírodná lyrika
9 Stredoveká literatúra (5 hodiny) – Znaký stredovekej literatúry, svetová stred. literatúra – Stredoveká literatúra na území Slovenska – Moravsko-panónske legendy – Systematizácia učiva – Preverovanie vedomostí a zručností	Žiak má: – priradiť správne autora k literárnemu dielu – aplikovať poznatky rôznych literárnych smerov a vzájomne ich porovnať – interpretovať význam literárneho diela – vysvetliť pojmy: legenda, rytiersky epos, staroslovienčina, hlaholika, cyrilika, azbuka
10 Humanistická a renesančná literatúra (6 hodín) – Humanizmus a renesancia – charakteristika – Dante Alighieri, Giovanni Boccaccio – Francesco Petrarca, Miguel de Cervantes y Saavedra – W. Shakespeare, alžbetínske divadlo – W. Shakespeare – Hamlet – Systematizácia učiva	Žiak má: – poznať základné znaky a diela daného literárneho obdobia – priradiť správne autora k literárnemu dielu – aplikovať poznatky rôznych literárnych smerov a vzájomne ich porovnať – interpretovať význam literárneho diela – vysvetliť pojmy: óda, alžbetínske divadlo, humanizmus, renesancia, sonet
11 Baroková literatúra (7 hodín) – Barok – znaky, svetový barok – Ján Amos Komenský – Matej Bel, Ján Simonides – Hugolín Gavlovič – Čítanie s porozumením a rozbor diela – Duchovná lyrika – Preverovanie vedomostí a zručností	Žiak má: – priradiť správne autora k literárnemu dielu – poznať základné znaky a diela daného literárneho obdobia – aplikovať poznatky rôznych literárnych smerov a vzájomne ich porovnať – interpretovať význam literárneho diela – dokázať charakterizovať pojmy – mravoučná literatúra, cestopis, duchovná lyrika
12 Diktát (2 hodiny) – Diktát č. 2 – písanie – Diktát č. 2 – oprava	Žiak má: – poznať zásady pravopisnej normy slovenčiny – overiť si svoje znalosti z pravopisu

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
13 Administratívny štýl (9 hodín) – Znaký a útvary administratívneho štýlu – Žiadosť, motivačný list – Životopis – europass – Objednávka, reklamácia, poštovný poukaz – Plán práce, prezentácia, zápisnica – 2. pís. práca, beletrizovaný životopis – príprava – 2. pís. práca, beletrizovaný životopis – písanie – 2. pís. práca, beletrizovaný životopis – oprava	Žiak má: – rozlišovať funkčné jazykové štýly z hľadiska použitých jazykových prostriedkov – aplikovať štýlotvorné činitele pri tvorbe jazykových prejavov – vytvoriť vhodný slohový útvar administratívneho štýlu na základe posúdenia komunikačnej situácie – odlišiť administratívny životopis od beletrizovaného – odlišiť úradné a pracovné útvary adm. štýlu
14 Klasicistická literatúra (8 hodín) – Klasicizmus – charakteristika, Osvietenstvo – Mollière – Lakomec – J. I. Bajza, A. Bernolák – J. Fándly, J. Hollý – Ján Kollár – Slávy dcéra – Ján Chalupka – Kocúrko – Systematizácia poznatkov – Preverovanie vedomostí a zručností	Žiak má: – priradiť správne autora k literárnemu dielu – aplikovať poznatky rôznych literárnych smerov a vzájomne ich porovnať – interpretovať význam literárneho diela – dokázať vysvetliť pojmy: klasicizmus, časomiera, osvietenstvo, slovakizovaná čeština
15 Významová rovina jazyka (10 hodín) – Slovo, lexéma, sémantický trojuholník – Slovná zásoba a jej členenie – Lexikálna a gramatický význam slova – Jednoslovné a viacslovné pomenovania – Vzťahy medzi slovami – homonymá, antonymá, synonymá – Slovníky – Internacionalizácia slovnej zásoby – Obohacovanie slovnej zásoby – Systematizácia učiva – Preverovanie vedomostí a zručností	Žiak má: – definovať pojem slovo, lexéma, sémantický trojuholník, slovná zásoba – poznať význam slov, ktoré využíva vo svojom jazykovom prejave – poznať základné druhy slovníkov – rozlišovať pojmy: individuálna SZ, pasívna a aktívna SZ – poznať spôsoby obohacovania SZ – používať vo svojich jazykových prejavoch skratky, značky, odvodené a zložené slová
16 Grafické jazykové prostriedky (4 hodiny) – Grafická stránka jazyka – Ortografia – pravidlá – Ortografia – precvičovanie – Preverovanie vedomostí a zručností	Žiak má: – poznať rozdiel medzi písmenom a hláskou – vysvetliť pojmy – ortografia, ortoepia – dokázať svoje vedomosti v praktických ortografických cvičeniach
17 Čítanie s porozumením (6 hodín) – Čítanie súvislého textu s porozumením – Čítanie súvislého textu s porozumením – Čítanie súvislého textu s porozumením – Systematizácia a upevnenie vedomostí – Systematizácia a upevnenie vedomostí – Záverečné hodnotenie a klasifikácia	Žiak má: – vedieť interpretovať prečítanú ukážku – dokázať nájsť a použiť informácie, ktoré sa priamo i nepriamo nachádzajú v texte – zhodnotiť úroveň svojich čitateľských zručností a všeobecných vedomostí

Druhý ročník	3 hod. týždenne, 99 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Úvod do predmetu (2 hodiny) – Organizácia vyučovania – Aktivizácia vedomostí a zručností	Žiak má: – poznať ciele daného predmetu

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
2 Morfológická roviná jazyka (14 hodín) - Gramatický tvar, morféma, gramatické kategórie, slovné druhy - Podstatné mená - Prídavné mená - Zámená - Číslovky - Slovesá - Slovesá, slovesný rod - Príslovky - Predložky - Spojky - Častice - Citoslovčia - Systematizácia učiva - Preverovanie vedomostí	Žiak má: - klasifikovať slovné druhy - uplatniť gramatické kategórie slovných druhov - určiť slovnodruhovú platnosť všetkých slov v texte - vysvetliť pojmy – gramatický tvar, morféma, gramatická kategória, slovné druhy, slovesný rod - odlíšiť jednotlivé druhy neplnovýznamových slovies - používať na vyjadrenie vyššej miery vlastností či okolností deja správne tvary stupňovania prídavných mien a prísloviek
3 Diktát (2 hodiny) - Diktát č. 1 – písanie - Diktát č. 1 – oprava	Žiak má: - poznať zásady pravopisnej normy slovenčiny - overiť si svoje znalosti z pravopisu
4 Romantická literatúra (14 hodín) - Charakteristika romantizmu, znaky V. Hugo – Chrám Matky Božej v Paríži J. W. Goethe – Utrpenie mladého Wethera, E. A. Poe – Havran, detektívna literatúra - Karel Hynek Mácha – Máj, George Gordon Byron, hororový román - Generácia štúrovcov, sylabický veršový systém - Ľudovít Štúr, kodifikácia spisovnej slovenčiny - Janko Kráľ – Zakliata panna vo Váhu a Divný Janko - Andrej Sládkovič – Marína - Andrej Sládkovič – Detvan - Ján Botto – Smrť Jánošíkova, Žltá Ialía - Samo Chalupka – Mor ho! - Systematizácia učiva - Preverovanie vedomostí a zručností	Žiak má: - poznať základné znaky a diela daného literárneho obdobia - priradiť správne autora k literárnemu dielu - dokázať vysvetliť pojmy: romantický hrdina, romantická harmónia kontrastov, sylabický veršový systém, balada, kodifikácia - dokázať porovnať slovenskú a svetovú romantickú literatúru - vedieť zhrnúť hlavné myšlienky daných literárnych diel
5 Sloh (6 hodín) - Opisný slohový postup I. - Druhy opisu 1. písomná práca, umelecký opis – príprava 1. písomná práca, umelecký opis – písanie 1. písomná práca, umelecký opis – oprava	Žiak má: - ovládať útvary opisného slohového postupu - vedieť rozlíšiť a charakterizovať umelecký text od odborného - vedieť napísať opis
6 Literárna teória (6 hodín) - Kompozičné postupy - Vnútoraná a vonkajšia kompozícia - Epické žánre - Literárna postava, rozprávač - Systematizácia učiva - Preverovanie vedomostí a zručností	Žiak má: - vysvetliť pojmy: chronologický, retrospektívny, reťazový kompozičný postup - charakterizovať typy rozprávača - charakterizovať poviedku, román, novelu
7 Postromantická literatúra (3 hodiny) - Charakteristika literárneho obdobia G. K. Zechenter-Laskomerský, Ľudovít Kubáni - Ján Palárik – Zmierenie alebo...	Žiak má: - vymenovať znaky postromantickej literatúry - priradiť správne autora k literárnemu dielu

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
8 Realistická literatúra (16 hodín) – Znaky realizmu – Svetový realizmus – H. de Balzac – Otec Goriot, L. N. Tolstoj – Anna Kareninová, F. M. Dojstojevskij – Zločin a trest – 1. vlna slovenského realizmu – charakteristika – Svetozár Hurban Vajanský – Suchá ratolesť – Martin Kukučín – Keď báčik z Chochoľova umrie – Martin Kukučín – krátka próza – Neprebudený, Rysavá jalovica – Pavol Országh Hviezdoslav – lyrika, dráma – Pavol Országh Hviezdoslav – epika – 2. vlna slovenského realizmu – charakteristika – J. G. Tajovský – krátke prózy – Maco Mlieč, Mamka Pôstková – J. G. Tajovský – dráma – Ženský zákon, Statky-zmätky – Boženka Slančíková Timrava – Hrdinovia – Božena Slančíková Timrava – Ľapákovci – Systematizácia učiva – Preverovanie vedomostí	Žiak má: – charakterizovať a vymenovať znaky realizmu – poznať predstaviteľov svetovej a slovenskej realistickej literatúry – vymenovať znaky 1. a 2. vlny slovenského realizmu – poznať diela svetovej a slovenskej realistickej literatúry – vyhľadať znaky realistickej literatúry v literárnych dielach
9 Diktát (2 hodiny) – Diktát č. 2 – písanie – Diktát č. 2 – oprava	Žiak má: – poznať zásady pravopisnej normy slovenčiny – overiť si svoje znalosti z pravopisu
10 Sloh (6 hodín) – Opisný slohový postup II. – Charakteristika, druhy charakteristiky – 2. písomná práca, charakteristika – príprava – 2. písomná práca, charakteristika – písanie – 2. písomná práca, charakteristika – oprava	Žiak má: – dokázať vysvetliť pojem charakteristika – vytvoriť vlastný text s danými znakmi – poznať druhy charakteristiky
11 Syntax (21 hodín) – Syntaktické jednotky – Základné vetné členy – podmet, prísudok – Základné vetné členy – vetný základ – Rozvíjacie (vedľajšie) vetné členy – Predmet – Príslovkové určenie – Prívlastok – Prístavok – Upevňovanie učiva – Vetné sklady – Vetné sklady – cvičenia – Grafické znázornenie vety – plošná schéma – Delenie viet, vety podľa modálnosti – Vety podľa členitosti, dvojčlenná veta – Jednočlenná veta – Vety podľa zloženia, jednoduchá veta – Zložená veta – súvetie – Priraďovacie súvetia – Podradňovacie súvetia – Systematizácia a precvičovanie učiva – Preverovanie vedomostí	Žiak má: – vysvetliť pojmy: vetný člen, veta, druhy viet, vetný sklad – ovládať klasifikáciu hlavných a vedľajších vetných členov – vedieť plošne zobrazovať vetné sklady – vedieť graficky znázorniť vetu a vyznačiť vzťahy medzi vetnými členmi – poznať a rozlíšiť vety podľa obsahu/modálnosti – poznať a rozlíšiť vety podľa zloženia – definovať a určiť jednočlennú a dvojčlennú vetu
12 Masmediálna komunikácia – publicistický štýl (3 hodiny) – Znaky publicistického štýlu – Útvary publicistického štýlu – Pravda v médiách – informácia vs dezinformácia	Žiak má: – vysvetliť pojmy: komunikačná sféra, komunikanti, médiá, manipulácia, propaganda, bulvárna žurnalistika, investigatívna žurnalistika – ovládať znaky publicistického štýlu – poznať a rozlíšiť útvary publicistického štýlu

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
13 Čítanie s porozumením a záverečné hodnotenie (4 hodiny) - Čítanie s porozumením nesúvislého textu - Čítanie s porozumením nesúvislého textu - Záverečné zhrnutie učiva - Hodnotenie a klasifikácia	Žiak má: - vedieť interpretovať prečítanú ukážku - dokázať nájsť a použiť informácie, ktoré sa priamo i nepriamo nachádzajú v texte - zhodnotiť úroveň svojich čitateľských zručností a všeobecných vedomostí

Tretí ročník	3 hod. týždenne, 99 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Úvod do predmetu (2 hodiny) - Organizácia vyučovania - Aktivizácia vedomostí a zručností	Žiak má: poznať ciele daného predmetu
2 Syntaktické jazykové prostriedky (8 hodín) - Jednoduchá veta a súvetie - Jednoduché súvetie - Zložené súvetie - Nadvetná (textová) syntax - Súdržnosť a nadväznosť textu - Členenie textu - Systematizácia učiva - Preverovanie vedomostí a zručností	Žiak má: - vysvetliť pojmy: veta, súvetie, nadvetná syntax - ovládať jednotlivé druhy súvetia, - vedieť rozlíšiť priraďovacie a podradovacie súvetie - ovláda prostriedky súdržnosti a nadväznosti textu
3 Literárna moderna (9 hodín) - Literárna moderna – znaky, symbolizmus - Dekadencia, impresionizmus - Charles Bauudelaire – Mrcina J. A. Rimbaud, P. Verlaine - Literárna moderna – Slovensko - Ivan Krasko – Nox et solitudo - Ivan Krasko – Verše - Systematizácia učiva - Preverovanie vedomostí a zručností	Žiak má: - poznať pojmy: impresionizmus, symbolizmus, spoločenská lyrika, prírodná lyrika, lúboštná lyrika, reflexívna lyrika - charakterizovať a vymenovať znaky literárnej moderny - poznať predstaviteľov svetovej a slovenskej literárnej moderny - priradiť správne autora k literárnemu dielu - vedieť zhrnúť hlavné myšlienky prečítaných literárnych diel
4 Diktát (2 hodiny) - Diktát č. 1 – písanie - Diktát č. 1 – oprava	Žiak má: - poznať zásady pravopisnej normy slovenčiny - overiť si svoje znalosti z pravopisu
5 Vedecká komunikácia I (9 hodín) - Ako čítať odborný text - Náučný štýl – znaky, prostriedky - Náučný štýl – slohové postupy a kompozícia - Výkladový slohový postup – znaky - Argumentácia, argument, chyby v argumentácii 1. písomná práca, interpretácia um. textu – príprava 1. písomná práca, interpretácia um. textu – písanie 1. písomná práca, interpretácia um. textu – oprava	Žiak má: - poznať znaky a útvary náučného štýlu - rozlíšiť jednotlivé slohové postupy - poznať znaky výkladového slohového postupu - vedieť vytvoriť výklad - zhodnotiť svoju prácu a oboznámiť sa s najčastejšími chybami - žiak je schopný analyzovať aktívnu a pasívnu komunikáciu s finančnými inštitúciami - uviesť príklady situácií, v ktorých sú osoby alebo subjekty oprávnené získavať osobné informácie/údaje
6 Premeny realizmu (3 hodiny) - Oscar Wilde, Agatha Christie - Janko Jesenský – Demokrati - Naturalizmus – L. N. Jégé – Adam Šangala	Žiak má: - charakterizovať literárne obdobie - poznať základné údaje o autorovi, vymenovať najvýznamnejšie diela autora
7 Moderná slovenská poézia (2 hodiny) - Neosymbolizmus – E. B. Lukáč - Vitalizmus – J. Smrek	Žiak má: - poznať znaky vitalizmu a jeho predstaviteľov - charakterizovať tvorbu autora a interpretovať jeho básne

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
8 Zvuková rovina jazyka (9 hodín) - Fonetika, fonológia, hláska – fonéma - Systém slovenských hlások - Spodobovanie – znelostná asimilácia, výslovnosť hláskových skupín - Slová cudzieho pôvodu – výslovnosť - Prozodické vlastnosti reči – tónová modulácia - Silová modulácia reči - Časová modulácia reči - Štylistické využitie zvukových vlastností jazyka - Preverovanie vedomostí a zručností	Žiak má: - poznať pojmy: fonetika, fonológia, hláska, slabika, rytmus, tempo reči, pauza, kvantita, prízvuk, dôraz - zreprodukovať pravidlá znelostnej asimilácie v slovenčine
9 Vedecká komunikácia II (7 hodín) - Úvahové texty, úvaha v jazykových štýloch - Úvaha - Esej 2. písomná práca, úvaha – príprava 2. písomná práca, úvaha – písanie 2. písomná práca, úvaha – oprava	Žiak má: - poznať znaky úvahy - poznať rozdiel medzi úvahou a esejou - vedieť vytvoriť úvahu - zhodnotiť svoju prácu a oboznámiť sa s najčastejšími chybami
10 Avantgarda I (20 hodín) - Avantgarda – znaky a smery - Kubizmus, futurizmus, dadaizmus G. Apollinaire – pásmo, kaligramy - Stratená generácia, E. Hemingway - Romain Rolland – Peter a Lucia E. M. Remarque – Na západe nič nového - Film – Na západe nič nového - Expresionizmus – charakteristika, autori J. Čiger Hronský – Jozef Mak J. Čiger Hronský – Pisár Gráč - Milo Urban – Živý bič - Gejza Vámoš – Editino očko, Odlomená haluz - Vývin drámy na Slovensku v 20. storočí - Ivan Stodola – Matka - Ivan Stodola – Jožko Púčik a jeho kariéra - Július Barč-Ivan – Bačova žena - Film – Bačova žena - Systematizácia učiva - Preverovanie vedomostí a zručností	Žiak má: - poznať pojmy: avantgarda, surrealizmus, expresionizmus, absurdná literatúra, voľný verš - ovládať literárne smery futurizmus, kubizmus, dadaizmus, poetizmus - priradiť správne autora k literárnemu dielu - vedieť zhrnúť hlavné myšlienky prečítaných literárnych diel - vysvetliť stvárnenie postavy z hľadiska autorovej koncepcie a významového zamerania diela - porozumieť filmovému prevedeniu diela
11 Diktát (2 hodiny) - Diktát č. 2 – písanie - Diktát č. 2 – oprava	Žiak má: - poznať zásady pravopisnej normy slovenčiny - overiť si svoje znalosti z pravopisu
12 Avantgarda II (14 hodín) - Poetizmus – V. Nezval - Surrealizmus – A. Breton - Nadrealizmus – Rudolf Fabry, Rudolf Dilong - Katolícka moderna – P. G. Hlbina, Janko Silan - Naturizmus – znaky, autori - Margita Figuli – Tri gaštanové kone - Film – Tri gaštanové kone - Dobroslav Chrobák – Drak sa vracia - Film – Drak sa vracia - František Švantner – Malka - František Švantner – Nevesta hôľ - Preverovanie vedomostí	Žiak má: - ovládať literárne smery: poetizmus, surrealizmus, nadrealizmus, katolícka moderna, naturizmus - vedieť priradiť autora k literárnym dielam - charakterizovať autorovu tvorbu - porozumieť filmovému prevedeniu diela
13 Počiatky absurdnej literatúry (3 hodiny) - Absurdná literatúra – znaky - Franz Kafka – Premena, Proces - Jaroslav Hašek – Osudy dobrého vojáka...	Žiak má: - poznať znaky absurdnej literatúry - charakterizovať diela autorov

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
14 Sociálna angažovaná literatúra (3 hodiny) – V. V. Majakovskij – Laco Novomeský – Slúžka – Peter Jilemnický – Kronika	Žiak má: – pochopiť umelecké dielo, rozumieť vzájomným vzťahom medzi autorom, realitou a dielom
15 Čítanie s porozumením (6 hodín) – Čítanie súvislého textu s porozumením – Systematizácia a upevnenie vedomostí – Záverečné hodnotenie a klasifikácia	Žiak má: – vedieť interpretovať prečítanú ukážku – dokázať nájsť a použiť informácie, ktoré sa priamo i nepriamo nachádzajú v texte – zhodnotiť úroveň svojich čitateľských zručností a všeobecných vedomostí

Štvrtý ročník	3 hod. týždenne, 90 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Úvod do predmetu (2 hodiny) – Organizácia vyučovania – Aktivizácia vedomostí a zručností	Žiak má: – poznať ciele daného predmetu
2 Jazyková kultúra (3 hodiny) – Národný, materinský, spisovný, úradný jazyk – Jazyk a jazykoveda – Jazyková norma a spoločenské zásady komunikácie	Žiak má: – dokázať vysvetliť pojmy: národný jazyk, materinský jazyk, úradný jazyk – dokázať vhodne komunikovať v spoločnosti s využitím správnych jazykových prostriedkov a dodržiavať spisovnú jazykovú normu
3 Práca s informáciami (4 hodiny) – Práca s textom, osnova, konšpekt, tézy, kľúčové slová – Práca s odborným a administratívnym textom – Práca s umeleckým textom – Čítanie s porozumením	Žiak má: – vedieť vysvetliť pojmy: téza, kľúčové slová – vedieť pracovať s odborným aj umeleckým textom – dokázať vytvoriť z dlhšieho textu osnovu a konšpekt – vedieť vyňať z textu kľúčové slová – prečítať súvislý aj nesúvislý text s porozumením – analyzovať aktívnu a pasívnu komunikáciu s finančnými inštitúciami – uviesť príklady situácií, v ktorých sú osoby alebo subjekty oprávnené získať osobné informácie/údaje
4 Vývin literárnych smerov po 2. svetovej vojne I (11 hodín) – Pokračovanie v tradíciách realizmu – Spoločenský a historický kontext – Sociálny román, A. Moravia – Rimanka – Sociálny román – F. Hečko – Červené víno – Psychologický román – R. Jašík – Námestie sv. Alžbety – Literatúra v totalitných podmienkach – poézia – Socialistický realizmus a spoločenská lyrika – J. Kostra, P. Horov, A. Plávka – Vojtech Mihálik – Snaha o zachovanie autorskej identity, K. Kryl – Milan Rúfus – Miroslav Válek – Konkretisti – Trnavská skupina, Ľubomír Feldek	Žiak má: – dokázať opísať spoločenský kontext po 2. svetovej vojne a jeho vplyv na literatúru – poznať znaky sociálneho románu a dokázať ich aplikovať na konkrétne diela – poznať znaky psychologického románu a dokázať ich aplikovať na dielo Námestie sv. Alžbety – vedieť vysvetliť pojmy socialistický realizmus a spoločenská lyrika – dokázať pracovať s básňami slovenských básnikov po 2. sv. vojne a nájsť v nich znaky pre daný literárny smer – vysvetliť význam tvorby M. Rúfusa, M. Válka a Ľ. Feldeka pre slovenskú poéziu
5 Diktát (2 hodiny) – Diktát č. 1 – písanie – Diktát č. 1 – oprava	Žiak má: – poznať zásady pravopisnej normy slovenčiny – overiť si svoje znalosti z pravopisu

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
6 Vývin literárnych smerov po 2. svetovej vojne II (16 hodín) – Literatúra v totalitných podmienkach – próza a dráma – Alexander Solženicyn – Jeden deň Ivana Denisoviča – Alfonz Bednár – Kolíska, Sklený vrch – P. Karvaš – Antigona a tí druhí – L. Mňačko – Ako chutí moc – Zmeny pohľadu na realitu – nové spôsoby tvorby – Existencializmus, J.-P. Sartre – Múr – Ivan Bukovčan – Kým kohút nezaspieva – Absurdná dráma – znaky – Samuel Beckett – Čakanie na Godota – P. Karvaš – Absolútny zákaz – Beat generation – A. Ginsberg, L. Ferlighetti – Osamelí bežci – I. Štrpka, I. Laučík, P. Repka – J. D. Salinger – Kto chytá v žite – Jozef Urban – Utrpenie mladého poeta, Voda, čo ma drží nad vodou – Dušan Mitana – Psie dni, Nočné správy – Magický realizmus – G. G. Marquéz – Sto rokov samoty – Fantastická literatúra – G. Orwell – 1984, Zvieracia farma	Žiak má: – vysvetliť podmienky tvorby literatúry v totalitných podmienkach – priradiť autora a literárne dielo – aplikovať znaky daného literárneho smeru na konkrétne dielo – dokázať vysvetliť pojmy: existencializmus, absurdná dráma, beat generation, magický realizmus, fantastická literatúra
7 Jazyk a reč (5 hodín) – Indoeurópsky prajazyk a indoeurópske jazyky – Slovanské jazyky, praslovančina a staroslovenčina – Kodifikácia spisovaného jazyka – A. Bernolák, L. Štúr, M. Hattala. Kodifikačné príručky – Spisovný jazyk a nárečia – Porovnanie slovenčiny a češtiny	Žiak má: – dokázať popísať vývoj súčasnej podoby slovenčiny od indoeurópskeho základu po súčasnosť – porovnať rozdiely v kodifikáciách A. Bernoláka, L. Štúra a M. Hattalu – vymenovať kodifikačné príručky slovenčiny – dokázať porovnať slovenčinu a češtinu, nájsť podobnosti i rozdiely – vysvetliť rozdiel medzi spisovným jazykom a nárečiami, identifikovať nárečie svojho regiónu
8 Diktát (2 hodiny) – Diktát č. 2 – písanie – Diktát č. 2 – oprava	Žiak má: – poznať zásady pravopisnej normy slovenčiny – overiť si svoje znalosti z pravopisu
9 Postmoderná literatúra (7 hodín) – Znaky postmoderny, U. Eco – Meno ruže – Dušan Dušek – Kufor na sny – Pavel Vilikovský – Večne zelený je... – Satira, persipláž a palimpsest – Lasica a Satinský – Soirée, Nečakanie na Godota, Hamlet – Stanislav Štepka – Jááánošiiik – Dominik Tatarka – Prútené kreslá, Démon súhlasu	Žiak má: – charakterizovať znaky postmoderny a aplikovať ich na diela P. Vilikovského a D. Duška – vysvetliť pojmy persipláž a palimpsest a nájsť na nie príklady v dielach Lasicu a Satinského a S. Štepu. – v diele D. Tatarku Démon súhlasu nájsť odkaz na vtedajšie spoločenské problémy a porovnať ich s problémami súčasnosti
10 Slohové žánre a štylistické prostriedky (5 hodín) – Opakovanie maturitných slohových žánrov – 1. písomná práca – príprava, voľný výber – 1. písomná práca – písanie – 1. písomná práca – oprava	Žiak má: – poznať základné znaky a spôsob tvorby maturitných slohových žánrov – dokázať vytvoriť vybraný slohový útvar za daný čas – dodržať pravopisnú a štylistickú normu slovenčiny

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
11 Literárne obdobia a smery (18 hodín) – Periodizácia literatúry, základné pojmy – Staroveká literatúra – Homér, Sofokles – Stredoveká literatúra – Cyril a Metod, – Renesančná literatúra – W. Shakespeare – Baroková literatúra – J. Komenský, H. Gavlovič – Klasicizmus – A. Bernolák, J. Kollár, J. Hollý – Romantizmus – L. Štúr, S. Chalupka, J. Botto, J. Kráľ – Realizmus – P. O. Hviezdoslav, M. Kukučín – Realizmus – B. S. Timrava, J. G. Tajovský – Literárna moderna, symbolizmus, Baudelaire – Lit. moderna – Ivan Krasko – Avantgarda – futurizmus, expresionizmus, nadrealizmus – Avantgarda – G. Apollinaire, P. Verlaine – Avantgarda – R. Fábry, R. Dilong – Naturizmus – M. Figuli, F. Švantner, D. Chrobák, L. Ondrejov – Socialistický realizmus – P. Jilemnický, F. Kráľ – Literatúra po 2. svetovej vojne	Žiak má: – zvládnuť vysvetliť základnú periodizáciu literatúry a jej nadväznosť – vedieť vysvetliť rozdiely a podobnosti medzi danými literárnymi smermi a obdobiami – poznať základné diela svetovej aj slovenskej literatúry a dokázať ich zaradiť do literárneho smeru a obdobia – dokázať pracovať so známou literárnou ukážkou a nájsť v nej znaky daného literárneho smeru
12 Jazykovedné disciplíny (4 hodiny) – Fonetika a fonológia – Morfológia – Lexikológia – Syntax	Žiak má: – poznať základné pojmy jazykovedných disciplín – dokázať urobiť rozbor vety z fonetického, morfológického, lexikologického i syntaktického hľadiska

6.1.2 Anglický jazyk

Časový rozsah výučby v hodinách

prvý ročník		druhý ročník		tretí ročník		štvrtý ročník		spolu za 1. – 4. ročník	
za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	týždenne	za štúdium
3	99	3	99	3	99	4	120	13	417

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Anglický jazyk je predmet zameraný na rozvoj sociálnej komunikačnej kompetencie. Uľahčuje poznávanie odlišností v spôsobe života ľudí anglicky hovoriacich krajín a ich odlišné kultúrne tradície. Umožňuje prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerance. Poskytuje živý jazykový základ a predpoklady pre komunikáciu žiakov v rámci Európskej únie. Osvojenie si anglického jazyka pomáha žiakovi prekonávať bariéry a tým prispievať k zvýšeniu jeho mobility v osobnom živote, v ďalšom štúdiu ako aj uplatnením sa na trhu práce. Jeho učenie sa podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú občanom plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov.

Žiaci sa učia anglický jazyk ako prvý cudzí jazyk, v učení ktorého pokračujú zo základnej školy. Pri výučbe sú žiaci rozdelení do skupín. Je možné vytvoriť skupinu zo žiakov niekoľkých tried jedného ročníka. Štúdium jazyka je zamerané na získanie rečových zručností, ktoré pozostávajú z týchto zložiek:

- počúvanie s porozumením
- čítanie s porozumením
- písomný prejav
- ústny prejav (monológ, dialóg).

Žiaci zdokonaľujú používanie jazykových prostriedkov: lexika, morfológia, syntax, zvuková stránka jazyka. Nadobudnuté zručnosti žiaci aplikujú v štúdiu tematických okruhov, ktoré sa zhodujú s okruhmi maturitných tém. Vzdelávanie smeruje k dosiahnutiu úrovne B1 podľa spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky.

Obsahom výučby tohto predmetu je formovanie, rozvíjanie a sústavné prehľbovanie vedomostí a zručností, ktoré sú zamerané na:

- formovanie rečových zručností potrebných v ústnom a písomnom prejave
- zvukovú a grafickú sústavu jazyka, jeho slovnú zásobu a gramatiku
- rozvoj schopností potrebných na komunikáciu v bežných situáciách, ktorej cieľom je plynulosť a jazyková správnosť
- správne reagovanie v rôznych spoločenských situáciách a dodržiavanie konvencií slušnosti
- rozvoj schopnosti uvedomovať si rozdiely medzi zvyklosťami, postojmi a životnými hodnotami v anglicky hovoriacich krajinách a porovnávať ich s vlastným postojom, životnými hodnotami a zvyklosťami vo vlastnej krajine
- získavanie a spracovanie informácií z rôznych oblastí života v anglicky hovoriacich krajinách a ich porovnávanie s vlastnou krajinou
- rozvoj osobnosti žiaka a vypestovanie návyku celoživotného vzdelávania
- rozvoj schopnosti samostatne odôvodniť gramatické pravidlá na základe príkladov, pozorovania a už získaných vedomostí
- vyhľadávanie a spracovávanie informácií z rôznych zdrojov a výmena týchto informácií navzájom v rámci skupín a triedy.

Ciele vyučovacieho predmetu

Výchovno-vzdelávacím cieľom je osvojenie si anglického jazyka, ktorý pomáha žiakovi prekonávať bariéry, a tak prispievať k zvýšeniu jeho mobility v osobnom živote, v ďalšom štúdiu a napokon uplatnením sa na trhu práce.

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu anglický jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup – na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu anglický jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností, využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete anglický jazyk využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Všeobecné kompetencie

Žiak dokáže:

- vedome získavať nové vedomosti a zručnosti,

- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- uvedomovať si stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- opísať rôzne stratégie učenia sa s cieľom pochopiť ich a používať,
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk,
- pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
- rozoznať základné normy správania sa a bežné spoločenské konvencie vybraných krajín, v ktorých sa hovorí daným cudzím jazykom,
- identifikovať základné kultúrne aspekty vybraných krajín cieľového jazyka a rozoznať rozdiel medzi nimi a podobnými kultúrnymi aspektmi vlastnej krajiny.

Jazykové kompetencie

Žiak dokáže používať:

- slovnú zásobu vrátane frazeológie v rozsahu štandardných komunikačných situácií a tematických okruhov (lexikálna kompetencia),
- morfológické tvary a syntaktické modely (gramatická kompetencia),
- slovotvorbu a funkcie gramatických javov (sémantická kompetencia),
- zvukové a grafické prostriedky jazyka (fonologická kompetencia: ortoepická a ortografická).

Žiak dokáže:

- ovládať jazyk dostatočne na to, aby sa dohovoria a vyjadroval s použitím dostatočnej slovnéj zásoby len s určitou mierou váhania a opisných jazykových prostriedkov na vymedzené témy, pričom používajú opisné jazykové tvary,
- ovládať jazyk v dostatočnom rozsahu na to, aby mohol opísať nepredvídateľné situácie, vysvetliť hlavné body, myšlienky, či problémy so značnou dávkou precíznosti a vyjadrovať myšlienky, ktoré sa týkajú abstraktných a kultúrnych tém,
- komunikovať primerane správne v známych kontextoch; všeobecne ovládať gramatiku dobre, i keď badať vplyv materinského jazyka. Napriek chybám, ktorých sa dopúšťa, je jasné, čo chce vyjadriť, pomerne správne dokáže používať repertoár často používaných gramatických prostriedkov a vetných štruktúr v ľahko predvídateľných situáciách,
- vytvoriť súvislý text, ktorý je všeobecne zrozumiteľný. Pravopis, interpunkcia a usporiadanie textu sú dostatočne presné na to, aby bolo možné text sledovať,
- artikulačne zrozumiteľne vyslovovať, aj keď je niekedy evidentný cudzí prízvuk a objavujú sa príležitostné prípady nesprávnej výslovnosti.

Sociolingválne kompetencie

Žiak dokáže:

- správne reagovať v rôznych bežných spoločenských komunikačných situáciách,
- porekadlá,
- uvedomovať si rozdiely medzi formálnym a neformálnym prejavom,
- pri vyjadrovaní používať širokú škálu jazykových funkcií a v ich rámci reagovať, pričom využíva najbežnejšie vyjadrovacie prostriedky neutrálneho funkčného štýlu,
- uvedomovať si zásadné zdvorilostné normy a podľa nich sa aj správať,

- uvedomovať si najdôležitejšie rozdiely v zvyklostiach, v bežnej jazykovej praxi, v postojoch, hodnotách a presvedčení, ktoré sú v danom spoločenstve dominantné a sú typické pre jeho jazykové zázemie.

Pragmatické kompetencie

Žiak dokáže:

- pružne využívať rozsah jednoduchého jazyka, aby vyjadril väčšinu toho, čo chce vyjadriť,
- zasiahnuť do diskusie na známu tému, pričom používa vhodné slovné spojenia, aby sa ujal slova,
- začať, udržať a ukončiť jednoduchý osobný priamy rozhovor týkajúci sa bežných tém alebo osobných záujmov,
- dostatočne plynulo vytvoriť jednoduché rozprávanie alebo opis ako lineárnu postupnosť kompozičných zložiek,
- spojiť sériu jednotlivých kratších bodov do súvislého lineárneho celku,
- dostatočne presne vyjadriť hlavné body myšlienky alebo problému,
- zrozumiteľne vyjadriť podstatu myšlienky,
- v prípade potreby overiť správny pravopis zložitejších alebo menej známych výrazov v slovníku.

Kompetencie a funkcie – stanovené pre úrovne B1 podľa SERR pre jazyky:

1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou - upútať pozornosť, pozdraviť, odpovedať na pozdrav, rozlúčiť sa, poďakovať a vyjadriť svoje uznanie
2. Vypočuť si a podať informácie – informovať sa, potvrdiť (trvať na niečom), začleniť informáciu, odpovedať na žiadosť
3. Vybrať si z ponúkaných možností – identifikovať, opísať, potvrdiť/odmietnuť (vyjadriť nesúhlas), opraviť (korigovať)
4. Vyjadriť svoj názor – vyjadriť svoj názor, vyjadriť svoj súhlas, vyjadriť svoj nesúhlas, vyjadriť presvedčenie, vyjadriť vzdor, protestovať, vyjadriť stupeň istoty
5. Vyjadriť svoju vôľu – vyjadriť svoje želania/túžby, vyjadriť svoje plány (blízke a budúce)
6. Vyjadriť svoju schopnosť – vyjadriť vedomosti/poznatky/zistenia, vyjadriť neznalosť, vyjadriť svoju schopnosť vykonať nejakú činnosť
7. Vnímať a prejavovať svoje city – vyjadriť radosť z niečoho, šťastie, uspokojenie, vyjadriť smútok, sklúčenosť, vyjadriť sympatie, vyjadriť fyzickú bolesť, utešiť, podporiť, dodať odvalu
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne - vyjadriť nádej, vyjadriť sklamanie, vyjadriť strach, znepokojenie, obavu, ubezpečiť, vyjadriť úľavu, vyjadriť spokojnosť, vyjadriť nespokojnosť, posťažovať si, zistiť spokojnosť/nespokojnosť niekoho s niekým/s niečím
9. Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus – vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam, vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád, vybrať si z ponúkaných možností najobľúbenejšiu
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii – vyjadriť svoj hnev, zlú náladu, reagovať na hnev, na zlú náladu niekoho iného, urážať, nadávať
11. Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti – vyjadriť príkaz/zákaz, vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu, získať povolenie, súhlas, dať súhlas, povoliť niečo, odmietnuť, zakázať, vzoprieť sa proti zákazu/spochybníť zákaz, vyhrážať sa, sľúbiť

12. Reagovať na nesplnenie pravidiel alebo povinností – obviníť, obviníť sa, priznať sa, ospravedlniť sa, odmietnuť obvinenie, vyčítať
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť – vyjadriť záujem o niečo, vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva, vyjadriť prekvapenie, vyjadriť, že ma niekto/niečo neprekvapil/-lo, vyjadriť nezáujem
14. Ponúknuť a reagovať na ponuku – žiadať od niekoho niečo, odpovedať na žiadosť, navrhnúť niekomu, aby niečo vykonal, navrhnúť niekomu, aby sme spoločne niečo vykonali, ponúknuť pomoc (urobiť niečo namiesto niekoho iného), navrhnúť, že niečo požičiam/darujem, odpovedať na návrh niekoho iného
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti – varovať pred niekým/niečím, poradiť, dodať odvahu/podporiť, adresovať niekomu svoje želanie
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti – spomenúť si na niečo/nieкого, vyjadriť, že som na niečo/nieкого zabudol, pripomenúť, kondolovať, gratulovať
17. Reagovať pri prvom stretnutí – predstaviť niekoho, predstaviť sa, reagovať na predstavenie niekoho, privítať, predniesť prípitok
18. Korešpondovať – korešpondovať, začať list, ukončiť list
19. Telefonovať – začať, udržiavať a ukončiť telefonický rozhovor
20. Vymieňať si názory, komunikovať s niekým – začať rozhovor, ujať sa slova v rozhovore, vypýtať si slovo, vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili, zabrániť niekomu v rozhovore
21. Vypracovať prezentáciu/prednášku – uviesť tému, hlavnú myšlienku (hlavné myšlienky), oboznámiť s obsahom/osnovou, rozviesť tému a osnovu, prejsť z jedného bodu na iný, ukončiť svoj výklad
22. Obohatiť/Doplniť štruktúrovanú prezentáciu/prednášku – podčiarknuť/ dať do pozornosti, odbočiť od témy (digresia), vrátiť sa k pôvodnej téme, uviesť príklad, citovať, parafrázovať
23. Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať – navrhnúť novú tému/nové body diskusie, odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie, vrátiť sa k téme/ k bodu diskusie
24. Uistiť sa v rozhovore, že moje slová/môj výklad/môj argument boli pochopené – uistiť sa, že účastníci komunikácie pochopili moje vyjadrenia, uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané, požiadať o pomoc pri vyjadrovaní ohľadom problematického slova/vyjadrenia/frázy, nahradiť zabudnuté/nepoznané slovo, hľadať slovo/vetu, opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru
25. Porozprávať niečo – rozprávať príbeh, začať príbeh, historku, anekdotu, zhrnúť príbeh, historku

Stratégie vyučovania

Metódy práce

- Informačnoreceptívna – výklad
- Reproductívna – riadený rozhovor
- Heuristická
- Audio-lingválna

- PPP
- Didaktické hry
- Diskusia
- Rozprávanie

Formy práce

- Frontálna výučba
- Frontálna a individuálna práca žiakov
- Individuálna práca žiakov
- Práca vo dvojiciach
- Skupinová práca žiakov
- Didaktické hry
- Prezentácie
- Práca s ukážkami a IKTi

Učebné zdroje

Odborná literatúra

- Falla, T., Davies, P.: Maturita Solutions Pre-Intermediate (Oxford),
- Falla, T., Davies, P.: Maturita Solutions Intermediate (Oxford),
- Murphy, R.: English Grammar in Use
- Sharman, E.: Across Cultures (Longman)
- Billíková, A., Preložníková, S.: Angličtina – nová maturita – B1 (Enigma)

Didaktická technika

- Projektor, počítač, tlačiareň, interaktívna tabuľa, CD/DVD-prehrávač, interaktívne CD-ROMy

Materiálne výučbové prostriedky

- časopisy Friendship Hello, Bridge
- Mapy
- Obrázky
- Internet

Ďalšie zdroje

- Dictionary of Contemporary English Longman Exams Dictionary (Longman), slovensko/anglické a anglicko/slovenské slovníky

Obsah vzdelávania

Prvý ročník	3 hod. týždenne, 99 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Voľný čas, záľuby a životný štýl (16 hodín) Podtémy - Kultúra a umenie - Vzdelávanie - Obliekanie a móda Spôsobilosti/Kompetencie - Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus - Vybrať z ponúkaných možností - Nadviazať kontakt Jazykové prostriedky - Jednoduchý a priebežový prítomný čas - Slovesá vyjadrujúce stav - Používanie členov - Väzba „there is/there are“	Žiak má: - rozumieť prečítanému textu - rozumieť vizuálnemu opisu človeka - rozumieť rozhovoru mladých ľudí - upútať pozornosť - pozdraviť - odpovedať na pozdrav - rozlúčiť sa - reagovať na prečítaný text - vyjadriť názor - vyjadriť, čo má rád, čo sa mu páči, čo uznáva - vyjadriť, že niekoho/niečo nemá rád - vyjadriť, čo uprednostňuje - opísať charakter osoby - napísať profil človeka - diskutovať o názoroch mladých ľudí - vymieňať si názory
2 Človek a spoločnosť (16 hodín) Podtémy - Mládež a jej svet - Ľudské telo, starostlivosť o zdravie Spôsobilosti/Kompetencie - Vypočuť si a podať informáciu - Vybrať z ponúkaných možností - Vyjadriť pocity - Reagovať na príbeh alebo udalosť - Porozprávať príbeh v minulosti - Reagovať na niečo Jazykové prostriedky - Jednoduchý minulý čas - Opytovacie slovesá „where, who, what, which, why...“ - Prídavné mená zakončené na „ed“ a „ing“ - Kvalifikujúce príslovky – „rather, very, a bit...“ - Modálne sloveso „should“ - Väzba „How + adjective“ vyjadrujúca zvolacie vety	Žiak má: - rozumieť prečítaný text, riešiť úlohy - rozumieť popisu udalostí z nahrávky - rozumieť iným ľuďom komunikovať - hovoriť o pocitoch ľudí - vyjadriť stupne istoty - vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie - vyjadriť smútok, sklúčenosť - poradiť s problémom - diskutovať o udalostiach z minulosti - vyjadriť záujem o niečo - vyjadriť prekvapenie - vyjadriť nezáujem - vyjadriť fyzickú bolesť
3 Krajiny, mestá a miesta (16 hodín) Podtémy - Slovensko - Šport - Voľný čas, záľuby a životný štýl Spôsobilosti/Kompetencie - Vypočuť si a podať informáciu - Vybrať z ponúkaných možností - Reagovať na príbeh alebo udalosť - Porozprávať príbeh v minulosti - Vymieňať si názory, komunikovať s niekým - Dať ponuku a reagovať na ňu Jazykové prostriedky - Priebežový minulý čas - Jednoduchý a priebežový minulý čas - Tvorba podstatných mien pomocou prípon	Žiak má: - opísať miesto, činnosť, udalosť - rozumieť prečítaný text, riešiť úlohy - interpretovať a odovzdávať informácie - napísať hlavné myšlienky alebo informácie z vypočutého alebo prečítaného textu - pomocou obrázku popísať prostredie - vyjadriť názor - vyjadriť súhlas - vyjadriť nesúhlas - informovať sa o niečom - potvrdiť a trvať na niečom - vymieňať si názory na adrenalínové športy - navrhnúť niekomu, aby niečo urobil - navrhnúť niekomu, aby sme spoločne niečo urobili - odpovedať na návrh

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
4 Kultúra a umenie (17 hodín) Podtémy – Vzory a ideály – Masmédiá – Mládež a jej svet Spôsobilosti/Kompetencie – Vypočuť si a podať informáciu – Vybrať z ponúkaných možností – Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus – Stanoviť, oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti – Korešpondovať Jazykové prostriedky – Počítateľné a nepočítateľné podstatné mená – Zámená vyjadrujúce množstvo – Modálne slovesá „must, mustn't, needn't...“ – Predpony vyjadrujúce zápor	Žiak má: – identifikovať filmové žánre – porozumieť informácii o živote herca a jeho úlohy vo filme – vyjadriť svoj názor na film, ktorý študent pozná – napísať list kamarátovi o filme – začať list – rozvinúť obsah listu – ukončiť list – diskutovať o filmoch a hercoch – vyjadriť príkaz/zákaz – žiadať o povolenie a súhlas
5 Človek a príroda (17 hodín) Podtémy – Krajiny, mestá a miesta – Mládež a jej svet Spôsobilosti/Kompetencie – Vypočuť a podať informáciu – Porozprávať niečo – Vyjadriť svoj názor – Vymieňať si názory, komunikovať s niekým – Vyjadriť svoju schopnosť Jazykové prostriedky – Porovnávanie – Prídavné mená 2. a 3. stupeň – Nultá podmienková veta – Použitie „must/can't“ na tvorenie dedukcií	Žiak má: – pomenovať globálne problémy podľa obrázku a textu – podľa textu o globálnych problémoch reagovať na situáciu na Slovensku – napísať článok o globálnych témach – uviesť tému, hlavnú myšlienku – rozviesť tému a hlavnú myšlienku – prejsť z jedného bodu na iný – ukončiť článok – vymieňať si názory na témy o globálnych problémoch a ako to študenti vnímajú, hľadať riešenie – vyjadriť vedomosti – vyjadriť neznalosť – vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť
6 Zamestnanie (17 hodín) Podtémy – Vzdelávanie – Mládež a jej svet Spôsobilosti/Kompetencie – Reagovať n niečo, čo sa má udiať v budúcnosti – Vyjadriť svoj názor – Vyjadriť svoju vôľu – Vymieňať si názory, komunikovať s niekým – Korešpondovať Jazykové prostriedky – Vyjadrenie budúcnosti pomocou „will/going to“ – Prvá podmienková veta – Predpony „co-, ex-, mini-,...“	Žiak má: – pomenovať druhy povolání – rozumieť prečítaný text, riešiť úlohy – vyjadriť, čo zamýšľa urobiť alebo plánovať – vyjadriť želania – vyjadriť plány – vyjadriť názor na danú tému – potvrdiť/odmietnuť danú ponuku – napísať žiadosť o zamestnanie – diskutovať o výhodách a nevýhodách jednotlivých povolání

Druhý ročník	3 hod. týždenne, 99 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Krajiny, mestá a miesta (15 hodín) Podtémy - Doprava a cestovanie - Krajina, ktorej jazyk sa učím - Rodina a spoločnosť Spôsobilosti/Kompetencie - Vypočuť si a podať informáciu - Uistiť sa v rozhovore, že moje slová boli pochopené - Vyjadriť svoj názor - Vymieňať si názory, komunikovať s niekým Jazykové prostriedky - Predprítomný čas - Predprítomný a minulý jednoduchý čas - Zložené podstatné mená	Žiak má: - rozpoznať turistické atrakcie - rozumieť prečítanému textu - rozumieť popisu udalostí z nahrávky - reagovať na prečítaný text, vyjadriť názor - hovoriť o cestovaní a prázdninách - napísať prázdninový blog - diskutovať o možnosti trávenia prázdnin - vyjadriť názor - súhlasiť s návrhom - odmietnuť návrh - odpovedať na návrh - uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia - uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané - požiadať o pomoc pri vyjadrení slova/slovného spojenia - nahradiť zabudnuté/neznáme slovo
2 Obchod a služby (14 hodín) Podtémy - Vzdelávanie - Multikultúrna spoločnosť Spôsobilosti/Kompetencie - Vypočuť si a podať informácie - Reagovať na niečo v minulosti - Porozprávať niečo - Predstaviť svoje záľuby, svoj vkus Jazykové prostriedky - Druhá podmienková veta - Dávno minulý čas - Sloveso + neurčitok/-ing tvar	Žiak má: - pomenovať druhy obchodov a služieb - odhadnúť hlavné body prečítaného náučného textu - hovoriť o obchodoch, ktoré má študent rád - gramaticky správne hovoriť o udalostiach v minulom čase - opísať fotografie na danú tému - napísať esej na danú tému - uviesť tému, hlavnú myšlienku - rozviesť tému a hlavnú myšlienku - prejsť z jedného bodu na iný - ukončiť esej zhrnutím názorov a myšlienok - diskutovať o možnostiach dobrého využitia peňazí
3 Kultúra a umenie (14 hodín) Podtémy - Vzťahy medzi ľuďmi - Vzory a ideály Spôsobilosti/Kompetencie - Reagovať na niečo v minulosti - Porozprávať príbeh - Vypočuť si a podať informácie - Vyjadriť svoj názor - Reagovať na príbeh alebo udalosť Jazykové prostriedky - Nepriama reč – zámená a časové výrazy v nepriamej reči - Nepriama reč – použitie slovík „say“ a „tell“ - Přípony „-ful, -less, -ish,...“	Žiak má: - pomenovať prejavy vandalizmu a zločinov, o aký zločin ide - porozumieť počúvanému textu a reagovať - interpretovať a odovzdávať informácie získané z textu - gramaticky správne porozprávať príbeh pomocou nepriamej reči - napísať email o incidente - vymieňať názory na závažnosť jednotlivých zločinov - stručne zdôvodniť a vysvetliť svoje názory - vyjadriť a požiadať o osobné názory a stanoviská v diskusii

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
4 Veda a technika v službách ľudstva (14 hodín) Podtémy – Obchod a služby – Komunikácia a jej formy – Doprava a cestovanie Spôsobilosti/Kompetencie – Reagovať na príbeh alebo udalosť – Korešpondovať – Zúčastniť sa na diskusii/argumentovať – Uistiť sa v rozhovore, že moje slová boli pochopené Jazykové prostriedky – Trpný rod v prítomnom a minulom čase – Trpný rod v predprítomnom a budúcom čase – Slovesá + predložky	Žiak má: – pomenovať prístroje a priradiť im funkciu – pochopiť obsah náučného textu o spomínanej téme – získať podrobnejšie informácie z textu – začleniť informáciu – odpovedať na požiadavky – vyjadriť sa k náučnému textu – vyjadriť súhlas – vyjadriť nesúhlas – vyjadriť presvedčenie – vyjadriť sťažnosť – napísať formálny list – diskutovať o mladých ľuďoch a využití nových technologických možností – sťažovať sa v obchode – uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia – uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané
5 Cestovanie (14 hodín) Podtémy – Krajiny, mestá a miesta – Krajina, ktorej jazyk sa učím – Doprava a cestovanie – Voľný čas, záľuby a životný štýl – Kultúra a umenie Spôsobilosti/Kompetencie – Porozprávať niečo – Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou – Vymieňať si názory, komunikovať s niekým – Vnímať a prejavovať svoje city – Vybrať z ponúkaných možností – Vyjadriť svoju vôľu Jazykové prostriedky – Prítomné časy – Statické a dynamické slovesá – Príd. mená zakončené na „ed/ing“ – Predpony prídavných mien vyjadrujúce zápor – Budúce časy – „will/going to“ – Používanie členov	Žiak má: – rozumieť komunikácii mladých ľudí – upútať pozornosť – pozdraviť – odpovedať na pozdrav – poďakovať sa a vyjadriť uznanie – rozlúčiť sa – rozumieť opisu človeka pomocou prídavných mien – hovoriť o prázdninách – vyjadriť želania – vyjadriť plány – vedieť opísať človeka použitím prídavných mien – vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie – vyjadriť smútok, sklúčenosť – vyjadriť súcit – diskutovať o prázdninách a o plánoch do budúcnosti – riešiť testové úlohy
6 Rodina a spoločnosť (14 hodín) Podtémy – Mládež a jej svet – Vzťahy medzi ľuďmi – Vzory a ideály – Multikultúrna spoločnosť Spôsobilosti/Kompetencie – Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou – Porozprávať niečo – Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti – Reagovať na niečo, čo sa má diať v budúcnosti Jazykové prostriedky – Používanie minulých časov – Väzba „used to“ – Modálne slovesá „should/ought to“ – Frázové slovesá	Žiak má: – porozumieť počutému textu a riešiť úlohy – rozumieť prečítaný text, riešiť úlohy – získať podrobnejšie informácie z textu – začleniť informáciu – odpovedať na požiadavky – rozprávať o svojej rodine – vedieť popísať pocity z detstva, život v minulosti – opísať pamätnú udalosť z minulosti – vyjadriť zvyk v minulosti – vyjadriť opakovaný dej v minulosti – diskutovať na tému rodina a detstvo – vedieť poradiť – riešiť testové úlohy

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
7 Voľný čas (14 hodín) Podtémy - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Šport - Stravovanie - Mládež a jej svet Spôsobilosti/Kompetencie - Vypočúť si a podať informácie - Vyjadriť svoj názor - Vymieňať si názory, komunikovať s niekým - Vybrať z ponúkaných možností Jazykové prostriedky - Jednoduchého minulého času - Predprítomného času - Predprítomného priebehového času - Zložené podstatné a prídavné mená	Žiak má: - porozumieť prečítanému textu a reagovať - odhadnúť význam neznámych slov z kontextu - reagovať na počutý text o stravovaní - rozprávať o rôznych druhoch voľnočasových aktivít - napísať blog s vyjadrením vlastného názoru - hovoriť s priateľmi o voľnočasových aktivitách - vyjadriť názor na danú tému - vyjadriť, čo má rád, čo sa mu páči, čo uznáva - vyjadriť, že niečo nemá rád - vyjadriť, čo uprednostňuje - vyjadriť odmietnutie návrhu

Tretí ročník	3 hod. týždenne, 99 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Ľudské telo (14 hodín) Podtémy - Ľudské telo, starostlivosť o zdravie - Šport - Stravovanie - Mládež a jej svet Spôsobilosti/Kompetencie - Vypočúť si a podať informácie - Vybrať z ponúkaných možností - Vyjadriť očakávania a reagovať na ne - Vyjadriť svoju vôľu - Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti Jazykové prostriedky - Vyjadrenie prognóz a špekulácií pomocou „may/might/could/will“ - Prvá podmienková veta - Predbudúci a priebehový budúci čas	Žiak má: - porozumieť textu o zdravom spôsobe života - reagovať na počutý text a riešiť úlohy - informovať sa na danú tému - potvrdiť a trvať na niečom - začleniť informáciu - identifikovať a opísať časti ľudského tela - gramaticky správne formulovať odhad a predpoveď - vyjadriť želania - vyjadriť plány - napísať úvahu o zdravom životnom štýle - hovoriť s priateľom o osobných zraneniach - vyjadriť svoj názor na zdravý spôsob života - predstaviť názor iných ľudí - uviesť návrhy a riešenia - zdôrazniť, dať do pozornosti - uviesť príklady - riešiť testové úlohy
2 Bývanie (14 hodín) Podtémy - Domov a bývanie - Vzťahy medzi ľuďmi - Človek a spoločnosť - Slovensko - Krajina, ktorej jazyk sa učím Spôsobilosti/Kompetencie - Vypočúť si a podať informácie - Vybrať z ponúkaných možností - Vyjadriť svoju vôľu - Vyjadriť očakávania a reagovať na ne - Reagovať na niečo v budúcnosti - Korešpondovať Jazykové prostriedky - Stupňovanie prídavných mien a prísloviek - Druhá podmienková veta - Použitie väzby „I wish.../If only...“ - Použitie väzby „would rather/had better“	Žiak má: - porozumieť počutému textu a riešenie úloh - rozumieť textu o alternatívnych spôsoboch bývania - začleniť informáciu - pomenovať typy domov - opísať jednotlivé typy domov a bývania - vyjadriť sa k problematike bezdomovstva - vyjadriť svoj názor na danú tému - vyjadriť súhlas/nesúhlas s iným názorom - vyjadriť nádej - vyjadriť sklamanie - napísať email o bývaní - diskutovať o výhod. a nevýhod. rôznych typov bývania - vyjadriť želania a túžby - porovnať a dať do protikladu alternatívy

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
3 Veda a technika (14 hodín) Podtémy – Vzdelávanie – Masmédiá – Mládež a jej svet Spôsobilosti/Kompetencie – Vypočuť si a podať informácie – Vyjadriť svoj názor – Reagovať na príbeh alebo udalosť – Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti – Zúčastniť sa na diskusii Jazykové prostriedky – Zámená vyjadrujúce množstvo (a few, a little, some, any,...) – Použitie modál. slovíčok v min. čase – Prídavné mená + predložky – Použitie „although, though, in spite, despite,...“	Žiak má: – pomenovať prístroje a priradiť im funkciu – pochopiť obsah náučného textu – začleniť informáciu – opýtať sa na informáciu – interpretovať a odovzdávať informácie – vedieť inštruovať – vyjadriť názor na tému technika a?moderné vynálezy – napísať o technickom vynáleze – diskutovať o možnostiach využitia nových technologických zariadení – vyjadriť súhlas alebo nesúhlas pri zdvoření odmietnutí, zmene alebo popretí návrhu, resp. názoru. – riešiť testové úlohy – vyjadriť stupne istoty pri vyjadrení názoru – vyjadriť záujem alebo nezáujem o niečo
4 Zamestnanie (14 hodín) Podtémy – Vzťahy medzi ľuďmi – Vzory a ideály Spôsobilosti/Kompetencie – Vyjadriť svoj názor – Vybrať z ponúkaných možností – Vypočuť si a podať informácie – Vyjadriť svoju vôľu Jazykové prostriedky – Vzťažné vety (určujúce, neurčujúce) – Frázové slovesá – Použitie nepriamej otázky	Žiak má: – porozumieť počúvanému textu – pochopiť hlavným myšlienkam textu, riešiť úlohy – rozprávať o vlastnostiach človeka – pomocou vedľajšej vety pomenovať pracovnú činnosť – argumentovať na tému vzdelanie a práca – napísať esej s argumentmi pre a proti – prejsť z jedného bodu na iný – zdôrazniť, dať do pozornosti nejakú informáciu, názor – vymeniť si názor na rôzne povolania – diskutovať o pozitívnych vlastnostiach človeka
5 Kultúra a umenie (14 hodín) Podtémy – Knihy a literatúra – Mládež a jej svet – Človek a spoločnosť Spôsobilosti/Kompetencie – Vypočuť si a podať informácie – Reagovať na niečo v minulosti – Vyjadriť svoj názor – Predstaviť svoje záľuby a svoj vkus – Vyjadriť očakávania a reagovať na ne Jazykové prostriedky – Trpný rod – Väzba „have something done“ – Reflexívne zámená – Neurčujúce zámená	Žiak má: – vedieť rozlíšiť o akom umení a akom predstavení sa hovorí – porozumieť čítanému textu – začleniť informácie – identifikovať a pomenovať umelecké žánre – opísať umelecké a kultúrne aktivity – správne gramaticky vyjadriť trpný rod v hovorenom kontexte – napísať posudok na knihu – opýtať sa osoby, aké umenie sa jej páči a reagovať na odpoveď – vyjadriť spokojnosť/nespokojnosť na tému umenie – zistiť spokojnosť/nespokojnosť na tému umenie – vyjadriť, čo má rád, čo sa mu páči, čo uznáva/čo nemá rád/čo uprednostňuje – riešiť testové úlohy

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
6 Komunikácia a jej formy (14 hodín) Podtémy – Veda a technika v službách ľudstva – Knihy aliteratúra Spôsobilosti/Kompetencie – Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou – Dať ponuku a reagovať na ňu – Reagovať na niečo v minulosti – Reagovať na príbeh alebo udalosť – Vyjadriť svoj názor Jazykové prostriedky – Nepriama reč – Otázka v nepriamej reči – Sloveso + neurčitok/ing tvar – Slovesá s priamym a nepriamym predmetom	Žiak má: – porozumieť počúvanému textu, riešiť úlohy – porozumieť náučnému textu a?reagovať – vyjadriť sa k miere používania mobilných telefónov – napísať príbeh – diskutovať o používaní mobilných telefónov – začať rozhovor – ujať sa slova v rozhovore – vypýtať si slovo počas rozhovoru – parafrázovať informácie povedané inou osobou – hovoriť o problémoch spojených s mobilnými telefónmi – navrhnúť riešenia problémov s mobilnými telefónmi – navrhnúť niekomu, aby sme spoločne niečo urobili
7 Doprava a cestovanie (15 hodín) Podtémy – Krajiny, mestá a miesta – Voľný čas, záľuby a životný štýl Spôsobilosti/Kompetencie – Zúčastniť sa na diskusii/argumentovať – Vyjadriť svoju vôľu – Vyjadriť svoj názor – Vyjadriť očakávania a reagovať na ne – Uistiť sa v rozhovore, že moje slová boli pochopené – Korešpondovať Jazykové prostriedky – Tretia podmienková veta – Príčastia – Sloveso + neurčitok/ing tvar – Prídavné otázky	Žiak má: – pomenovať rôzne druhy dopravných prostriedkov – porozumieť textu a riešiť úlohy – charakterizovať výhody a nevýhody rôznej dopravy – opísať cestovateľské problémy – napísať formálny list – diskutovať o spôsoboch dopravy, problémoch na dovolenke – vyjadriť, čo má rád, čo nemá rád, čo sa mu páči/nepáči, čo uznáva, čo uprednostňuje – vyjadriť spokojnosť/nespokojnosť s jednotlivými spôsobmi dopravy – postávať sa na tému doprava a dopravné prostriedky – vyjadriť sklamanie, nádej, strach, znepokojenie, presvedčenie na danú tému – uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia – nahradiť zabudnuté/neznáme slovo – požiadať o pomoc pri vyjadrení slova/slovného spojenia

Štvrtý ročník	4 hod. týždenne, 120 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Rodina a spoločnosť (4 hodiny) Podtémy – Osobné údaje (meno, bydlisko, dátum a miesto narodenia, rodinný stav, významné momenty v živote, životopis) – Rodina – členovia rodiny (zovňajšok, charakter, záľuby) – Vzťahy medzi ľuďmi – rodinné vzťahy (vzťahy medzi súrodencami, rodičmi a deťmi, starí rodičia, pomoc v rodine, domáce práce, všedné dni a rodinné oslavy) Spôsobilosti/Kompetencie – Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou – Reagovať pri prvom stretnutí – Pozdrav a odpoveď na pozdrav – Rozlúčka – Poďakovanie a vyjadrenie uznania – Predstavenie seba a iných osôb – Komunikovať – Vypočuť si a podať informácie – Vyjadriť názor a vôľu – Upútať pozornosť – Predstaviť záľuby a vkus	Žiak má: – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú ľudí a rodiny – reagovať správne na bežné, jednoducho formulované výpovede, ktoré sú zreteľne artikulované – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o svojej rodine a vzťahoch v nej – primerane opísať ľudí, rodinu a domáce zvieratá (výzor, charakter, záľuby,...) – vyjadriť svoj názor, mienku a odôvodniť ho/ju – aplikovať situačne a vecne primeranú slovnú zásobu – porozumieť a zachytiť špecifické informácie z počítaného alebo čítaného textu – tvoriť príbehy na základe obrázkov alebo osnovy – opisovať a porovnávať obrázky – jednoducho a jasne písomne/ústne reagovať na tému „Moja rodina“
2 Domov a bývanie (5 hodín) Podtémy – Môj dom/byt (opis prostredia, v ktorom bývam) – Zariadenie domu/bytu – Bývanie v meste a na vidieku (výhody a nevýhody) – Domov a jeho okolie – Ideálne bývanie (vlastné predstavy o bývaní) Spôsobilosti/Kompetencie – Komunikovať – Vypočuť si a podať informácie – Vyjadriť názor a vôľu – Vybrať si z ponúkaných možností – Zúčastniť sa diskusie/Argumentovať – Vyjadriť očakávania a reagovať na ne – Predstaviť záľuby a vkus	Žiak má: – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú mesta a jeho pamiatok, bydliska – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme moje mesto/dedina a môj dom/byt – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o výhodách a nevýhodách bývania na dedine a v meste – primerane opísať svoje bydlisko – opísať dom/byt a jeho zariadenie – popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány – vyjadriť vlastnú mienku a pocity – jednoducho a jasne reagovať na tému „Moje ideálne bývanie“
3 Ľudské telo, starostlivosť o zdravie (5 hodín) Podtémy – Ľudské telo – Choroby a nehody – Fyzické charakteristiky – Charakterové vlastnosti človeka – Choroby a nehody – Hygiena a starostlivosť o telo – Zdravý spôsob života – Návšteva u lekára, v lekárni Spôsobilosti/Kompetencie – Vypočuť si a podať informácie – Vybrať si z ponúkaných možností – Vyjadriť názor – Vyjadriť pocity – Vyjadriť očakávania a reagovať na ne – Zúčastniť sa diskusie/argumentovať – Komunikovať – Uistiť sa, že slová/výklad/argument boli pochopené	Žiak má: – opísať stavbu ľudského tela – charakterizovať bežné choroby a úrazy – charakterizovať zdravý spôsob života – charakterizovať zdravotné zariadenia – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú zdravia – zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu – zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme príznaky a metódy liečby ochorenia, úrazy – opísať návštevu u lekára – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať zdravú životosprávu – vyjadriť vlastnú mienku a pocity – jednoducho a jasne reagovať na tému „Čo robím, keď som chorý“

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
4 Doprava a cestovanie (5 hodín) Podtémy - Dopravné prostriedky - Osobná doprava - Príprava na cestu a cestovanie - Turistika a cestovný ruch - Problémy cestných, železničných a leteckých sietí Spôsobilosti/Kompetencie - Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou - Vypočuť si a podať informácie - Zúčastniť sa diskusie/argumentovať - Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti - Reagovať vo vyhrotenej situácii - Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti - Vyjadriť pocity - Vyjadriť názor - Komunikovať	Žiak má: - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú cestovania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme ideálna metóda cestovania - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o aktivitách cez dovolenku - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať dopravné prostriedky a porovnať formy cestovania - porovnať výhody a nevýhody jednotlivých dopravných prostriedkov - opísať a porovnať individuálne a kolektívne cestovanie (doprava, ubytovanie a stravovanie) - opísať prípravy na cestu, dôvody, cieľ a význam cestovania (za prácou, na dovolenku, služobne) - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne/ústne reagovať na tému „Moje vysnívané mesto, kam by som rád vycestoval“
5 Vzdelávanie (5 hodín) Podtémy - Škola a jej zariadenie - Učebné predmety - Pracovné činnosti a profesie - Školský systém - Celoživotné vzdelávanie - Pracovné podmienky Spôsobilosti/Kompetencie - Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou - Vypočuť si a podať informácie - Vybrať si z ponúkaných možností - Vyjadriť názor - Vyjadriť vôľu - Vyjadriť schopnosť - Vyjadriť pocity - Vyjadriť očakávania a reagovať na ne - Telefonovať - Komunikovať - Zúčastniť sa diskusie/argumentovať - Uistiť sa, že slová/výklad/argument boli pochopené - Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti - Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam - Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností	Žiak má: - Žiak má: - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú školy a školského systému - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme môj školský deň - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o aktivitách na škole - primerane opísať vyučovanie na svojej škole - primerane opísať školský systém – školy a školské zariadenia, organizácia školského roka, skúšky a hodnotenie, prázdniny - popísať vyučovanie – rozvrh hodín, predmety, prestávky, aktivity na hodine, príprava na vyučovanie - opísať život žiaka voľný čas, záľuby, mimoškolské aktivity, brigády, priatelia - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - zostaviť a napísať rozvrh hodín - informovať o predmetoch – ktoré má a ktoré nemá rád a prečo - použiť zdvorilostné frázy - opísať primeraným spôsobom činnosti týkajúce sa školského a mimoškolského života - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému „Môj prvý školský deň“

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
6 Človek a príroda (5 hodín) Podtémy – Ročné obdobia, počasie – Zvieratá/fauna – Rastliny/flóra – Klíma – Človek a jeho životné prostredie – Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia Spôsobilosti/Kompetencie – Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou – Vypočuť si a podať informácie – Vybrať si z ponúkaných možností – Vyjadriť názor – Vyjadriť pocity – Vyjadriť očakávania a reagovať na ne – Komunikovať – Zúčastniť sa diskusie/Argumentovať – Uistiť sa, že slová/výklad/argument boli pochopené – Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti – Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam – Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností	Žiak má: – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme ročné obdobia na Slovensku – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú podnebia a počasia – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o životnom prostredí – primerane opísať separovanie odpadu – primerane porozprávať o životnom prostredí, o ochrane životného prostredia, znečistení pôdy, vôd a ovzdušia – identifikovať a popísať prírodné katastrofy – opísať postoj ľudí k životnému prostrediu – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – vyjadriť vlastnú mienku a pocity – jednoducho a jasne písomne/ústne reagovať na tému „Moje obľúbené ročné obdobie“ – diskutovať o počasí na Slovensku – opísať faunu a flóru na Slovensku
7 Voľný čas, záľuby a životný štýl (4 hodiny) Podtémy – Záľuby – Možnosti trávenia voľného času – Obľúbené voľnočasové aktivity – Organizovanie voľného času (mimoškolské aktivity, krúžky) – Individuálna záľuba – kultúra a umenie (literatúra, hudba, film), ručné práce, športové aktivity – Prázdninové/dovolenkové voľnočasové aktivity Spôsobilosti/Kompetencie – Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou – Vypočuť si a podať informácie – Vybrať si z ponúkaných možností – Vyjadriť názor – Vyjadriť pocity – Vyjadriť očakávania a reagovať na ne – Komunikovať – Zúčastniť sa diskusie/argumentovať – Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti	Žiak má: – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú voľného času, záľub a životného štýlu – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme prázdninové plány – primerane porozprávať o možnostiach trávenia voľného času – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o ženských a mužských voľnočasových aktivitách – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať voľnočasové aktivity – opísať situácie zobrazené na obrázkoch a fotkách – popísať stručne svoje zážitky a plány – sformulovať svoju prosbu a jej zdôvodnenie – odôvodniť svoje tvrdenie – jednoducho a jasne písomne/ústne reagovať na tému „Voľný čas trávim aktívne, či pasívne?“

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
8 Stravovanie (5 hodín) Podtémy – Jedlá a nápoje počas dňa (raňajky, obed, večera), obľúbené jedlo – Stravovacie návyky – Stravovacie zariadenia – Príprava jedál – Kultúra stolovania – Zdravá výživa Spôsobilosti/Kompetencie – Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou – Vypočuť si a podať informácie – Vybrať si z ponúkaných možností – Vyjadriť názor – Vyjadriť vôľu – Vyjadriť pocity – Komunikovať – Zúčastniť sa diskusie/Argumentovať	Žiak má: – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú stravovania a stravovacích návykov – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme stravovacie návyky na Slovensku a v zahraničí – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o zdravej a nezdravej strave – zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu – zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať jednotlivé jedlá dňa a stravovacie návyky vo svojej rodine – vyjadriť vlastnú mienku a pocity – jednoducho a jasne písomne/ústne reagovať na tému „Stravovacie návyky v mojej rodine“ – porozumieť stravovacím návykom – vyjadriť, čomu dáva prednosť, čo rád je a prečo – komunikovať v reštaurácii – prezentovať svoje požiadavky – vytvoriť a prečítať jedálny lístok – objednať si jedlo – oboznámiť sa so slovenskými a zahraničnými špecialitami
9 Multikultúrna spoločnosť (5 hodín) Podtémy – Rodinné sviatky – Štátne a cirkevné sviatky – Zvyky a tradície v rôznych krajinách – Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií Spôsobilosti/Kompetencie – Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou – Vypočuť si a podať informácie – Vybrať si z ponúkaných možností – Vyjadriť názor – Vyjadriť vôľu – Vyjadriť pocity – Vyjadriť očakávania a reagovať na ne – Komunikovať – Zúčastniť sa diskusie/argumentovať – Uistiť sa, že slová/výklad/argument boli pochopené	Žiak má: – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú multikultúrnej spoločnosti – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme zvyky a tradície na Slovensku a anglicky hovoriacich krajinách – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o spolunažívaní ľudí rôznych národností a kultúr – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať Vianoce, Veľkú noc – poznať a opísať cirkevné a štátne sviatky, folklórne tradície a rôzne podujatia – porovnať kontakty kedysi a dnes – vyjadriť svoj názor na zbližovanie kultúr a a rešpektovanie tradícií – napísať stručnú správu, či gratuláciu – napísať pohľadnicu, pranie k sviatkom – opísať primeraným spôsobom osobné kontakty s inými kultúrami – jednoducho a jasne písomne/ústne reagovať na tému „Vianoce v mojej rodine“

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
10 Obliekanie a móda (5 hodín) Podtémy – Základné druhy oblečenia – Odevné doplnky – Výber oblečenia na rôzne príležitosti – Druhy a vzory odevných materiálov – Móda a jej trendy Spôsobilosti/Kompetencie – Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou – Vypočuť si a podať informácie – Vybrať si z ponúkaných možností – Vyjadriť názor – Vyjadriť vôľu – Vyjadriť pocity – Vyjadriť očakávania a reagovať na ne – Komunikovať – Zúčastniť sa diskusie/argumentovať	Žiak má: – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú obliekania a módy – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme vplyv počasia a podnebia na odievanie – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor značkové oblečenie – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať módu mládeže a staršej generácie – vyjadriť vlastnú mienku a pocity – opísať vplyv počasia a podnebia na odievanie – pomenovať odev a doplnky na rôzne príležitosti – vyjadriť svoj názor na výber oblečenia (móda, vek, vkus, nálada, možnosti), starostlivosť o oblečenie – jednoducho a jasne písomne/ústne reagovať na tému „Módne trendy mládeže“
11 Šport (4 hodiny) Podtémy – Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne – Športové disciplíny – Význam športu pre rozvoj osobnosti – Nové smerovania v športe – Čestnosť športového zápolenia Spôsobilosti/Kompetencie – Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou – Vypočuť si a podať informácie – Vybrať si z ponúkaných možností – Vyjadriť názor – Vyjadriť pocity – Vyjadriť schopnosť – Vyjadriť očakávania a reagovať na ne – Predstaviť záľuby a vkus – Komunikovať – Zúčastniť sa diskusie/argumentovať	Žiak má: – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú športu – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme individuálne a kolektívne športy – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o dôležitosti športu pre človeka – zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu – zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – pomenovať druhy športu – kolektívne, individuálne, letné a zimné, atraktívne športy, rekreačný a profesionálny šport – primerane opísať vybraný druh športu – popísať stručne svoje zážitky a plány – vyjadriť svoj názor na význam športu pre rozvoj osobnosti (fyzické a duševné zdravie, vôľové vlastnosti, charakter) – jednoducho a jasne písomne/ústne reagovať na tému „Môj obľúbený šport a prečo“
12 Obchod a služby (4 hodiny) Podtémy – Nákupné zariadenia – Služby – pošta a telekomunikácie – Nakupovanie a platby – Hotelové a reštauračné služby – Centrá krásy a zdravia – Kultúra nakupovania a služieb Spôsobilosti/Kompetencie – Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou – Vypočuť si a podať informácie – Vybrať si z ponúkaných možností – Vyjadriť názor – Vyjadriť pocity – Dať ponuku a reagovať na ňu – Vyjadriť očakávania a reagovať na ne – Predstaviť záľuby a vkus – Komunikovať – Zúčastniť sa diskusie/argumentovať	Žiak má: – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú obchodu a služieb – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme výhody a nevýhody nakupovania cez internet – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o službách a reklame – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať svoj nákupný deň – vyjadriť vlastnú mienku a pocity na danú tému – identifikovať a pomenovať nákupné zariadenia (obchody, hypermarkety, trhoviská) – pomenovať a opísať služby (pošta, banka, cestovná kancelária, čerpacia stanica, hotel, kaderníctvo a pod.) – vyjadriť svoj názor na reklamu a jej vplyv na zákazníkov – jednoducho a jasne písomne/ústne reagovať na tému „Moja obľúbená forma nakupovania“

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
13 Krajiny, mestá a miesta (5 hodín) Podtémy - Dôležité miesta v mojom živote - Sprevádzanie turistov - Turisticky zaujímavé miesta - Moja krajina a moje mesto - Geografický opis krajiny - Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest Spôsobilosti/Kompetencie - Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou - Vypočuť si a podať informácie - Vybrať si z ponúkaných možností - Vyjadriť názor - Vyjadriť pocity - Dať ponuku a reagovať na ňu - Vyjadriť očakávania a reagovať na ne - Predstaviť záľuby a vkus - Komunikovať - Zúčastniť sa diskusie/Argumentovať	Žiak má: - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú mesta a jeho pamiatok - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme moje mesto/dedina - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o obľúbenom mieste - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať svoje mesto/dedinu, miesto štúdií, miesto trávenia víkendov a prázdnin - primerane opísať turisticky zaujímavé miesta (hrady, zámky, kúpele, jaskyne) a mestá - opísať a vyjadriť svoj názor na sprevádzanie turistov (privítanie, základné informácie o pobyte) - popísať stručne svoje sny a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - identifikovať a pomenovať kultúrne a historické pamiatky krajín a miest - jednoducho a jasne písomne/ústne reagovať na tému „Moje obľúbené miesto/mesto“
14 Kultúra a umenie (5 hodín) Podtémy - Druhy umenia - Kultúra a jej formy - Kultúra a jej vplyv na človeka - Umenie a rozvoj osobnosti - Kultúrny život Spôsobilosti/Kompetencie - Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou - Vypočuť si a podať informácie - Vybrať si z ponúkaných možností - Vyjadriť názor - Vyjadriť pocity - Dať ponuku a reagovať na ňu - Vyjadriť očakávania a reagovať na ne - Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti - Predstaviť záľuby a vkus - Komunikovať - Zúčastniť sa diskusie/argumentovať	Žiak má: - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú Kultúry a umenia - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme hlavné kultúrne podujatia Slovenska - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor turisticky zaujímavé kultúrne mesto - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať významnú slovenskú osobnosť z oblasti kultúry a umenia - popísať stručne svoje zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - opísať kultúru a umenie v meste a na vidieku (múzeá, výstavy, divadlá, kiná, koncerty, cirkus, tanec) - opísať návštevu kultúrneho podujatia - opísať obľúbenú oblasť kultúry a umenia (žánre, osobnosti) - jednoducho a jasne písomne/ústne reagovať na tému „Návšteva kultúrneho podujatia“
15 Knihy a literatúra (5 hodín) Podtémy - Knihy - Obľúbený autor a žánre - Prečítané dielo anglicky píšuceho autora Spôsobilosti/Kompetencie - Vypočuť si a podať informácie - Vybrať si z ponúkaných možností - Vyjadriť názor - Vyjadriť pocity - Vyjadriť očakávania a reagovať na ne - Predstaviť záľuby a vkus - Komunikovať - Porozprávať príbeh	Žiak má: - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú kníh a literatúry - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme čítanie kníh v minulosti a dnes - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor dôležitosť čítanie kníh u detí - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať vyučovanie slovenského jazyka na škole vymenovať faktory ovplyvňujúce výber kníh na čítanie - argumentovať a narábať sa faktami - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne/ústne reagovať na tému „Môj obľúbený autor a jeho dielo“

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
16 Človek a spoločnosť (5 hodín) Podtémy – Morálka (správanie sa mladých a starších ľudí, etická výchova v rodine a v škole) – Spoločenská etiketa (stretnutia, pozdravy a blahoželania), – Normy a ich dodržiavanie (morálka a zákon, nedorozumenie a konflikt) Spôsobilosti/Kompetencie – Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou – Vypočuť si a podať informácie – Vyjadriť názor – Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam – Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností – Porozprávať príbeh	Žiak má: – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú začleňovania ľudí do spoločnosti – porozumieť a napísať osobný list kamarátovi/-ke – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme normy správania sa – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o etikete – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať správanie sa mládeže – popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány a vyjadriť svoje pocity – poznať opísať spoločenskú etiketu a normy – porozprávať príbeh stručne opísať etiketu návštevy (dôvody a čas, témy rozhovorov, pohostenie) – jednoducho a jasne písomne/ústne reagovať na tému „Moja partia“
17 Komunikácia a jej formy (5 hodín) Podtémy – Typy komunikácie a jej význam – Komunikácia v rôznych situáciách na verejnosti a v súkromí – Moderné formy komunikácie Spôsobilosti/Kompetencie – Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou – Vypočuť si a podať informácie – Vyjadriť názor – Reagovať vo vyhrotenej situácii – Komunikovať – Reagovať pri prvom stretnutí – Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam – Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností – Reagovať na príbeh alebo udalosť – Korešpondovať	Žiak má: – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú komunikácii – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme komunikácia u mladých v porovnaní so staršou generáciou – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor typu, klady a zápory komunikácie pomocou masovo-komunikačných prostriedkov – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – poznať a stručne opísať typy komunikácie (verbálna, neverbálna) – poznať a stručne opísať moderné formy komunikácie (mobilný telefón, počítač – elektronická pošta, sociálne siete, iné komunikačné nástroje) – primerane opísať dôležitosť komunikácie – vyjadriť vlastnú mienku a pocity – jednoducho a jasne písomne/ústne reagovať na tému „Komunikácia prostredníctvom počítača“
18 Masmédiá (5 hodín) Podtémy – Typy masovokomunikačných prostriedkov – Tlač (noviny, časopisy) – Rozhlas, televízia Spôsobilosti/Kompetencie – Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou – Vypočuť si a podať informácie – Vybrať si z ponúkaných možností – Vyjadriť názor – Vyjadriť pocity – Komunikovať – Zúčastniť sa diskusie/argumentovať – Predstaviť záľuby a vkus	Žiak má: – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú masmédií – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme mládež a internet – rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor – opísať situácie zobrazené na obrázkoch a fotkách – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor – pomenovať typy masmédií – opísať klady a zápory masovokomunikačných prostriedkov (printové a elektronické médiá) – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať využitie masmédií v každodennom živote – vyjadriť vlastnú mienku a pocity – vyjadriť svoj názor na dôležitosť masmédií v živote človeka – porozprávať o obľúbenosti typov programov a sledovanosti rôznych typov programov – jednoducho a jasne písomne/ústne reagovať na tému „Môj obľúbený televízny program“

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
19 Mládež a jej svet (5 hodín) Podtémy – Charakteristika mladých – Postavenie mladých v spoločnosti – Vzťahy medzi rovesníkmi a generačné vzťahy Spôsobilosti/Kompetencie – Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou – Vypočuť si a podať informácie – Vybrať si z ponúkaných možností – Vyjadriť názor – Vyjadriť pocity – Komunikovať – Zúčastniť sa diskusie/argumentovať – Vyjadriť očakávania a reagovať na ne – Predstaviť záľuby a vkus – Reagovať vo vyhrotenej situácii – Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam – Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností – Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti	Žiak má: – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú ľudí a ich záujmov – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme komunikácia mladých ľudí – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o ľuďoch a ich záujmoch – charakterizovať mladých ľudí – zovňajšok, móda, vnútorná charakteristika, záujmy charakterizovať postavenie mladých v spoločnosti (práva a povinnosti, možnosti štúdia, práca, mladé rodiny) – opísať vzťahy medzi rovesníkmi a generačné vzťahy (konflikty – príčiny, prejavy, dôsledky) – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať svoju partiu – popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány – vyjadriť vlastnú mienku a pocity – jednoducho a jasne písomne/ústne reagovať na tému „Svet mladých“
20 Zamestnanie (5 hodín) Podtémy – Typy povolání – Voľba povolania, jej motivácia – Trh práce (ponuka pracovných miest a nezamestnanosť, rekvalifikácia, žiadosť o zamestnanie, profesijný životopis, prijímací pohovor) – Pracovný čas a voľný čas (efektivita práce, nové technológie) – Nezamestnanosť Spôsobilosti/Kompetencie – Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou – Vypočuť si a podať informácie – Vybrať si z ponúkaných možností – Vyjadriť názor – Vyjadriť pocity – Komunikovať – Zúčastniť sa diskusie/Argumentovať – Vyjadriť očakávania a reagovať na ne – Predstaviť záľuby a vkus – Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti – Reagovať pri prvom stretnutí – Korešpondovať	Žiak má: – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú zamestnania – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme pracovný a voľný čas – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o brigádach a nezamestnanosti – začať, udržiavať a ukončiť prijímací pohovor – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať pracovné možnosti na Slovensku a v zahraničí – vyjadriť svoj názor na tému nezamestnanosť – popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány – vyjadriť vlastnú mienku a pocity – jednoducho a jasne písomne/ústne reagovať na tému „Štruktúrovaný životopis“ – predstaviť, opísať a charakterizovať jednotlivé povolania – vyjadriť názor na výhody a nevýhody zamestnania a platového ohodnotenia – vyjadriť svoj názor na efektivitu práce v súvislosti s novými technológiami – informovať o pracovnom a voľnom čase – vyjadriť spokojnosť a nespokojnosť – opísať svoje plány do budúcnosti – vyplniť formulár – napísať žiadosť do zamestnania a životopis

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
21 Veda a technika v službách ľudstva (5 hodín) Podtémy – Technické vynálezy – Vedecký pokrok – život kedysi a dnes – Veda a technika v službách človeka Spôsobilosti/Kompetencie – Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou – Vypočuť si a podať informácie – Vybrať si z ponúkaných možností – Vyjadriť názor – Vyjadriť pocity – Komunikovať – Zúčastniť sa diskusie/argumentovať – Vyjadriť očakávania a reagovať na ne – Predstaviť záľuby a vkus – Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	Žiak má: – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú vedy a techniky – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme spotrebiče – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor technika v minulosti a dnes – pomenovať a opísať pozoruhodné objavy a vynálezy vedy a techniky – vyjadriť svoj názor na výdobytky vedy a techniky a s tým súvisiacu životnú úroveň – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať využitie techniky v každodennom živote – prístroje a pomôcky v domácnosti – opísať využitie techniky v rôznych odvetviach – vyjadriť vlastnú mienku a pocity – jednoducho a jasne písomne/ústne reagovať na tému „Nevyhnutnosť techniky v živote človeka“
22 Vzory a ideály (5 hodín) Podtémy – Človek, jeho vzory a ideály – Pozitívne a negatívne vzory – Individuálne priority a hodnoty Spôsobilosti/Kompetencie – Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou – Vypočuť si a podať informácie – Vybrať si z ponúkaných možností – Vyjadriť názor – Vyjadriť pocity – Komunikovať – Zúčastniť sa diskusie/argumentovať – Vyjadriť očakávania a reagovať na ne – Predstaviť záľuby a vkus – Porozprávať príbeh – Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti	Žiak má: – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú ľudí a ich krajiny – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme známe osobnosti – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o dôležitosti vzorov/ideálov – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať pozitívne a negatívne charakterové vlastnosti – charakterizovať a opísať človeka, ktorého si vážim – vyjadriť svoj názor na tému skutoční a literárni hrdinovia – popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány – porozprávať príbeh – vyjadriť vlastnú mienku a pocity – jednoducho a jasne písomne reagovať na tému „Môj vzor/ideál“ – predstaviť, opísať a charakterizovať osoby
23 Vzťahy medzi ľuďmi (4 hodiny) Podtémy – Aktivity mládeže – Vzťahy medzi rovesníkmi – Generačné vzťahy – Predstavy mládeže o svete – Konflikty predstáv a reality Spôsobilosti/Kompetencie – Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou – Vypočuť si a podať informácie – Vybrať si z ponúkaných možností – Vyjadriť názor – Vyjadriť pocity – Komunikovať – Zúčastniť sa diskusie/argumentovať – Vyjadriť očakávania a reagovať na ne – Predstaviť záľuby a vkus – Reagovať vo vyhrotenej situácii – Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti	Žiak má: – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú ľudí a ich vzťahov – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme vzťahy v rodine, škole – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o priateľstve a láske – opísať aktivity mládeže – pomenovať a charakterizovať spoločenské problémy (vzťah spoločnosti a jednotlivcov k znevýhodneným skupinám) – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať svoju partiu – popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány – vyjadriť vlastnú mienku a pocity – vyjadriť svoj názor na vzťahy v rodine a v škole, súdské, generačné – jednoducho a jasne písomne/ústne reagovať na tému „Môj najlepší priateľ/ka“

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
24 Slovensko (5 hodín) Podtémy – Geografické údaje – Turistické miesta a kultúrne pamiatky – Zvyky a tradície Spôsobilosti/Kompetencie – Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou – Vypočuť si a podať informácie – Vybrať si z ponúkaných možností – Vyjadriť názor – Vyjadriť pocity – Komunikovať – Zúčastniť sa diskusie/argumentovať – Vyjadriť očakávania a reagovať na ne – Predstaviť záľuby a vkus – Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti	Žiak má: – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú Slovenska – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme hlavné mesto Slovenska – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor turisticky atraktívne mesto/miesto – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať krajinu a jej osobitosti, obyvateľov, zvyky, tradície a konvencie – popísať stručne svoje zážitky, či plány – vyjadriť vlastnú mienku a pocity – jednoducho a jasne písomne/ústne reagovať na tému „Slovensko – moja vlasť“
25 Krajina, ktorej jazyk sa učím (5 hodín) Podtémy – Geografické údaje – Turistické miesta a kultúrne pamiatky – Zvyky a tradície Spôsobilosti/Kompetencie – Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou – Vypočuť si a podať informácie – Vybrať si z ponúkaných možností – Vyjadriť názor – Vyjadriť pocity – Komunikovať – Zúčastniť sa diskusie/argumentovať – Vyjadriť očakávania a reagovať na ne – Predstaviť záľuby a vkus – Reagovať na niečo, čo sa má udiť v budúcnosti	Žiak má: – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú anglicky hovoriacej krajiny – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme hlavné mesto anglicky hovoriacej krajiny – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor turisticky atraktívne mesto/miesto – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať krajinu, obyvateľov, zvyky, tradície a konvencie – popísať stručne svoje zážitky, či plány – vyjadriť vlastnú mienku a pocity – jednoducho a jasne písomne/ústne reagovať na tému „Návšteva anglicky hovoriacej krajiny“

6.1.3 Nemecký jazyk

Časový rozsah výučby v hodinách

prvý ročník		druhý ročník		tretí ročník		štvrtý ročník		spolu za 1. – 4. ročník	
za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	týždenne	za štúdium
3	99	3	99	3	99	4	120	13	417

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Nemecký jazyk prispieva k pochopeniu a objavovaniu tých skutočností, ktoré presahujú oblasť skúseností sprostredkovaných materinským jazykom a štátnym jazykom. Nemecký jazyk poskytuje živý jazykový základ a predpoklady pre komunikáciu žiakov v rámci Európskej únie. Osvojením si nemeckého jazyka pomáha žiakovi prekonávať bariéry a tak prispievať k zvýšeniu jeho mobility v osobnom živote, v ďalšom štúdiu a napokon uplatnením sa na trhu práce.

Nemecký jazyk umožňuje poznávať odlišnosti v spôsobe života ľudí v Nemecku a ich odlišné kultúrne tradície. Poskytujú prehĺbenie vedomostí a vzájomného medzinárodného porozumenia a tolerance a vytvárajú podmienky pre spoluprácu škôl na medzinárodných projektoch.

Požiadavky pre vzdelávanie v nemeckom jazyku vychádzajú zo spoločného Európskeho referenčného rámca pre jazyky, ktorý popisuje rôzne úrovne ovládania cudzích jazykov. Vzdelávanie v 1. cudzom jazyku smeruje k dosiahnutiu úrovne B2, v 2. cudzom jazyku smeruje k dosiahnutiu

úrovne A2. Úspešnosť jazykového vzdelávania ako celku je závislá nielen od výsledkov vzdelávania v materinskom jazyku a v cudzom jazyku, ale závisí aj od toho, do akej miery sa jazyková kultúra žiakov stane predmetom záujmu aj všetkých ostatných oblastí vzdelávania.

Učenie sa nemeckého jazyka podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Komunikácia a rozvoj kompetencií v nemeckom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú občanom plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Orientácia jazykového vzdelávania na kompetencie vytvára v nemalej miere podmienky pre nadpredmetové a medzipredmetové vzťahy, ktoré pomáhajú učiacemu sa chápať vzťahy medzi jednotlivými zložkami okolia a sveta, v ktorom existujú. Chápanie jazykového vzdelávania ako „vzdelávania pre život“ umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

Predmet sa vyučuje v skupinách. Žiaci sa môžu spájať z viacerých tried. Tento jazyk mali žiaci na základnej škole, a preto sú pokročilí. Ako pokročilí majú potom žiaci za povinnosť napísať počas školského roka dve školské písomné práce.

Ciele vyučovacieho predmetu

Ciele vyučovacieho predmetu cudzí jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačnej jazykovej kompetencie, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2006). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup – na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Po absolvovaní vyučovania predmetu nemecký jazyk by mali žiaci:

- dokázať v receptívnych jazykových činnostiach (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) a stratégiách, ako poslucháči alebo čitatelia spracovávajú hovorený alebo napísaný text
- v produktívnych (ústny prejav, písomný prejav) a interaktívnych jazykových činnostiach (ústna interakcia, písomná interakcia) a stratégiách dokázať vytvárať ústny alebo písomný text
- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností
- dokázať využívať komunikačnú kompetenciu, aby realizovali komunikačný zámer vymedzeným spôsobom
- zvládnuť spoločenské dimenzie jazyk

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete nemecký jazyk využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Všeobecné kompetencie

- poznať a uvedomovať si spoločné a rozdielne črty medzi vlastnou a cieľovou jazykovou komunitou
- disponovať vedomosťami o spoločnosti a kultúre komunity, v ktorej sa cieľový jazyk používa (životné podmienky, kultúrne tradície, hodnoty a presvedčenia, spoločenské normy a konvencie).
- identifikovať rôzne stratégie, ktoré sú potrebné na kontakt s nositeľmi iných kultúr
- spoľahlivo plniť úlohu kultúrneho sprostredkovateľa medzi vlastnou a cudzou kultúrou
- cieľavedome sa sústreďovať na prijímanie poskytovaných informácií
- osvojovať si jazyk na základe uplatnenia komparácie, kognitívnych procesov a činnostných aktivít
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu

- stanoviť si vlastné učebné ciele a spôsoby ich dosiahnutia.

Jazyková kompetencia

- ovládať lexikálne jednotky v takom rozsahu, aby vedel opísať situácie a vysvetliť myšlienky alebo problémy
- ovládať lexikálne jednotky v takom rozsahu, aby mohol podať zrozumiteľný opis
- prípadné medzery v ovládaní lexikálnych jednotiek kompenzovať pomocou synonym a opisných vyjadrení
- ovládať celý repertoár segmentálnych javov (výslovnosť všetkých hlások/foném) a pre správne pochopenie výpovede relevantne používať suprasegmentálne javy (intonácia, slovný a vetný prízvuk)
- vytvoriť pravopisne a interpunkčne správny súvislý text, ktorý je zrozumiteľný
- v prípade potreby overiť správny pravopis zložitejších alebo menej známych výrazov v slovníku.

Sociolingválna primeranosť a výstavba

- používať širokú škálu jazykových prostriedkov rôznych funkčných štýlov relevantne danej situácii
- komunikovať s rodenými hovoriacimi a správať sa v súlade so spoločenskými a kultúrnymi konvenciami danej jazykovej komunity
- prispôbiť svoj jazykový prejav situácii a príjemcovi výpovede
- použiť cieľu primerané jazykové prostriedky a ak si to situácia vyžaduje, dokázať ich preformulovať a adaptovať
- v logickom slede sa vyjadriť k rôznym témam a situáciám v ústnej aj písomnej forme
- dokázať rozvinúť hlavné kompozičné zložky opisu a doložiť ich adekvátnymi podrobnosťami a príkladmi
- účinne využívať rozličné spojovacie výrazy tak, aby vystihli vzťah medzi jednotlivými myšlienkami a v texte ich štandardne usporiadať a začleniť do odsekov.

Komunikačné zručnosti

1. Počúvanie

Výučba smeruje k tomu, aby žiak dokázal:

- porozumieť rečový prejav živý aj zo záznamu na známe aj menej známe témy, s ktorými sa stretáva v osobnom a spoločenskom živote
- sledovať a pochopiť hlavné myšlienky v jazykovo zložitejších prejavoch (prednášky, prezentácie, diskusie) na konkrétne aj abstraktné témy v spisovnom jazyku
- sledovať a porozumieť dlhšiemu, zložitejšiemu prejavu s argumentáciou za predpokladu, že téma je dostatočne známa
- identifikovať názory a postoje hovoriaceho.

2. Čítanie

Výučba smeruje k tomu, aby žiak dokázal:

- prečítať dlhšie aj zložitejšie texty (novinové a iné správy, články, osobnú aj úradnú korešpondenciu) a pochopiť ich základný význam
- zorientovať sa v obsahu, rozhodnúť sa, či má zmysel sa nimi podrobnejšie zaoberať
- porozumieť textom, v ktorých autori zaujímajú konkrétne postoje alebo názory
- porozumieť dlhším návodom a inštrukciám za predpokladu, že ťažké úseky si môžu opakovane prečítať.

3. Písanie

Výučba smeruje k tomu, aby žiak dokázal:

- napísať jasný text na témy, ktoré ho zaujímajú
- syntetizovať a vyhodnocovať informácie a argumenty z celého radu zdrojov
- podrobne opísať udalosti a zážitky, skutočné alebo vymyslené príbehy
- vyjadriť vzťah medzi myšlienkami v produkovanom texte pomocou vhodných konektorov
- dodržiavať formálne znaky daného žánru
- napísať referát na zadanú tému
- vyžiadať si alebo poskytnúť písomné informácie na abstraktné aj konkrétne témy
- pýtať sa na problémy alebo ich vysvetľovať
- viesť osobnú a úradnú korešpondenciu opisujúcu skúsenosti, pocity, postoje a udalosti.

4. Rozprávanie

Výučba smeruje k tomu, aby žiak dokázal:

- jasne sa vyjadrovať k rôznym témam, o ktoré sa zaujíma
- rozvíjať svoje myšlienky a dopĺňať ich o argumenty a príklady
- systematicky rozvíjať opis a prezentáciu so zvýraznením hlavných myšlienok a uvedením podrobností
- argumentovať a svoju argumentáciu primerane rozvíjať ďalšími argumentmi a prípadnými podrobnosťami
- vysvetliť svoj názor na aktuálny problém, uviesť výhody a nevýhody rôznych postojov
- zapojiť sa do konverzácie na väčšinu všeobecných tém, dokonca aj v hlučnom prostredí
- v diskusii presne vyjadriť a objasniť svoje myšlienky a názory a argumentačne ich zdôvodniť
- spoľahlivo porozumieť a konať podľa podrobných pokynov a inštrukcií
- jasne načrtnúť situáciu alebo problém
- uvažovať o príčinách alebo následkoch a diskutovať o výhodách alebo nevýhodách rôznych riešení
- spoľahlivo získať a odovzdať podrobné informácie z viacerých zdrojov
- podrobne opísať, vysvetliť a argumentovať postupy rôznych činností.

Stratégie vyučovania

Metódy práce

- Informačno-receptívna – výklad
- Reprodukčná – riadený rozhovor
- Heuristická – rozhovor, riešenie úloh
- Fixačná – opakovanie

Formy práce

- Frontálna výučba
- Frontálna a individuálna práca žiakov
- Skupinová práca žiakov
- Práca s knihou

Učebné zdroje

Odborná literatúra

- G. MOTTA, B. ĆWIKOWSKA, O. VOMÁČKOVÁ, T. ČERNÝ: Direkt 1 neu Nemčina pre stredné školy, Učebnica a pracovný zošit.

- G. MOTTA, B. ČWIKOWSKA, H. HANULJAKOVÁ, O. VOMÁČKOVÁ, T. ČERNÝ: Direkt 2 neu, Němčina pre stredné školy, Učebnica a pracovný zošit.
- Š. MEJZLÍKOVÁ: Cvičebnica nemeckej slovnej zásoby.
- Z. RADĚVOVÁ: Cvičebnica nemeckej gramatiky 1.
- Z. RADĚVOVÁ: Cvičebnica nemeckej gramatiky 2.
- P. RUSCH, H. SCHMITZ: Einfach Grammatik.
- M. DREKE, S. P. SALGUERO: Wortschatz & Grammatik.
- W. LOHFERT, T. SCHERLING: Wörter – Bilder – Situationen.
- H. HANULJAKOVÁ, I. HOROVÁ: Nová maturita, Nemecký jazyk, Monitor-testy.
- H. HANULJAKOVÁ, I. HOROVÁ, I. LENČOVÁ: Nová maturita, Nemecký jazyk, Interná časť.
- L. MYNARIK a kol.: Německá maturitní temata.
- S. PORUBSKÁ, K. PSICOVÁ: Ja! Cvičebnica – externá časť maturity.
- M. ŽENATÁ: Maturitní příprava.
- H. HANULJAKOVÁ: Direkt, K maturite bez obáv – cvičebnica nemeckého jazyka.
- G. HORSTMANN, A. KAIER, H. HANULJAKOVÁ: Maturitné témy v němčine, nové 25 + 5.
- J. a M RÖHR: Maturitní slovní zásoba.
- OLEJÁROVÁ: Nová maturita z němčiny.
- T. BALCOVÁ: Veľký nemecko-slovenský, slovensko-nemecký slovník.
- T. BALCOVÁ: Nemecko-slovenský, slovensko-nemecký vreckový slovník.
- E. KOVÁCSOVÁ, E. PÉCHYOVÁ, A. VOKOUNOVÁ: Nemecko-slovenský, slovensko-nemecký slovník deutsch-slowakisches slowakisch-deutsches Wörterbuch

Didaktická technika

- Projektor, počítač, tlačiareň, interaktívna tabuľa

Materiálne výučbové prostriedky

- MP3, MP4, videá, obrázky, tabuľky, mapy, PowerPoint prezentácie

Ďalšie zdroje

- internet, videofilm, časopisy, vlastný text, knihy

Obsah vzdelávania

Prvý ročník	3 hod. týždenne, 99 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Človek a spoločnosť (17 hodín) Tematický celok, podtémy - Komunikácia a jej formy - Multikultúrna spoločnosť - Mládež a jej svet - Vzťahy medzi ľuďmi Spôsobilosti/Kompetencie - Oboznámenie sa s aktívnou slovnou zásobou - Nadviazanie kontaktov - Upútanie pozornosti - Pozdrav a odpoveď na pozdrav - Rozlúčka - Podakovanie a vyjadrenie uznania - Predstavenie seba a iných osôb - Vypracovanie a prezentácia projektu – „Môj/moja najlepší/šia priateľ/ka“ - Vyjadrenie názoru - Tlačivá a dokumenty v nemeckom jazyku Jazykové prostriedky - Osobné zámená v nominatíve - Pritomný čas pravidelných slovies a slovesa „sein“ a „haben“ - Zdvorilostná forma (vykanie) - Slovosled v oznamovacej a opytovacej vete - Základné číslovky 1 – 20	Žiak má: - reagovať správne na bežné, jednoducho formulované výpovede, ktoré sú zreteľne artikulované - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú ľudí, činností a krajiny - odhadnúť význam neznámych slov/viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - napísať primerané poznámky na základe vypočutého textu - vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu - pri práci s textom používať slovníky (prekladové, výkladové) - získavať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - porozumieť a napísať osobný list kamarátovi/kamarátke - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme ja, rodina, priatelia, známi - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o svojich spolužiakoch - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať osoby, rodinu - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány a vyjadriť svoje pocity - porozprávať príbeh - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému „Môj/moja najlepší/šia priateľ/ka“ - vedieť sa pozdraviť, predstaviť seba a iných - zoznámiť sa s cudzou osobou - nadviazať kontakt - vyplniť tabuľku so základnými údajmi - využívať osobné zámená v nominatíve - osvojiť si a zautomatizovať časovanie pravidelných slovies a slovesa „sein“ a „haben“ - zvládnuť slovosled v oznamovacej a opytovacej vete - používať zdvorilostnú formu (vykanie) - zautomatizovať počítanie od 1 do 20
2 Vzory a ideály (15 hodín) Tematický celok, podtémy - Multikultúrna spoločnosť - Mládež a jej svet - Zamestnanie - Rodina a spoločnosť Spôsobilosti/Kompetencie - Oboznámenie sa s aktívnou slovnou zásobou - Údaje iných osôb - Informovanie sa - Reakcia na predstavenie niekoho - Státy, obyvatelia a ich reč - Činnosti týkajúce sa rôznych zamestnaní - Pracovné plány do budúcnosti - Známa osobnosť - Vypracovanie a prezentácia projektu – „Môj idol/ vzor“ Jazykové prostriedky - Pritomný čas pravidelných a nepravidelných slovies - Všeobecný podmet „man“ - Nepriamy slovosled v oznamovacej vete - Opytovacie zámeno „Wer?“ a „Was?“ - Opytovacia príslovka „Woher?“ a predložka „aus“ pri krajinách - Určenie rodu podľa prípony - Základné číslovky	Žiak má: - reagovať správne na bežné, jednoducho formulované výpovede, ktoré sú zreteľne artikulované - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú ľudí, krajiny a jazyka - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - napísať primerané poznámky na základe vypočutého textu - vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu - pri práci s textom používať slovníky (prekladové, výkladové) - získavať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme známe osobnosti - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o krajine, ktorú by chcel navštíviť a prečo - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať ľudí a ich krajinu, jazyk - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - porozprávať príbeh - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému „Môj idol/vzor“ - určiť pôvod osoby podľa krajiny - správne spojiť krajinu s jej jazykom, vlajkou - orientovať sa na mape - určiť svetové strany - vyplniť tabuľku so základnými údajmi - využívať osobné zámená v nominatíve - osvojiť si a zautomatizovať časovanie pravidelných a nepravidelných slovies v prítomnom čase - zvládnuť nepriamy slovosled v oznamovacej vete - správne používať opytovacie zámená, príslovky a predložku „aus“ - jasne rozlíšiť rod podstatných mien - odôvodniť používanie člena pri podstatných menách

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
3 Rodina a spoločnosť (15 hodín) Tematický celok, podtémy - Človek a príroda - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Mládež a jej svet - Človek a spoločnosť Spôsobilosti/Kompetencie - Oboznámenie sa s aktívnou slovnou zásobou - Údaje osebe a členoch svojej rodiny - Vzťahy v rodine - Domáce zvieratá - Príprava, riadenie a vyhodnotenie ankety - Vyhľadanie informácií - Opisčlena rodiny - Želania a sny - Vypracovanie a prezentácia projektu – "Ja a môj svet" Jazykové prostriedky - Prítomný čas slovesa "haben" - Neurčitý a určitý člen v nominative a akuzative - Privlastňovacie zámená v nominative a akuzative - Zápor "nicht" a "kein" - Množné číslo podstatných mien	Žiak má: - reagovať správne na bežné, jednoducho formulované výpovede, ktoré sú zreteľne artikulované - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú ľudí a rodiny - odhadnúť význam neznámych slov/viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - napísať primerané poznámky na základe vypočutého textu - vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu - pri práci s textom používať slovníky (prekladové, výkladové) - zisťovať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme ľudia, rodina a domáce zvieratá - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o svojej rodine - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať ľudí, rodinu a domáce zvieratá (výzor, charakter, záľuby,...) - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - porozprávať príbeh - určiť pôvod osoby podľa krajiny - správne spojiť krajinu s jej jazykom, vlajkou - charakterizovať seba a inú osobu - spracovať informácie do celku - urobiť anketu a doplniť graf - vyplniť tabuľku so základnými údajmi - osvojiť si a zautomatizovať časovanie slovesa "haben" - používať určitý a neurčitý člen, privlastňovacie zámená v nominative a akuzative - pochopiť používanie záporu "kein" a "nicht" - správne tvoriť množné číslo podstatných mien - zdôvodniť používanie člena pri podstatných menách
4 Voľný čas, záľuby a životný štýl (15 hodín) Tematický celok, podtémy - Doprava a cestovanie - Vzdelávanie - Mládež a jej svet - Človek a spoločnosť - Krajiny, mestá a miesta Spôsobilosti/Kompetencie - Oboznámenie sa s aktívnou slovnou zásobou - Problémy a ťažkosti - Vypočutie a podanie informácie - Prosba o pomoc - Odmietnutie a odôvodnenie odmietnutia - Vyhľadanie informácií - Súhlas a nesúhlas - Súcit a ľútosť - Želanie a povinnosť - Požiadanie o dovoľenie - Plánovanie - Oblúbená voľnočasová aktivita - Problémy v škole - Prehliadka mesta - Vypracovanie a prezentácia projektu – "Teraz si na rade ty" – poradňa Jazykové prostriedky - Spôsobové (modálne) slovesá - Váza "Wie geht es dir?"	Žiak má: - reagovať správne na bežné, jednoducho formulované výpovede, ktoré sú zreteľne artikulované - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú ľudí a miest - odhadnúť význam neznámych slov/viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - napísať primerané poznámky na základe vypočutého textu - vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu - pri práci s textom používať slovníky (prekladové, výkladové) - zisťovať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme víkendové plány - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o problémoch a výhovorkách - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať voľnočasové aktivity - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - porozprávať príbeh - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Teraz si na rade ty" – poradňa - sformulovať svoju prosbu a jej zdôvodnenie - napísať krátke zamietnutie termínu a navrhnúť nový - aplikovať svoje poznatky do textu - urobiť a vyplniť dotazník - vyplniť tabuľku so základnými údajmi - zvládnuť časovanie spôsobových (modálnych) sloves - vysvetliť používanie väzby "Wie geht's?"

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
5 Stravovanie (15 hodín) Tematický celok, podtémy - Rodina a spoločnosť - Multikultúrna spoločnosť - Obchod a služby - Slovensko - Krajina, ktorej jazyk sa učím Spôsobilosti/Kompetencie - Oboznámenie sa s aktívnou slovnou zásobou - Stravovacie návyky u seba a svojej rodiny - Nadviazanie kontaktu – objednávka v reštaurácii, na dovoz - Národná a medzinárodná kuchyňa - Poskytnutie rady - Zdravé a nezdravé jedlo - Označenie miery, hmotnosti a množstva - Vypracovanie a prezentácia projektu – "Jedálny lístok" - Vyjadrenie názoru - Oblíbeného miesta stravovania - Oblíbené jedlo Jazykové prostriedky - Pritomný čas nepravidelných slovies - Spôsobové sloveso "mögen" - Rozkazovací spôsob - Zápor "nicht, kein, nichts" - Zložené slová - Všeobecný podmet "man" - Pridavné mená odvodené od vlastných zemepisných mien	Žiak má: - reagovať správne na bežné, jednoducho formulované výpovede, ktoré sú zreteľne artikulované - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zsumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú stravovania a stravovacích návykov - odhadnúť význam neznámych slov/viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - napísať primerané poznámky na základe vypočutého textu - vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu - pri práci s textom používať slovníky (prekladové, výkladové) - získavať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme stravovacie návyky na Slovensku a v nemecky hovoriacej krajine - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o zdravej a nezdravej strave - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať jednotlivé jedlá dňa a stravovacie návyky vo svojej rodine - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Jedálny lístok" - porozumieť stravovacím návykom - vyjadriť, čomu dáva prednosť, čo rád je a prečo - komunikovať v reštaurácii - prezentovať svoje požiadavky - vytvoriť a prečítať jedálny lístok - objednať si jedlo - oboznámiť sa so slovenskými a zahraničnými špecialitami - vyplniť tabuľku so základnými údajmi - pracovať s inzerátmi - osvojiť si a zautomatizovať časovanie nepravidelných slovies, spôsobového slovesa "mögen" v prítomnom čase - správne použiť rozkazovací spôsob vo vetách - pochopiť používanie záporu "kein", "nicht" a "nichts" - pochopiť tvorenie zložených slov a ich fungovanie vo vete - vedieť použiť zámeno "man", ako všeobecný podmet
6 Zamestnanie (17 hodín) Tematický celok, podtémy - Rodina a spoločnosť - Domov a bývanie - Voľný čas, záľuby a životný štýl Spôsobilosti/Kompetencie - Oboznámenie sa s aktívnou slovnou zásobou - Určenie času a časti dňa - Pomenovanie a charakteristika každodenných činností - Bežný deň - Priebeh dňa - Voľnočasové aktivity rodiny a známych - Interview - Stretnutie - Vypracovanie a prezentácia projektu – "Priebeh dňa inej osoby" Jazykové prostriedky - Slovesá s predponou odlučiteľnou a neodlúčiteľnou - Určenie času - Predložky s akuzatívom - Osobné zámená v akuzatíve - Opytovacie zámeno "Wer?" "zu Hause" alebo "nach Hause?"	Žiak má: - reagovať správne na bežné, jednoducho formulované výpovede, ktoré sú zreteľne artikulované - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zsumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú určovania času, pracovného a voľného času - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - napísať primerané poznámky na základe vypočutého textu - vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu - pri práci s textom používať slovníky (prekladové, výkladové) - získavať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme pracovný a voľný čas - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o svojom dennom režime - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať víkendový deň - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Priebeh dňa inej osoby" - utvoriť vo dvojici interview - získať informácie o priebehu dňa inej osoby - určiť správny čas - začať a viesť komunikáciu - používať fakty a argumenty - dosadiť správne do viet slovesá s predponou odlučiteľnou a neodlúčiteľnou - správne použiť vo vete osobné a opytovacie zámená - rozlíšiť medzi spojením "zu Hause" a "nach Hause"
7 Multikultúrna spoločnosť (5 hodín) Tematický celok, podtémy - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Komunikácia a jej formy Spôsobilosti/Kompetencie - Oboznámenie sa s aktívnou slovnou zásobou - Spomienka si na niekoho - Blahoželanie - Písanie pohľadnice – korešpondencia - Želania a nádeje - Argumentácia - Vyjadrenie názoru Jazykové prostriedky - Slovosled v oznamovacej a opytovacej vete	Žiak má: - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zsumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú multikultúrnej spoločnosti - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Vianoce" - vyjadriť svoje pocity - napísať text v súlade s pravidlami platného nemeckého pravopisu - jednoduchými jazykovými prostriedkami porozprávať dej filmu, článku - napísať stručnú správu, či gratuláciu - napísať pohľadnicu, pranie k sviatkom - ovládať úvodné a záverečné frázy pre štylizáciu pohľadnice - zvládnuť slovosléd v oznamovacej a opytovacej vete

Druhý ročník	3 hod. týždenne, 99 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Mládež a jej svet (20 hodín) Tematický celok, podtémy - Multikultúrna spoločnosť - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Človek a spoločnosť - Vzťahy medzi ľuďmi - Domov a bývanie Spôsobilosti/Kompetencie - Oboznámenie sa s aktívnou slovnou zásobou - Záujmy a záľuby seba a iných osôb - Plány do budúcnosti seba a iných osôb - Mienka o iných ľuďoch - Vzťahy medzi ľuďmi - Rovesnícka skupina – partia - Darčeky a plánované oslavy - Stretnutie - Blahoželanie - Vypracovanie a prezentácia projektu – "Moja vysnívaná párty" - Vyjadrenie názoru - Klady a zápory bývania doma a na internáte - Opis a charakteristika seba a iných ľudí Jazykové prostriedky - Pritomný čas nepravidelných slovies - Člen v datíve - Privlastňovacie zámená v datíve - Osobné zámená v datíve - Opytovacie zámeno "Wer?" - Genitív vlastných mien	Žiak má: - reagovať správne na bežné, jednoducho formulované výpovede, ktoré sú zreteľne artikulované - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú ľudí a ich záujmov - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - napísať primerané poznámky na základe vypočutého textu - vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu - pri práci s textom používať slovníky (prekladové, výkladové) - zisťovať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme medziľudské vzťahy - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o ľuďoch a ich záujmoch - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať svoju partiu - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Moja vysnívaná párty" - utvoriť vo dvojici interview - predstaviť inú osobu - pýtať sa na spoločné záujmy a na záujmy iných osôb - rozprávať čo patrí komu - argumentovať a pracovať s faktami - vytvoriť a vyhodnotiť anketu - vyplniť tabuľku so základnými údajmi - osvojiť si a zautomatizovať časovanie nepravidelných slovies - použiť člen, privlastňovacie a opytovacie zámená v datíve - správne použiť vo vete opytovacie zámeno "Wer?" - zvládnuť tvorbu genitívu vlastných mien
2 Obchod a služby (15 hodín) Tematický celok, podtémy - Stravovanie - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Obľiekanie a móda - Doprava a cestovanie - Kultúra a umenie Spôsobilosti/Kompetencie - Oboznámenie sa s aktívnou slovnou zásobou - Plánovanie nákupov - Formulovanie ponuky - Prijatie a odmietnutie ponuky - Činnosti týkajúce sa záujmov, záľub a voľného času - Stretnutie - Nadviazanie kontaktu - Upútanie pozornosti - Pozdrav a odpoveď na pozdrav - Rozlúčka - Podakovanie a vyjadrenie uznania - Popis polohy objektu - Obchod – rozdelenie - Nakupovanie cez internet - Vypracovanie a prezentácia projektu – "Obchodný dom" - Vyjadrenie názoru - Klady a zápory reklamy - Sortiment nákupných zariadení - Služby a ich význam - Služby využívané sebou a rodinou Jazykové prostriedky - Predložky s datívom - Predložky "in" a "auf" s datívom a akuzatívom - Určenie času - Radové číslovky	Žiak má: - reagovať správne na bežné, jednoducho formulované výpovede, ktoré sú zreteľne artikulované - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú obchodu a kultúrnych akcií - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - napísať primerané poznámky na základe vypočutého textu - vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu - pri práci s textom používať slovníky (prekladové, výkladové) - zisťovať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme výhody a nevýhody nakupovania cez internet - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o nakupovaní a reklame - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať svoj nákupný deň - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Obchodný dom" - zostaviť jednoduchý text opisno-výkladového charakteru na danú tému v rozsahu asi 120 – 180 slov - napísať text v súlade s pravidlami platného nemeckého pravopisu - aplikovať situačne a vecne primeranú slovnú zásobu - zefektívniť prípravu na EČMS a PFIC prostredníctvom testových úloh - aktívne a vedome pristupovať k zodpovednej príprave na maturitnú skúšku z nemeckého jazyka - poskytnúť informáciu o otváracíj dobe - orientovať v pláne obchodného domu - použiť zdvorilostné frázy - napísať alebo zatelefonovať stručný oznam/správu - vyplniť formulár - napísať oficiálny list - opýtať sa na kvalitu a cenu tovaru - dohodnúť sa na čase stretnutia - informovať o priebehu nákupu a stretnutí - vyplniť tabuľku so základnými údajmi - zjednodušiť písomné a ústne vyjadrovanie využitím predložiek - určiť správny čas - použiť správne radové číslovky

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
3 Krajiny, mestá a miesta (16 hodín) Tematický celok, podtémy - Domov a bývanie - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Kultúra a umenie - Doprava a cestovanie Spôsobilosti/Kompetencie - Oboznámenie sa s aktívnou slovnou zásobou - Určenie smeru - Poloha inštitúcií a pamiatok v meste - Nadviazanie kontaktu - Upútanie pozornosti - Pozdrav a odpoveď na pozdrav - Rozlúčka - Stretnutie - Podakovanie a vyjadrenie uznania - Otázka na smer a odpoveď - Dopravné prostriedky - Byt/dom - Miestnosti a štandardné zariadenie - Miesto bydliska - Postoj – Byt alebo dom? - Aktuálne trendy v bývaní - Okolie bydliska - Práca s inzerátmi - Vypracovanie a prezentácia projektu – "Môj vysnívaný dom/byt" - Klady a zápory reklamy Jazykové prostriedky - Pritomný čas sloviess "liegen" a "stehen" - Predložky s datívom a akuzatívom - Predložky pri opise cesty - Sloveso "gefallen"	Žiak má: - reagovať správne na bežné, jednoducho formulované výpovede, ktoré sú zreteľne artikulované - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zsumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú mesta a jeho pamiatok, bydliska - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - napísať primerané poznámky na základe vypočutého textu - vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu - pri práci s textom používať slovníky (prekladové, výkladové) - získavať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme moje mesto/dedina a môj dom/byt - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o orientácii v meste - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať svoje bydlisko - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Môj vysnívaný dom/byt" - zostaviť jednoduchý text opisno-výkladového charakteru na danú tému v rozsahu asi 120 – 180 slov - napísať text v súlade s pravidlami platného nemeckého pravopisu - aplikovať situačne a vecne primeranú slovnú zásobu - zefektívniť prípravu na ECMS a PFIČ prostredníctvom testových úloh - aktívne a vedome pristupovať k zodpovednej príprave na maturitnú skúšku z nemeckého jazyka - orientovať v pláne mesta - porozumieť informáciám a podať informácie týkajúcich sa smeru a miesta - vyhľadať informácie v jednoduchšej cestovnej príručke, porozumieť značkám - pomenovať objekty v meste/na dedine - formulovať výhody a nevýhody života v dvoch rozdielnych lokalitách - použiť zdvorilostné frázy - napísať alebo zatelefonovať stručný oznam/správu - poskytnúť cudzincovi informáciu, navigovať ho - vyplniť tabuľku so základnými údajmi - rozlíšiť významy sloviess "liegen" a "stehen" - aplikovať správne do viet sloveso "gefallen"
4 Vzdelávanie (14 hodín) Tematický celok, podtémy - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Zamestnanie - Doprava a cestovanie - Multikultúrna spoločnosť Spôsobilosti/Kompetencie - Oboznámenie sa s aktívnou slovnou zásobou - Školy a trieda - Činnosti týkajúce sa školského a mimoškolského života - Rozvrh hodín - Školský výmenný pobyt - Pracovný deň - Mieste výmenného pobytu - Postoj – Študovať doma alebo v zahraničí? - Vypracovanie a prezentácia projektu – "Moja škola" Jazykové prostriedky - Minulý čas "präteritum" - Minulý čas "perfektum" - Pomocné slovesá "haben" a "sein" - Minulý čas pomocných sloviess "haben", "sein" a "werden" - Príslovkové určenie času	Žiak má: - reagovať správne na bežné, jednoducho formulované výpovede, ktoré sú zreteľne artikulované - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zsumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú školy a školského systému - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - napísať primerané poznámky na základe vypočutého textu - vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu - pri práci s textom používať slovníky (prekladové, výkladové) - získavať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme môj pracovný alebo školský deň - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o aktivitách na škole - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať vyučovanie na svojej škole - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Moja škola" - hovoriť o činnostiach v škole/triede - podať informácie o svojej triede - napísať článok do školských novín - urobiť interview so svojím učiteľom nemeckého jazyka - zostaviť a napísať rozvrh hodín - informovať o predmetoch - ktoré má a ktoré nemá rád a prečo - použiť zdvorilostné frázy - napísať alebo zatelefonovať stručný oznam/správu - vyplniť tabuľku so základnými údajmi - zvládnuť tvorbu minulého času - stanoviť rozdiely medzi prítomným a minulým časom - priradiť udalostiam dátumy

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
5 Doprava a cestovanie (14 hodín) Tematický celok, podtémy - Volný čas, záľuby a životný štýl - Zamestnanie - Vzdelávanie - Multikultúrna spoločnosť Spôsobilosti/Kompetencie - Oboznámenie sa s aktívnou slovnou zásobou - Údaje členov rodiny - Vzťahy v rodine - Záľuby a koničky - Zážitky a skúsenosti z prázdnin doma a v zahraničí - Školský výmenný pobyt - Prázdninový zážitok - Výmenný/pracovný pobyt - Dopravné prostriedky - Postoj – Pracovať doma alebo v zahraničí? - Žiadosť o povolenie a súhlas - Vypracovanie a prezentácia projektu – "Môj najkrajší prázdninový zážitok" Jazykové prostriedky - Časovanie pravidelných a nepravidelných slovies - Privlastňovanie zámená - Minulý čas "préteritum" a "perfektum" - Osobné zámená - Modálne slovesá - Slovosled v oznamovacej a opytovacej vete	Žiak má: - reagovať správne na bežné, jednoducho formulované výpovede, ktoré sú zreteľne artikulované - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú cestovania - odhadnúť význam neznámych slov/viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - napísať primerané poznámky na základe vypočutého textu - vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu - pri práci s textom používať slovníky (prekladové, výkladové) - zisťovať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme môj prázdninový zážitok - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o aktivitách cez prázdniny, výmenný pobyt - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať voľnočasové aktivity - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Môj najkrajší prázdninový zážitok" - napísať text v súlade s pravidlami platného nemeckého pravopisu - diskutovať o tom, čo je na dovolenke dôležité - podať informácie o sebe a iných osobách - urobiť interview so svojím spolužiakom - napísať a odpovedať na e-mail - poskytnúť radu - napísať alebo zatelefonovať stručný oznam/správu - vyplniť tabuľku so základnými údajmi - osvojiť si a zautomatizovať časovanie pravidelných a nepravidelných slovies - aplikovať minulý čas do viet - využívať osobné zámená a modálne slovesá vo vetách - zvládnuť slovosled v oznamovacej a opytovacej vete
6 Doprava a cestovanie (13 hodín) Tematický celok, podtémy - Volný čas, záľuby a životný štýl - Zamestnanie - Multikultúrna spoločnosť - Krajiny, mestá a miesta Spôsobilosti/Kompetencie - Oboznámenie sa s aktívnou slovnou zásobou - Opis udalostí - Postupnosť udalostí - Skúsenosti na cestách - Dopravné prostriedky - Formy a metódy cestovania - Výber z ponúkaných možností - Reakcia vo vyhrotenej situácii - Vyjadrenie pocitov - Vyplnenie formulára, ankety - Priprava a organizácia cesty - Možnosti ubytovania - Možnosti stravovania - Ekologické cestovanie Jazykové prostriedky - "Perfektum" slovies s odlučiteľnou predponou - "Perfektum" slovies na -ieren - "Perfektum" slovies s neodlúčiteľnou predponou - Slovosled v oznamovacej a opytovacej vete	Žiak má: - reagovať správne na bežné, jednoducho formulované výpovede, ktoré sú zreteľne artikulované - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú nehody - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - napísať primerané poznámky na základe vypočutého textu - vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu - pri práci s textom používať slovníky (prekladové, výkladové) - zisťovať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme eko - cestovanie - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o nehodách na cestách - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať turisticky atraktívne miesta na Slovensku - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Cestovanie stopom" - poskytnúť základné informácie o meste alebo mieste - orientovať sa v meste a v pláne mesta - podať informáciu o nehode - správne zareagovať - vyhodnotiť situáciu - začať a ukončiť komunikáciu - riadiť sa faktami - poskytnúť radu - napísať alebo zatelefonovať stručný oznam/správu - vyplniť tabuľku so základnými údajmi - aplikovať minulý čas do viet - zvládnuť slovosled v oznamovacej a opytovacej vete
7 Multikultúrna spoločnosť (7 hodín) Tematický celok, podtémy - Volný čas, záľuby a životný štýl - Komunikácia a jej formy Spôsobilosti/Kompetencie - Oboznámenie sa s aktívnou slovnou zásobou - Želania a nádeje - Argumentácia - Vypočutie a podanie informácie - Reakcia na príbeh - Rozprávanie príbehu - Články nemeckých časopisov Jazykové prostriedky - slovosled v oznamovacej a opytovacej vete	Žiak má: - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú multikultúrnej spoločnosti - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Veľká noc" - vyjadriť svoje pocity - napísať text v súlade s pravidlami platného nemeckého pravopisu - jednoduchými jazykovými prostriedkami porozprávaj dej filmu, článku - napísať stručnú správu, či gratuláciu - napísať pohľadnicu, pranie k sviatkom - ovládať úvodné a záverečné frázy pre stylizáciu pohľadnice - zvládnuť slovosled v oznamovacej a opytovacej vete

Tretí ročník	3 hod. týždenne, 99 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Krajiny, mestá a miesta (11 hodín) Tematický celok, podtémy - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Doprava a cestovanie - Multikultúrna spoločnosť - Mládež a jej svet - Oblekanie a móda - Človek a príroda Spôsobilosti/Kompetencie - Oboznámenie sa s aktívnou slovnou zásobou - Spôsob a forma trávenia prázdnin - Priority prázdnin - Pripravy na cestu - Pamiatky a kultúra - Miesta výletu alebo pobytu - Ročné obdobia - Počasie - Príprava, riadenie a vyhodnotenie ankety - Počasie na dovolenke - Typ cesty - Vypracovanie a prezentácia projektu – "Moja vysnívaná dovolenka" Jazykové prostriedky - Zemepisné názvy - Podradovacie súvetie - "Préteritum" spôsobových slovies - Priradovacie súvetie	Žiak má: - reagovať správne na bežné, jednoducho formulované výpovede, ktoré sú zreteľne artikulované - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú počasia - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - napísať primerané poznámky na základe vypočutého textu - vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu - pri práci s textom používať slovníky (prekladové, výkladové) - získavať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme dopravné prostriedky a ubytovanie - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o dovolenkových cieľoch - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať dovolenkovú destináciu - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Moja vysnívaná dovolenka" - poskytnúť základné informácie o meste alebo mieste - orientovať sa v meste a v pláne mesta - vymenovať dopravné prostriedky a možnosti ubytovania - zhodnotiť výhody a nevýhody dopravných prostriedkov - vymenovať pamiatky - diskutovať o počasi v jednotlivých mestách Európy - napísať alebo zatelefonovať stručný oznam/správu - vyplniť tabuľku so základnými údajmi - vytvoriť a vyhodnotiť anketu - vyplniť a vyhodnotiť Kvíz - napísať a odpovedať na e-mail - tvoriť zámenné príslovky na základe poznania predložkových väzieb slovies - precvičiť si tvorbu podradovacích a priradovacích súvetí - precvičiť si minulé čas "préteritum" - zvládnuť slovosled v oznamovacej a opytovacej vete
2 Ľudské telo, starostlivosť o zdravie (13 hodín) Tematický celok, podtémy - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Mládež a jej svet - Človek a spoločnosť Spôsobilosti/Kompetencie - Oboznámenie sa s aktívnou slovnou zásobou - Bežné a civilizačné choroby - Dĺžka trvania chorôb - Liečba chorôb - Správanie sa u lekára, v lekárni - Problémy a ich následky - Riešenia problémov - Nadviazanie kontaktu - Upútanie pozornosti - Pozdrav a odpoveď na pozdrav - Rozlúčka - Poďakovanie a vyjadrenie uznania - Telesný stav - Zdravá životospráva - Vypracovanie a prezentácia projektu – "Návšteva u lekára" Jazykové prostriedky - Zvratné slovesá - Časové predložky - Časový akuzatív	Žiak má: - reagovať správne na bežné, jednoducho formulované výpovede, ktoré sú zreteľne artikulované - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú zdravia - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - napísať primerané poznámky na základe vypočutého textu - vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu - pri práci s textom používať slovníky (prekladové, výkladové) - získavať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme príznaky a liečba ochorenia - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o základných ochoreniach - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať zdravú životosprávu - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Návšteva u lekára" - aktívne ovládať dostatočné množstvo výrazových prostriedkov k popisu choroby - sformulovať rady, tipy a návrhy pri ochorení - diskutovať o problémoch fajčenia - tľmovať svoj subjektívny dojem - zatelefonovať stručný oznam do práce - vyplniť tabuľku so základnými údajmi - vyplniť a vyhodnotiť Kvíz - využívať vo vetách zvratné slovesá, časové predložky a časový akuzatív - zvládnuť efektívne slovosled v oznamovacej a opytovacej vete

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
3 Obliekanie a móda (13 hodín) Tematický celok, podtémy - Vzory a ideály - Mládež a jej svet - Človek a spoločnosť - Masmédiá Spôsobilosti/Kompetencie - Oboznámenie sa s aktívnou slovnou zásobou - Známe osobnosti - Porovnávanie osôb - Povahové vlastnosti osôb - Vzťahy mládeže a staršej generácie - Móda mládeže a staršej generácie - Čo je v móde "in a aut" - Nakupovanie cez internet a v obchode - Vypracovanie a prezentácia projektu – "Módne trendy" Jazykové prostriedky - Stupňovanie prídavných mien - Stupňovanie prísloviek - Porovnávanie - Skloňovanie prídavných mien	Žiak má: - reagovať správne na bežné, jednoducho formulované výpovede, ktoré sú zreteľne artikulované - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú osôb - odhadnúť význam neznámych slov/viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - napísať primerané poznámky na základe vypočutého textu - vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu - pri práci s textom používať slovníky (prekladové, výkladové) - zisťovať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme vzory a idoly mládeže - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor značkové oblečenie - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať módu mládeže a staršej generácie - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Módne trendy" - zaujať postoj a charakterizovať známe osobnosti - simulovať situáciu - opísať a charakterizovať známe osobnosti - tlmočiť svoj subjektívny dojem - rozobrať tému móda - priradiť druh oblečenia k príležitosti nosenia - vyplniť tabuľku so základnými údajmi - vytvoriť a vyhodnotiť anketu - vyplniť formulár - vystupňovať prídavné mená a príslovky a aplikovať stupňovanie vo vetách - využívať pri tvorbe viet porovnávanie - využívať skloňovanie prídavných mien
4 Zamestnanie (13 hodín) Tematický celok, podtémy - Vzory a ideály - Mládež a jej svet - Človek a spoločnosť Spôsobilosti/Kompetencie - Oboznámenie sa s aktívnou slovnou zásobou - Činnosti súvisiace s určitým zamestnaním - Povahové vlastnosti osôb - Zručnosti potrebné na vykonávanie určitého zamestnania - Klady a zápory určitého zamestnania - Výber povolania a jeho odôvodnenie - Žiadosť do zamestnania - Štruktúrovaný životopis - Atraktívne povolania - Nezamestnanosť - Vypracovanie a prezentácia projektu – "Moje plány do budúcnosti" Jazykové prostriedky - Sloveso "werden" - Vedľajšie účelové vety so spojkou "damit" a konštrukciou "um ... zu" - Závislý infinitív s "zu" - Skracovanie vedľajších viet so spojkami "dass" a "damit"	Žiak má: - reagovať správne na bežné, jednoducho formulované výpovede, ktoré sú zreteľne artikulované - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú zamestnania - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - napísať primerané poznámky na základe vypočutého textu - vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu - pri práci s textom používať slovníky (prekladové, výkladové) - zisťovať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme brigáda, nezamestnanosť - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor práca v zahraničí - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať pracovné možnosti na Slovensku a v zahraničí - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Moje plány do budúcnosti" - vyjadriť názor na výhody a nevýhody zamestnania a plat - informovať o pracovnom čase - vyjadriť spokojnosť a nespokojnosť - opísať svoje plány do budúcnosti - vyplniť formulár - napísať žiadosť do zamestnania a životopis - vyplniť tabuľku so základnými údajmi - oboznámiť sa bližšie so slovesom "werden" a správne ho použiť vo vetách - precvičiť si vedľajšie účelové vety so spojkou "damit" a konštrukciou "um ... zu" - vytvoriť väzbu infinitívu s "zu" - precvičiť si skracovanie vedľajších viet so spojkami "dass" a "damit"

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
5 Človek a spoločnosť (13 hodín) Tematický celok, podtémy - Domov a bývanie - Mládež a jej svet - Doprava a cestovanie - Voľný čas, záľuby a životný štýl Spôsobilosti/Kompetencie - Oboznámenie sa s aktívnou slovnou zásobou - Priania a želania seba a iných osôb - Plány do budúcnosti - Zdôvodnenie rozhodnutia - Dom/byt/izba - Ponuka a reakcia - Písanie inzerátu - Bývanie v meste a na dedine - Generačné bývanie - Problémy s bývaním - Vypracovanie a prezentácia projektu – "Moje vysnívané bývanie" Jazykové prostriedky - Konjunktív II: opisný tvar "würde + infinitiv" - Konjunktív II nepravidelných slovies - Konjunktív II slovies "haben", "sein" a "werden" - Priradovacie súvetie	Žiak má: - reagovať správne na bežné, jednoducho formulované výpovede, ktoré sú zreteľne artikulované - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zsumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú osôb - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - napišať primerané poznámky na základe vypočutého textu - vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu - pri práci s textom používať slovníky (prekladové, výkladové) - získavať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napišať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme sny a túžby - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor plány do budúcnosti - vyjadríť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať sny a plány mládeže - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadríť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Moje vysnívané bývanie" - vyjadríť svoje predstavy a plány do budúcnosti - informovať o svojich plánoch po maturite - vyjadríť spokojnosť a nespokojnosť - vyplniť formulár pre štúdium na VŠ - prezentovať nové názory a myšlienky - opísať predstavy o svojom budúcom bývaní - vyplniť tabuľku so základnými údajmi - vytvoriť vetu v konjunktive II - vytvoriť podradovacie súvetie
6 Krajina, ktorej jazyk sa učím (12 hodín) Tematický celok, podtémy - Krajiny, mestá a miesta - Kultúra a umenie - Mládež a jej svet - Doprava a cestovanie - Voľný čas, záľuby a životný štýl Spôsobilosti/Kompetencie - Oboznámenie sa s aktívnou slovnou zásobou - Mesto a jeho pamiatky - Zdvorilostné otázky - Nadviazanie kontaktu - Veci dennej potreby - Zážitky z minulosti - Zaujímavosti mesta - Orientácia na mape a výtčítanie in-formácií - Geografické údaje - Vypracovanie a prezentácia projektu – "Mesto, ktoré by som chcel navštíviť" Jazykové prostriedky - Konjunktív II spôsobových slovies - Nepriama otázka - Vedľajšie vety časové so spojkami "als" a "wenn"	Žiak má: - reagovať správne na bežné, jednoducho formulované výpovede, ktoré sú zreteľne artikulované - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zsumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú Nemecka - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - napišať primerané poznámky na základe vypočutého textu - vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu - pri práci s textom používať slovníky (prekladové, výkladové) - získavať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napišať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme hlavné mesto Nemecka a jeho pamiatky - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor Berlínsky múr - vyjadríť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať Berlín - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadríť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému mesto, ktoré by som chcel navštíviť - vyjadríť sa ku kultúre iných krajín - charakterizovať výraz "Multikultúrna spoločnosť" - zhodnotiť medzilidské vzťahy - charakterizovať významné osobnosti Nemecka - opísať návštevu kultúrneho podujatia - argumentovať a používať fakty - odôvodniť svoju výpoveď - orientovať sa na mape a v pláne mesta - porozumieť informáciám a podať informácie týkajúce sa smeru a miesta - vyhľadať informácie v jednoduchej cestovnej príručke, porozumieť značkám - vytvoriť vetu v konjunktive II - utvoriť nepriamu otázku - aplikovať časové spojky "als" a "wenn" do viet

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
7 Masmédiá (12 hodín) Tematický celok, podtémy – Komunikácia a jej formy – Vzdelávanie – Mládež a jej svet – Zamestnanie – Človek a spoločnosť Spôsobilosti/Kompetencie – Oboznámenie sa s aktívnou slovnou zásobou – Spoločenskovedné texty, inzeráty, noviny a časopisy – Zážitky a skúsenosti – Okolité udalosti – Masmédiá – Prvý školský deň – Hodnotenie – Pravidlá a povinnosti – Zdvorilostné otázky – Nadviazanie kontaktu – Školský systém – Vypracovať a prezentovať projekt – "Ako ovplyvňujú masmédiá deti" Jazykové prostriedky – "Präteritum" pravidelných sloves a slovesa "wissen" – Vedľajšie vety časové so spojkami "bevor", "set(dem)" a "bis"	Žiak má: – reagovať správne na bežné, jednoducho formulované výpovede, ktoré sú zreteľne artikulované – určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu – zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu – zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú typov masmédií – odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu – rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor – napísať primerané poznámky na základe vypočutého textu – vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu – pri práci s textom používať slovníky (prekladové, výkladové) – zisťovať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov – napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme masmédiá – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor klady a zápory masmédií – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať svoj prvý školský deň – popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány – vyjadriť vlastnú mienku a pocity – jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Ako ovplyvňujú masmédiá deti" – rozobrať článok v novinách, informáciu z televíznych správ – argumentovať a narábať sa faktami – odôvodniť svoju výpoveď – opísať svoju školu a jej vyučovanie – prezentovať svoje stanovisko – vyplniť tabuľku so základnými údajmi – vytvoriť a vyhodnotiť anketu – zhrnúť tvorbu minulého času v "präterite" – aplikovať časové spojky "bevor", "set(dem)" a "bis" do viet
8 Krajina, ktorej jazyk sa učím (12 hodín) Tematický celok, podtémy – Krajiny, mestá a miesta – Kultúra a umenie – Mládež a jej svet – Doprava a cestovanie – Voľný čas, záľuby a životný štýl Spôsobilosti/Kompetencie – Oboznámenie sa s aktívnou slovnou zásobou – Mesto a jeho pamiatky – Zdvorilostné otázky – Nadviazanie kontaktu – Zaujímavosti mesta – Mesto z pozície turistu – Zážitky a skúsenosti – Podávanie informácií – Očakávanie a reakcia naň – Orientácia na mape a vyčítanie informácií – Geografické údaje – Vypracovanie a prezentácia projektu – "Viedeň trochu inak" Jazykové prostriedky – Vedľajšie vety vzťažné – Trpný rod "passiv" – Všeobecný podmet "man" – Skloňovanie prídavných mien po: "kein" a "mein, dein, sein ..."	Žiak má: – reagovať správne na bežné, jednoducho formulované výpovede, ktoré sú zreteľne artikulované – určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu – zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu – zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú Rakúska – odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu – rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor – napísať primerané poznámky na základe vypočutého textu – vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu – pri práci s textom používať slovníky (prekladové, výkladové) – zisťovať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov – napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme hlavné mesto Rakúska a jeho pamiatky – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor Práter – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať Viedeň – popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány – vyjadriť vlastnú mienku a pocity – jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Viedeň trochu inak" – opísať neznáme mesto – vyjadriť sa ku základným faktom – opísať kultúrny život Viedne – argumentovať a narábať sa faktami – odôvodniť svoju výpoveď – charakterizovať významné osobnosti Rakúska – vyplniť tabuľku so základnými údajmi – vytvoriť a vyhodnotiť anketu – orientovať na mape a v pláne mesta – porozumieť informáciám a podať informácie týkajúce sa smeru a miesta – vyhľadať informácie v jednoduchej cestovnej príručke, porozumieť značkám – zhrnúť tvorbu minulého času v "präterite" – aplikovať časové spojky "bevor", "set(dem)" a "bis" do viet

Štvrtý ročník	4 hod. týždenne, 120 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Rodina a spoločnosť (5 hodín) Tematický celok – Domov a bývanie – Mládež a jej svet – Vzťahy medzi ľuďmi – Voľný čas, záľuby a životný štýl – Multikultúrna spoločnosť – Obliekanie a móda – Človek a spoločnosť – Komunikácia a jej formy – Vzory a ideály Spôsobilosti/Kompetencie – Nadviazanie kontaktu – Upútanie pozornosti – Pozdrav a odpoveď na pozdrav – Rozlúčka – Podakovanie a vyjadrenie uznania – Predstavenie seba a iných osôb – Údaje o sebe a členoch svojej rodiny – Vzťahy v rodine – Domáce zvieratá – Životopis	Žiak má: – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme ľudia, rodina a domáce zvieratá – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o svojej rodine a vzťahoch v nej – vyjadriť svoj názor, mienku a odôvodniť ho/ju – primerane opísať ľudí, rodinu a domáce zvieratá (výzor, charakter, záľuby ...) – popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány – jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Moja rodina" – charakterizovať seba a inú osobu – spracovávať informácie do celku?

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
2 Domov a bývanie (5 hodín) Tematický celok - Rodina a spoločnosť - Doprava a cestovanie - Obchod a služby - Krajiny, mestá a miesta - Kultúra a umenie - Veda a technika v službách ľudstva - Slovensko Spôsobilosti/Kompetencie - Mesto alebo miesto bydliska (opis prostredia, v ktorom býva) - Poloha inštitúcií a pamiatok v meste - Byt/dom	Žiak má: - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme moje mesto/dedina a môj dom/byt - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o výhodách a nevýhodách bývania na dedine a v meste - primerane opísať svoje bydlisko - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Moje ideálne bývanie" - orientovať sa v mesta/na dedine - pomenovať objekty v meste/na dedine - formulovať výhody a nevýhody života v dvoch rozdielnych lokalitách - napísať alebo zatelefonovať stručný oznam/správu - poskytnúť cudzincovi informáciu, navigovať ho
3 Ľudské telo, starostlivosť o zdravie (5 hodín) Tematický celok - Rodina a spoločnosť - Domov a bývanie - Stravovanie - Obliekanie a móda - Obchod a služby - Komunikácia a jej formy - Vzťahy medzi ľuďmi Spôsobilosti/Kompetencie - Bežné a civilizačné choroby, úrazy - Dĺžka trvania chorôb - Príznaky chorôb a liečba - Správanie sa ľudí u lekára, v lekární - Problémy a ich následky - Vypočutie a podanie informácií - Prošba o pomoc - Podakovanie a vyjadrenie uznania - Telesný a duševný stav - Zdravý spôsob života	Žiak má: - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme príznaky a metódy liečby ochorenia, úrazy - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať zdravú životosprávu - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Čo robím, keď som chorý" - aktívne ovládať dostatočné množstvo výrazových prostriedkov k popisu choroby - sformulovať rady, tipy a návrhy pri ochorení - tlmočiť svoj subjektívny dojem - argumentovať a pracovať s faktami - zatelefonovať stručný oznam do práce
4 Doprava a cestovanie (5 hodín) Tematický celok - Rodina a spoločnosť - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Zamestnanie - Vzdelávanie - Multikultúrna spoločnosť - Obliekanie a móda - Človek a príroda - Krajiny, mestá a miesta - Slovensko - Krajina, ktorej jazyk sa učím Spôsobilosti/Kompetencie - Zážitky a skúsenosti - Prázdninový zážitok - Postoj – Dovolenka doma, či v zahraničí? - Ziadosť o povolenie a súhlas - Opis udalostí - Postupnosť udalostí - Dopravné prostriedky - Výber z ponúkaných možností - Reakcia vo vyhotenej situácii - Formy cestovania - Vypĺňania formulára, ankety - Individuálne a kolektívne cestovanie	Žiak má: - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme ideálna metóda cestovania - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o aktivitách cez dovolenku - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať dopravné prostriedky a formy cestovania - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - poznať dovolenkové miesta - poskytnúť základné informácie o meste alebo mieste - orientovať sa v meste a v pláne mesta - začať a ukončiť komunikáciu - riadiť sa faktami - diskutovať o tom, čo je pred a na dovolenke dôležité - poslať informácie o sebe a iných osobách - napísať alebo zatelefonovať stručný oznam/správu
5 Vzdelávanie (5 hodín) Tematický celok - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Zamestnanie - Doprava a cestovanie - Multikultúrna spoločnosť - Stravovanie - Obliekanie a móda - Človek a spoločnosť - Komunikácia a jej formy - Mládež a jej svet - Veda a technika v službách ľudstva - Slovensko Spôsobilosti/Kompetencie - Školský systém - Škola a triedy - Činnosti týkajúce sa školského a mimoškolského života - Vyučovanie - Školský deň - Vreckové a školská uniforma - Postoj – Študovať doma alebo v zahraničí?	Žiak má: - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme môj školský deň - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o aktivitách na škole - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať vyučovanie na svojej škole - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - hovoríť o činnostiach v škole - poslať informácie o svojej triede/škole - zostaviť a napísať rozvrh hodín - informovať o predmetoch - ktoré má a ktoré nemá rád a prečo - použiť zdvorilostné frázy - napísať alebo zatelefonovať stručný oznam/správu

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
6 Človek a príroda (5 hodín) Tematický celok – Domov a bývanie – Voľný čas, záľuby a životný štýl – Doprava a cestovanie – Šport – Krajiny, mestá a miesta – Slovensko – Krajina, ktorej jazyk sa učím Spôsobilosti/Kompetencie – Ročné obdobia a počasie – Počasie na dovolenke – Príroda – fauna a flóra – Vzťah k prírode a zvieratám – Životné prostredie, prírodné katastrofy – Ochrana životného prostredia – Nevyhnutnosť triedenia odpadu – Znečisťovanie životného prostredia – Postoj ľudí k životnému prostrediu	Žiak má: – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme ročné obdobia na Slovensku – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o životnom prostredí – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať separovanie odpadu – vyjadriť vlastnú mienku a pocity – diskutovať o počasi na Slovensku – opísať faunu a flóru na Slovensku
7 Voľný čas, záľuby a životný štýl (5 hodín) Tematický celok – Rodina a spoločnosť – Domov a bývanie – Doprava a cestovanie – Mládež a jej svet – Šport – Kultúra a umenie – Knihy a literatúra – Človek a spoločnosť – Vzťahy medzi ľuďmi Spôsobilosti/Kompetencie – Oboznámenie sa s aktívnou slovnou zásobou – Možnosti trávenia voľného času – Plánovanie – Oblúbené voľnočasové aktivity – Organizovanie voľného času (mimoškolské aktivity, krúžky) – Individuálna záľuba – kultúra a umenie (literatúra, hudba, film), ručné práce, športové aktivity – Prázdninové/dovolenkové voľnočasové aktivity	Žiak má: – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme prázdninové plány – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o ženských a mužských voľnočasových aktivitách – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať voľnočasové aktivity – popísať stručne svoje zážitky a plány – jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Voľný čas trávim aktívne, či pasívne?" – sformulovať svoju prosbu a jej zdôvodnenie – odôvodniť svoje tvrdenie
8 Stravovanie (5 hodín) Tematický celok – Rodina a spoločnosť – Ľudské telo, starostlivosť o zdravie – Multikultúrna spoločnosť – Obchod a služby – Vzdelávanie – Slovensko – Krajina, ktorej jazyk sa učím Spôsobilosti/Kompetencie – Oboznámenie sa s aktívnou slovnou zásobou – Jedlá a nápoje počas dňa, obľúbené jedlo – Stravovacie návyky seba a svojej rodiny – Stravovacie možnosti a zariadenia – Národná a medzinárodná kuchyňa – zvyky a špeciality (suroviny, jedlá, stolovanie) – Rada pre niekoho – ako sa má stravovať – Zdravé a nezdravé jedlo – Argumentácia – Prikaz a zákaz – Nadviazanie kontaktu – objednávka v reštaurácii, na donášku – Poďakovanie a vyjadrenie uznania – Označenie miery, hmotnosti a množstva	Žiak má: – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme stravovacie návyky na Slovensku a v nemecky hovoriacej krajine – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o zdravej a nezdravej strave – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať jednotlivé jedlá dňa a stravovacie návyky vo svojej rodine – vyjadriť vlastnú mienku a pocity – jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Stravovacie návyky v mojej rodine" – zostaviť jednoduchý text opisno-výkladového charakteru na danú tému v rozsahu asi 120 – 180 slov – porozumieť stravovacím návykom – vyjadriť, čomu dáva prednosť, čo rád je a prečo – komunikovať v reštaurácii – prezentovať svoje požiadavky – vytvoriť a prečítať jedálny listok – objednať si jedlo – oboznámiť sa so slovenskými a zahraničnými špecialitami
9 Multikultúrna spoločnosť (5 hodín) Tematický celok – Rodina a spoločnosť – Stravovanie – Krajiny, mestá a miesta – Kultúra a umenie – Človek a spoločnosť – Vzťahy medzi ľuďmi – Slovensko – Krajina, ktorej jazyk sa učím Spôsobilosti/Kompetencie – Spomienka na niekoho – Blahoželanie – Písanie pohľadnice – korešpondencia – Želania a nádeje – Sviatky – zvyky a tradície – Spolunaživanie ľudí rôznych národností – Zbližovanie kultúr (kontakty kedysi a dnes) – Osobné kontakty s inými kultúrami – Tolerancia	Žiak má: – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme zvyky a tradície na Slovensku a nemecky hovoriacich krajinách – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o spolunažívaní ľudí rôznych národností a kultúr – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať Vianoce, Veľkú noc – vyjadriť vlastnú mienku a pocity – napísať stručnú správu, či gratuláciu – napísať pohľadnicu, pranie k sviatkom – ovládať úvodné a záverečné frázy pre stylizáciu pohľadnice

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
10 Obliekanie a móda (5 hodín) Tematický celok - Vzdelávanie - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Vzory a ideály - Multikultúrna spoločnosť - Šport - Obchod a služby - Kultúra a umenie - Mládež a jej svet - Človek a spoločnosť Spôsobilosti/Kompetencie - Vplyv počasia a podnebia na odievanie - Odevy a doplnky na rôzne príležitosti - Móda mládeže a staršej generácie - Výber oblečenia (móda, vek, vkus, nálada, možnosti) - Starostlivosť o oblečenie - Čo je v móde "in a aut" - Nakupovanie cez internet a v obchode	Žiak má: - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme vplyv počasia a podnebia na odievanie - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor značkové oblečenie - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať módu mládeže a staršej generácie - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Módne trendy mládeže" - tlmočiť svoj subjektívny dojem - vyplniť formulár - priradiť druh oblečenia k príležitosti nosenia
11 Šport (5 hodín) Tematický celok - Rodina a spoločnosť - Ľudské telo, starostlivosť o zdravie - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Stravovanie - Obchod a služby - Mládež a jej svet Spôsobilosti/Kompetencie - Možnosti športovania - Plánovanie - Druhy športov (kolektívne, individuálne, letné a zimné, atraktívne športy, rekreačný a profesionálny šport) - Šport, ktorý ma zaujíma (aktívne, pasívne) - Význam športu pre rozvoj osobnosti (fyzické a duševné zdravie, vôľové vlastnosti, charakter) - Individuálny a kolektívny šport - Dôležitosť športu v živote človeka	Žiak má: - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú športu - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu - získavať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme individuálne a kolektívne športy - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o dôležitosti športu pre človeka - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať vybraný druh športu - popísať stručne svoje zážitky a plány
12 Obchod a služby (5 hodín) Tematický celok - Stravovanie - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Obliekanie a móda - Šport - Doprava a cestovanie - Krajiny, mestá a miesta Spôsobilosti/Kompetencie - Oboznámenie sa s aktívnou slovnou zásobou - Plánované nákupy - Formulovanie ponuky - Prijatie a odmietnutie ponuky - Nákupné zariadenia (obchody, hypermarkety, trhoviská) - Sortiment nákupných zariadení - Kvalita tovaru - Dohodnuté stretnutie - Popis polohy objektu - Nakupovanie v obchode a cez internet - Význam služieb a ich popis - Objednávka - Reklama a jej vplyv na zákazníkov	Žiak má: - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme výhody a nevýhody nakupovania cez internet - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o službách a reklame - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať svoj nákupný deň - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Moja obľúbená forma nakupovania" - poskytnúť informáciu o otváracíj dobe - orientovať v pláne obchodného domu - použiť zdvorilostné frázy - napísať alebo zatelefonovať stručný oznam/správu - vyplniť formulár - napísať oficiálny list - opýtať sa na kvalitu a cenu tovaru - dohodnúť sa na čase stretnutia - informovať o priebehu nákupu a stretnutí
13 Krajiny, mestá a miesta (5 hodín) Tematický celok - Domov a bývanie - Doprava a cestovanie - Vzdelávanie - Obchod a služby - Kultúra a umenie - Slovensko - Krajina, ktorej jazyk sa učím Spôsobilosti/Kompetencie - Sprevádzanie turistov (základné informácie o pobyte) - Určenie smeru - Poloha inštitúcií a pamiatok v meste - Nadviazanie kontaktu - Upútanie pozornosti - Pozdrav a odpoveď na pozdrav - Rozlúčka - Poďakovanie a vyjadrenie uznania - Geografické údaje - Dôležité miesto v živote človeka (rodisko, miesto štúdií, miesto trávenia víkendov a prázdnin) - Turisticky zaujímavé miesta (hrady, zámky, kúpele, jaskyne) a mestá	Žiak má: - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme moje mesto/dedina - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o obľúbenom mieste - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať svoje mesto/dedinu - popísať stručne svoje sny a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Moje obľúbené miesto/mesto" - vyhľadať informácie v jednoduchých cestovných príručkách, porozumieť značkám - pomenovať objekty v meste/ na dedine - pomenovať turisticky atraktívne miesta na Slovensku - použiť zdvorilostné frázy - poskytnúť cudzincovi informáciu, navigovať ho

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
14 Kultúra a umenie (5 hodín) Tematický celok - Krajiny, mestá a miesta - Multikultúrna spoločnosť - Slovensko - Krajina, ktorej jazyk sa učím - Doprava a cestovanie - Voľný čas, záľuby a životný štýl Spôsobilosti/Kompetencie - Mesto, jeho pamiatky a kultúra - Zdvorilostné otázky - Podakovanie a vyjadrenie uznania - Kultúra a umenie v meste a na vidieku - Zaujímavosti mesta - Mesto z pozície turistu - Zážitky a spomienky - Podávanie informácií - Očakávanie a reakcia naň - Oblúbená oblasť kultúry a umenia - Návšteva kultúrneho podujatia - Známe osobnosti kultúrneho života - Nákup vstupenky na kultúrne podujatie - Vzťah ku kultúre a umeniu	Žiak má: - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme hlavné kultúrne podujatia Slovenska - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor turisticky zaujímavé kultúrne mesto - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať významnú slovenskú osobnosť z oblasti kultúry a umenia - popísať stručne svoje zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Návšteva kultúrneho podujatia" - opísať kultúrny život na Slovensku a nemecky hovoriacej krajine - argumentovať a narábať s faktami - odôvodniť svoju výpoveď - charakterizovať významné osobnosti Slovenska
15 Kniha a literatúra (5 hodín) Tematický celok - Komunikácia a jej formy - Vzdelávanie - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Obchod a služby - Kultúra a umenie - Masmédiá Spôsobilosti/Kompetencie - Spoločenskovedné texty, knihy - Vyhľadávanie informácií v textoch - Druhy kníh a žánrov - Faktory ovplyvňujúce výber kníh na čítanie - Výber obľúbeného autora a literárny žáner - Vyučovanie slovenského jazyka na škole - Dôležitosť čítania - Povinné čítanie - Čítania kníh v minulosti a dnes - Čítanie a zhrnutie diela nemecky píšuceho autora	Žiak má: - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme čítanie kníh v minulosti a dnes - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor dôležitosť čítanie kníh u detí - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať vyučovanie slovenského jazyka na škole - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Môj obľúbený autor a jeho dielo" - argumentovať a narábať sa faktami - odôvodniť svoju výpoveď - prezentovať svoje stanovisko
16 Človek a spoločnosť (5 hodín) Tematický celok - Rodina a spoločnosť - Komunikácia a jej formy - Multikultúrna spoločnosť - Mládež a jej svet - Zamestnanie - Vzťahy medzi ľuďmi Spôsobilosti/Kompetencie - Nadviazanie kontaktu - Upútanie pozornosti - Pozdrav a odpoveď na pozdrav - Začatie konverzácie - Rozlúčka - Podakovanie a vyjadrenie uznania - Morálka - Predstavenie seba a iných osôb - Spoločenská etiketa - Etiketa návštevy - Dodržiavanie spoločenských noriem - Precvičovanie spôsobilosti písania, príprava na PFIČ – "Moja partia"	Žiak má: - porozumieť a napísať osobný list kamarátovi/tke - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme normy správania sa - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o etikete - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať správanie sa mládeže - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány a vyjadriť svoje pocity - porozprávať príbeh - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Moja partia" - zoznámiť sa s cudzou osobou - nadviazať kontakt
17 Komunikácia a jej formy (5 hodín) Tematický celok - Rodina a spoločnosť - Vzdelávanie - Kultúra a umenie - Človek a spoločnosť - Masmédiá - Mládež a jej svet - Vzťahy medzi ľuďmi Spôsobilosti/Kompetencie - Typy komunikácie a jej význam (verbálna, neverbálna) - Klady a zápory masovokomunikačných prostriedkov - Komunikácia v rôznych situáciách na verejnosti a v súkromí - Moderné formy komunikácie (mobilný telefón, počítač – elektronická pošta, sociálne siete, iné komunikačné nástroje) - Využívanie masovokomunikačných prostriedkov pri komunikácii - Klady a zápory komunikácie prostredníctvom masovokomunikačných prostriedkov - Dôležitosť komunikácie v živote človeka	Žiak má: - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme komunikácia u mladých v porovnaní so staršou generáciou - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor typy, klady a zápory komunikácie pomocou masovokomunikačných prostriedkov - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať dôležitosť komunikácie - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Komunikácia prostredníctvom počítača" - argumentovať a narábať sa faktami - odôvodniť svoju výpoveď - prezentovať svoje stanovisko

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
18 Masmédiá (5 hodín) Tematický celok - Komunikácia a jej formy - Vzdelávanie - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Knihy a literatúra Spôsobilosti/Kompetencie - Typy masovokomunikačných prostriedkov (printové a elektronické médiá, ich využitie) - Klady a zápory masovokomunikačných prostriedkov - Dôležitosť masmédií v živote človeka - Tlač (noviny, časopisy) - Školské noviny - Rozhlas a televízia (obľúbené typy programov, sledovanosť rôznych typov programov) - Precvičovanie spôsobilosti písania, príprava na PFIČ – "Môj obľúbený televízny program" - Najpoužívanejšie masmédiá v škole/práci	Žiak má: - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme mládež a internet - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor typy, klady a zápory masmédií - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať využitie masmédií v každodennom živote - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Môj obľúbený televízny program" - argumentovať a narábať sa faktami - odôvodniť svoju výpoveď - prezentovať svoje stanovisko
19 Mládež a jej svet (5 hodín) Tematický celok - Rodina a spoločnosť - Vzdelávanie - Multikultúrna spoločnosť - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Obliekanie a móda - Sport - Človek a spoločnosť - Komunikácia a jej formy - Vzťahy medzi ľuďmi - Vzory a ideály Spôsobilosti/Kompetencie - Mladí ľudia (zovňajšok, móda, vnútorná charakteristika) - Predstavenie seba a iných osôb – záujmy a záľuby - Plány do budúcnosti seba a iných osôb - Mienka o iných ľuďoch - Vzťahy medzi rovesníkmi a generačné vzťahy (konflikty – príčiny, prejavy, dôsledky) - Postavenie mladých v spoločnosti (práva a povinnosti, možnosti štúdia, práca, mladé rodiny) - Rovesnícka skupina – partia - Darčeky a plánované oslavy - Dohodnuté stretnutie - Blahoželanie	Žiak má: - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme komunikácia mladých ľudí - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o ľuďoch a ich záujmoch - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať svoju partiu - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Svet mladých" - predstaviť inú osobu - pýtať sa na spoločné záujmy a na záujmy iných osôb - argumentovať a pracovať s faktami
20 Zamestnanie (5 hodín) Tematický celok - Doprava a cestovanie - Vzdelávanie - Stravovanie - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Obliekanie a móda - Človek a spoločnosť - Komunikácia a jej formy - Vzťahy medzi ľuďmi Spôsobilosti/Kompetencie - Určenie času a časti dňa - Pracovný čas a voľný čas (efektivita práce, nové technológie) - Každodenné činnosti - Pracovný deň - Dohodnuté stretnutie - Typy povolání (fyzická a duševná práca) - Voľba povolania a objasnenie motivácie tejto voľby - Činnosti súvisiace s určitým zamestnaním - Zručnosti potrebné na vykonávanie určitého zamestnania - Klady a zápory určitého zamestnania - Trh práce (ponuka pracovných miest a nezamestnanosť, rekvalifikácia, príjmací pohovor) - Žiadosť do zamestnania - Životopis - Atraktívne a pasívne povolania - Precvičovanie spôsobilosti písania, príprava na PFIČ – "Štruktúrovaný životopis"	Žiak má: - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme pracovný a voľný čas - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o brigáda, nezamestnanosť - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať pracovné možnosti na Slovensku a v zahraničí - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Štruktúrovaný životopis" - predstaviť, opísať a charakterizovať jednotlivé povolania - vyjadriť názor na výhody a nevýhody zamestnania a plat - informovať o pracovnom a voľnom čase - vyjadriť spokojnosť a nespokojnosť - opísať svoje plány do budúcnosti - vyplniť formulár - napísať žiadosť do zamestnania a životopis
21 Veda a technika v službách ľudstva (4 hodiny) Tematický celok - Domov a bývanie - Doprava a cestovanie - Vzdelávanie - Komunikácia a jej formy - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Masmédiá Spôsobilosti/Kompetencie - Porovnanie života kedysi a dnes (výdobytky vedy a techniky a životná úroveň, prístroje a pomôcky v domácnosti) - Výdobytky vedy - Pozoruhodné objavy a vynálezy vedy a techniky - Významní predstavitelia v oblasti techniky - Veda a technika v službách človeka - Domáce spotrebiče a technické zariadenia domácnosti - Využitie techniky v rôznych odvetviach - Dôležitosť masmédií v živote človeka	Žiak má: - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme spotrebiče - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor technika v minulosti a dnes - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať využitie techniky v každodennom živote - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Nevyhnutnosť techniky v živote človeka" - argumentovať a narábať sa faktami - odôvodniť svoju výpoveď - prezentovať svoje stanovisko

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
22 Vzory a ideály (4 hodiny) Tematický celok - Vzdelávanie - Kultúra a umenie - Masmédiá - Mládež a jej svet - Vzťahy medzi ľuďmi - Rodina a spoločnosť Spôsobilosti/Kompetencie - Údaje iných osôb - Informovanie sa - Reakcia na predstavenie niekoho - Opis známej osobnosti - Pozitívne a negatívne charakterové vlastnosti - Opis ideálneho človeka a použitie pri tom kritériá hodnôt - Opis a charakteristika človeka, ktorého si vážim a odôvodneniesvojho stanoviska - Skutoční a literárni hrdinovia - Precvičovanie spôsobilosti písania, príprava na PFIČ - "Môj vzor/ideál"	Žiak má: - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme známe osobnosti - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o dôležitosti vzorov/ideálov - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať pozitívne a negatívne charakterové vlastnosti - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - porozprávať príbeh - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Môj vzor/ideál" - predstaviť, opísať a charakterizovať osoby
23 Vzťahy medzi ľuďmi (4 hodiny) Tematický celok - Rodina a spoločnosť - Vzdelávanie - Multikultúrna spoločnosť - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Človek a spoločnosť - Mládež a jej svet - Komunikácia a jej formy - Vzory a ideály Spôsobilosti/Kompetencie - Medziludské vzťahy (v rodine a v škole, susedské, generačné) - Priateľstvo a láska (hodnotový systém, postoje) - Stretnutia a oslavy - Darčeky a blahoželania - Mienka o iných ľuďoch - Spoločenské problémy (vzťah spoločnosti a jednotlivcov k znevýhodneným skupinám) - Postavenie mladých a starších v spoločnosti (práva a povinnosti, možnosti štúdia, práca, mladé rodiny) - Dohodnuté stretnutie - Precvičovanie spôsobilosti písania, príprava na PFIČ - "Môj najlepší priateľ/ka"	Žiak má: - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme vzťahy v rodine, škole - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o priateľstve a láske - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať svoju partiu - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Môj najlepší priateľ/ka" - predstaviť inú osobu - pýtať sa na spoločné záujmy a na záujmy iných osôb - argumentovať a pracovať s faktami
24 Slovensko (4 hodiny) Tematický celok - Vzdelávanie - Multikultúrna spoločnosť - Krajiny, mestá a miesta - Kultúra a umenie - Doprava a cestovanie - Voľný čas, záľuby a životný štýl Spôsobilosti/Kompetencie - Krajina a obyvatelia - Osobitosti krajiny, zvyky, tradície a konvencie - Zdvorilostné otázky - Nadviazanie kontaktu - Upútanie pozornosti - Pozdrav a odpoveď na pozdrav - Rozlúčka - Podakovanie a vyjadrenie uznania - Miesta odporúčané cudzincom - Pamiatky mesta - Zaujímavosti mesta - Mesto z pozície turistu - Zážitky, spomienky a skúsenosti - Podanie informácií - Očakávanie a reakcia naň - Orientácia na mape a vyčítanie informácií - Geografické údaje - Precvičovanie spôsobilosti písania, príprava na PFIČ - "Slovensko - moja vlasť"	Žiak má: - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme hlavné mesto Slovenska - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor turisticky atraktívne mesto/miesto - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať krajinu a jej osobitosti, obyvateľov, zvyky, tradície a konvencie - popísať stručne svoje zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Slovensko - moja vlasť" - opísať hlavné mesto - vyjadriť sa ku základným faktom - opísať kultúrny život krajiny - argumentovať a narábať s faktami - odôvodniť svoju výpoveď - charakterizovať významné osobnosti Slovenska - orientovať na mape a v pláne mesta - porozumieť informáciám a podať informácie týkajúce sa smeru a miesta - vyhľadať informácie v jednoduchej cestovnej príručke, porozumieť značkám

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
25 Krajina, ktorej jazyk sa učím (4 hodiny) Tematický celok - Vzdelávanie - Multikultúrna spoločnosť - Krajiny, mestá a miesta - Kultúra a umenie - Doprava a cestovanie - Voľný čas, záľuby a životný štýl Spôsobilosti/Kompetencie - Krajina a obyvatelia - Osobitosti krajiny, zvyky, tradície a konvencie - Zdvorilostné otázky - Nadviazanie kontaktu - Upútanie pozornosti - Pozdrav a odpoveď na pozdrav - Rozlúčka - Poďakovanie a vyjadrenie uznania - Miesto, ktoré by rád navštívil - Miesta odporúčané cudzincom - Pamiatky mesta - Zaujímavosti mesta - Mesto z pohľadu turistu - Zážitky, predstavy a skúsenosti - Podávanie informácií - Očakávanie a reakcia naň - Orientácia na mape a vyčítanie informácie - Geografické údaje - Precvičovanie spôsobilosti písania, príprava na PFIČ - "Návšteva Nemecka/Rakúska"	Žiak má: - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme hlavné mesto nemecky hovoriacej krajiny - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor turisticky atraktívne mesto/miesto - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať krajinu, obyvateľov, zvyky, tradície a konvencie - popísať stručne svoje zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Návšteva Nemecka/Rakúska" - vyjadriť sa ku základným faktom - opísať kultúrny život krajiny - argumentovať a narábať s faktami - odôvodniť svoju výpoveď - charakterizovať významné osobnosti nemecky hovoriacich krajín - orientovať na mape a v pláne mesta - porozumieť informáciám a podať informácie týkajúce sa smeru a miesta - vyhľadať informácie v jednoduchej cestovnej príručke, porozumieť značkám

6.1.4 Ruský jazyk

Časový rozsah výučby v hodinách

prvý ročník		druhý ročník		tretí ročník		štvrtý ročník		spolu za 1. – 4. ročník	
za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	týždenne	za štúdium
3	99	3	99	3	99	4	120	13	417

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovací predmet patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a je súčasťou vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia. Táto vzdelávacia oblasť je zameraná na postupné osvojovanie si jazyka, ktorý sa chápe ako nástroj myslenia, komunikácie a zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka. Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj v práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Dôraz sa kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu, uvedomenie si a rešpektovanie kultúrnej a jazykovej rôznorodosti. Spolu s komunikačnými jazykovými kompetenciami sa rozvíjajú i všeobecné kompetencie, čo poskytuje priestor pre uplatnenie medzipredmetových vzťahov.

V predmete sa rozvíjajú všeobecné a komunikačné jazykové kompetencie v súlade so Spoločným európskym referenčným rámcom pre jazyky (ďalej aj SERR). Spoločný názov pre úrovne B1 a B2 je samostatný používateľ, čo predpokladá, že žiak aktívne pristupuje k získavaniu vedomostí nielen na hodinách ruského jazyka, ale i prostredníctvom všetkých dostupných médií (samoštúdiom) v zhode so svojimi osobnými záujmami a profesijnou orientáciou.

Žiak na úrovni B1:

Rozumie hlavným bodom zrozumiteľnej spisovnej vstupnej informácie o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva v škole, voľnom čase atď. Dokáže sa zorientovať vo väčšine situácií, ktoré môžu nastať počas cestovania v oblasti, kde sa hovorí týmto jazykom. Dokáže vytvoriť jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu známe alebo o ktoré sa osobne zaujíma. Dokáže

opísať rôzne udalosti, svoje skúsenosti, sny, nádeje a ambície a stručne odôvodniť a vysvetliť svoje názory a plány (SERR, 2013, s. 26, upravené)

Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu ruský jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup – na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu ruský jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností;
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby komunikačný zámer sa realizoval vymedzeným spôsobom;
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ;
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text;
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovanom predmete ruský jazyk využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností.

Žiak dokáže:

- vedome získavať nové vedomosti a zručnosti;
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich;
- uvedomovať si stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka;
- opísať rôzne stratégie učenia sa s cieľom pochopiť ich a používať;
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku;
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život;
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja;
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk;
- pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály;
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti;
- rozoznať základné normy správania sa a bežné spoločenské konvencie vybraných krajín, v ktorých sa hovorí daným cudzím jazykom;
- identifikovať základné kultúrne aspekty vybraných krajín cieľového jazyka a rozoznať rozdiel medzi nimi a podobnými kultúrnymi aspektami vlastnej krajiny.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii.

Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné vo vybraných krajinách, kde sa hovorí ruským jazykom.

Komunikačné kompetencie zahŕňajú tieto zložky:

- jazykové kompetencie;
- sociolingválne kompetencie;
- pragmatické kompetencie.

Jazykové kompetencie

Žiak dokáže používať:

- slovnú zásobu vrátane frazeológie v rozsahu štandardných komunikačných situácií a tematických okruhov (lexikálna kompetencia);
- morfológické tvary a syntaktické modely (gramatická kompetencia);
- slovotvorbu a funkcie gramatických javov (sémantická kompetencia);
- zvukové a grafické prostriedky jazyka (fonologická kompetencia: ortoepická a ortografická).

Žiak na úrovni B1 dokáže:

- ovládať jazyk dostatočne na to, aby sa dohodol a vyjadroval s použitím dostatočnej slovnej zásoby len s určitou mierou váhania a opisných jazykových prostriedkov na vymedzené témy, pričom používa opisné jazykové tvary;
- ovládať jazyk v dostatočnom rozsahu na to, aby mohol opísať nepredvídateľné situácie, vysvetliť hlavné body, myšlienky, či problémy so značnou dávkou precíznosti a vyjadrovať myšlienky, ktoré sa týkajú abstraktných a kultúrnych tém;
- komunikovať primerane správne v známych kontextoch; všeobecne dobre ovládať gramatiku, i keď badať vplyv materinského jazyka. Napriek chybám, ktorých sa dopúšťa, je jasné, čo chce vyjadriť, pomerne správne dokáže používať repertoár často používaných gramatických prostriedkov a vetných štruktúr v ľahko predvídateľných situáciách;
- vytvoriť súvislý text, ktorý je všeobecne zrozumiteľný. Pravopis, interpunkcia a usporiadanie textu sú dostatočne presné na to, aby bolo možné text sledovať, artikulácie zrozumiteľne vyslovovať, aj keď je niekedy evidentný cudzí prízvuk a objavujú sa príležitostné prípady nesprávnej výslovnosti (upravené SERR, 2013, s. 111 - 119).

Sociolingválne kompetencie

Žiak na úrovni B1 dokáže:

- správne reagovať v rôznych bežných spoločenských komunikačných situáciách;
- poznať bežné frazeologické spojenia, príslovia a porekadlá;
- uvedomovať si rozdiely medzi formálnym a neformálnym prejavom;
- pri vyjadrovaní používať širokú škálu jazykových funkcií a v ich rámci reagovať, pričom využíva najbežnejšie vyjadrovacie prostriedky neutrálneho funkčného štýlu;
- uvedomovať si zásadné zdvorilostné normy a podľa nich sa aj správať;
- uvedomovať si najdôležitejšie rozdiely v zvyklostiach, v bežnej jazykovej praxi, v postojoch, hodnotách a presvedčení, ktoré sú v danom spoločenstve dominantné a sú typické pre jeho jazykové zázemie (SERR, 2013, s. 123).

Pragmatické kompetencie

Žiak na úrovni B1 dokáže:

- pružne využívať rozsah jednoduchého jazyka, aby vyjadril väčšinu toho, čo chce vyjadriť;

- zasiahnuť do diskusie na známu tému, pričom používa vhodné slovné spojenia, aby sa ujal slova;
- začať, udržať a ukončiť jednoduchý osobný priamy rozhovor týkajúci sa bežných tém alebo osobných záujmov;
- dostatočne plynulo vytvoriť jednoduché rozprávanie alebo opis ako lineárnu postupnosť kompozičných zložiek;
- spojiť sériu jednotlivých kratších bodov do súvislého lineárneho celku;
- dostatočne presne vyjadriť hlavné body myšlienky alebo problému;
- zrozumiteľne vyjadriť podstatu myšlienky (upravené SERR, 2013, s. 125 – 132).

Komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak povinne dosiahnuť počas štúdia.

Jazykové činnosti a stratégie sú stanovené úrovňovo a rozvíjajú sa väčšinou integrovane, t. j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Počúvanie s porozumením

Žiak dokáže porozumieť:

- jednoducho vyjadreným faktografickým informáciám o častých každodenných témach, identifikujúc všeobecné správy aj konkrétne detaily za predpokladu, že reč je zreteľne artikulovaná so všeobecne známym prízvukom;
- textu ako celku, téme a hlavnej myšlienke;
- špecifickým informáciám a zachytiť logickú štruktúru textu, rozlíšiť podstatné informácie od nepodstatných, rozlíšiť hovorciach;
- jednoduchým rečovým prejavom informatívneho charakteru s tematikou každodenného života (oznamy, inštrukcie, opisy, odkazy, pokyny, upozornenia, rady) prednesenom v primeranom tempe reči a v spisovnom jazyku;
- autentickým dialógom na bežné témy, napr. telefonický rozhovor, interview;
- prejavom naratívneho charakteru, napr. zážitok, príbeh;
- podrobným orientačným pokynom;
- podstatným informáciám v prednáškach, referátoch, diskusiách, ak mu je téma známa, a ak sú prednesené v primeranom tempe reči a v spisovnom jazyku;
- základným informáciám z rozhlasových a televíznych správ s tematikou každodenného života, ktoré sú prednesené v primeranom tempe reči (upravené SERR, 2013, s. 68 – 70).

Čítanie s porozumením

Žiak dokáže:

- získať informácie z bežných textov;
- na uspokojivej úrovni porozumenia prečítať nekomplikované faktografické texty;
- vyhľadať špecifické a detailné informácie v rôznych textoch, rozlíšiť základné a rozširujúce informácie v texte s jasnou logickou štruktúrou;
- chápať logickú štruktúru jednoduchšieho textu na základe obsahu, ale aj lexikálnych a gramatických prostriedkov;
- odhadnúť význam neznámych slov z kontextu a meniť stratégie čítania podľa typu textu a účelu čítania;
- rozumieť korešpondencii: úradnému a súkromnému listu, pohľadnici, e-mailu;
- rozoznať dôležité myšlienky v jednoduchých novinových článkoch na známe témy;
- rozoznať hlavné závery v jasne určených argumentačných textoch, ako aj argumentačnú líniu v spracovaní prezentovanej problematiky, i keď nie vždy do podrobností (upravené SERR, 2013, s. 70 – 73).

Písomný prejav

Žiak dokáže:

- napísať hlavné myšlienky alebo informácie z vypočutého alebo prečítaného textu;
- zostaviť osnovu, konspekt, anotáciu textu;
- napísať krátky oznam, správu, odkaz, ospravedlnenie;
- opísať osobu, predmet, miesto, činnosť, udalosť;
- napísať súkromný a úradný list;
- napísať životopis;
- napísať príbeh, rozprávanie, opis;
- napísať súvislý slohový útvar s vyjadrením vlastného názoru a pocitov.

Ústny prejav

Ústny prejav – dialóg

Žiak počas štúdia dokáže:

- reagovať na podnety v rôznych komunikačných situáciách jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situácii;
- získavať, odovzdávať, overovať a potvrdzovať informácie, riešiť menej bežné situácie a vysvetliť príčinu a podstatu problému;
- vyjadriť svoje myšlienky na abstraktné témy, ktoré sprostredkuje, napríklad filmy, knihy, scénické predstavenia, výstavy, hudba atď.;
- využiť široký okruh jednoduchého jazyka na zvládnutie väčšiny situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania;
- bez prípravy sa zapojiť do rozhovoru na známe témy, vyjadriť osobné názory, vyjadriť a reagovať na pocity, akými sú prekvapenie, šťastie, smútok, záujem a nezáujem;
- porovnať a dať do protikladu alternatívy s podrobným vysvetlením toho, čo treba robiť, kam ísť, koho alebo čo si vybrať atď.;
- vyjadriť a požiadať o osobné názory a stanoviská v diskusii na zaujímavé témy;
- vyhľadať a vyjadriť jednoduché faktografické informácie;
- požiadať o podrobné usmernenia a riadiť sa nimi;
- získať podrobnejšie informácie (upravené SERR, 2013, s. 75 – 83).

Ústny prejav – monológ

Žiak počas štúdia dokáže:

- vyjadriť sa jazykovo správne, zrozumiteľne a primerane situáciám a témam z bežného života;
- opísať osoby, predmety, činnosti a udalosti;
- opísať obrázky, mapy, jednoduchšie grafy, porovnať ich a vyjadriť svoj názor na ne;
- interpretovať a odovzdávať informácie;
- vyrozprávať príbeh;
- stručne zdôvodniť a vysvetliť svoje názory, plány a činnosti;
- predniesť krátke odskúšané oznámenia na témy z každodenného života (upravené SERR, 2013, s. 60 – 62).

Stratégie vyučovania

Metódy práce

- Motivačné (rozprávanie, rozhovor, demonštrácia)
- Expozičné (vysvetľovanie, opis, demonštrácia, pozorovanie)

- Fixačné (ústne opakovanie, písomné opakovanie, domáca úloha)
- Diagnostické (ústne a písomné skúšky)
- Frontálna práca (výklad, rozhovor, diskusia)
- Demonštrácia experimentu, písomná previerka)

Formy práce

- Individuálna práca (ústne skúšanie, samostatné)
- riešenie úloh, riešenie domácej úlohy)
- Frontálna výučba
- Frontálna a individuálna
- Práca žiakov
- Skupinová práca žiakov
- Práca s knihou

Učebné zdroje

Odborná literatúra

- N. ORLOVÁ A KOLEKTÍV: Klass 1, 2, 3! Učebnica a pracovný zošit. Praha: Klett, 2011, 184 S., ISBN: 978-80-7397-074-1
- Metodická príručka na CD.
- V. MISTROVÁ, D. OGANESJANOVÁ, J. TREGUBOVÁ: Cvičebnice ruskej gramatiky. Praha: Polyglot, 2004, 569 S., ISBN: 80-86195-29-5
- E. KUČEROVÁ: Rusko-slovenský slovník. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1989, s. 747, ISBN: 80-08-00909-8
- <https://www.mcourser.cz/accounts/login>
- www.klett.cz
- <https://slovníky.lingea.sk/Rusko-slovensky>
- <https://programalf.com/alf/sk/>

Didaktická technika

- Projektor, počítač, tlačiareň, interaktívna tabuľa, laptopy, interaktívne CD-ROMy, CD-prehrávač, DVD-prehrávač,

Materiálne výučbové prostriedky

- mapy, obrázky, autentické materiály

Obsah vzdelávania

Prvý ročník	3 hod. týždenne, 99 hod./rok
Tematický celok (počet hodín)	Výkonový štandard
Obsahový štandard 1 Človek a spoločnosť (14 hodín) Tematický celok, podtémy: – Komunikácia a jej formy – Multikultúrna spoločnosť – Mládež a jej svet – Vzťahy medzi ľuďmi Spôsobilosti/Kompetencie – Nadviazanie kontaktov – Upútanie pozornosti – Pozdrav a odpoveď na pozdrav – Rozlúčka – Podakovanie a vyjadrenie uznania – Predstavenie seba a iných osôb – Vyjadrenie názoru	Žiak má: – reagovať správne na bežné, jednoducho formulované výpovede, ktoré sú zreteľne artikulované – určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu – zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu – zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú ľudí, činností a krajiny – porozumieť a napísať osobný list kamarátovi/ke – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme ja, rodina, priatelia, známi – primerane opísať osoby, rodinu – popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány a vyjadriť svoje pocity – vedieť sa pozdraviť, predstaviť seba a iných – zoznámiť sa s cudzou osobou, nadviazať kontakt

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
2 Vzdelávanie (14 hodín) Tematický celok, podtémy: – Voľný čas, záľuby a životný štýl – Zamestnanie – Doprava a cestovanie – Multikultúrna spoločnosť Spôsobilosti/Kompetencie – Školy a trieda – Činnosti týkajúce sa školského a mimoškolského života – Rozvrh hodín – Školský výmenný pobyt – Pracovný deň – Mieste výmenného pobytu – Postoj – Študovať doma alebo v zahraničí? – Vypracovanie a prezentácia projektu – "Moja škola"	Žiak má: – určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu – zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú školy a školského systému – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme môj pracovný alebo školský deň – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o aktivitách na škole – primerane opísať vyučovanie na svojej škole – popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány – vyjadriť vlastnú mienku a pocity – jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Moja škola" – hovoriť o činnostiach v škole/triede – podať informácie o svojej triede – napísať článok do školských novín – urobiť interview so svojim učiteľom nemeckého jazyka – zostaviť a napísať rozvrh hodín
3 Rodina a spoločnosť (14 hodín) Tematický celok, podtémy: – Človek a príroda – Voľný čas, záľuby a životný štýl – Mládež a jej svet – Človek a spoločnosť Spôsobilosti/Kompetencie – Údaje o sebe a členoch svojej rodiny – Vzťahy v rodine – Domáce zvieratá – Priprava, riadenie a vyhodnotenie ankety – Vyhľadanie informácií – Opis člena rodiny – Želania a sny	Žiak má: – zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu – zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú ľudí a rodiny – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme ľudia, rodina a domáce zvieratá – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o svojej rodine – primerane opísať ľudí, rodinu a domáce zvieratá (výzor, charakter, záľuby ...) – popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány – porozprávať príbeh – vyjadriť vlastnú mienku a pocity – určiť pôvod osoby podľa krajiny – správne spojiť krajinu s jej jazykom, vlajkou – charakterizovať seba a inú osobu
4 Voľný čas, záľuby a životný štýl (14 hodín) Tematický celok, podtémy: – Doprava a cestovanie – Vzdelávanie – Mládež a jej svet – Človek a spoločnosť – Krajiny, mestá a miesta Spôsobilosti/Kompetencie – Problémy a ťažkosti – Vypočutie a podanie informácie – Odmietnutie a odôvodnenie odmietnutia – Vyhľadanie informácií – Súhlas a nesúhlas – Súcit a ľútosť – Želanie a povinnosť – Požiadanie o dovoľenie – Plánovanie – Oblúbená voľnočasová aktivita – Problémy v škole	Žiak má: – určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu – zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu – zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú ľudí a miest – odhadnúť význam neznámych slov/viet na základe kontextu – rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor – napísať primerané poznámky na základe vypočutého textu – vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu – ziskávať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov – napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme víkendové plány – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o problémoch a výhovorkách – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať voľnočasové aktivity – popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány – porozprávať príbeh – napísať krátke zamietnutie termínu a navrhnúť nový
5 Multikultúrna spoločnosť (14 hodín) Tematický celok, podtémy: – Voľný čas, záľuby a životný štýl – Komunikácia a jej formy Spôsobilosti/Kompetencie – Spomienka si na niekoho – Blahoželanie – Písanie pohľadnice – korešpondencia	Žiak má: – zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu – zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú multikultúrnej spoločnosti – odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu – rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Vianoce" – ovládať úvodné a záverečné frázy pre štylizáciu pohľadnice
6 Obchod a služby (14 hodín) Tematický celok, podtémy: – Stravovanie – Voľný čas, záľuby a životný štýl – Obliekanie a móda – Doprava a cestovanie – Kultúra a umenie Spôsobilosti/Kompetencie – Plánovanie nákupov – Formulovanie ponuky – Prijatie a odmietnutie ponuky – Činnosti týkajúce sa záujmov, záľub a voľného času – Popis polohy objektu – Obchod – rozdelenie – Nakupovanie cez internet – Vypracovanie a prezentácia projektu – "Obchodný dom" – Klady a zápory reklamy – Sortiment nákupných zariadení – Služby a ich význam – Určenie času a radové číslovky	Žiak má: – zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú obchodu a kultúrnych akcií – odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu – rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor – napísať primerané poznámky na základe vypočutého textu – vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme výhody a nevýhody nakupovania cez internet – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o nakupovaní a reklame – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať svoj nákupný deň – popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány – vyjadriť vlastnú mienku a pocity – jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Obchodný dom" – poskytnúť informáciu o otváracíj dobe – orientovať v pláne obchodného domu – použiť zdvorilostné frázy – opýtať sa na kvalitu a cenu tovaru – dohodnúť sa na čase stretnutia – informovať o priebehu nákupu a stretnutí – vyplniť tabuľku so základnými údajmi – určiť správny čas – použiť správne radové číslovky

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
7 Stravovanie (15 hodín) Tematický celok, podtémy: - Rodina a spoločnosť - Multikultúrna spoločnosť - Obchod a služby - Slovensko - Krajina, ktorej jazyk sa učím Spôsobilosti/Kompetencie - Stravovacie návyky u seba a svojej rodiny - Nadviazanie kontaktu – objednávka v reštaurácii, na dovoz - Národná a medzinárodná kuchyňa - Poskytnutie rady - Zdravé a nezdravé jedlo - Označenie miery, hmotnosti a množstva - Jedálny lístok - Oblúbené jedlo a miesto stravovania	Žiak má: - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú stravovania a stravovacích návykov - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme stravovacie návyky na Slovensku a v nemecky hovoriacej krajine - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o zdravej a nezdravej strave - vyjadríť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať jednotlivé jedlá dňa stravovacie návyky vo svojej rodine - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadríť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Jedálny lístok" - opísať stravovacie návyky - vyjadríť, čomu dáva prednosť, čo rád je a prečo - komunikovať v reštaurácii - prezentovať svoje požiadavky - vytvoriť a prečítať jedálny lístok - objednať si jedlo - oboznámiť sa so slovenskými a zahraničnými špecialitami - pracovať s inzertami

Druhý ročník	3 hod. týždenne, 99 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Mládež a jej svet (12 hodín) Tematický celok, podtémy: - Multikultúrna spoločnosť - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Človek a spoločnosť - Vzťahy medzi ľuďmi - Domov a bývanie Spôsobilosti/Kompetencie - Záujmy a záľuby seba a iných osôb - Plány do budúcnosti seba a iných osôb - Mienka o iných ľuďoch - Vzťahy medzi ľuďmi - Rovesnícka skupina – partia - Darčeky a plánované oslavy - Stretnutie - Blahoželanie - Vypracovanie a prezentácia projektu – "Moja vysnívaná párty" - Výjadrenie názoru - Klady a zápory bývania doma a na internáte - Opis a charakteristika seba a iných ľudí	Žiak má: - reagovať správne na bežné, jednoducho formulované výpovede, ktoré sú zreteľne artikulované - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú ľudí a ich záujmov - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - napísať primerané poznámky na základe vypočutého textu - vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme medziľudské vzťahy - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o ľuďoch a ich záujmoch - vyjadríť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať svoju partiu - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadríť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Moja vysnívaná párty" - utvoriť vo dvojici interview - predstaviť inú osobu - pýtať sa na spoločné záujmy a na záujmy iných osôb - rozprávať čo patrí komu
2 Vzory a ideály (12 hodín) Tematický celok, podtémy: - Multikultúrna spoločnosť - Mládež a jej svet - Zamestnanie - Rodina a spoločnosť Spôsobilosti/Kompetencie - Údaje iných osôb - Informovanie sa - Reakcia na predstavenie niekoho - Státy, obyvatelia a ich reč - Činnosti týkajúce sa rôznych zamestnaní - Pracovné plány do budúcnosti - Známa osobnosť	Žiak má: - napísať primerané poznámky na základe vypočutého textu - vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu - získavať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme známe osobnosti - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o krajine, ktorú by chcel navštíviť a prečo - vyjadríť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať ľudí a ich krajinu, jazyk - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - aktívne a vedome pristupovať k zodpovednej príprave na maturitnú skúšku z ruského jazyka - určiť pôvod osoby podľa krajiny - správne spojiť krajinu s jej jazykom, vlajkou - orientovať sa na mape určit svetové strany
3 Voľný čas, záľuby a životný štýl (15 hodín) Tematický celok, podtémy: - Rodina a spoločnosť - Domov a bývanie - Zamestnanie Spôsobilosti/Kompetencie - Určenie času a časti dňa - Pomenovanie a charakteristika každodenných činností - Bežný deň - Priebeh dňa - Voľnočasové aktivity rodiny a známych - Interview - Stretnutie	Žiak má: - reagovať správne na bežné, jednoducho formulované výpovede, ktoré sú zreteľne artikulované - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú určovania času, pracovného a voľného času - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - napísať primerané poznámky na základe vypočutého textu - vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme pracovný a voľný čas - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o svojom dennom režime - vyjadríť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať víkendový deň - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Aktivity dňa"
4 Multikultúrna spoločnosť (15 hodín) Tematický celok, podtémy: - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Komunikácia a jej formy Spôsobilosti/Kompetencie - Želania a nádeje - Argumentácia - Vypočutie a podanie informácie - Reakcia na príbeh - Rozprávanie príbehu	Žiak má: - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú multikultúrnej spoločnosti - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor - vyjadríť svoj názor a odôvodniť ho - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Veľká noc"

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
5 Krajiny, mestá a miesta (15 hodín) Tematický celok, podtémy: - Domov a bývanie - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Kultúra a umenie - Doprava a cestovanie Spôsobilosti/Kompetencie - Určenie smeru - Poloha inštitúcií a pamiatok v meste - Nadviazanie kontaktu - Upútanie pozornosti - Pozdrav a odpoveď na pozdrav - Rozlúčka - Stretnutie - Podakovanie a vyjadrenie uznania - Otázka na smer a odpoveď - Dopravné prostriedky - Byt/dom - Miestnosti a štandardné zariadenie - Miesto bydliska - Postoj - Byt alebo dom? - Aktuálne trendy v bývaní - Okolie bydliska - Práca s inzerátmi - Môj vysnívaný dom/byt - Klady a záporny reklamy	Žiak má: - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú mesta a jeho pamiatok, bydliska - odhadnúť význam neznámych slov/viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - napísať primerané poznámky na základe vypočutého textu - vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu - získavať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme moje mesto/dedina a môj dom/byt - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o orientácii v meste - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať svoje bydlisko - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Môj vysnívaný dom/byt" - pomenovať objekty v meste/na dedine - formulovať výhody a nevýhody života v dvoch rozdielnych lokalitách - použiť zdvorilostné frázy - napísať alebo zatelefonovať stručný oznam/správu - poskytnúť cudzincovi informáciu, navigovať ho
6 Doprava a cestovanie (15 hodín) Tematický celok, podtémy: - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Zamestnanie - Vzdelávanie - Krajiny, mestá a miesta Spôsobilosti/Kompetencie - Záľuby a koničky - Zážitky a skúsenosti z prázdnin doma a v zahraničí - Školský výmenný pobyt - Prázdninový zážitok - Výmenný/pracovný pobyt - Dopravné prostriedky - Postoj - Pracovať doma alebo v zahraničí? - Skúsenosti na cestách - Dopravné prostriedky - Formy a metódy cestovania - Výber z ponúkaných možností - Vyplnenie formulára, ankety - Príprava a organizácia cesty - Možnosti ubytovania a stravovania	Žiak má: - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú cestovania - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - napísať primerané poznámky na základe vypočutého textu - získavať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme môj prázdninový zážitok - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o aktivitách cez prázdniny, výmenný pobyt - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať voľnočasové aktivity - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - poznať dovolenkové miesta - diskutovať o tom, čo je na dovolenke dôležité - podať informácie o sebe a iných osobách - urobiť interview so svojim spolužiakom - napísať a odpovedať na e-mail - poskytnúť radu - napísať alebo zatelefonovať stručný oznam/správu
Ludské telo, starostlivosť o zdravie (15 hodín) Tematický celok, podtémy: - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Mládež a jej svet - Človek a spoločnosť Spôsobilosti/Kompetencie - Bežné a civilizačné choroby - Dĺžka trvania chorôb - Liečba chorôb - Správanie sa u lekára, v lekárni - Problémy a ich následky - Riešenia problémov - Telesný stav - Zdravá životospráva - Návšteva u lekára - Telefonický alebo riadený rozhovor - Vypočutie a podanie informácií - Telesný a duševný stav - Zdravý spôsob života (správna životospráva, telesná a duševná hygiena)	Žiak má: - reagovať správne na bežné, jednoducho formulované výpovede, ktoré sú zreteľne artikulované - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú zdravia - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - získavať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme príznaky a liečba ochorenia - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o základných ochoreniach - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať zdravú životosprávu - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Návšteva u lekára" - aktívne ovládať dostatočné množstvo výrazových prostriedkov k popisu choroby - sformulovať rady, typy a návrhy pri ochorení - diskutovať o problémoch fajčenia - tľmočiť svoj subjektívny dojem - zatelefonovať stručný oznam do práce

Tretí ročník	3 hod. týždenne, 99 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Obliekanie a móda (13 hodín) Tematický celok, podtémy: - Vzory a ideály - Mládež a jej svet - Človek a spoločnosť - Masmédia Spôsobilosti/Kompetencie - Známe osobnosti - Porovnávanie osôb - Povahové vlastnosti osôb - Vzťahy mládeže a staršej generácie - Móda mládeže a staršej generácie - Čo je v móde "in a aut" - Nakupovanie cez internet a v obchode - Módné trendy	Žiak má: - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme vzory a idoly mládeže - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor značkové oblečenie - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať módu mládeže a staršej generácie - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Módné trendy" - zaujať postoj a charakterizovať známe osobnosti - simulovať situáciu - opísať a charakterizovať známe osobnosti - tlmočiť svoj subjektívny dojem - rozobrať tému móda - priradiť druh oblečenia k príležitosti nosenia
2 Masmédia (10 hodín) Tematický celok, podtémy: - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Komunikácia a jej formy Spôsobilosti/Kompetencie - Vypočutie a podanie informácie - Reakcia na príbeh - Rozprávanie príbehu - Články ruských novin a časopisov - Knižky svojich priateľov - Rôzne druhy hudobných štýlov, filmových žánrov a literárnych textov - Opis obľúbeného hudobného žánru, filmu a knihy - Hudobné nástroje	Žiak má: - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú multikultúrnej spoločnosti - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - vyjadriť svoje pocity - napísať text v súlade s pravidlami platného nemeckého pravopisu - jednoduchými jazykovými prostriedkami porozprávať dej filmu, článku - porozprávať o konikoch svojich priateľov - vymenovať rôzne druhy hudobných štýlov, filmových žánrov a literárnych textov, hudobné nástroje - opísať obľúbeného hudobného žánru, filmu a knihy
3 Kultúra a umenie (10 hodín) Tematický celok, podtémy: - Krajiny, mestá a miesta - Multikultúrna spoločnosť - Slovensko - Krajina, ktorej jazyk sa učím - Doprava a cestovanie - Voľný čas, záľuby a životný štýl Spôsobilosti/Kompetencie - Mesto, jeho pamiatky a kultúra - Kultúra a umenie v meste a na vidieku (múzeá, výstavy, divadlá, kiná, koncerty, cirkus, tanec) - Zaujímavosti mesta - Mesto z pozície turistu - Zážitky a spomienky - Podávanie informácií - Obľúbená oblasť kultúry a umenia (žánre, osobnosti) - Návšteva kultúrneho podujatia - Známe osobnosti kultúrneho života - Nákup vstupenky na kultúrne podujatie - Vzťah ku kultúre a umeniu	Žiak má: - reagovať správne na bežné, jednoducho formulované výpovede, ktoré sú zreteľne artikulované - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú Kultúry a umenia - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu - získať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme hlavné kultúrne podujatia Slovenska - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor turisticky zaujímavé kultúrne mesto - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať významnú slovenskú osobnosť z oblasti kultúry a umenia - popísať stručne svoje zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Návšteva kultúrneho podujatia" - opísať kultúrny život na Slovensku a ruského hovoriacej krajine - argumentovať a narábať s faktami - charakterizovať významné osobnosti Slovenska
4 Kniha a literatúra (4 hodín) Tematický celok, podtémy: - Komunikácia a jej formy - Vzdelávanie - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Obchod a služby - Kultúra a umenie - Masmédia Spôsobilosti/Kompetencie - Kniha, žánre a texty - Vyhľadávanie informácií v textoch - Faktory ovplyvňujúce výber kníh na čítanie - Výber obľúbeného autora a literárny žánr - Vyučovanie ruského jazyka na škole - Čítania kníh v minulosti a dnes - Dôležitosť čítania - Ruskí autori a ich diela	Žiak má: - reagovať správne na bežné, jednoducho formulované výpovede, ktoré sú zreteľne artikulované - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú kníh a literatúry - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu - získať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme čítanie kníh v minulosti a dnes - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor dôležitosť čítania kníh u detí - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať vyučovanie slovenského jazyka na škole - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Môj obľúbený autor a jeho dielo"

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
5 Slovensko (10 hodín) Tematický celok, podtémy: - Vzdelávanie - Multikultúrna spoločnosť - Krajiny, mestá a miesta - Kultúra a umenie - Doprava a cestovanie - Voľný čas, záľuby a životný štýl Spôsobilosti/Kompetencie - Krajina a obyvatelia - Osobitosti krajiny, zvyky, tradície a konvencie - Upútanie pozornosti - Miesta odporúčané cudzincom - Pamiatky mesta - Zaujímavosti mesta - Mesto z pozície turistu - Zážitky, spomienky a skúsenosti - Podanie informácií - Orientácia na mape a vyčítanie informácií - Geografické údaje	Žiak má: - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú Slovenska - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu - ziskávať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme hlavné mesto Slovenska - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor turisticky atraktívne mesto/miesto - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať krajinu a jej osobitosti, obyvateľov, zvyky, tradície a konvencie - popísať stručne svoje zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Slovensko – moja vlasť"
6 Vzťahy medzi ľuďmi (14 hodín) Tematický celok, podtémy: - Rodina a spoločnosť - Vzdelávanie - Multikultúrna spoločnosť - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Človek a spoločnosť - Mládež a jej svet - Komunikácia a jej formy - Vzory a ideály Spôsobilosti/Kompetencie - Medziľudské vzťahy (v rodine, škole, susedské, generačné) - Priateľstvo a láska (hodnotový systém, postoje) - Stretnutia a oslavy - Darčeky a blahoželania - Spoločenské problémy (vzťah spoločnosti a jednotlivcov k znevýhodneným skupinám) - Postavenie mladých a starších v spoločnosti (práva a povinnosti, možnosti štúdia, práca, mladé rodiny)	Žiak má: - reagovať správne na bežné, jednoducho formulované výpovede, ktoré sú zreteľne artikulované - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú ľudí a ich vzťahov - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu - ziskávať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme vzťahy v rodine, škole - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o priateľstve a láske - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať svoju partiu - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Môj najlepší priateľ/ka"
7 Zamestnanie (12 hodín) Tematický celok, podtémy: - Vzory a ideály - Mládež a jej svet - Človek a spoločnosť Spôsobilosti/Kompetencie - Činnosti súvisiace s určitým zamestnaním - Charakterové vlastnosti - Zručnosti potrebné na vykonávanie určitého zamestnania - Klady a zápory určitého zamestnania - Výber povolania a jeho odôvodnenie - Žiadosť do zamestnania - Štruktúrovaný životopis - Atraktívne povolania - Nezamestnanosť - Moje plány do budúcnosti	Žiak má: - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme brigáda, nezamestnanosť - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor práca v zahraničí - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať pracovné možnosti na Slovensku a v zahraničí - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Moje plány do budúcnosti" - predstaviť, opísať a charakterizovať jednotlivé povolania - vyjadriť názor na výhody a nevýhody zamestnania a plat - informovať o pracovnom čase - vyjadriť spokojnosť a nespokojnosť - opísať svoje plány do budúcnosti - vyplniť formulár - napísať žiadosť do zamestnania a životopis
8 Vzdelávanie (12 hodín) Tematický celok, podtémy: - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Zamestnanie - Doprava a cestovanie - Multikultúrna spoločnosť - Stravovanie - Obliekanie a móda - Človek a spoločnosť - Komunikácia a jej formy - Mládež a jej svet - Veda a technika v službách ľuďstva - Slovensko Spôsobilosti/Kompetencie - Školský systém (školy a školské zariadenia, organizácia školského roka, skúšky a hodnotenie, prázdniny) - Škola a triedy - Činnosti týkajúce sa školského a mimoškolského vyučovania - Vyučovanie (rozvrh hodín, predmety, prestávky, aktivity na hodine, príprava na vyučovanie) - Vreckové a školská uniforma - Postoj – Študovať doma alebo v zahraničí?	Žiak má: - reagovať správne na bežné, jednoducho formulované výpovede, ktoré sú zreteľne artikulované - určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu - zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu - zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú školy a školského systému - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu - ziskávať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme môj školský deň - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o aktivitách na škole - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať vyučovanie na svojej škole - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - hovoriť o činnostiach v škole - podať informácie o svojej triede/škole - zostaviť a napísať rozvrh hodín - informovať o predmetoch – ktoré má a ktoré nemá rád a prečo - použiť zdvorilostné frázy - napísať alebo zatelefonovať stručný oznam/správu

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
9 Človek a príroda (14 hodín) Tematický celok, podtémy: – Domov a bývanie – Voľný čas, záľuby a životný štýl – Doprava a cestovanie – Šport – Krajiny, mestá a miesta – Slovensko – Krajina, ktorej jazyk sa učím Spôsobilosti/Kompetencie – Ročné obdobia a počasie – Počasie na dovolenke – Príroda – fauna a flóra – Vzťah k prírode a zvieratám – Životné prostredie, prírodné katastrofy – Ochrana životného prostredia – Nevyhnutnosť triedenia odpadu – Znečisťovanie životného prostredia – Postoj ľudí k životnému prostrediu	Žiak má: – reagovať správne na bežné, jednoducho formulované výpovede, ktoré sú zreteľne artikulované – určiť tému a hlavnú myšlienku vypočutého a prečítaného textu – zachytiť logickú štruktúru textu vypočutého a prečítaného textu – zosumarizovať informácie z vypočutého a prečítaného textu – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú podnebia a počasia – odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu – rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor – vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu – získať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov – napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme ročné obdobia na Slovensku – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o životnom prostredí – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať separovanie odpadu – vyjadriť vlastnú mienku a pocity – jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Moje obľúbené ročné obdobie" – diskutovať o počasi na Slovensku – opísať faunu a flóru na Slovensku

Štvrtý ročník	4 hod. týždenne, 120 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Rodina a spoločnosť (4 hodiny) Tematický celok, podtémy: – Domov a bývanie – Mládež a jej svet – Vzťahy medzi ľuďmi – Voľný čas, záľuby a životný štýl – Multikultúrna spoločnosť – Obliekanie a móda – Človek a spoločnosť – Komunikácia a jej formy – Vzory a ideály Spôsobilosti/Kompetencie – Nadviazanie kontaktu – Upútanie pozornosti – Pozdrav a odpoveď na pozdrav – Rozlúčka – Podakovanie a vyjadrenie uznania – Predstavenie seba a iných osôb (zovňajšok, charakter, záľuby) – Názor a želanie – Údaje o sebe a členoch svojej rodiny – Vzťahy v rodine – Domáce zvieratá – Životopis	Žiak má: – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú ľudí a rodiny – odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu – rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie – napísať primerané poznámky na základe vypočutého textu – vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu – získať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov – napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme ľudia, rodina a domáce zvieratá – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o svojej rodine a vzťahoch v nej – vyjadriť svoj názor, mienku a odôvodniť ho/ ju – primerane opísať ľudí, rodinu a domáce zvieratá (vzťah, charakter, záľuby ...) – opísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány – jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Moja rodina" – zostaviť jednoduchý text opisno-výkladového charakteru na danú tému v rozsahu asi 120 – 180 slov – napísať text v súlade s pravidlami platného nemeckého pravopisu – aplikovať situácie a vecne primeranú slovnú zásobu – zefektívniť prípravu na EČMS a PFIČ prostredníctvom testových úloh – aktívne a vedome pristupovať k zodpovednej príprave na maturitnú skúšku z ruského jazyka – charakterizovať seba a inú osobu
2 Domov a bývanie (4 hodiny) Tematický celok, podtémy: – Rodina a spoločnosť – Doprava a cestovanie – Obchod a služby – Krajiny, mestá a miesta – Kultúra a umenie – Veda a technika v službách ľudstva – Slovensko Spôsobilosti/Kompetencie – Oboznámenie sa s aktívnou slovnou zásobou – Mesto alebo miesto bydliska (opis prostredia, v ktorom býva) – Poloha inštitúcií a pamiatok v meste – Byt/dom (pomenovanie miestností a štandardného zariadenia miestností) – Postoj – Byt alebo dom? – "Moje ideálne bývanie" (vlastné predstavy o bývaní) – Bývanie v meste a na vidieku (výhody a nevýhody)	Žiak má: – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú mesta a jeho pamiatok, bydliska – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme moje mesto/dedina a môj dom/byt – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o výhodách a nevýhodách bývania na dedine a v meste – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať svoje bydlisko – opísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány – vyjadriť vlastnú mienku a pocity – jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Moje ideálne bývanie" – zostaviť jednoduchý text opisno-výkladového charakteru na danú tému v rozsahu asi 120-180 slov – aplikovať situácie a vecne primeranú slovnú zásobu – zefektívniť prípravu na EČMS a PFIČ prostredníctvom testových úloh – aktívne a vedome pristupovať k zodpovednej príprave na maturitnú skúšku z ruského jazyka – orientovať sa v meste/ na dedine – pomenovať objekty v meste/ na dedine – formulovať výhody a nevýhody života v dvoch rozdielnych lokalitách – napísať alebo zatelefonovať stručný oznam/správu – poskytnúť cudzincovi informáciu, navigovať ho
3 Ľudské telo, starostlivosť o zdravie (4 hodiny) Tematický celok, podtémy: – Rodina a spoločnosť – Domov a bývanie – Stravovanie – Obliekanie a móda – Obchod a služby – Komunikácia a jej formy – Vzťahy medzi ľuďmi Spôsobilosti/Kompetencie – Bežné a civilizačné choroby, úrazy – Dĺžka trvania chorôb – Príznaky chorôb – Liečba – Správanie sa ľudí u lekára, v lekární – Problémy a ich následky – Riešenie problémov – Vypočutie a podanie informácií – Upútanie pozornosti – Telesný a duševný stav – Zdravý spôsob života (správna životospráva, telesná a duševná hygiena)	Žiak má: – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme príznaky a metódy liečby ochorenia, úrazy – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať zdravú životosprávu – vyjadriť vlastnú mienku a pocity – jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Čo robím, keď som chorý" – zostaviť jednoduchý text opisno-výkladového charakteru na danú tému v rozsahu asi 120-180 slov – napísať text v súlade s pravidlami platného nemeckého pravopisu – zefektívniť prípravu na EČMS a PFIČ prostredníctvom testových úloh – aktívne a vedome pristupovať k zodpovednej príprave na maturitnú skúšku z ruského jazyka – aktívne ovládať dostatočné množstvo výrazových prostriedkov k popisu choroby – sformulovať rady, tipy a návrhy pri ochorení – tlmočiť svoj subjektívny dojem – argumentovať a pracovať s faktami – zatelefonovať stručný oznam do práce

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
4 Doprava a cestovanie (4 hodiny) Tematický celok, podtémy: - Rodina a spoločnosť - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Zamestnanie - Vzdelávanie - Multikultúrna spoločnosť - Obliekanie a móda - Človek a príroda - Krajiny, mestá a miesta - Slovensko - Krajina, ktorej jazyk sa učím Spôsobilosti/Kompetencie - Zážitky a skúsenosti - Prázdňinový zážitok - Priprava na cestu, dôvod, cieľ a význam cestovania (za prácou, na dovolenku, služobne) - Postoj – Dovoľenka doma, či v zahraničí? - Dopravné prostriedky (výhody a nevýhody jednotlivých dopravných prostriedkov) - Výber z ponúkaných možností - Reakcia vo vyhrotenej situácii - Formy cestovania	Žiak má: - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú cestovania - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - vyhľadať špecifické informácie vypočutého a prečítaného textu - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme ideálna metóda cestovania - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o aktivitách cez dovolenku - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať dopravné prostriedky a formy cestovania - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Moje vysnívané mesto, kam by som rád vycestoval" - zostaviť jednoduchý text opisno-výkladového charakteru na danú tému v rozsahu asi 120-180 slov - aplikovať situačne a vecne primeranú slovnú zásobu - zefektívniť prípravu na ECMS a PFIČ prostredníctvom testových úloh - aktívne a vedome pristupovať k zodpovednej príprave na maturitnú skúšku z ruského jazyka - poznať dovolenkové miesta - poskytnúť základné informácie o meste alebo mieste - orientovať sa v meste a v pláne mesta - začať a ukončiť komunikáciu - riadiť sa faktami - diskutovať o tom, čo je pred a na dovolenke dôležité - podať informácie o sebe a iných osobách - napísať alebo zatelefonovať stručný oznam/správu
5 Vzdelávanie (4 hodiny) Tematický celok, podtémy: - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Zamestnanie - Doprava a cestovanie - Multikultúrna spoločnosť - Stravovanie - Obliekanie a móda - Človek a spoločnosť - Komunikácia a jej formy - Mládež a jej svet - Veda a technika v službách ľudstva - Slovensko Spôsobilosti/Kompetencie - Školský systém (školy a školské zariadenia, organizácia školského roka, skúšky a hodnotenie, prázdniny) - Škola a triedy - Činnosti týkajúce sa školského a mimoškolského života	Žiak má: - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú školy a školského systému - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme môj školský deň - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o aktivitách na škole - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať vyučovanie na svojej škole - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Môj prvý školský deň" - zostaviť jednoduchý text opisno-výkladového charakteru na danú tému v rozsahu asi 120-180 slov - aplikovať situačne a vecne primeranú slovnú zásobu - zefektívniť prípravu na ECMS a PFIČ prostredníctvom testových úloh - aktívne a vedome pristupovať k zodpovednej príprave na maturitnú skúšku z ruského jazyka - zostaviť a napísať rozvrh hodín - informovať o predmetoch – ktoré má a ktoré nemá rád a prečo
6 Človek a príroda (5 hodín) Tematický celok, podtémy: - Domov a bývanie - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Doprava a cestovanie - Šport - Krajiny, mestá a miesta - Slovensko - Krajina, ktorej jazyk sa učím Spôsobilosti/Kompetencie - Ročné obdobia a počasie - Počasie na dovolenke - Príroda – fauna a flóra - Vzťah k prírode a zvieratám - Životné prostredie, prírodné katastrofy - Ochrana životného prostredia - Nevyhnutnosť triedenia odpadu - Znečisťovanie životného prostredia - Postoj ľudí k životnému prostrediu	Žiak má: - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú podnebia a počasia - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme ročné obdobia na Slovensku - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o životnom prostredí - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať separovanie odpadu - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Moje obľúbené ročné obdobie" - zostaviť jednoduchý text opisno-výkladového charakteru na danú tému v rozsahu asi 120 – 180 slov - napísať text v súlade s pravidlami platného ruského pravopisu - aplikovať situačne a vecne primeranú slovnú zásobu - zefektívniť prípravu na ECMS a PFIČ prostredníctvom testových úloh - aktívne a vedome pristupovať k zodpovednej príprave na maturitnú skúšku z ruského jazyka - diskutovať o počasi na Slovensku - opísať faunu a flóru na Slovensku
7 Voľný čas, záľuby a životný štýl (4 hodiny) Tematický celok, podtémy: - Rodina a spoločnosť - Domov a bývanie - Doprava a cestovanie - Mládež a jej svet - Šport - Kultúra a umenie - Knihy a literatúra - Človek a spoločnosť - Vzťahy medzi ľuďmi Spôsobilosti/Kompetencie - Možnosti trávenia voľného času - Plánovanie - Obľúbené voľnočasové aktivity - Organizovanie voľného času (mimoškolské aktivity, krúžky) - Individuálna záľuba – kultúra a umenie (literatúra, hudba, film), ručné práce, športové aktivity - Prázdňinové/dovolenkové voľnočasové aktivity	Žiak má: - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú voľného času, záľub a životného štýlu - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - získavať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme prázdninové plány - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o ženských a mužských voľnočasových aktivitách - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať voľnočasové aktivity - popísať stručne svoje zážitky a plány - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Voľný čas trávim aktívne, či pasívne?" - zostaviť jednoduchý text opisno-výkladového charakteru na danú tému v rozsahu asi 120 – 180 slov - napísať text v súlade s pravidlami platného nemeckého pravopisu - aplikovať situačne a vecne primeranú slovnú zásobu - zefektívniť prípravu na ECMS a PFIČ prostredníctvom testových úloh - aktívne a vedome pristupovať k zodpovednej príprave na maturitnú skúšku z ruského jazyka

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
8 Stravovanie (4 hodiny) Tematický celok, podtémy: – Rodina a spoločnosť – Ľudské telo, starostlivosť o zdravie – Multikultúrna spoločnosť – Obchod a služby – Vzdelávanie – Slovensko – Krajina, ktorej jazyk sa učím Spôsobilosti/Kompetencie – Stravovacie možnosti a zariadenia (stravovanie v škole, doma, v reštaurácii) – Národná a medzinárodná kuchyňa – zvyky a špeciality (suroviny, jedlá, stolovanie) – Zdravé a nezdravé stravovanie – Objednávka v reštaurácii, na donášku – Označenie miery, hmotnosti a množstva	Žiak má: – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú stravovania a stravovacích návykov – odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu – rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme stravovacie návyky na Slovensku a v rusky hovoriacej krajine – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o zdravej a nezdravej strave – primerane opísať jednotlivé jedlá dňa stravovacie návyky vo svojej rodine – jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Stravovacie návyky v mojej rodine" – zostaviť jednoduchý text opisno-výkladového charakteru na danú tému v rozsahu asi 120-180 slov – aplikovať situačne a vecne primeranú slovnú zásobu – zefektívniť prípravu na EČMS a PFIC prostredníctvom testových úloh – aktívne a vedome pristupovať k zodpovednej príprave na maturitnú skúšku z ruského jazyka – porozumieť stravovacím návykom – vyjadriť, čomu dáva prednosť, čo rád je a prečo – komunikovať v reštaurácii, objednať si jedlo – vytvoriť a prečítať jedálny lístok – oboznámiť sa so slovenskými a zahraničnými špecialitami
9 Multikultúrna spoločnosť (4 hodiny) Tematický celok, podtémy: – Rodina a spoločnosť – Stravovanie – Obliekanie a móda – Krajiny, mestá a miesta – Kultúra a umenie – Človek a spoločnosť – Vzťahy medzi ľuďmi – Slovensko – Krajina, ktorej jazyk sa učím Spôsobilosti/Kompetencie – Sviatky – zvyky a tradície (cirkevné a štátne sviatky, folklórne tradície a rôzne podujatia) – Spolunaživanie ľudí rôznych národností – Zbližovanie kultúr (kontakty kedysi a dnes) – Osobné kontakty s inými kultúrami – Tolerancia	Žiak má: – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú multikultúrnej spoločnosti – napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme zvyky a tradície na Slovensku a nemecky hovoriacich krajinách – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o spolunažívaní ľudí rôznych národností a kultúr – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať Vianoce, Veľkú noc – jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Vianoce v mojej rodine" – zostaviť jednoduchý text opisno-výkladového charakteru na danú tému v rozsahu asi 120-180 slov – napísať text v súlade s pravidlami platného nemeckého pravopisu – aplikovať situačne a vecne primeranú slovnú zásobu – napísať stručnú správu, či gratuláciu – napísať pohľadnicu, pranie k sviatkom – zefektívniť prípravu na EČMS a PFIC prostredníctvom testových úloh – aktívne a vedome pristupovať k zodpovednej príprave na maturitnú skúšku z ruského jazyka – ovládať úvodné a záverečné frázy pre štylizáciu pohľadnice
10 Obliekanie a móda (4 hodiny) Tematický celok, podtémy: – Vzdelávanie – Voľný čas, záľuby a životný štýl – Vzory a ideály – Multikultúrna spoločnosť – Šport – Obchod a služby – Kultúra a umenie – Mládež a jej svet – Človek a spoločnosť Spôsobilosti/Kompetencie – Vplyv počasia a podnebia na odievanie – Odevy a doplnky na rôzne príležitosti – Móda mládeže a staršej generácie – Výber oblečenia (móda, vek, vkus, nálada, možnosti) – Starostlivosť o oblečenie – Čo je v móde "in a aut" – Nakupovanie cez internet a v obchode	Žiak má: – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú obliekania a módy – odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu – rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor – napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme vplyv počasia a podnebia na odievanie – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor značkové oblečenie – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať módu mládeže a staršej generácie – vyjadriť vlastnú mienku a pocity – jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Módne trendy mládeže" – zostaviť jednoduchý text opisno-výkladového charakteru na danú tému v rozsahu asi 120-180 slov – napísať text v súlade s pravidlami platného ruského pravopisu – aplikovať situačne a vecne primeranú slovnú zásobu – zefektívniť prípravu na EČMS a PFIC prostredníctvom testových úloh – aktívne a vedome pristupovať k zodpovednej príprave na maturitnú skúšku z ruského jazyka – tlmočiť svoj subjektívny dojem – priradiť druh oblečenia k príležitosti nosenia
11 Šport (4 hodiny) Tematický celok, podtémy: – Rodina a spoločnosť – Ľudské telo, starostlivosť o zdravie – Voľný čas, záľuby a životný štýl – Stravovanie – Obchod a služby – Mládež a jej svet Spôsobilosti/Kompetencie – Možnosti športovania – Druhy športov (kolektívne, individuálne, letné a zimné, atraktívne športy, rekreačný a profesionálny šport) – Šport, ktorý ma zaujíma (aktívne, pasívne) – Význam športu pre rozvoj osobnosti (fyzické a duševné zdravie, vôľové vlastnosti, charakter) – Individuálny a kolektívny šport	Žiak má: – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú športu – napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme individuálne a kolektívne športy – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o dôležitosti športu pre človeka – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať vybraný druh športu – popísať stručne svoje zážitky a plány – jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Môj obľúbený šport a prečo." – zostaviť jednoduchý text opisno-výkladového charakteru na danú tému v rozsahu asi 120-180 slov – napísať text v súlade s pravidlami platného nemeckého pravopisu – aplikovať situačne a vecne primeranú slovnú zásobu – zefektívniť prípravu na EČMS a PFIC prostredníctvom testových úloh – aktívne a vedome pristupovať k zodpovednej príprave na maturitnú skúšku z nemeckého jazyka – argumentovať a stanovovať fakty

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
12 Obchod a služby (4 hodiny) Tematický celok, podtémy: – Stravovanie – Voľný čas, záľuby a životný štýl – Obliekanie a móda – Šport – Doprava a cestovanie – Krajiny, mestá a miesta Spôsobilosti/Kompetencie – Plánovanie nákupov – Formulovanie ponuky – Prijatie a odmietnutie ponuky – Nákupné zariadenia (obchody, hypermarkety, trhoviská) – Sortiment nákupných zariadení – Kvalita tovaru – Dohodnuté stretnutie – Nakupovanie v obchode a cez internet – Služby (pošta, banka, cestovná kancelária, čerpacia stanica, hotel, kaderníctvo a pod.) – Význam služieb – Objednávka – Reklama a jej vplyv na zákazníkov	Žiak má: – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú obchodu a služieb – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme výhody a nevýhody nakupovania cez internet – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o službách a reklame – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať svoj nákupný deň – popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány – vyjadriť vlastnú mienku a pocity – jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Moja obľúbená forma nakupovania" – zostaviť jednoduchý text opisno-výkladového charakteru na danú tému v rozsahu asi 120-180 slov – napísať text v súlade s pravidlami platného nemeckého pravopisu – aplikovať situačne a vecne primeranú slovnú zásobu – zefektívniť prípravu na ECMS a PFIČ prostredníctvom testových úloh – aktívne a vedome pristupovať k zodpovednej príprave na maturitnú skúšku z ruského jazyka – poskytnúť informáciu o otváracíj dobe – orientovať v pláne obchodného domu – použiť zdvorilostné frázy – napísať alebo zatelefonovať stručný oznam/správu – vyplniť formulár – napísať oficiálny list – opýtať sa na kvalitu a cenu tovaru – dohodnúť sa na čase stretnutia – informovať o priebehu nákupu a stretnutí
13 Krajiny, mestá a miesta (4 hodiny) Tematický celok, podtémy: – Domov a bývanie – Doprava a cestovanie – Vzdelávanie – Obchod a služby – Kultúra a umenie – Slovensko – Krajina, ktorej jazyk sa učím Spôsobilosti/Kompetencie – Sprevádzanie turistov (základné informácie o pobyte) – Určenie smeru – Poloha inštitúcií a pamiatok v meste – Poďakovanie a vyjadrenie uznania – Geografické údaje – Dôležité miesto v živote človeka (rodisko, miesto štúdií, miesto trávenia víkendov a prázdnin) – Turisticky zaujímavé miesta (hrady, zámky, kúpele, jaskyne) a mestá	Žiak má: – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú mesta a jeho pamiatok, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme moje mesto/dedina – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o obľúbenom mieste – primerane opísať svoje mesto/dedinu – popísať stručne svoje sny a zážitky, či plány – vyjadriť vlastnú mienku a pocity – jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Moje obľúbené miesto/mesto" – zostaviť jednoduchý text opisno-výkladového charakteru na danú tému v rozsahu asi 120-180 slov – napísať text v súlade s pravidlami platného nemeckého pravopisu – aplikovať situačne a vecne primeranú slovnú zásobu – zefektívniť prípravu na ECMS a PFIČ prostredníctvom testových úloh – aktívne a vedome pristupovať k zodpovednej príprave na maturitnú skúšku z nemeckého jazyka – vyhľadať informácie v jednoduchej cestovnej príručke, porozumieť značkám – pomenovať objekty v meste/ na dedine – pomenovať turisticky atraktívne miesta na Slovensku – použiť zdvorilostné frázy – poskytnúť cudzincovi informáciu, navigovať ho
14 Kultúra a umenie (4 hodiny) Tematický celok, podtémy: – Krajiny, mestá a miesta – Multikultúrna spoločnosť – Slovensko – Krajina, ktorej jazyk sa učím – Doprava a cestovanie – Voľný čas, záľuby a životný štýl Spôsobilosti/Kompetencie – Mesto, jeho pamiatky a kultúra – Kultúra a umenie v meste a na vidieku (múzeá, výstavy, divadlá, kiná, koncerty, cirkus, tanec) – Zaujímavosti mesta – Mesto z pohľadu turistu – Zážitky a spomienky – Podávanie informácií – Očakávanie a reakcia naň – Obľúbená oblasť kultúry a umenia (žánre, osobnosti) – Návšteva kultúrneho podujatia – Známe osobnosti kultúrneho života – Nákup vstupenky na kultúrne podujatie – Vzťah ku kultúre a umeniu	Žiak má: – porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú Kultúry a umenia – odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu – rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor – napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania – zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme hlavné kultúrne podujatia Slovenska – začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor turisticky zaujímavé kultúrne mesto – vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho – primerane opísať významnú slovenskú osobnosť z oblasti kultúry a umenia – popísať stručne svoje zážitky, či plány – vyjadriť vlastnú mienku a pocity – jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Návšteva kultúrneho podujatia" – zostaviť jednoduchý text opisno-výkladového charakteru na danú tému v rozsahu asi 120-180 slov – napísať text v súlade s pravidlami platného nemeckého pravopisu – aplikovať situačne a vecne primeranú slovnú zásobu – zefektívniť prípravu na ECMS a PFIČ prostredníctvom testových úloh – aktívne a vedome pristupovať k zodpovednej príprave na maturitnú skúšku z nemeckého jazyka – vyjadriť sa ku základným faktom – opísať kultúrny život na Slovensku a nemeckej hovoriacej krajine – argumentovať a narábať s faktami – odôvodniť svoju výpoveď – charakterizovať významné osobnosti Slovenska

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
15 Knihy a literatúra (4 hodiny) Tematický celok, podtémy: - Komunikácia a jej formy - Vzdelávanie - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Obchod a služby - Kultúra a umenie - Masmédiá Spôsobilosti/Kompetencie - Spoločenskovedné texty, knihy - Vyhľadávanie informácií v textoch - Druhy kníh a žánrov - Faktory ovplyvňujúce výber kníh na čítanie - Výber obľúbeného autora a literárny žáner - Vyučovanie slovenského jazyka na škole - Povinné čítanie - Čítania kníh v minulosti a dnes - Dôležitosť čítania - Čítanie a zhrnutie diela rusky píšuceho autora	Žiak má: - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú kníh a literatúry - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - vyhľadať špecifické informácie vypočítaného a prečítaného textu - získavať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme čítanie kníh v minulosti a dnes - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor dôležitosť čítanie kníh u detí - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať vyučovanie slovenského jazyka na škole - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Môj obľúbený autor a jeho dielo" - zostaviť jednoduchý text opisno-výkladového charakteru na danú tému v rozsahu asi 120 – 180 slov - napísať text v súlade s pravidlami platného ruského pravopisu - aplikovať situačne a vecne primeranú slovnú zásobu - zefektívniť prípravu na EČMS a PFIČ prostredníctvom testových úloh - aktívne a vedome pristupovať k zodpovednej príprave na maturitnú skúšku z ruského jazyka
16 Človek a spoločnosť (5 hodín) Tematický celok, podtémy: - Rodina a spoločnosť - Vzdelávanie - Komunikácia a jej formy - Multikultúrna spoločnosť - Mládež a jej svet - Zamestnanie - Vzťahy medzi ľuďmi Spôsobilosti/Kompetencie - Nadviazanie kontaktu - Upútanie pozornosti - Morálka (správanie sa mladých a starších ľudí, etická výchova v rodine a v škole) - Predstavenie seba a iných osôb - Spoločenská etiketa (stretnutia, pozdravy a blahoželenia) - Etiketa návštev (dôvody a čas, témy rozhovorov, pohostenie) - Dodržiavanie spoločenských noriem (morálka a zákon, nedorozumenie a konflikt)	Žiak má: - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú začleňovania ľudí do spoločnosti - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - porozumieť a napísať osobný list kamarátovi/ke - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme normy správania sa - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o etikete - primerane opísať správanie sa mládeže - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány a vyjadriť svoje pocity - porozprávať príbeh - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Moja partia" - zostaviť jednoduchý text opisno-výkladového charakteru na danú tému v rozsahu asi 120 – 180 slov - napísať text v súlade s pravidlami platného ruského pravopisu - aplikovať situačne a vecne primeranú slovnú zásobu - zefektívniť prípravu na EČMS a PFIČ prostredníctvom testových úloh - aktívne a vedome pristupovať k zodpovednej príprave na maturitnú skúšku z ruského jazyka - vedieť sa pozdraviť, predstaviť seba a iných - zoznámiť sa s cudzou osobou - nadviazať kontakt - zvládnuť slovosled v oznamovacej a opytovacej vete
17 Komunikácia a jej formy (3 hodiny) Tematický celok, podtémy: - Rodina a spoločnosť - Vzdelávanie - Kultúra a umenie - Človek a spoločnosť - Masmédiá - Mládež a jej svet - Vzťahy medzi ľuďmi Spôsobilosti/Kompetencie - Typy komunikácie(verbálna, neverbálna) a jej význam - Klady a zápory komunikácie prostredníctvom masmédií Klady a zápory masmédií - Komunikácia v rôznych situáciách na verejnosti a v súkromí - Moderné formy komunikácie (mobilný telefón, počítač – elektronická pošta, sociálne siete, iné komunikačné nástroje) - Využívanie masmédií pri komunikácii	Žiak má: - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme komunikácia u mladých v porovnaní so staršou generáciou - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor typu, klady a zápory komunikácie pomocou masovokomunikačných prostriedkov - primerane opísať dôležitosť komunikácie - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Komunikácia prostredníctvom počítača" - zostaviť jednoduchý text opisno-výkladového charakteru na danú tému v rozsahu asi 120-180 slov - napísať text v súlade s pravidlami platného ruského pravopisu - aplikovať situačne a vecne primeranú slovnú zásobu - zefektívniť prípravu na EČMS a PFIČ prostredníctvom testových úloh - aktívne a vedome pristupovať k zodpovednej príprave na maturitnú skúšku z ruského jazyka - argumentovať a narábať sa faktami - odôvodniť svoju výpoveď - prezentovať svoje stanovisko
18 Masmédiá (4 hodiny) Tematický celok, podtémy: - Komunikácia a jej formy - Vzdelávanie - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Knihy a literatúra Spôsobilosti/Kompetencie - Oboznámenie sa s aktívnou slovnou zásobou - Typy masovokomunikačných prostriedkov (printové a elektronické médiá, ich využitie) - Klady a zápory masovokomunikačných prostriedkov - Dôležitosť masmédií v živote človeka - Tlač (noviny, časopisy) - Školské noviny - Rozhlas a televízia (obľúbené typy programov, sledovanosť rôznych typov programov) - Najpoužívanejšie masmédiá v škole/práci	Žiak má: - porozumieť informáciám, ktoré sa týkajú masmédií - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme mládež a internet - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor typu, klady a zápory masmédií - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať využitie masmédií v každodennom živote - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Môj obľúbený televízny program" - zostaviť jednoduchý text opisno-výkladového charakteru na danú tému v rozsahu asi 120-180 slov - napísať text v súlade s pravidlami platného nemeckého pravopisu - aplikovať situačne a vecne primeranú slovnú zásobu - zefektívniť prípravu na EČMS a PFIČ prostredníctvom testových úloh - aktívne a vedome pristupovať k zodpovednej príprave na maturitnú skúšku z ruského jazyka - argumentovať a narábať sa faktami - odôvodniť svoju výpoveď - prezentovať svoje stanovisko - zvládnuť slovosled v oznamovacej a opytovacej vete

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
19 Mládež a jej svet (4 hodiny) Tematický celok, podtémy: - Rodina a spoločnosť - Vzdelávanie - Multikultúrna spoločnosť - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Obliekanie a móda - Šport - Človek a spoločnosť - Komunikácia a jej formy - Vzťahy medzi ľuďmi - Vzory a ideály Spôsobilosti/Kompetencie - Mladí ľudia (zovňajšok, móda, vnútorná charakteristika) - Predstavenie seba a iných osôb – záujmy a záľuby - Plány do budúcnosti seba a iných osôb - Mienka o iných ľuďoch - Vzťahy medzi rovesníkmi a generačné vzťahy (konflikty – príčiny, prejavy, dôsledky) - Postavenie mladých v spoločnosti (práva a povinnosti, možnosti štúdia, práca, mladé rodiny) - Rovesnícka skupina – partia	Žiak má: - získavať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme komunikácia mladých ľudí - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o ľuďoch a ich záujmoch - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať svoju partiu - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Svet mladých" - zostaviť jednoduchý text opisno-výkladového charakteru na danú tému v rozsahu asi 120-180 slov - napísať text v súlade s pravidlami platného ruského pravopisu - aplikovať situačne a vecne primeranú slovnú zásobu - zefektívniť prípravu na EČMS a PFIČ prostredníctvom testových úloh - aktívne a vedome pristupovať k zodpovednej príprave na maturitnú skúšku z ruského jazyka - predstaviť inú osobu - pýtať sa na spoločné záujmy a na záujmy iných osôb - argumentovať a pracovať s faktami
20 Zamestnanie (4 hodiny) Tematický celok, podtémy: - Doprava a cestovanie - Vzdelávanie - Stravovanie - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Obliekanie a móda - Človek a spoločnosť - Komunikácia a jej formy - Vzťahy medzi ľuďmi Spôsobilosti/Kompetencie - Určenie času a časti dňa - Pracovný čas a voľný čas (efektivita práce, nové technológie) - Každodenné činnosti - Pracovný deň - Dohodnuté stretnutie - Typy povolání (fyzická a duševná práca) - Voľba povolania a objasnenie motivácie tejto voľby - Činnosti súvisiace s určitým zamestnaním - Zručnosti potrebné na vykonávanie určitého zamestnania - Klady a zápory určitého zamestnania - Trh práce (ponuka pracovných miest a nezamestnanosť, rekvalifikácia, prijímací pohovor) - Ziadosť do zamestnania - Životopis	Žiak má: - odhadnúť význam neznámych slov/ viet na základe kontextu - rozlíšiť podstatné a nepodstatné informácie a názor - vyhľadať špecifické informácie vypočítaného a prečítaného textu - získavať potrebné informácie z rôznych písaných zdrojov - napísať a porozumieť súkromným listom, v ktorých sa opisujú udalosti, pocity a želania - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme pracovný a voľný čas - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o brigáda, nezamestnanosť - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať pracovné možnosti na Slovensku a v zahraničí - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Štruktúrovaný životopis" - zostaviť jednoduchý text opisno-výkladového charakteru na danú tému v rozsahu asi 120-180 slov - napísať text v súlade s pravidlami platného ruského pravopisu - aplikovať situačne a vecne primeranú slovnú zásobu - zefektívniť prípravu na EČMS a PFIČ prostredníctvom testových úloh - aktívne a vedome pristupovať k zodpovednej príprave na maturitnú skúšku z ruského jazyka - predstaviť, opísať a charakterizovať jednotlivé povolania - vyjadriť názor na výhody a nevýhody zamestnania a plat - informovať o pracovnom a voľnom čase - vyjadriť spokojnosť a nespokojnosť - opísať svoje plány do budúcnosti - vyplniť formulár - napísať žiadosť do zamestnania a životopis
21 Veda a technika v službách ľudstva (15 hodín) Tematický celok, podtémy: - Domov a bývanie - Doprava a cestovanie - Vzdelávanie - Komunikácia a jej formy - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Masmédia Spôsobilosti/Kompetencie - Život kedysi a dnes (výdobytky vedy a techniky a životná úroveň, prístroje a pomôcky v domácnosti) - Výdobytky vedy a techniky - Významní predstavitelia v oblasti vedy a techniky - Veda a technika v službách človeka - Domáce spotrebiče a technické zariadenia domácnosti - Využitie techniky v rôznych odvetviach	Žiak má: - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme spotrebiče - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor technika v minulosti a dnes - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať využitie techniky v každodennom živote - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Nevyhnutnosť techniky v živote človeka" - zostaviť jednoduchý text opisno-výkladového charakteru na danú tému v rozsahu asi 120 – 180 slov - napísať text v súlade s pravidlami platného ruského pravopisu - aplikovať situačne a vecne primeranú slovnú zásobu - zefektívniť prípravu na EČMS a PFIČ prostredníctvom testových úloh - aktívne a vedome pristupovať k zodpovednej príprave na maturitnú skúšku z ruského jazyka - argumentovať a narábať sa faktami - odôvodniť svoju výpoveď - prezentovať svoje stanovisko
22 Vzory a ideály (4 hodiny) Tematický celok, podtémy: - Vzdelávanie - Kultúra a umenie - Masmédia - Mládež a jej svet - Vzťahy medzi ľuďmi - Rodina a spoločnosť Spôsobilosti/Kompetencie - Opis známej osobnosti - Pozitívne a negatívne charakterové vlastnosti - Opis ideálneho človeka a použitie pri tom kritériá hodnotí - Opis a charakteristika človeka, ktorého si vážim a odôvodnenie svojho stanoviska - Skutoční a literárni hrdinovia	Žiak má: - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme známe osobnosti - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o dôležitosti vzorov/ideálov - primerane opísať pozitívne a negatívne charakterové vlastnosti - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - porozprávať príbeh - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Môj vzor/ideál" - zostaviť jednoduchý text opisno-výkladového charakteru na danú tému v rozsahu asi 120 – 180 slov - napísať text v súlade s pravidlami platného ruského pravopisu - aplikovať situačne a vecne primeranú slovnú zásobu - zefektívniť prípravu na EČMS a PFIČ prostredníctvom testových úloh - aktívne a vedome pristupovať k zodpovednej príprave na maturitnú skúšku z ruského jazyka - predstaviť, opísať a charakterizovať osoby

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
23 Vzťahy medzi ľuďmi (4 hodiny) Tematický celok, podtémy: - Rodina a spoločnosť - Vzdelávanie - Multikultúrna spoločnosť - Voľný čas, záľuby a životný štýl - Človek a spoločnosť - Mládež a jej svet - Komunikácia a jej formy - Vzory a ideály Spôsobilosti/Kompetencie - Medzilidské vzťahy (v rodine a v škole, susedské, generačné) - Priateľstvo a láska (hodnotový systém, postoje) - Stretnutia a oslavy - Darčeky a blahoželania - Mienka o iných ľuďoch - Spoločenské problémy (vzťah spoločnosti a jednotlivcov k znevýhodneným skupinám) - Postavenie mladých a starších v spoločnosti (práva a povinnosti, možnosti štúdia, práca, mladé rodiny)	Žiak má: - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme vzťahy v rodine, škole - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor o priateľstve a láske - vyjadriť svoj názor a odôvodniť ho - primerane opísať svoju partiu - popísať stručne svoje sny, nádeje a zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Môj najlepší priateľ/ka" - zostaviť jednoduchý text opisno-výkladového charakteru na danú tému v rozsahu asi 120-180 slov - napísať text v súlade s pravidlami platného ruského pravopisu - aplikovať situačne a vecne primeranú slovnú zásobu - zefektívniť prípravu na EČMS a PFIČ prostredníctvom testových úloh - aktívne a vedome pristupovať k zodpovednej príprave na maturitnú skúšku z ruského jazyka - predstaviť inú osobu - pýtať sa na spoločné záujmy a na záujmy iných osôb - argumentovať a pracovať s faktami
24 Slovensko (4 hodiny) Tematický celok, podtémy: - Vzdelávanie - Multikultúrna spoločnosť - Krajiny, mestá a miesta - Kultúra a umenie - Doprava a cestovanie - Voľný čas, záľuby a životný štýl Spôsobilosti/Kompetencie - Krajina a obyvatelia - Osobitosti krajiny, zvyky, tradície a konvencie - Zdvorilostné otázky - Miesta odporúčané cudzincom - Pamiatky mesta - Zaujímavosti mesta - Mesto z pozície turistu - Zážitky, spomienky a skúsenosti - Podanie informácií - Očakávanie a reakcia naň - Orientácia na mape a vyčítanie informácií - Geografické údaje	Žiak má: - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme hlavné mesto Slovenska - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor turisticky atraktívne mesto/miesto - primerane opísať krajinu a jej osobitosti, obyvateľov, zvyky, tradície a konvencie - popísať stručne svoje zážitky, či plány - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Slovensko - moja vlasť" - zostaviť jednoduchý text opisno-výkladového charakteru na danú tému v rozsahu asi 120-180 slov - napísať text v súlade s pravidlami platného ruského pravopisu - zefektívniť prípravu na EČMS a PFIČ prostredníctvom testových úloh - aktívne a vedome pristupovať k zodpovednej príprave na maturitnú skúšku z ruského jazyka - opísať hlavné mesto - vyjadriť sa ku základným faktom - opísať kultúrny život krajiny - charakterizovať významné osobnosti Slovenska - orientovať na mape a v pláne mesta - porozumieť informáciám a podať informácie týkajúce sa smeru a miesta - vyhľadať informácie v jednoduchej cestovnej príručke, porozumieť značkám
25 Krajina, ktorej jazyk sa učím (15 hodín) Tematický celok, podtémy: - Vzdelávanie - Multikultúrna spoločnosť - Krajiny, mestá a miesta - Kultúra a umenie - Doprava a cestovanie - Voľný čas, záľuby a životný štýl Spôsobilosti/Kompetencie - Oboznámenie sa s aktívnou slovnou zásobou - Krajina a obyvatelia - Osobitosti krajiny, zvyky, tradície a konvencie - Miesto, ktoré by rád navštívil - Miesta odporúčané cudzincom - Pamiatky mesta - Zaujímavosti mesta - Mesto z pozície turistu - Zážitky, predstavy a skúsenosti - Podávanie informácií - Očakávanie a reakcia naň - Orientácia na mape a vyčítanie informácie - Geografické údaje	Žiak má: - zúčastniť sa bez prípravy rozhovoru o téme hlavné mesto rusky hovoriacej krajiny - začať, udržiavať a ukončiť jednoduchý rozhovor turisticky atraktívne mesto/miesto - primerane opísať krajinu, obyvateľov, zvyky, tradície a konvencie - popísať stručne svoje zážitky, či plány - vyjadriť vlastnú mienku a pocity - jednoducho a jasne písomne reagovať na tému "Návšteva Ruska" - zostaviť jednoduchý text opisno-výkladového charakteru na danú tému v rozsahu asi 120-180 slov - napísať text v súlade s pravidlami platného ruského pravopisu - aplikovať situačne a vecne primeranú slovnú zásobu - zefektívniť prípravu na EČMS a PFIČ prostredníctvom testových úloh - aktívne a vedome pristupovať k zodpovednej príprave na maturitnú skúšku z ruského jazyka - opísať neznáme mesto - vyjadriť sa ku základným faktom - opísať kultúrny život krajiny - charakterizovať významné osobnosti rusky hovoriacich krajín - orientovať na mape a v pláne mesta - porozumieť informáciám a podať informácie týkajúce sa smeru a miesta - vyhľadať informácie v jednoduchej cestovnej príručke, porozumieť značkám

6.1.5 Etická výchova

Časový rozsah výučby v hodinách

prvý ročník		druhý ročník		tretí ročník		štvrtý ročník		spolu za 1. – 4. ročník	
za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	týždenne	za štúdium
1	33	1	33	–	–	–	–	2	66

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Poslaním povinnej voliteľného predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej významné miesto zaujíma prosociálne správanie. Pri plnení tohto cieľa sa využíva primárne zážitkové učenie, ktoré popri informáciách účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade.

Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je rozvoj sociálnych zručností (otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných...), ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

Žiaci sú vedení k harmonickým a stabilným vzťahom v rodine, na pracovisku a k spoločenským skupinám. Získajú kompetencie samostatne a zodpovedne sa rozhodovať v oblasti sexuálneho správania. Budú pripravení rešpektovať profesionálnu etiku založenú na zodpovednosti a úcte k zákazníkovi (odberateľovi).

V predmete etická výchova sú na základe Národného štandardu finančnej gramotnosti verzia 1.2, ktorý schválilo MŠVVaŠ SR zapracované vybrané témy a čiastkové kompetencie štandardu v súlade so ŠVP.

Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci:

- nadobudnú komunikačné spôsobilosti ako sú prezentácia vlastných názorov, vedenie dialógu, diskusie, odmietanie manipulácie, kultivované vyjadrovanie citov potrebné na vzájomné spolužitie,
- osvoja si pravidlá konštruktívnej kritiky,
- rozvinú sebaoceňovanie a sebaovládanie,
- uznajú za najvyššiu hodnotu život človeka a všetko, čo ho rozvíja,
- pochopia pravidlá vzájomného spolužitia rodiny,
- prejavia ochotu participovať na živote svojej rodiny,
- uznajú dôležitosť autority,
- akceptujú inakosť v oblasti názorov, sexuálnej orientácie, zvykov, kultúr,
- pochopia dôležitosť nezávislosti od vecí, drog, sexu, médií,
- osvoja si poznanie metód regulácie počatia,
- porozumejú hodnotám priateľstva, lásky, manželstva a rodiny,
- pochopia riziká spojené s predčasným sexuálnym životom,
- osvoja si rešpektovanie etických zásad v práci,
- osvoja si prosociálne správanie ako jednu z podmienok naplneného života.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete Etická výchova využívame pre utváranie a rozvíjanie kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, špeciálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby
- definovať svoje ciele a prognózy
- určiť zdroje osobného a spoločenského života a ich očakávaný vývoj
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

- správne sa vyjadrovať v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- kriticky hodnotiť získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami

Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- prejať empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívitu,
- pozitívne motivovať seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí,
- stanoviť priority cieľov,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- konštruktívne diskutovať, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- analyzovať hranice problému,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- samostatne pracovať a riadiť prácu v menšom kolektíve,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľud. vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým

Stratégie vyučovania

Metódy práce

- Výklad
- Demonštrácia
- Rozvoj tvorivosti
- Konštruktivistický prístup k výučbe
- Výučba riešením problémov
- Využívanie IKT
- Skupinové učenie sa
- Samostatné štúdium
- Samostatné vystúpenia žiaka
- Cvičenia a didaktické hry
- Sebahodnotenie žiakov a spätná väzba

Formy práce

- Práca v komunite
- Individuálna práca
- Frontálna výučba
- Práca s knihou
- Sledovanie filmu
- Beseda

Učebné zdroje

Odborná literatúra

- J.KLINCKOVÁ Kapitoly z verbálnej a neverbálnej komunikácie, Sociálna filozofia II. UMB. Banská Bystrica 1998.
- ZELINA, M., UHEREKOVÁ, M.: Ako sa stať sám sebou Program Cesty. Doplnkový učebný text pre 1. ročník stredných škôl a 5. ročník gymnázia s osemročným štúdiom. Bratislava: OG, Poľana, s.r.o., 2000, s.56. ISBN 80-968002-21-8
- ZELINA, M., UHEREKOVÁ, M.: Ako byť sám sebou? Program Cesty. Doplnkový učebný text pre 2. ročník stredných škôl a 6. ročník gymnázia s osemročným štúdiom. Bratislava: OG, Poľana, s.r.o., 2001, s.56. ISBN 80-968002-37-4
- LENZ, L.KRÍŽOVÁ, O.: Metodický materiál k predmetu Etická výchova, Bratislava: Metodické centrum, 1997. ISBN 80-8052-010-0
- BRÁZDOVÁ, D.: Pravidlá spoločenského správania, čo sa patrí a čo nie. IRIS, 1997. ISBN 80-900530-6-8.
- LABÁTH, V., SMIK, J.: Expoprogram == príručka pre skupinovú prácu
- MIEDZGOVÁ, J.: Základy etiky, 4. vyd. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, ISBN80-10-00241-0.
- J.ORAVCOVÁ Interpersonálna interakcia, (Zručnosti v interpersonálnej interakcii). Banská Bystrica: FHV UMB, 2002, ISBN80-8055-690-3.
- M. KOŠČ Základy psychológie, Bratislava: SPN, 2001. 112 s. ISBN 80-08-03201-4
- D. KOVAĽOVÁ Bioetika Vlastné Texty: Diplomová práca na tému: Etický aspekt ľudských práv
- PETROVIČOVÁ Čo mám vedieť o sexe, Bratislava : Fragment ISBN 80-89210-71-6
- NAIKOVÁ A. O sexe celkom normálne poznaj skutočnosť a mýty

Didaktická technika

- Projektor, počítač, tlačiareň, interaktívna tabuľa

Obsah vzdelávania

Prvý ročník	1 hod. týždenne, 33 hod./rok
Tematický celok (počet hodín)	Výkonový štandard
Obsahový štandard	
1 Úvod do predmetu (1 hodina)	Žiak má:
– oboznámenie sa s cieľom predmetu	– definovať cieľ predmetu, vytvoriť súbor pravidiel správania sa na hodine
2 Komunikácia (12 hodín)	Žiak má:
– Rozhovor, pravidlá rozhovoru	– začať, rozvíjať a ukončiť rozhovor v súlade so zásadami spoločenskej komunikácie
– Empatia v komunikácii	– vymenovať pravidlá konštruktívnej kritiky
– Diskusia a jej pravidlá	– vyjadriť kultivovane svoje city
– City, pocity, spôsob ich vyjadrenia	– rozlíšiť manipuláciu v komunikácii
– Manipulácia, typy manipulátorov, spôsob Odmietnutia manipulácie	– správať sa asertívne
– Asertívne práva a manipulačné povery	

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
3 Dobré vzťahy v rodine (10 hodín) - Rodinné pravidlá, spoločný priestor, intimita, odpúšťanie, empatia, zdieľanie, blízkosť, pomoc, participácia, špecifiká členov rodiny – otec, matka, súrodenec, starý rodič, širšia rodina - Funkcie rodiny, vzájomnosť, emocionalita, hospodárnosť, podpora - Rodinné dedičstvo, zvyky, kultúra, jedinečnosť rodiny - Rodové stereotypy, ich pôvod a zmysel	Žiak má: - aplikovať základné komunikačné spôsobilosti vo vlastnej rodine - participovať pozitívne na živote rodiny - zaujímať sa o členov širšej rodiny - vysvetliť pôvod a zmysel rodových stereotypov
4 Dôstojnosť ľudskej osoby (9 hodín) - Pôvod dôstojnosti ľudskej osoby - Princíp jedinečnosti, neopakovateľnosti, nenahradiiteľnosti ľudskej osoby - Sebaúcta, sebaovládanie, rešpekt voči iným - Akceptácia ľudí s rozdielnosťou vo svetonázore, sexuálnej orientácii, zvykoch, kultúre - Autorita – jej pôvod a dôvody	Žiak má: - objasniť význam dôstojnosti ľudskej osoby - rozlišovať silné a slabé stránky svojej osobnosti - prejaviť sebaúctu v bežných situáciách - vysvetliť dôvody rešpektu voči ľudskej osobe - akceptovať inakosť v oblasti názorov, sexuálnej orientácie, zvykov, kultúr - uznať dôležitosť autority
5 Vyhodnotenie celoročnej práce (1 hodina)	Žiak má: vyhodnotiť celoročnú prácu

Druhý ročník	hod. týždenne, hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Zásady práce v komunite (1 hodina)	Žiak má: vytvoriť súbor pravidiel správania sa na hodine
2 Etika sexuálneho života (13 hodín) - Počatie života, prenatalný život, embryo - Fyziologická a emocionálna príťažlivosť opačných pohlaví - Predčasný sex - Etika sexuálneho života - Regulácia počatia, metódy antikoncepcie, prirodzené metódy regulácie počatia - Zodpovednosť, citlivosť, sebaovládanie - Vernosť jednému partnerovi - Sociálno-patologické javy vyplývajúce z nezriadeného sexuálneho života	Žiak má: - vymenovať zásady etiky sexuálneho života - vysvetliť a rozlišujú metódy regulácie počatia - rozpoznať príčiny a dôsledky pohlavných chorôb - hovoríť úctivo o otázkach sexuality - prejaviť rozvahy pri nadväzovaní intímnych vzťahov
3 Etika práce (7 hodín) - Profesijná etika, zodpovednosť, šetrnosť, ochota, úcta, vytrvalosť, trpezlivosť, lojalita zamestnanca - Etický kódex zamestnanca - Význam boja proti korupcii, podvodom, ochrany protipraniu špinavých peňazí	Žiak má: - uviesť príklad zásad v etickom kódexe zamestnanca - vyriešiť jednoduchú etickú dilemu vo vzťahu k zákazníkovi - vysvetliť pojem pranie špinavých peňazí - uviesť možnosti zamedzenia prania špinavých peňazí - opísať postup oznámenia korupcie a oznámenia podvodu - rozlišovať legálne a nelegálne podnikateľské aktivity
4 Prosociálne správanie (11 hodín) - Druhy prosociálneho správania: spolupráca, pomoc, dávanie, delenie sa, priateľstvo - Znaky prosociálneho správania: nezištnosť, osobné zaangažovanie, akceptácia prijímateľom - Nezištnosť v medziľudských vzťahoch	Žiak má: - rozlíšiť medzi jednotlivými druhmi prosociálneho správania - rozlíšiť jasne dobro od zla - aplikovať v žiacom, kamarátskom kolektíve a v rodine prosociálne správanie - vytvoriť rebríček hodnôt prosociálneho človeka
5 Vyhodnotenie celoročnej práce (1 hodina)	Žiak má: vyhodnotiť celoročnú prácu

6.1.6 Dejepis

Časový rozsah výučby v hodinách

prvý ročník		druhý ročník		tretí ročník		štvrtý ročník		spolu za 1. – 4. ročník	
za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	týždenne	za štúdium
1	33	–	–	–	–	–	–	1	33

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Dejepis tvorí vzdelávaciu oblasť spoločenskovedných predmetov. Predstavuje jeden z významných prostriedkov procesu humanizácie žiakov. Tí si v ňom postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania na základe oboznamovania sa s historickým procesom ako jedným zo základných predpokladov komplexného poznávania sveta a ľudskej spoločnosti.

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiaka ako celistvej osobnosti a uchovanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historickej skúsenosti či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, dejov, javov a procesov v priestore a čase, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Žiaci si prostredníctvom dejepisu postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania, lebo chápanie, vnímanie a porozumenie historických procesov predstavuje jeden zo základných predpokladov komplexného poznávania ľudskej spoločnosti. Pričom kladie dôraz na dejiny 19. a 20. storočia, v ktorých môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov. Pomocou vybraných dejepisných tematických celkov a tém dejepis vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasť kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenstiev. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie. Pomocou vybraných dejepisných tematických celkov a tém dejepis vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasť kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenstiev. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie. Vzdelávací obsah predmetu je rozdelený na tematické celky.

Každý tematický celok vedie žiakov k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasť kultivovania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i úcta k iným národom a etnikám, rovnako tak rešpektovanie kultúrnych a iných odlišností ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenstiev. Prispieva tak k rozvíjaniu hodnotovej škály demokrat. spoločnosti. Rovnako dôležitosť pripisuje aj demokratickým hodnotám civilizácie.

Ciele vyučovacieho predmetu Cieľom predmetu dejepis je:

- rozvíjať u žiakov aktívny prístup k reflektovaniu minulej a súčasnej spoločenskej skutočnosti z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej a celosvetovej perspektívy.
- pripraviť mladých ľudí na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie, budovať kladný vzťah ku všetkým humánnym hodnotám. K pochopeniu a rešpektovaniu kultúrnych, náboženských a iných odlišností ľudí a spoločenstiev.

- viesť k úcte k vlastnému národu, k rozvíjaniu vlastenectva ako súčasti historického vedomia. Súčasne posilňovať úctu k iným národom a etnikám, ako aj rešpekt ku kultúrnym a iným odlišnostiam. Dôležitou súčasťou vzdelávania v tejto oblasti je prevencia rasistických, xenofóbnych a extrémistických postojov, výchova k tolerancii.
- viesť žiakov k získavaniu zručností poznávať a kriticky hodnotiť historický materiál, k získavaniu historických vedomostí z národných a svetových dejín a k pochopeniu príčin a dôsledkov historických udalostí.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete dejepis využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú získať:

- spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote
- spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách
- spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote
- spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku
- schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Stratégie vyučovania

Metódy práce

- Informačno-receptívna – výklad
- Reprodukčná – riadený rozhovor
- Informačno-receptívna – práca s knihou
- Frontálna a individuálna práca žiakov
- Heuristická – rozhovor
- Projektové vyučovanie

Formy práce

- Individuálna práca žiakov
- Beseda, Prednáška
- Rozhovor
- Rozprávanie
- Referát
- Objasňovanie ukážky z historických kníh, obrazový materiál
- Exkurzia

Učebné zdroje

Odborná literatúra

- CHYLOVÁ, Eva a kol.: Od praveku k novoveku
- CHYLOVÁ, Eva a kol.: Dejiny novoveku do revolučných rokov 1848 – 1849
- CHYLOVÁ, Eva a kol.: Slovensko a svet v rokoch 1849 – 1939
- CHYLOVÁ, Eva a kol.: Od 2. svetovej vojny k dnešku
- PIJOAN, José: Dejiny umenia

- Kto nám vládol
- Svetové náboženstvá
- Mikulčice (brožúrka)
- BOROVIČKA, V. P.: Atentáty, ktoré mali zmeniť svet
- TURČAN, Tibor a kol.: Železiarne Podbrezová 170 ročné

Didaktická technika

- Projektor, počítač, tlačiareň, interaktívna tabuľa

Materiálne výučbové prostriedky

- CD, DVD prezentácie, odborné filmy, obrazy, tabule, mapy a schémy

Ďalšie zdroje

- internet, videofilm, časopisy, vlastný text, knihy

Obsah vzdelávania

Prvý ročník	1 hod. týždenne, 33 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Ako to vyzerá v historikovej „dielni“ (1 hodina) – Prečo sa učíme dejepis, návšteva Hutníckeho múzea ŽP a.s. Podbrezová	Žiak má: – porovnať metódy historiografie s metódami exaktných vied – uvedomiť si hranice objektivity historika – identifikovať rôzne druhy prameňov a orientovať sa v čase a priestore – spoznať hmotné a kultúrne dedičstvo Horehronia
2 Starovek (3 hodiny) – Sparta a Atény – aténska demokracia – Kultúra antiky – Od kráľovstva k republike, vznik cisárstva	Žiak má: – vystihnúť znaky antickej demokracie – porovnať antickú demokraciu s modernou demokraciou – rozpoznať prínos antického kultúrneho dedičstva pre európsku civilizáciu – odlíšiť politický systém rímskej republiky a rímskeho cisárstva – pochopiť vplyv rôznych kultúr
3 Stredovek (1 hodina) – Európa v 11. – 15. storočí a stredoveké mestá	Žiak má: – vystihnúť základné problémy stredovekej spoločnosti – identifikovať sociálnu štruktúru spoločnosti v období stredoveku – popísať rozdiely v kultúre rôznych etníc
4 Slovensko v období stredoveku (3 hodiny) – Prvé kniežatstvá na Slovensku, Veľká Morava a byzantská misia – Slovensko za vlády Arpádovcov, Anjouovcov, Ž. Luxemburského, M. Korvína a Jagelovcov – Začiatky železiarstva a hámorníctva na Horehroní	Žiak má: – charakterizovať slovansko-avarské spolužitie – memorovať informácie o Samovi a jeho ríši – vysvetliť okolnosti vzniku Veľkej Moravy – špecifikovať pôsobenie Konštantína a Metoda – vysvetliť proces formovania Uhorska a začleňovania územia Slovenska do Uhorského kráľovstva – zhodnotiť význam Zlatej buly – vysvetliť dôsledky výpravy husitov na Slovensko – identifikovať dôsledky tatárskeho vpádu do Uhorska – spoznať hmotné a kultúrne dedičstvo Horehronia

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
5 Novovek (3 hodiny) - Humanizmus a renesancia a návšteva hradu Lupča - Európa kolonizuje svet, anglická revolúcia a vznik USA - Reformácia a rekatolizácia na Slovensku a v Európe	Žiak má: - identifikovať základné myšlienky humanizmu - vystihnúť základné znaky kníhtlače ako média - posúdiť význam meštianskej vrstvy ako nového prvku v stredovekej a novovekej spoločnosti - identifikovať príčiny a dôsledky zámorských objavov - vymedziť príčiny a dôsledky reformácie - pochopiť ciele náboženských vojen - vystihnúť rozdiely medzi absolutistickou a konštitučnou monarchiou - pochopiť aktuálnosť myšlienok Vyhlásenia nezávislosti
6 Habsburská monarchia v novoveku (1 hodiny) - Pod tureckou šablou - Cisárovná na tróne a reformátor Jozef II.	Žiak má: - zovšeobecniť dôsledky tureckej prítomnosti v Uhorsku - vymedziť znaky osvietenského absolutizmu - analyzovať najvýznamnejšie reformy Márie Terézie a Jozefa II.
7 Moderný slovenský národ (2 hodiny) - Zápas o spisovnú slovenčinu, pokrokové myšlienky štúrovcov - Politický program Slovákov a slovenské dobrovoľnícke výpravy	Žiak má: - rozpoznať základné aktivity troch generácií národne uvedomelých Slovákov - zovšeobecniť ciele politického programu Slovákov
8 Zrod modernej doby (3 hodiny) - Veľká francúzska revolúcia a Napoleon Bonaparte - Vznik industriálnej spoločnosti - Rozpínavosť a konflikty veľmocí	Žiak má: - rozlíšiť charakter napoleonských vojen - vymedziť spoločné znaky revolúcií 1848/49 v Európe - rozpoznať základné znaky priemyselnej revolúcie - mať záujem o históriu svojho regiónu
9 Slováci v Rakúsko-Uhorsku (1 hodina) Zápas o Maticu slovenskú a Slováci v Rakúsko-Uhorsku	Žiak má: - zhodnotiť význam Matice slovenskej, slovenských gymnázií a slovenských kultúrnych spolkov - rozpoznať ciele maďarizácie v Uhorsku - špecifikovať postavenie Slovákov v Rakúsko-Uhorsku
10 Prvá svetová vojna a vznik Československa (2 hodiny) - Problémy a ambície ríše Františka Jozefa I. a boj za spoločný štát - Kým zazneli zvony mieru a čo vojna zmenila	Žiak má: - charakterizovať príčiny vzniku 1. svetovej vojny - rozlíšiť príčinu a zámienku vzniku vojny - opísať pomocou mapy priebeh vojny - vplyv udalostí v Rusku na priebeh vojny - vysvetliť Versailleský systém - zostaviť pamäťovú mapu nástupníckych štátov
11 Charakteristika Československej republiky (2 hodiny) - Zrod prvého Česko-slovenského štátu a cesta k rozpadu ČSR - Národnostná otázka v 1. ČSR, politický systém, hospodárstvo, kultúra a školstvo	Žiak má: - vymedziť základné medzníky domáceho a zahraničného odboja - analyzovať sociálne podmienky života národnostných menšín v ČSR - analyzovať hospodárske, sociálne a kult. podmienky života občanov v ČSR - rozpoznať príčiny a dôsledky Mníchovskej dohody a Viedenskej arbitráže
12 Na ceste k druhej svetovej vojne (2 hodiny) - Diktatúra proti demokracii a neľudskosť v mene človeka - Fašizmus vznikol v Taliansku a Hitler túži po svetovej vláde	Žiak má: - rozlíšiť znaky totalitného politického systému v Rusku a ZSSR (1917 – 1953) - špecifikovať znaky totalitných politických systémov v Taliansku a Nemecku

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
13 Druhá svetová vojna (2 hodiny) - Prečo vypukla 2. svetová vojna? - Koniec snov o svetovláde 1943 – 1945 a čas slz a nádejí	Žiak má: - identifikovať príčiny vzniku druhej svetovej vojny - rozčleniť jednotlivé etapy priebehu druhej svetovej vojny - zdokumentovať holokaust na konkrétnom prípade - vysvetliť hlavné body rokovaní Veľkej trojky, ktoré rozhodli o ďalšom vývoji
14 Slovenská republika (1939 – 1945) (2 hodiny) - Železiarne Podbrezová v Slovenskom štáte - Domáci a zahraničný odboj a obnovenie ČSR	Žiak má: - identifikovať príčiny vzniku Slovenského štátu - mať záujem o históriu svojho regiónu - rozpoznať kľúčové medzníky vnútropolitického a zahraničnopolitického vývoja Slovenskej republiky - vymedziť základné medzníky domáceho a zahraničného odboja - zistiť miesta bojov a represálií v regióne
15 Konflikt ideológií (1 hodina) Vznik sovietskeho bloku a politická integrácia západoeurópskych štátov	Žiak má: - identifikovať príčiny vzniku bipolárneho sveta - opísať príčinu, priebeh a riešenie lokálneho konfliktu studenej vojny - pochopiť pád komunistických režimov v krajinách sovietskeho bloku - vymenovať a ukázať na mape štáty patriace do sovietskeho bloku - zhodnotiť proces dekolonizácie v 2. polovici 20. storočia - identifikovať podstatné problémy procesu európskej integrácie
16 Slovensko v totalitnom Československu (1 hodina) Porážka demokracie a sovietskizácia Československa	Žiak má: - rozpoznať medzníky vnútropolitického vývoja ČSR v rokoch 1945 – 1948 - vymedziť príčiny a dôsledky začlenenia ČSR do sovietskeho bloku - analyzovať hlavné dôsledky obdobia tzv. normalizácie - vymedziť príčiny a dôsledky zrútenia totality v Československu
17 Vznik a rozvoj Slovenskej republiky (1993) (2 hodiny) - Cesta k slovenskej štátnosti - Na ceste k tretiemu tisícročiu	Žiak má: - identifikovať príčiny a dôsledky rozdelenia Československa - rozpoznať kľúčové medzníky vývoja Slovenskej republiky od jej vzniku - zdokumentovať klady a zápory globalizácie - zhodnotiť kriticky informácie z rôznych mediálnych zdrojov

6.1.7 Občianska náuka

Časový rozsah výučby v hodinách

prvý ročník		druhý ročník		tretí ročník		štvrtý ročník		spolu za 1. – 4. ročník	
za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	týždenne	za štúdium
–	–	–	–	1	33	–	–	1	33

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet občianska náuka je koncipovaný tak, aby svojim obsahom pomáhal žiakovi orientovať sa v sociálnej realite a ich začleňovaní do rôznych spoločenských vzťahov a väzieb. Otvára cestu k realistickému sebaopoznávaniu a poznávaniu osobností druhých ľudí a k pochopeniu vlast-

ného konania i konania druhých ľudí v kontexte rôznych životných situácií. Oboznamuje žiakov so vzťahmi v rodine a v škole, činnosťou dôležitých politických inštitúcií a orgánov a s možnými spôsobmi zapojenia sa jednotlivcov do občianskeho života. Rozvíja občianske a právne vedomie žiakov, posilňuje zmysel jednotlivcov pre osobnú i občiansku zodpovednosť a motivuje žiakov k aktívnej účasti na živote demokratickej spoločnosti. Poskytuje základy ekonomickej gramotnosti, učí žiakov základnej orientácii a uplatneniu sa na pracovnom trhu. Rozvíja u žiakov efektívnosť a cielenosť prevencii prejavov rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu, extrémizmu a ostatných foriem intolerancie.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom predmetu občianska náuka je, že žiaci:

- pochopia jedinečnosť a neopakovateľnosť každého človeka v spoločnosti,
- utvoria si vedomie vlastnej identity a identity druhých ľudí, akceptujú vlastnú osobnosť a osobnosť druhých ľudí,
- rešpektujú a uplatňujú mravné princípy a pravidlá spoločenského spolunažívania a prebratiu zodpovednosti za vlastné názory, správanie sa,
- zorientujú sa v spoločenských, politických a právnych faktoch, tvoriacich rámec každodenného života,
- uvedomia si práva a povinnosti občana Slovenskej republiky, rešpektujú základné princípy demokracie a tolerancie,
- uplatnia vhodné komunikačné prostriedky k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov, k obhajovaniu vlastných postojov a k primeranému obhajovaniu svojich práv,
- nadobudnú rešpekt ku kultúrnym, náboženským a iným odlišnostiam ľudí a spoločenstiev.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete občianska náuka využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, špeciálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby
- definovať svoje ciele a prognózy
- určiť zdroje osobného a spoločenského života a ich očakávaný vývoj
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

- správne sa vyjadrovať v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov
- kriticky hodnotiť získané informácie
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy
- overovať a interpretovať získané údaje
- pracovať s elektronickou poštou

- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami

Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- prejavíť empatiu a sebareflexiu
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu
- pozitívne motivovať seba a druhých
- ovplyvňovať ľudí
- stanoviť priority cieľov
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje
- konštruktívne diskutovať, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností
- analyzovať hranice problému
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi
- samostatne pracovať a riadiť prácu v menšom kolektíve
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým

Stratégie vyučovania

Metódy práce

- Výklad
- Demonštrácia
- Rozvoj tvorivosti
- Konštruktivistický prístup k výučbe
- Výučba riešením problémov
- Využívanie IKT
- Skupinové učenie sa
- Samostatné štúdium
- Samostatné vystúpenia žiaka
- Cvičenia a didaktické hry
- Sebahodnotenie žiakov a spätná väzba

Formy práce

- Práca v komunite
- Individuálna práca
- Frontálna výučba
- Práca s knihou
- Sledovanie filmu
- Beseda

Učebné zdroje

Odborná literatúra

- KOŠČ, Marián. Základy psychológie
- SOPÓCI, Ján a kol.: Základy sociológie
- KRSKOVÁ, Alexandra a kol.: Základy práva a ochrany spotrebiteľa
- Album ľudských práv Rady Európy
- Ústava SR
- TÓTH, R.: Základy politológie
- MIEZGOVÁ, J.: Základy etiky
- MISTRÍK, E.: Základy estetiky a etikety
- RAJKOVÁ, D.: Občianska náuka

Didaktická technika

- Projektor, počítač, tlačiareň, interaktívna tabuľa

Obsah vzdelávania

Tretí ročník	hod. týždenne, hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Úvod do predmetu (1 hodina) – Techniky učenia sa (praktický návod prípravy na výučbu)	Žiak má: – chápať a oceniť prospešnosť získavania nových spôsobilostí po celý čas života
2 Sociálne vzťahy v spoločnosti (8 hodín) – Socializácia, etapy, priebeh – Sociálny status – Sociálne roly – Základné ľudské hodnoty – Spoločenské hodnoty – Kultúra – Kultúrna tolerancia – Kultúrna intolerancia, Exkurzia do SNP v BB	Žiak má: – objasniť významnosť potrebu socializácie ľudskej bytosti – popísať sociálny status a vymenovať jeho druhy – popísať svoje sociálne roly v súčasnosti a budúcnosti – rozlíšiť základné ľudské hodnoty a načrtnúť vývoj základných ľudských hodnôt v procese socializácie – rozlíšiť spoločenské hodnoty a načrtnúť vývoj spoločenských hodnôt v procese socializácie – objasniť podstatu niektorých vybraných kultúrnych problémov súčasnosti – objasniť podstatu niektorých vybraných sociálnych problémov súčasnosti – uviesť dôsledky predsudkov a nerešpektovania kultúrnych odlišností príslušníkov rôznych sociálnych skupín – definovať rôzne pojmy týkajúce sa SNP a holokaustu
3 Človek – občan (8 hodín) – Občianska spoločnosť – Princípy demokratického riadenia spoločnosti – Právny štát – Základné práva a povinnosti občanov – Ústava Slovenskej republiky – Participácia občana na chode spoločnosti – Verejná správa, samospráva – Volebný systém v SR	Žiak má: – ozrejmiť význam občianstva pre človeka – charakterizovať podstatu demokracie a porovnať na vybraných prípadoch demokratické a nedemokratické formy riadenia spoločnosti – objasniť príčiny rozdelenia štátnej moci v SR na tri nezávislé zložky – správať sa zodpovedne v zmysle hesla „Neznalosť zákona neospravedlňuje“ – objasniť funkciu ústavy v štáte a oblasti, ktoré upravuje – ovládať praktickú občiansku komunikáciu v styku s úradmi – charakterizovať jednotlivé delenia verejnej správy a uviesť príklady, ako môže občan ovplyvňovať spoločenské dianie v obci a štáte – charakterizovať podstatu komunálnych, parlamentných a prezidentských volieb

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
4 Ľudské práva a základné slobody (7 hodín) – Ľudské a občianske práva a slobody – Generácie ľudských práv – Podstata a zmysel ľudských práv a slobôd – Všeobecná deklarácia ľudských práv – Dohovor o právach dieťaťa – Analýza ľudských práv – Oprávnenia a povinnosti jednotlivcov	Žiak má: – rozlíšiť ľudské, občianske práva a slobody – objasniť poslanie jednotlivých generácií ľudských práv – objasniť svoje práva a rešpektovať práva iných – dokázať pracovať s textami jednotlivých dokumentov o ľudských právach – obhajovať práva dieťaťa, rešpektovať jeho ľudské práva a osobne sa angažovať proti ich porušovaniu – analyzovať vybrané ľudské práva – ovládať svoje práva i práva iných a zdôvodniť, že nie na všetko, na čo si človek nárokuje má aj právo
5 Ochrana spoločenských hodnôt a slobôd (9 hodín) – Orgány ochrany práv a slobôd v SR – polícia – Orgány ochrany práv a slobôd v SR – advokácia – Orgány ochrany práv a slobôd v SR – súdy – Orgány ochrany práv a slobôd v SR – notárstvo – Orgány ochrany práv a slobôd v SR – mediácia – Prostriedky ochrany práv a slobôd v Európe a vo svete – OSN – Prostriedky ochrany práv a slobôd v Európe a vo svete – RE – Prostriedky ochrany práv a slobôd v Európe a vo svete – Európsky súd pre ľudské práva – Práva slúžiace na ochranu spotrebiteľa	Žiak má: – charakterizovať políciu, ako orgán ochrany práv a slobôd v SR – charakterizovať advokáciu, ako orgán ochrany práv a slobôd v SR – charakterizovať súdy, ako orgán ochrany práv a slobôd v SR – charakterizovať notárstvo, ako orgán ochrany práv a slobôd v SR – charakterizovať mediáciu, ako orgán ochrany práv a slobôd v SR – charakterizujú prostriedky na ochranu ľudských práv a slobôd v Európe a vo svete – v prípade porušenia práv spotrebiteľa ovládať základné praktické postupy na nadobudnutie tohto práva

6.1.8 Fyzika

Časový rozsah výučby v hodinách

prvý ročník		druhý ročník		tretí ročník		štvrtý ročník		spolu za 1. – 4. ročník	
za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	týždenne	za štúdium
1	33	1	33	1	33			3	99

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Základnou charakteristikou predmetu je hľadanie zákonitých súvislostí medzi pozorovanými vlastnosťami prírodných objektov a javov, ktoré nás obklopujú v každodennom živote. Prírodovedné poznatky sú neoddeliteľnou a nezastupiteľnou súčasťou kultúry ľudstva. V procese vzdelávania sa má žiakom sprostredkovať poznanie, že neexistujú bariéry medzi jednotlivými úrovňami organizácie prírody a odhaľovanie jej zákonitostí je možné len prostredníctvom koordinovanej spolupráce všetkých prírodovedných odborov s využitím prostriedkov IKT.

Žiaci si na aktivitách budú osvojovať vybrané (najčastejšie experimentálne) formy skúmania fyzikálnych javov. Každý žiak dostane základy, ktoré z neho spravia prírodovedne gramotného jedinca tak, aby vedel robiť prírodovedné úsudky a vedel využiť získané vedomosti na efektívne riešenie problémov. Žiaci získajú informácie o tom, ako súvisí rozvoj prírodných vied s rozvojom techniky, technológií a so spôsobom života spoločnosti.

Výučba fyziky v rámci prírodovedného vzdelávania má u žiakov prehĺbiť aj hodnotové a morálne aspekty výchovy, ku ktorým patria predovšetkým objektivita a pravdivosť poznania. To bude možné dosiahnuť slobodnou komunikáciou a nezávislou kontrolou spôsobu získavania dát alebo overovania hypotéz.

Žiaci prostredníctvom fyzikálneho vzdelávania získajú vedomosti na pochopenie vedeckých ideí a postupov potrebných pre osobné rozhodnutia, na účasť v občianskych a kultúrnych záležitostiach. Získajú schopnosť zmysluplne sa stavať k lokálnym a globálnym záležitostiam ako zdravie, životné prostredie, nová technika, odpady a podobne.

Ciele vyučovacieho predmetu

Základným cieľom predmetu je poskytnúť žiakom vedomosti a zručnosti potrebné na správne pochopenie a vysvetlenie prírodovedných javov v okolitom reálnom svete.

Vyučovanie smeruje k tomu, aby žiaci

- rozvíjali svoje schopnosti myslieť koncepčne, kreatívne, kriticky,
- chápali, ako rôzne prírodovedné disciplíny vzájomne súvisia a ako súvisia s inými predmetmi,
- komunikovali myšlienky, pozorovania, argumenty, praktické skúsenosti použitím grafov a tabuliek,
- demonštrovali poznatky a pochopenie vybraných vedeckých faktov, definícií, zákonov, teórií, modelov a systému jednotiek SI,
- vyslovili problém vo forme otázky, ktorá môže byť zodpovedaná experimentom,
- formulovali hypotézy,
- plánovali vhodný experiment,
- vyhodnotili celkový experiment včítane použitých postupov,
- organizovali, prezentovali a vyhodnocovali dáta rôznymi spôsobmi,
- používali vhodné nástroje a techniku na zber dát,
- vedeli robiť racionálne a nezávislé rozhodnutia.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete fyzika využívame pre utváranie a rozvíjanie kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

- správne sa vyjadrovať v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- kriticky hodnotiť získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje.

Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- pozitívne motivovať seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- stanoviť priority cieľov,

- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- konštruktívne diskutovať, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- samostatne pracovať a riadiť práce v menšom kolektíve,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste.

Stratégie vyučovania

Metódy práce

- Motivačné (rozprávanie, rozhovor, demonštrácia)
- Expozičné (vysvetľovanie, opis, demonštrácia, pozorovanie)
- Fixačné (ústne opakovanie, písomné opakovanie, domáca úloha)
- Diagnostické (ústne a písomné skúšky)

Formy práce

- Frontálna práca (výklad, rozhovor, diskusia, demonštrácia experimentu, písomná previerka)
- Individuálna práca (ústne skúšanie, samostatné riešenie úloh, riešenie domácej úlohy)

Učebné zdroje

Odborná literatúra

- Bednařík, M. – Šíroká, M. – Šíroký, J.: Fyzika 1 pre študijné odbory SOU. Bratislava: SPN, 1984
- Bednařík, M. – Svoboda, E. – Kunzová, V.: Fyzika 2 pre študijné odbory SOU. Bratislava: SPN, 1985
- Bednařík, M. – Lepil, O.: Fyzika 3 pre študijné odbory SOU. Bratislava: SPN, 1986
- Bednařík, M. et al: Fyzika 4 pre študijné odbory SOU. Bratislava: SPN, 1987
- Lepil, O. – Bednařík, M. – Hýblová, R.: Fyzika 1 pro střední školy. Praha: Prometheus, 2007
- Lepil, O. – Bednařík, M. – Hýblová, R.: Fyzika 2 pro střední školy. Praha: Prometheus, 2007
- Nahodil, J.: Fyzika v běžném živote. Praha Prometheus, 2004

Didaktická technika

- Projektor, počítač, tlačiareň, interaktívna tabuľa, kalkulačka

Materiálne výučbové prostriedky

- Súpravy učebných pomôcok k jednotlivých tematickým celkom

Ďalšie zdroje

- Vlastný text
- Internet

Obsah vzdelávania

Prvý ročník	1 hod. týždenne, 33 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Úvod do fyziky (4 hodiny) – Prečo sa učíme fyziku?	Žiak má: – definovať predmet fyziky – uviesť delenie fyziky – vysvetliť význam fyziky pre techniku a v živote človeka
– Fyzikálne veličiny a ich jednotky	Žiak má: – vysvetliť význam fyzikálnych veličín – rozdeliť fyzikálne veličiny – definovať skalárne a vektorové fyzikálne veličiny – zapísať fyzikálnu veličinu – rozlíšiť fyzikálnu veličinu a fyzikálnu jednotku – vymenovať obsah sústavy SI – vymenovať základné veličiny a jednotky sústavy SI – vysvetliť tvorbu odvodených veličín – vymenovať predpony vyjadrujúce násobky a diely jednotiek – používať predpony vyjadrujúce násobky a diely jednotiek pri premene jednotiek – premieňať jednotky plochy a objemu – charakterizovať vedľajšie jednotky
2 Mechanika (10 hodín) 2.1 Kinematika jednoduchého pohybu – Mechanický pohyb	Žiak má: – definovať mechaniku – uviesť delenie mechaniky – definovať hmotný bod, mechanický pohyb, vzťažnú sústavu – rozoznať pojmy teleso, hmotný bod, pokoj – pohyb – vysvetliť relatívnosť pohybu
– Dráha hmotného bodu	Žiak má: – definovať trajektóriu, dráhu – roztriediť pohyby podľa tvaru trajektórie – uviesť základnú jednotku dráhy – zostrojiť grafickú závislosť dráhy od času – analyzovať grafickú závislosť dráhy od času
– Rýchlosť hmotného bodu	Žiak má: – definovať priemernú rýchlosť hmotného bodu – uviesť základnú jednotku rýchlosti – premieňať m/s na km/h a opačne – definovať okamžitú rýchlosť – rozdeliť pohyby podľa veľkosti rýchlosti – definovať rovnomerný pohyb – uviesť vzťahy pre výpočet dráhy, rýchlosti a času pre rovnomerný pohyb – zostrojiť a analyzovať grafické závislosti dráhy a rýchlosti od času – riešiť úlohy na rovnomerný pohyb
– Zrýchlenie hmotného bodu	Žiak má: – definovať zrýchlenie hmotného bodu – uviesť vzťah na výpočet zrýchlenia hmotného bodu – uviesť jednotku zrýchlenia – definovať rovnomerne zrýchlený pohyb – uviesť vzťahy pre výpočet rýchlosti a dráhy rovnomerne zrýchleného pohybu s nulovou počiatočnou rýchlosťou – riešiť jednoduché úlohy na výpočet dráhy, rýchlosti, zrýchlenia a času pri rovnomerne zrýchlených pohyboch

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
– Voľný pád	Žiak má: – charakterizovať slovne a matematicky voľný pád ako rovnomerne zrýchlený pohyb – charakterizovať zrýchlenie voľného pádu – uviesť približnú hodnotu zrýchlenia voľného pádu – riešiť úlohy na voľný pád
– Pohyb hmotného bodu po kružnici	Žiak má: – definovať sprievodič, uhlová dráha, uhlová rýchlosť – popísať rovnomerný pohyb po kružnici pomocou uhlovej dráhy, rýchlosti, uhlovej rýchlosti – definovať rovnomerný pohyb po kružnici – uviesť vzťah medzi rýchlosťou a uhlovou rýchlosťou – definovať periódu a frekvenciu, uviesť ich vzťah – riešiť úlohy na pohyb po kružnici
2.2 Dynamika (14 hodín) – Sila a jej účinky na teleso	Žiak má: – znázorniť schému javu, v ktorom pôsobia rôzne sily – odhadnúť veľkosť pôsobiacej sily
– Druhy síl – Meranie sily	Žiak má: – pomenovať sily pôsobiace na teleso (tiažová, tlaková, vztlaková, elektrostatická, trecia, magnetická) – odmerať silu silomerom
– Skladanie síl	Žiak má: – uviesť význam skladania síl – určiť výslednicu síl pôsobiacich rovnakým smerom, opačným smerom a rôznobežných síl – výpočtom určiť veľkosť výslednice síl – zostrojiť výslednicu všetkých pôsobiacich síl
– Rozkladanie síl – Naklonená rovina	Žiak má: – vysvetliť princíp rozkladania sily – rozložiť silu do daných smerov – vysvetliť užitočnosť naklonenej roviny v každodennej praxi
– Zákon zotrvačnosti	Žiak má: – vysvetliť súvislosti medzi pôsobiacimi silami a pohybovým stavom telies – charakterizovať zotrvačnosť telies – vysloviť zákon zotrvačnosti – vysvetliť fyzikálny význam zákona zotrvačnosti – uviesť príklady, v ktorých sa uplatňuje zotrvačnosť telies
– Zákon sily	Žiak má: – vysloviť zákon sily – matematicky zapísať zákon sily – uviesť rozmer 1 N – vysvetliť fyzikálny význam zákona sily – riešiť úlohy s využitím zákona sily
– Zákon akcie a reakcie	Žiak má: – vysloviť zákon akcie a reakcie – popísať vlastnosti síl akcie a reakcie – vysvetliť fyzikálny význam zákona akcie a reakcie – riešiť úlohy s využitím zákona akcie a reakcie
– Hybnosť ako vektorová veličina	Žiak má: – definovať hybnosť – uviesť vzťah na výpočet hybnosti – riešiť úlohy na hybnosť
– Zákon zachovania hybnosti	Žiak má: – vysloviť zákon zachovania hybnosti – používať zákon zachovania hybnosti pri riešení úloh

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
– Dostredivá a odstredivá sila	Žiak má: – zdôvodniť príčinu vzniku dostredivej a odstredivej sily – uviesť vzťah na výpočet dostredivej sily – vypočítať veľkosť dostredivej sily – uviesť príklady v ktorých vystupuje dostredivá a odstredivá sila
– Trenie	Žiak má: – vysvetliť rozdiel medzi statickým a dynamickým trením – navrhnúť situácie, v ktorých je trenie užitočné resp. prekáža
2.3 Otáčavý účinok sily (5 hodín) – Tuhé teleso a jeho pohyb	Žiak má: – popísať tuhé teleso – definovať a uviesť príklady na posuvný a otáčavý pohyb tuhého telesa – uviesť a zdôvodniť situácie, v ktorých používame hmotný bod a tuhé teleso
– Moment sily	Žiak má: – opísať otáčavý účinok sily na teleso – slovne a vzťahom definovať moment sily – uviesť jednotku momentu sily – určiť smer momentu sily – vysvetliť, kedy sa otáčavý účinok síl na teleso ruší – riešiť úlohy na moment sily
– Ťažisko telesa	Žiak má: – charakterizovať ťažisko telesa – popísať možnosti určenia ťažiska telesa – nájsť ťažisko ľubovoľného telesa
– Rovnovážna poloha telesa, stabilita	Žiak má: – objasniť podmienky rovnováhy tuhého telesa – opísať stálu, vratkú a voľnú rovnovážnu polohu telesa – definovať stabilitu telesa – uviesť faktory vplývajúce na stabilitu telesa

Druhý ročník	1 hod. týždenne, 33 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
2.4 Energia okolo nás (6 hodín) – Mechanická práca	Žiak má: – slovne a matematicky definovať veličinu práca – uviesť vzťah na výpočet práce pôsobiacej v smere a mimo smeru pohybu telesa – uviesť jednotku práce a jej rozmer – vypočítať prácu vykonanú konštantnou silou
– Výkon, účinnosť	Žiak má: – definovať veličinu výkon a jej jednotku – vyjadriť vzťah medzi výkonom a prácou vykonanou za čas a medzi veľkosťou pôsobiacej sily a rýchlosťou – rozlíšiť príkon a výkon – definovať veličinu účinnosť a uviesť jej význam – riešiť úlohy na výkon a účinnosť

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
- Mechanická energia	Žiak má: - vykonať a interpretovať ľubovoľný experiment premeny rôznych foriem energie - opísať reálne deje s využitím fyzikálnej terminológie - vysvetliť, kedy má teleso kinetickú a potenciálnu energiu - uviesť jednotku energie - uviesť a objasniť vzťah pre potenciálnu energiu telesa v gravitačnom poli Zeme - uviesť a objasniť vzťah pre kinetickú energiu posuvného pohybu telesa - riešiť úlohy na výpočet kinetickej a potenciálnej energie
- Zákon zachovania mechanickej energie	Žiak má: - vysloviť zákon zachovania mechanickej energie - ilustrovať zákon zachovania energie na vhodných príkladoch z praxe - riešiť jednoduché úlohy na použitie zákona zachovania mechanickej energie - aplikovať poznatky o práci, výkone, energii a účinnosti pri riešení úloh z praxe
- Premeny rôznych foriem energie - Energia potravín	Žiak má: - opísať ľubovoľný športový výkon z energetického hľadiska - kvalitatívne charakterizovať rôzne formy energie - riešiť kvalitatívne aj kvantitatívne úlohy súvisiace s mechanickou prácou, výkonom, energiou, teplom - navrhnúť možnosti šetrenia energie v domácnosti a vysvetliť ekonomickú návratnosť do energeticky nenáročných technológií
2.5 Mechanika tekutín (9 hodín) - Vlastnosti kvapalín a plynov	Žiak má: - porovnať vlastnosti kvapalín a plynov - opísať kvapaliny a plyny, model ideálnej kvapaliny a plynu - charakterizovať viskozitu - definovať tlak a jeho jednotku - vypočítať tlak vyvolaný silou pôsobiace na plochu - uviesť použitie manometra - opísať druhy manometrov
- Tlak v tekutinách vyvolaný vonkajšou silou	Žiak má: - opísať šírenie tlaku v tekutinách - vysloviť Pascalov zákon - rozlíšiť hydrauliku a pneumatiku - uviesť príklady na využitie Pascalovho zákona v praxi - používať Pascalov zákon pri riešení úloh
- Tlak v kvapalinách vyvolaný vlastnou tiažou	Žiak má: - vysvetliť príčiny vzniku hydrostatickej tlakovej sily a jej dôsledky - uviesť faktory vplývajúce na hydrostatickú tlakovú silu a hydrostatický tlak - objasniť hydrostatický paradox - používať vzťahy pre hydrostatickú tlakovú silu a hydrostatický tlak pri riešení úloh
- Tlak vyvolaný tiažou vzduchu	Žiak má: - vysvetliť príčinu vzniku atmosférického tlaku - kvalitatívne poznať závislosť tlaku vzduchu od nadmorskej výšky a času - uviesť príklady, v ktorých sa využíva závislosť atmosférického tlaku od výšky a času - opísať Torricelliho pokus a uviesť jeho dôsledky - opísať prístroje na meranie atmosférického tlaku

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
– Vztlková sila v tekutinách	Žiak má: – vysvetliť príčinu vzniku vztlakovej sily – vysloviť Archimedov zákon – popísať možnosti správania sa telies v tekutine – rozhodnúť a zdôvodniť, či v jednotlivých prípadoch bude teleso v danej kvapaline plávať, klesať ku dnu alebo vznášať sa – riešiť úlohy s využitím Archimedovho zákona
– Prúdenie tekutín	Žiak má: – definovať prúdnicu – popísať laminárne a turbulentné prúdenie – znázorniť laminárne a turbulentné prúdenie kvapaliny pomocou prúdnic – porovnať laminárne a turbulentné prúdenie
– Rovnica spojitosti	Žiak má: – definovať objemový prietok – zostaviť rovnicu spojitosti toku – vysvetliť fyzikálny zmysel rovnice spojitosti – uviesť dôsledky rovnice spojitosti – riešiť úlohy s využitím rovnice spojitosti
3 Molekulová fyzika a termodynamika (8 hodín) 3.1 Termodynamika – Teplota a jej meranie	Žiak má: – definovať teplotu a teplotnú stupnicu – charakterizovať Celziovu a termodynamickú teplotnú stupnicu – uviesť a používať prevodové vzťah medzi jednotkami kelvin a stupeň Celzia – popísať účel a funkciu teplomera – uviesť druhy teplomerov
– Vnútorná energia a jej zmeny	Žiak má: – charakterizovať vnútornú energiu telesa, uviesť jej zložky – vysvetliť zmenu vnútornej energie pri konaní práce a tepelnej výmene – vysvetliť na príkladoch z bežného života zmenu vnútornej energie telesa – vysloviť 1. termodynamický zákon a uviesť jeho význam pre prax – používať 1. termodynamický zákon pri riešení úloh
– Teplo, tepelná kapacita látky	Žiak má: – definovať tepelnú kapacitu a hmotnostnú tepelnú kapacitu – uviesť jednotky tepelnej a hmotnostnej tepelnej kapacity – vzťahom vyjadriť teplo prijaté/odovzdané pri tepelnej výmene – riešiť úlohy s využitím tohto vzťahu – uviesť význam veľkej tepelnej kapacity vody v prírode a technike
– Tepelná výmena	Žiak má: – vysvetliť prenos vnútornej energie vedením, žiarením a prúdením – uviesť príklady využitia uvedených prenosov vnútornej energie – posúdiť vplyv a potrebu vhodnej tepelnej izolácie

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
3.2 Časticová stavba látok – Teória stavby látok	Žiak má: – vysvetliť podstatu teórie stavby látok – vymenovať a objasniť poznatky, na ktorých je založená teória stavby látok – opísať príklady dokazujúce pohyb častíc látky – definovať tepelný pohyb – uviesť príklady, v ktorých sa uplatňujú príťažlivé a odpudivé sily medzi časticami
– Štruktúra tuhých látok	Žiak má: – opísať model štruktúry tuhých látok – uviesť vlastnosti tuhých látok vyplývajúce z modelu – rozlíšiť a charakterizovať kryštalickú stavbu tuhých látok – charakterizovať teplotnú dĺžkovú a objemovú rozťažnosť telies z tuhých látok – na príkladoch z praxe ilustrovať teplotnú rozťažnosť telies
– Štruktúra kvapalín	Žiak má: – opísať model štruktúry kvapalných látok – uviesť vlastnosti kvapalných látok vyplývajúce z modelu – charakterizovať teplotnú objemovú rozťažnosť telies z kvapalných látok – na príkladoch z praxe ilustrovať rozťažnosť kvapalných telies – opísať anomáliu vody a jej uplatnenie v prírode – opísať vlastnosti povrchovej vrstvy kvapaliny – uviesť vlastnosti povrchovej sily – opísať kapilárne javy a uviesť ich uplatnenie v praxi
– Štruktúra plynov	Žiak má: – opísať model štruktúry plyných látok – uviesť vlastnosti plyných látok vyplývajúce z modelu – vymenovať veličiny popisujúce stav ideálneho plynu – uviesť stavovú rovnicu ideálneho plynu – riešiť úlohy s využitím stavovej rovnice ideálneho plynu
4 Elektrina (10 hodín) 4.1 Elektrický prúd v kovoch – Elektrický náboj a jeho vlastnosti	Žiak má: – popísať vlastnosti elektrického náboja – ilustrovať na vhodných príkladoch vlastnosti elektrického náboja – uviesť jednotku elektrického náboja
– Elektrický prúd v kovoch	Žiak má: – vysvetliť vznik elektrického prúdu v kovovom vodiči – rozdeliť látky podľa elektrickej vodivosti – uviesť podmienky vzniku elektrického prúdu – uviesť častice, ktoré vedú el. prúd v kovoch – rozlíšiť smer pohybu nabitých častíc vo vodiči od dohodnutého smeru el. prúdu – vzťahom definovať elektrický prúd – uviesť jednotku elektrického prúdu – používať vzťah $I = Q/t$ pri riešení jednoduchých úloh

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
– Jednoduchý elektrický obvod	Žiak má: – popísať jednoduchý elektrický obvod – charakterizovať časti jednoduchého elektrického obvodu – zapojiť jednoduchý elektrický obvod na základe schematického znázornenie – pomenovať prístroj na meranie el. prúdu, el. napätia – správne zapojiť ampérmeter a voltmeter do el. obvodu – rozlíšiť aktívnu a pasívnu časť elektrického obvodu
– Elektrický odpor	Žiak má: – opísať vlastnými slovami elektrický odpor – uviesť jednotku elektrického odporu – kvalitatívne popísať závislosť el. odporu od materiálu, tvaru a teploty vodiča – vypočítať elektrický odpor z konštrukcie vodiča – charakterizovať rezistor – uviesť druhy a technické využitie rezistorov a odporových vodičov – popísať supravodivosť
– Ohmov zákon	Žiak má: – vysloviť Ohmov zákon – matematicky zapísať – aplikovať Ohmov zákon pri riešení úloh
– Práca a výkon elektrického prúdu	Žiak má: – definovať elektrickú prácu – uviesť vzťah na výpočet elektrickej práce – definovať slovne a matematicky elektrický výkon – uviesť vzťah medzi kW.h a J – rozoznať výkon a príkon spotrebiča – definovať účinnosť – vypočítať elektrickú prácu, výkon a účinnosť spotrebiča
4.2 Elektrický prúd v nekovových vodičoch – Elektrický prúd v polovodičoch	Žiak má: – charakterizovať polovodiče – znázorniť štruktúru vlastného polovodiča – uviesť príklad čistého polovodiča – vyhľadať v PSP vhodnú prímes do polovodiča typu P alebo N – porovnať štruktúru čistého a prímesového polovodiča – vysvetliť mechanizmus vedenia el. prúdu vo vlastnom a prímesovom polovodiči – uviesť príklady na použitie polovodičov v praxi
– Elektrický prúd v kvapalinách	Žiak má: – uviesť podmienky prechodu el. prúdu v kvapalinách – definovať elektrolytickú disociáciu, elektrolyt – znázorniť elektrický obvod s elektrolytickým vodičom – vysvetliť mechanizmus vedenia el. prúdu v elektrolyte – určiť polaritu katódy a anódy – určiť častice pohybujúce sa ku katóde a anóde – definovať elektrolýzu – uviesť praktické využitie elektrolýzy
– Chemické zdroje napätia	Žiak má: – vymenovať základné časti galvanického článku – uviesť príčinu vzniku napätia v galvanickom článku – rozlíšiť galvanický článok a akumulátor – uviesť príklady na galvanické články a akumulátory

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
– Elektrický prúd v plynoch	Žiak má: – opísať mechanizmus vedenia el. prúdu v plynoch – vysvetliť mechanizmus ionizácie plynu – uviesť faktory vyvolávajúce ionizáciu plynu – porovnať samostatný a nesamostatný výboj – uviesť príklady na využitie koróny, nesamostatného, iskrového, tlecieho a oblúkového výboja

Tretí ročník	1 hod. týždenne, 33 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
5 Magnetizmus a elektromagnetizmus (12 hodín) 5.1 Magnetické pole – Vlastnosti magnetického poľa	Žiak má: – vymenovať základné vlastnosti magnetického poľa – znázorniť magnetické pole v okolí magnetu a Zeme – vymenovať vlastnosti magnetických indukčných čiar
– Magnetické pole vodiča s prúdom	Žiak má: – znázorniť magnetické pole v okolí vodiča s prúdom a cievky – vysloviť Ampérove pravidlo pravej ruky a pomocou neho určiť orientáciu magnetických indukčných čiar – učiť pravidlom pravej ruky póly cievky s prúdom – zdôvodniť príčinu vzniku magnetického poľa v okolí vodiča s prúdom
– Pôsobenie magnetického poľa na vodič s prúdom	Žiak má: – vysvetliť príčinu vychýlenia vodiča s prúdom v magnetickom poli – vymenovať faktory vplývajúce na veľkosť sily pôsobiacej na vodič s prúdom v mag. poli – vlastnými slovami opísať magnetickú indukciu – uviesť jednotku magnetickej indukcie – vysloviť Flemingovo pravidlo ľavej ruky – určiť smer sily pôsobiacej na vodič v mag. poli – používať vzťah pre výpočet magnetickej sily pri riešení jednoduchých úloh
– Elektromagnetická indukcia	Žiak má: – popísať jav elektromagnetickej indukcie – určiť podmienky vzniku elektromagnetickej indukcie – uviesť príklady, v ktorých sa uplatňuje elektromagnetická indukcia – diskutovať o význame elektromagnetickej indukcie pre prax
5.2 Striedavý prúd – Vznik striedavého prúdu	Žiak má: – uviesť základné veličiny popisujúce striedavé napätie a prúd – graficky znázorniť časový priebeh striedavého napätia a prúdu – rozlíšiť maximálnu a efektívnu hodnotu striedavého napätia a prúdu – prepočítať maximálnu hodnotu na efektívnu a naopak – popísať konštrukciu generátora striedavého napätia
– Trojfázová sústava striedavých napätí	Žiak má: – popísať konštrukciu trojfázového generátora – nakresliť časový diagram napätí trojfázovej sústavy – charakterizovať priebeh trojfázového napätia – prepočítať fázové napätie na združené a naopak – uviesť význam trojfázovej sústavy pre prax

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
– Výroba elektrickej energie	Žiak má: – vymenovať základné typy elektrární – popísať vlastnými slovami schému výroby el. energie v jednotlivých typoch elektrární – uviesť príklady elektrární na Slovensku a v okolí školy – uviesť príklady na alternatívne typy elektrární – diskutovať o kladoch a záporoch alternatívnych elektrární
– Transformátor	Žiak má: – schematicky znázorniť konštrukciu transformátora – popísať konštrukciu transformátora – kvalitatívne vyjadriť vzťahy medzi počtami závitov a napätiami na primárnej a sekundárnej cievke – definovať transformačný pomer – uviesť význam transformátora pre technickú prax
– Prenos elektrickej energie	Žiak má: – zdôvodniť význam vysokého napätia pri prenose el. energie – popísať schému prenosu elektrickej energie – charakterizovať jednotlivé časti schémy prenosu el. energie – rozlíšiť prenosovú a distribučnú sústavu
– BOZ pri práci s el. zariadeniami	Žiak má: – diskutovať o dôležitosti dodržiavania BOZP s el. prúdom – ilustrovať na príkladoch z praxe možnosti úrazu el. prúdom
6 Elektromagnetické žiarenie (12 hodín) – Svetlo ako elektromagnetické vlnenie	Žiak má: – charakterizovať svetlo ako elektromagnetické vlnenie – uviesť približnú rýchlosť svetla vo vákuu a charakterizovať jej vlastnosti – popísať vlnovú dĺžku svetla – vysvetliť vzťah medzi vlnovou dĺžkou, frekvenciou a farbou svetla a používať ho pri riešení úloh
– Šírenie svetla	Žiak má: – charakterizovať rôzne optické prostredia a uviesť príklady optických prostredí – popísať vplyv rôznych prostredí na šírenie svetla
– Odraz a lom svetla	Žiak má: – znázorniť a kvalitatívne popísať zákon odrazu – popísať lom svetla na rozhraní optických prostredí – objasniť rozdiel medzi lomom ku a od kolmice a uviesť príklady na tieto javy – napísať zákon lomu a vysvetliť jeho význam – opísať úplný odraz a uviesť jeho využitie v praxi
– Rozklad svetla	Žiak má: – znázorniť rozklad svetla optickým hranolom – popísať hranolové spektrum – vymenovať farby spektra – vysvetliť pojem monochromatické svetlo – rozlíšiť spojité a čiarové spektrum
– Spektrum elektromagnetického žiarenia	Žiak má: – schematicky znázorniť a opísať spektrum elektromagnetického žiarenia – uviesť zdroje, vlastnosti a využitie jednotlivých zložiek spektra elektromagnetického žiarenia: rádiové, infračervené, ultrafialové, röntgenové a gama žiarenie

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
– Zobrazovanie zrkadlom	Žiak má: – uviesť princíp zobrazovania na zrkadlách – popísať rovinné, duté a vypuklé zrkadlo – vysloviť pravidlá, ktoré sa uplatňujú pri optickom zobrazovaní na zrkadlách – používať pravidlá optického zobrazovania pri konštrukcii obrazu na rovinnom a sférickom zrkadle – určiť vlastnosti obrazu vznikajúceho po odraze na rovinnom a sférickom zrkadle – uviesť príklady využitia zrkadiel z praxe
– Zobrazovanie šošovkou	Žiak má: – uviesť princíp zobrazovania na šošovkách – popísať šošovky – rozlíšiť spojku a rozptylku – vysloviť pravidlá, ktoré sa uplatňujú pri optickom zobrazovaní na šošovkách – používať pravidlá optického zobrazovania pri konštrukcii obrazu na spojke a rozptykle – určiť vlastnosti obrazu vznikajúceho po prechode lúčov cez šošovku – uviesť príklady využitia šošoviek z praxe
– Oko	Žiak má: – popísať štruktúru oka – uviesť vlastnosti obrazu vzniknutého na sietnici oka – definovať blízky a ďaleký bod, akomodáciu – vysvetliť rozdiel medzi zdravým, ďalekozrakým a krátkozrakým okom – uviesť možnú korekciu chýb oka
– Optické prístroje	Žiak má: – uviesť dôvod konštrukcie optických prístrojov – popísať zorný uhol – popísať konštrukciu základných optických prístrojov (lupa, mikroskop, ďalekohľad) – uviesť význam optických prístrojov
7 Atómy (9 hodín) – Model atómu	Žiak má: – popísať štruktúru a vlastnosti atómu – poznať približný priemer atómu – pre konkrétny atóm z periodickej tabuľky určiť počet protónov, neutrónov a elektrónov – poznať približnú hmotnosť nukleónov – poznať približný priemer jadra – porovnať hmotnosť a veľkosť atómového jadra s celým atómom
– Elektrónový obal	Žiak má: – popísať štruktúru elektrónového obalu – objasniť rozdiel medzi základným a vyššími energetickými stavmi – vysvetliť vznik spektra atómu a jeho využitie
– Atómové jadro	Žiak má: – popísať zloženie atómového jadra – definovať protónové, neutrónové číslo, nukleón, nuklid, izotop – uviesť príklady na nuklid a izotop – určiť hmotnosť jadra – vysvetliť pojem hmotnostný úbytok jadra a s ním súvisiacu stabilitu jadra

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
– Rádioaktivita	Žiak má: – charakterizovať prirodzenú a umelú rádioaktivitu – vymenovať prirodzene rádioaktívne prvky – zdôvodniť vznik prirodzenej rádioaktivity prvkov – uviesť vlastnosti a využitie žiarenia α , β , γ
– Jadrová reakcia	Žiak má: – uviesť príčiny vzniku reťazovej reakcie – schematicky načrtnúť reťazovú reakciu – popísať možnosti využitia reťazovej reakcie – poukázať na možnosť zneužitia reťazovej reakcie
– Jadrová energetika	Žiak má: – popísať schému jadrovej elektrárne – vymenovať slovenské jadrové elektrárne – diskutovať o prínose a rizikách jadrovej energetiky

6.1.9 Matematika

Časový rozsah výučby v hodinách

prvý ročník		druhý ročník		tretí ročník		štvrtý ročník		spolu za 1. – 4. ročník	
za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	týždenne	za štúdium
2	66	2	66	1	33	1	30	6	195

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Obsah výučby v predmete matematika vychádza zo vzdelávacej oblasti Matematika a práca s informáciami a svojím obsahom nadväzuje na učivo základnej školy, rozvíja, rozširuje a prehľbuje ho.

Vedomosti a zručnosti, ktoré žiaci získajú pri štúdiu matematiky súvisia so schopnosťou používať matematiku vo svojom budúcom živote. Matematické vzdelávanie je významnou súčasťou všeobecnej vzdelanosti. Vedie žiakov k pochopeniu kvantitatívnych vzťahov v prírode i spoločnosti, vybavuje poznatkami užitočnými v každodennom živote aj pre chápanie technických alebo ekonomických súvislostí a pre odborné vzdelávanie. Matematické vzdelávanie sa výdatne podieľa na rozvoji samostatného a logického myslenia. Matematické vzdelávanie poskytuje žiakom ucelený systém poznatkov, ktoré im umožňujú štúdium daného odboru i uplatnenie v praxi a slúži ako základ pre ich ďalšie vzdelávanie. Matematické vzdelávanie v odbornom školstve popri funkcii všeobecného vzdelania plní aj v jednotlivých odboroch prípravnú funkciu pre odbornú zložku vzdelávania i uplatnenie v praxi. Matematika učí žiakov schopnosti aplikovať získané vedomosti a zručnosti pri riešení úloh z praxe, potrebe overovať správnosť získaného výsledku, používať pri spracovaní úloh dostupné komunikačné technológie. Okrem všeobecného základu cieľom vyučovania matematiky v stredných odborných školách je poskytnúť žiakom vedomosti a zručnosti potrebné na úspešné zvládnutie odborných predmetov príslušného študijného odboru a pre výkon ich budúceho povolania. Preto sme pri výbere učiva veľmi citlivo pristupovali aj vzhľadom k jej aplikácii v odborných predmetoch a s prihliadnutím na vymedzenú týždennú hodinovú dotáciu. Prihliadli sme aj na proporcionality a primeranosť učiva podľa schopností žiakov.

V predmete matematika sú na základe Národného štandardu finančnej gramotnosti verzia 1.2, ktorý schválilo MŠVVaŠ SR zapracované vybrané témy a čiastkové kompetencie štandardu v súlade so ŠVP.

Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Hodnotenie žiakov bude založené na bodovom systéme uvedenom aj v školskom poriadku. Výučba bude prebiehať v bežnej triede a v počítačovej učebni.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu matematika je poskytnúť žiakom súbor vedomostí, zručností a kompetencií o matematických pojmoch, javoch, zákonitostiach a vzťahoch medzi nimi, formovať logické myslenie a rozvíjať vedomosti, zručnosti a kľúčové kompetencie využiteľné aj v ďalšom vzdelávaní, odbornom výcviku a občianskom živote. Všeobecným cieľom matematického vzdelávania je teda výchova premýšľajúceho človeka, ktorý bude vedieť matematiku používať v rôznych životných situáciách (v odbornej zložke vzdelávania, v osobnom živote, budúcom zamestnaní i ďalšom vzdelávaní).

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci učebného odboru.

Vo vyučovacom predmete matematika využívame pre utváranie a rozvíjanie kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

- správne sa vyjadrovať v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovávať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- kriticky hodnotiť získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,

Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,
- pozitívne motivovať seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- stanoviť priority cieľov,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- konštruktívne diskutovať, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- samostatne pracovať a riadiť práce v menšom kolektíve,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,

Stratégie vyučovania

Metódy práce

- Heuristická – rozhovor, riešenie úloh
- Reproductívna – riadený rozhovor
- Fixačná – opakovanie
- Názorné metódy – prezentácie, interaktívne cvičenia
- Metódy s využitím IKT – interaktívna tabuľa, interaktívne cvičenia

Formy práce

- Frontálna výučba
- Frontálna a individuálna práca žiakov
- Skupinová práca žiakov, Práca vo dvojiciach
- Samostatná práca
- Didaktický test
- Práca s učebnými pomôckami, Prednáška, Rozhovor

Učebné zdroje

Odborná literatúra

- Calda E., Řepová J., Petránek O.: Matematika pre študijné odbory SOŠ a SOU 1. časť. SPN. Bratislava 1997
- Calda E., Řepková J., Petránek O.: Matematika pre stredné odborné školy 1. časť. SPN Bratislava 2010
- Jirásek F., Braniš K., Hořák S., Vacek M.: Zbierka úloh z matematiky pre SOŠ a študijné odbory SOU 1. časť. SPN. Bratislava 1986
- Jirásek F., Braniš K., Hořák S., Vacek M.: Zbierka úloh z matematiky pre SOŠ a študijné odbory SOU 2. časť. SPN. Bratislava 1989
- Kolbaská V., Janisková J., Calda E., Řepová J., Petrásek O.: Matematika pre stredné odborné školy 1. časť SPN Bratislava 2008
- Odvárko O., Řepová J., Skříček L.: Matematika pre študijné odbory SOŠ a SOU 2. časť. SPN. Bratislava 1997
- Odvárko O., Řepová J.: Matematika pre študijné odbory SOŠ a SOU 3. časť. SPN. Bratislava 1995
- Odvárko O., Řepová J.: Matematika pre študijné odbory SOŠ a SOU 4. časť, SPN, BA 1985
- Hecht T., Bero P., Černek P.: Matematika pre 1. ročník gymnázií a SOŠ, zošit 2, Rovnice a nerovnice. OrbisPictusIstropolitana Bratislava 2001
- Hecht T., Bero P., Černek P.: Matematika pre 1. ročník gymnázií a SOŠ, zošit 2, Kombinatorika. OrbisPictusIstropolitana BA 2000
- Hecht T., Černek P.: Matematika pre 1. ročník gymnázií a SOŠ, zošit 3, Planimeria. OrbisPictusIstropolitana Bratislava 2000
- Hecht T., Černek P.: Matematika pre 2. ročník gymnázií a SOŠ, zošit 2, Geometrické zobrazenia. OrbisPictusIstropolitana Bratislava 2002
- Hecht T., Černek P.: Matematika pre 2.ročník gymnázií a SOŠ, zošit 1, Funkcie. OrbisPictusIstropolitana Bratislava 2002
- RADOVÁ, J. – DVOŘÁK, P. 1997. Finanční matematika pro každého. 1. vyd. Praha: Grada Publishing. 1997.

Didaktická technika

- Projektor, počítač, tlačiareň, interaktívna tabuľa

Obsah vzdelávania

Prvý ročník	2 hod. týždenne, 66 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Čísla, premenné a počtové výkony s číslami (33 hodín) – Racionálne čísla a operácie s nimi	Žiak má: – upraviť zlomok na základný tvar, prepísať zlomok na tvar desatinného čísla a naopak – sčítavať a odčítavať zlomky, násobiť a deliť zlomky, upraviť zložený zlomok
– Reálne čísla a operácie s reálnymi číslami	Žiak má: – počítať s presnými aj približnými hodnotami reálnych čísel, a to viacerými spôsobmi (spamäti, na papieri, pomocou kalkulačky) – porovnať dve reálne čísla na úrovni presnosti kalkulačky (výpočtom ich rozdielu) – zaokrúhľovať reálne čísla na určený počet desatinných miest
– Mocniny a odmocniny	Žiak má: – používať základné pravidlá pre počítanie s mocninami s celočíselným mocniteľom – určiť hodnotu druhej a tretej odmocniny čísla
– Vedecký zápis čísel	Žiak má: – zapísať číslo v tvare $a \cdot 10^n$ a počítať s takto zapísanými číslami – použiť počítanie s mocninami 10 pri premene jednotiek – násobiť a deliť vedecké čísla pomocou kalkulačky
– Premeny jednotiek	Žiak má: – vymenovať a zapísať predpony vyjadrujúce násobky a diely, premieňať jednotky dĺžky
– Odhad výsledku	Žiak má: – odhadnúť výsledok výpočtu
– Priama a nepriama úmernosť, pomer	Žiak má: – matematizovať reálnu situáciu – použiť trojčlenku, priamu a nepriamu úmernosť na riešenie jednoduchých praktických úloh – riešiť úlohy na pomer v konkrétnych situáciách (odhadnúť príjem, spočítať výdavky, určiť výhodnejšiu cenu tovaru, výhodnejšiu cenu celého nákupu)
– Percentá	Žiak má: – vypočítať percentá, základ a percentovú časť v jednoduchých slovných úlohách – vypočítať úrok mesačný resp. ročný, výšku odvodov zo mzdy, – posúdiť správnosť tvrdení z percentuálnych údajov
– Práca s kalkulačkou	Žiak má: – použiť kalkulačku na bežné výpočty – súčet, rozdiel, podiel, súčin, percentá, druhá mocnina a odmocnina; poradiť operácií, zátvorky, použitie pamäti; na základe návodu (zložitejšie výpočty)
– Hodnota číselného výrazu	Žiak má: – určiť hodnotu číselného výrazu pomocou kalkulačky
2 Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy (33 hodín) – Zadefinovanie mnohočlenov, základné operácie s mnohočlenmi	Žiak má: – tvoriť a zapísať výraz pomocou konštánt, premenných a znakov matematických operácií – vysvetliť obsah pojmov člen, mnohočlen a koeficient na konkrétnych príkladoch – sčítavať, odčítavať a násobiť mnohočleny

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
– Rozklad výrazu	Žiak má: – upraviť a zjednodušiť výrazy pomocou vynátiť pred zátvorku a použitím základných algebrických vzorcov
– Lomený výraz – vzorce v tvare lomeného výrazu	Žiak má: – charakterizovať lomený výraz, zapísať lomený výraz
– Definičný obor lomených výrazov	Žiak má: – určiť podmienku, kedy má lomený výraz zmysel – zapísať definičný obor lomeného výrazu
– Vyjadrenie neznámej zo vzorca	Žiak má: – vyjadriť ľubovoľnú premennú z daného vzorca – dosadiť za premenné do vzorca, vypočítať hodnotu výrazu po dosadení
– Lineárne rovnice	Žiak má: – používať ekvivalentné úpravy pri riešení rovníc – riešiť jednoduché lineárne rovnice s jednou neznámou, – nájsť všetky riešenia lineárnej rovnice
– Sústava dvoch lineárnych rovníc	Žiak má: – riešiť sústavy dvoch lineárnych rovníc s dvoma neznámymi
– Intervaly	Žiak má: – vysvetliť pojem interval, vymenovať a popísať všetky druhy intervalov, určiť zjednotenie a prienik dvoch a viac intervalov.
– Lineárne nerovnice	Žiak má: – riešiť jednoduché lineárne nerovnice s jednou neznámou, zaznačiť riešenia na číselnej osi
– Sústava lineárnych nerovnic s jednou neznámou	Žiak má: – riešiť sústavy dvoch lineárnych nerovnic s jednou neznámou
– Algebrizácia reálnej situácie (slovné úlohy)	Žiak má: – modelovať reálne problémy a úlohy matematickým jazykom a interpretovať výsledky riešenia matematického problému do reálnej situácie – riešiť slovné úlohy vedúce na lineárne rovnice

Druhý ročník	2 hod. týždenne, 66 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Geometria a meranie (33 hodín) – Jednotky dĺžky a plochy	Žiak má: – premieňať dĺžkové a plošné jednotky
– Zhodnosť a podobnosť trojuholníkov	Žiak má: – rozhodnúť, či sú dva trojuholníky zhodné alebo podobné, – vlastnosti zhodnosti a podobnosti použiť pri riešení slovných úloh
– Mierky máp a plánov	Žiak má: – pomocou mapy alebo plánu vypočítať skutočné rozmery znázornených útvarov
– Pytagorova veta	Žiak má: – vysloviť Pytagorovu vetu a obrátenú Pytagorovu vetu – zapísať Pytagorovu vetu pre ľubovoľný pravouhlý trojuholník – aplikovať Pytagorovu vetu vo výpočtových úlohách

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
– Euklidove vety	Žiak má: – vysvetliť Euklidove vety o výške a odvesne – použiť Euklidove vety pri výpočtoch úloh o pravouhlom trojuholníku
– Veľkosť uhla	Žiak má: – definovať jednotku v stupňovej a oblúkovej miere, – premeniť uhol zo stupňovej do oblúkovej miery a naopak
– Goniometrické funkcie ostrého uhla	Žiak má: – definovať goniometrické funkcie ostrého uhla na základe pravouhlého trojuholníka – zapísať goniometrickú funkciu pomocou matematickej symboliky
– Hodnota goniometrickej funkcie určená kalkulačkou	Žiak má: – určiť hodnotu goniometrickej funkcie pre uhol zadaný v stupňovej miere a pre uhol zadaný v oblúkovej miere pomocou kalkulačky – zo známej hodnoty goniometrickej funkcie určiť hodnotu príslušného uhla v intervale od 0° do 90°
– Goniometrické funkcie v pravouhlom trojuholníku	Žiak má: – aplikovať definície goniometrických funkcií pri riešení pravouhlého trojuholníka – riešiť slovné úlohy vyžadujúce použitie goniometrických funkcií ostrého uhla – riešiť slovné úlohy vedúce k pravouhlému trojuholníku s použitím Pytagorovej vety, goniometrických funkcií a Euklidových viet
– Kružnica a kruh. Časti kruhu	Žiak má: – vymedziť pojmy kružnica, kruh, dotyčnica, sečnica, tetiva, oblúk, – riešiť úlohy na výpočet obvodu a obsahu kruhu – určiť časti kruhu výsek, odsek, medzikružie, – vypočítať obvod a obsah časti kruhu
– Obvod a obsah rovinných útvarov	Žiak má: – vypočítať obsah rovinných útvarov rozložiteľných na základné rovinné útvary – vypočítať obvody a obsahy rovinných útvarov pomocou Pytagorovej vety a goniometrických funkcií
2 Vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy (33 hodín) – Základné vlastnosti funkcií	Žiak má: – opísať základné vlastnosti funkcie, z predpisu aj grafu určiť definičný obor, obor hodnôt, – z grafu určiť intervaly monotónnosti, periodickosť resp. paritu funkcie
– Lineárna funkcia	Žiak má: – definovať lineárnu a konštantnú funkciu a vymenovať ich vlastnosti – pre lineárnu funkciu danú tabuľkou hodnôt doplniť chýbajúce hodnoty do tabuľky a nájsť predpis tejto funkcie, – určiť neznámu hodnotu v prípade vzťahov zadaných tabuľkou – z predpisu lineárnej funkcie (podľa koeficientov vystupujúcich v tomto predpise) určiť vlastnosti lineárnej funkcie (rast, klesanie, najväčšia a najmenšia hodnota na ohraničenom uzavretom intervale),

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
– Graf lineárnej funkcie	Žiak má: – graficky znázorniť hodnoty funkcie danej tabuľkou, zostrojiť graf lineárnej funkcie podľa jej predpisu – určiť predpis lineárnej funkcie na základe jej grafu – z grafu určiť definičný obor a obor hodnôt, rozhodnúť o raste, klesaní, extrémoch funkcie – porovnávať dve funkčné závislosti, ktorých grafy sú dané alebo ich žiak zostrojil použitím výpočtovej techniky – určiť priesečník lineárnej funkcie s osou x a osou y – zistiť priesečník dvoch lineárnych funkcií
– Úlohy s lineárnou funkciou	Žiak má: – riešiť jednoduché praktické úlohy vyžadujúce tvorbu grafu funkcie – použiť tabuľkový kalkulátor na zostrojenie grafu funkcie f a približné riešenie rovníc tvaru $f(x) = a$, (kde a je dané číslo),
– Čítanie z grafu funkcie	Žiak má: – z daného grafu funkcie odčítať veľkosť funkčnej hodnoty, rozhodnúť o ohraničenosti a periodickosti, určiť extrém, intervaly monotónnosti a nulové body – riešiť jednoduché praktické úlohy vyžadujúce čítanie grafu funkcie – na základe grafického znázornenia určiť približné riešenie – odhadnúť riešenie, – graficky znázorniť na číselnej osi množinu riešení nerovnice typu $f(x) > a$ (pokiaľ žiak vie načrtnúť alebo pomocou tabuľkového kalkulátora zostrojiť graf funkcie f) a riešenie zapísať pomocou intervalov
– Kvadratická funkcia	Žiak má: – definovať kvadratickú funkciu – určiť koeficienty z predpisu grafu kvadratickej funkcie, opísať základné vlastnosti funkcie
– Graf kvadratickej funkcie	Žiak má: – opísať tvar kvadratickej funkcie, – nájsť vrchol paraboly, ktorá je grafom kvadratickej funkcie, – sledovať zmenu grafu funkcie v závislosti od zmeny koeficientov vystupujúcich v jej predpise (využitím výpočtovej techniky), – zostrojiť graf kvadratickej funkcie z jej predpisu pomocou tabuľky – nájsť vrchol paraboly, na základe grafu rozhodnúť o raste, klesaní, extrémoch funkcie – určiť nulové body kvadratickej funkcie
– Kvadratická rovnica	Žiak má: – vypočítať diskriminant kvadratickej rovnice, určiť počet riešení na základe diskriminantu – riešiť kvadratickú rovnicu pomocou diskriminantu – nájsť všetky riešenia kvadratickej rovnice

Tretí ročník	1 hod. týždenne, 33 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Geometria a meranie (33 hodín) – Základné pojmy a vety zo stereometrie	Žiak má: – popísať základné pojmy stereometrie – zobrazíť vo voľnom rovnobežnom premietaní kocku, kváder, pravidelné hranoly a jednoduché teleso zložené z malého počtu kvádrov – nakresliť bokorys, pôdorys a nárys jednoduchých útvarov zložených z kvádrov,
– Vzájomná poloha bodov, priamok a rovín	Žiak má: – opísať možnosti pre vzájomné polohy ľubovoľných dvoch lineárnych útvarov – rozhodnúť o vzájomnej polohe dvoch lineárnych útvarov pomocou ich obrazov vo VRP,
– Voľné rovnobežné premietanie	Žiak má: – vysvetliť princípy zobrazovania telies vo voľnom rovnobežnom premietaní – zobrazíť hranaté teleso (kocku, kváder, hranol, ihlan) vo voľnom rovnobežnom premietaní,
– Útvary zložené z kvádrov	Žiak má: – v rovnobežnom premietaní načrtnúť jednoduché teleso zložené z malého počtu kvádrov, – nakresliť bokorys, pôdorys a nárys jednoduchých útvarov zložených z kvádrov,
– Rez kocky	Žiak má: – zostrojiť rez kocky rovinou určenou tromi bodmi ležiacimi v rovinách stien, z ktorých aspoň dva ležia v tej istej stene daného telesa
– Premeny jednotiek	Žiak má: – premieňať dĺžkové, plošné a objemové jednotky
– Objem a povrch kocky, kvádra a hranola	Žiak má: – riešiť úlohy na výpočet objemu a povrchu kocky, ak pozná dĺžku hrany, určiť objem kocky, ak pozná jej povrch, vypočítať povrch kocky so známym objemom – riešiť úlohy na výpočet objemu a povrchu kvádra, ak pozná dĺžky všetkých hrán – vypočítať povrch kvádra so známym objemom a dvoma hranami – riešiť úlohy na výpočet objemu a povrchu trojbokého, šesťbokého a osembokého hranola ak pozná dĺžku hrany a výšku – zistiť hmotnosť kocky, kvádra, hranola vyrobeného z materiálu so známou hustotou
– Objem a povrch ihlana a zrezaného ihlana	Žiak má: – počítať úlohy na výpočet objemu a povrchu pravidelného štvorbokého a šesťbokého ihlana ak pozná dĺžku hrany a výšku – riešiť úlohy na výpočet objemu a povrchu pravidelného štvorbokého zrezaného ihlana, keď pozná dĺžku hrán a výšku – zistiť hmotnosť ihlana resp. zrezaného ihlana vyrobeného z materiálu so známou hustotou
– Slovné úlohy	Žiak má: – riešiť úlohy z technickej praxe, pomocou výpočtu objemu a povrchu telesa

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
– Valec – jeho objem a povrch	Žiak má: – vypočítať obsah valcovej plochy – riešiť úlohy na výpočet objemu a povrchu valca, ak je známy polomer jeho podstavy a výška určiť hmotnosť valca vyrobeného z materiálu so známou hustotou
– Objem a povrch kužeľa	Žiak má: – vypočítať obsah plášt'a a podstavy kužeľa – riešiť úlohy na výpočet objemu a povrchu kužeľa, ak pozná polomer jeho podstavy a výšku zistiť hmotnosť kužeľa vyrobeného z materiálu so známou hustotou
– Objem a povrch gule	Žiak má: – určiť hrúbku guľovej sféry – riešiť úlohy na výpočet objemu a povrchu gule so známym priemerom – vypočítať hmotnosť plnej a dutej gule vyrobenej z materiálu so známou hustotou
– Časti gule	Žiak má: – charakterizovať guľový odsek, guľovú vrstvu, guľový výsek, guľový vrchlík a pás – vypočítať objem guľového odseku, guľovej vrstvy a guľového výseku, určiť plochu guľového vrchlíka a pásu
– Praktické úlohy	Žiak má: – riešiť praktické úlohy zamerané na študijný odbor

Štvrtý ročník	1 hod. týždenne, 30 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika (15 hodín) – Organizácia súboru	Žiak má: – navrhnúť v jednoduchých prípadoch organizáciu súboru obsahujúceho veľký počet dát
– Kombinatorické pravidlo súčtu a súčinu	Žiak má: – používať rôzne stratégie zisťovania počtu možností založené na vypisovaní alebo systematickom vypisovaní možností alebo na kombinatorickom pravidle súčtu a súčinu
– Pravdepodobnosť	Žiak má: – riešiť jednoduché úlohy na základe klasickej definície pravdepodobnosti – riešiť jednoduché úlohy na pravdepodobnosť, založené na hľadaní pomeru všetkých priaznivých a všetkých možností, – určiť hodnotu doplnkovej pravdepodobnosti
– Štatistická jednotka, súbor, znak	Žiak má: – opísať pojmy štatistická jednotka, súbor, znak – zhromaždiť údaje štatistického súboru
– Tabuľka rozdelenia početnosti	Žiak má: – zostaviť tabuľku rozdelenia početnosti – usporiadať hodnoty štatistického znaku, rozdeliť ich do intervalov, určiť stredné hodnoty intervalov, vytvoriť tabuľku hodnôt štatistických znakov a ich početnosti, – vypočítať relatívnu a percentuálnu početnosť
– Grafy a diagramy	Žiak má: – čítať z grafov a diagramov – spracovať údaje do vhodných grafov a diagramov (histogram, kruhový diagram, čiarové grafy).

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
– Charakteristiky úrovne a variability	Žiak má: – vypočítať aritmetický priemer súboru, jeho smerodajnú odchýlku a rozptyl – určiť modus a medián súboru – určiť štatistické charakteristiky zo zadania slovnej úlohy, – aplikovať získané poznatky a vzťahy v úlohách z praxe,
– Spracovanie súboru pomocou počítača	Žiak má: – použiť vhodný softvér na grafické spracovanie dát.
2 Čísla, premenné a počtové výkony s číslami (10 hodín) – Elementárna finančná matematika domácnosti	Žiak má: – rozhodnúť o výhodnosti nákupu pri rôznej výške zľavy – porovnať ceny tovarov na konkrétnych príkladoch zo života – posúdiť správnosť tvrdenia vychádzajúceho z percentuálneho údaju napr. v ponuke obchodu
– Typy daní a ich výpočet	Žiak má: – vymenovať základné typy daní a vypočítať ich výšku – čítať s porozumením výpisy z účtov a faktúry
– Finančná matematika – základné pojmy	Žiak má: – opísať pojmy úrok, pôžička, umorená pôžička, splátky a umorovacia istina, lízing a hypotéka, identifikovať rôzne druhy úverov a ich zabezpečenie – uviesť rozdiel pri poskytovaní úveru pre bežného občana a pre podnikateľa
– Pôžičky	Žiak má: – vysvetliť princíp splácania pôžičky, algoritmus zloženého úročenia – porovnať výhodnosť dvoch pôžičiek na základe výpočtu ich úrokovej miery – charakterizovať ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN), úrokovú mieru, fixáciu, predčasné splatenie úveru. – navrhnúť výber najvhodnejšieho finančného produktu vzhľadom na svoje potreby.
3 Logika, dôvodenie, dôkazy (5 hodín) – Logické spojky – negácia, konjunkcia, alternatíva, implikácia, ekvivalencia	Žiak má: – rozlíšiť a správne používať logické spojky (<i>a, alebo, ak..., tak, práve vtedy</i>) vo vyjadrovaní sa v bežnom živote
– Kvantifikátory	Žiak má: – pracovať s jednoduchými návodmi, odbornými textami a ukázkami nariadení vrátane posúdenia správnosti z nich odvodených tvrdení, – zovšeobecniť jednoduché tvrdenia, svoje riešenie, resp. tvrdenie odôvodniť.

6.1.10 Telesná a športová výchova

Časový rozsah výučby v hodinách

prvý ročník		druhý ročník		tretí ročník		štvrtý ročník		spolu za 1. – 4. ročník	
za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	týždenne	za štúdium
1	33	1	33	1	33	1	30	4	129

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet telesná a športová výchova vytvára priestor na uvedenie si potreby celoživotnej

starostlivosti žiakov o svoje zdravie, na získanie teoretických vedomostí a praktických skúseností vo výchove k zdraviu prostredníctvom športových aktivít. Poskytuje základné informácie o biologických, telesných, pohybových, psychologických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiaci získajú kompetencie, ktoré súvisia s poznaním a starostlivosťou o vlastné telo, pohybový rozvoj, zdatnosť a zdravie, ktoré určujú kvalitu budúceho života v dospelosti. Osvoja si postupy ochrany a upevnenia zdravia, princípy prevencie civilizačných ochorení, metódy rozvoja pohybových schopností a pohybovej výkonnosti, v prípade žiakov so zdravotným oslabením alebo zdravotným postihnutím princípy úpravy zdravotných porúch. Získajú spôsobilosti v zdravotne a výkonnostne orientovaných cvičeniach a činnostiach z viacerých druhov športových disciplín podľa voľby výberu. Sú vedení k pochopeniu kvality pohybu ako dôležitej súčasti svojho komplexného rozvoja, na zorientovanie sa vo výbere pohybu pri vyskytujúcich sa zdravotných poruchách a ich prevencii, k poznaniu kompenzačných a regeneračných aktivít vo vzťahu k svojej budúcej profesii a k ich uplatneniu v režime dňa.

Ciele vyučovacieho predmetu

Žiaci

- nadobudnú spôsobilosti, ktoré súvisia so starostlivosťou o svoje telo a zdravým životným štýlom,
- naplánujú spôsoby rozvoja jednotlivých pohybových schopností pri zlepšovaní svojej pohybovej výkonnosti a telesnej zdatnosti a dokážu ich aj realizovať,
- porozumejú pozitívnemu pôsobeniu špecifických pohybových činností ako novej prevencie civilizačných chorôb,
- zorganizujú svoj pohybový režim na základe zhodnotenia svojich pohybových možností,
- aplikujú pravidlá vybraných športových disciplín pri športovej činnosti,
- využijú vedomosti z oblasti prevencie a ochrany zdravia v bežnom živote.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vyučovací predmet telesná a športová výchova sa podieľa na rozvoji kľúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií:

Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

- správne sa vyjadrovať v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- kriticky hodnotiť získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s elektronickou poštou,

Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- prejavíť empatiu a sebareflexiu,

- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,
- pozitívne motivovať seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- stanoviť priority cieľov,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- konštruktívne diskutovať, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu,
- uzatvárať jasné dohody,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- analyzovať hranice problému,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzni možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj dlhodobějších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- samostatne pracovať a riadiť práce v menšom kolektíve,
- určovať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

Stratégie vyučovania

Metódy práce

- Informačnoreceptívna – výklad
- Reprodukčná – riadený rozhovor
- Názorná ukážka
- Herná metóda

Formy práce

- Hromadná
- Skupinová
- Kruhové cvičenia
- Individuálny prístup

Učebné zdroje

Odborná literatúra

- Kolektív: Didaktika školskej telesnej výchovy, FTVŠ UK 2001, ISBN 80-968252-5-9
- Šimonek J. a kol.: Metodika telesnej výchovy pre SOŠ, SPN 2004, ISBN 80-10-00380-8

Ďalšie zdroje

- Pravidlá volejbalu
- Pravidlá basketbalu
- Pravidlá florbalu

Obsah vzdelávania

Prvý ročník	1 hod. týždenne, 33 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Zdravie a jeho poruchy (4 hodiny) - Hygiena a bezpečnosť - Zdravotné telesné cvičenia bez náčinia a s náčiním - Statický a dynamický strečing - Základná gymnastika	Žiak má: - Uplatňovať pravidlá hygieny - Uviesť argumenty pohybovej činnosti ako prostriedku primárnej prevencie chorôb - Popísať riziká zdravia vo vzťahu k budúcemu povolania - Zacvičiť správne relaxačné a dýchacie cvičenia
2 Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť (5 hodín) - Kontrola VPV - Atletická abeceda, šliapavý beh - Štafetové behy - Štarty z rôznych polôh - Prekážkové behy	Žiak má: - Aplikovať metódy a zásady rozvoja sily v pohybovom programe - Zvládnuť vykonať pohyb s rôznym zaťažením v súlade s individuálnymi predpokladmi - Vedieť ohodnotiť kvalitu svojej pohybovej činnosti - Aplikovať osvojené športové zručnosti pri rozvoji jednotlivých pohybových schopností - Prezentovať svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť pri testovaní sily, vytrvalosti, kĺbovej pohyblivosti a rovnováhy.
3 Športové činnosti pohybového režimu (12 hodín) – - Vybíjaná – hra - Volejbal – nácvik odbíjania lopty obojruč zhora, zdola - Volejbal – podanie zhora, zdola - Volejbal – nácvik nahrávky a smeču, pravidlá - Volejbal – hra - Florbal – prihrávky na mieste a pohybe - Florbal – vedenie loptičky, strelba - Florbal – útočná a obranná kombinácia - Florbal – hra - Bedminton – pravidlá, hra - Stolný tenis – pravidlá - Stolný tenis - hra 1 : 1, 2 : 2, kolotoč	Žiak má: - Uplatňovať pravidlá vybraných športov - Konať v športovej činnosti v duchu fair-play - Zvládnuť individuálny zápas so súperom - Aplikovať v hre pravidlá volejbalu, florbalu, bedmintonu a stolného tenisu - Demonštrovať základné zručnosti zvolených pohybových a športových hier - Zapojiť sa do rozhodovania hry, súťaže - Vyjadriť svoje zážitky z pohybu
4 Zdravý životný štýl (2 hodiny) - Zdravá výživa a režim dňa - Kalokagatia, olympizmus	Žiak má: - Zostaviť príklad denného stravovacieho režimu - Vytvoriť svoj pohybový program ako súčasť zdravého životného štýlu a regenerácie
5 Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť (3 hodiny) - Aeróbne cvičenia v posilňovni - Anaeróbne cvičenia v posilňovni - Kruhový tréning – bez náčinia a s náčiním	Žiak má: - Aplikovať metódy a zásady rozvoja sily v pohybovom programe - Zvládnuť vykonať pohyb s rôznym zaťažením v súlade s individuálnymi predpokladmi - Vedieť ohodnotiť kvalitu svojej pohybovej činnosti - Aplikovať osvojené športové zručnosti pri rozvoji jednotlivých pohybových schopností - Prezentovať svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť pri testovaní sily, vytrvalosti, kĺbovej pohyblivosti a rovnováhy.
6 Športové činnosti pohybového režimu (4 hodín) - Skákanie cez švihadlo (rope skipping) - Gymnastika – kotúle vpred, vzad - Gymnastika – stojka na hlave, rukách - Gymnastika – cvičenia na kruhoch	Žiak má: - Uplatňovať pravidlá vybraných športov - Aplikovať pravidlá v hre bedminton - Konať v duchu fair-play - Vykonať ukážku pohybu gymnastických cvičení - Zapojiť sa do zorganizovania hry, súťaže - Zorganizovať aktivity v prírode - Predvídať riziko pobytu a pohybovej činnosti v prírodnom prostredí

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
7 Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť (3 hodiny) – Atletika – nácvik hodu oštepom – Atletika – nácvik skoku do výšky – Kontrola VPV	Žiak má: – Aplikovať metódy a zásady rozvoja sily v pohybovom programe – Zvládnuť vykonať pohyb s rôznym zaťažením v súlade s individuálnymi predpokladmi – Vedieť ohodnotiť kvalitu svojej pohybovej činnosti – Aplikovať osvojené športové zručnosti pri rozvoji jednotlivých pohybových schopností – Prezentovať svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť pri testovaní sily, vytrvalosti, kĺbovej pohyblivosti a rovnováhy.

Druhý ročník	1 hod. týždenne, 33 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Zdravie a jeho poruchy (4 hodiny) – Hygiena a bezpečnosť – Zdravotné telesné cvičenia bez náčinia a s náčiním – Statický a dynamický strečing – Základná gymnastika	Žiak má: – Uplatňovať pravidlá hygieny – Uviesť argumenty pohybovej činnosti ako prostriedku primárnej prevencie chorôb – Popísať riziká zdravia vo vzťahu k budúcemu povolania Zacvičiť správne relaxačné a dýchacie cvičenia
2 Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť (5 hodín) – Kontrola VPV – Atletická abeceda, šliapavý beh – Štafetové behy – Štarty z rôznych polôh – Prekážkové behy	Žiak má: – Aplikovať metódy a zásady rozvoja sily v pohybovom programe – Zvládnuť vykonať pohyb s rôznym zaťažením v súlade s individuálnymi predpokladmi – Vedieť ohodnotiť kvalitu svojej pohybovej činnosti – Aplikovať osvojené športové zručnosti pri rozvoji jednotlivých pohybových schopností – Prezentovať svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť pri testovaní sily, vytrvalosti, kĺbovej pohyblivosti a rovnováhy.
3 Športové činnosti pohybového režimu (12 hodín) – Vybíjaná – hra – Volejbal – nácvik odbíjania lopty obojruč zhora, zdola – Volejbal – podanie zhora, zdola – Volejbal – nácvik nahrávky a smeču, pravidlá – Volejbal – hra – Florbal – prihrávky na mieste a pohybe – Florbal – vedenie loptičky, strelba – Florbal – útočná a obranná kombinácia – Florbal – hra – Bedminton – pravidlá, hra – Stolný tenis – pravidlá – Stolný tenis – hra 1 : 1, 2 : 2, kolotoč	Žiak má: – Uplatňovať pravidlá vybraných športov – Konať v športovej činnosti v duchu fair-play – Zvládnuť individuálny zápas so súperom – Aplikovať v hre pravidlá volejbalu, florbalu, bedmintonu a stolného tenisu – Demonštrovať základné zručnosti zvolených pohybových a športových hier – Zapojiť sa do rozhodovania hry, súťaže – Vyjadriť svoje zážitky z pohybu
4 Zdravý životný štýl (2 hodiny) – Zdravá výživa a režim dňa – Kalokagatia, olympizmus	Žiak má: – Zostaviť príklad denného stravovacieho režimu – Vytvoriť svoj pohybový program ako súčasť zdravého životného štýlu a regenerácie

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
5 Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť (3 hodiny) - Cvičenie v posilňovni - Posilňovacie cvičenia s vlastným telom, s náčiním - Kruhový tréning – bez náčinia a s náčiním	Žiak má: - Aplikovať metódy a zásady rozvoja sily v pohybovom programe - Zvládnuť vykonať pohyb s rôznym zaťažením v súlade s individuálnymi predpokladmi - Vedieť ohodnotiť kvalitu svojej pohybovej činnosti - Aplikovať osvojené športové zručnosti pri rozvoji jednotlivých pohybových schopností - Prezentať svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť pri testovaní sily, vytrvalosti, kĺbovej pohyblivosti a rovnováhy.
6 Športové činnosti pohybového režimu (4 hodín) - Gymnastika – preskok cez kozu - Gymnastika – výmyk, zostava na hrazde - Gymnastika – salto vpred, vzad - Gymnastika – cvičenia na kruhoch	Žiak má: - Uplatňovať pravidlá vybraných športov - Aplikovať pravidlá v hre bedminton - Konať v duchu fair-play - Vykonať ukážku pohybu gymnastických cvičení - Zapojiť sa do zorganizovania hry, súťaže - Zorganizovať aktivity v prírode - Predvídať riziko pobytu a pohybovej činnosti v prírodnom prostredí
7 Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť (3 hodiny) - Atletika – nácvik hodu diskom - Atletika – nácvik skoku do diaľky - Kontrola VPV	Žiak má: - Aplikovať metódy a zásady rozvoja sily v pohybovom programe - Zvládnuť vykonať pohyb s rôznym zaťažením v súlade s individuálnymi predpokladmi - Vedieť ohodnotiť kvalitu svojej pohybovej činnosti - Aplikovať osvojené športové zručnosti pri rozvoji jednotlivých pohybových schopností - Prezentať svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť pri testovaní sily, vytrvalosti, kĺbovej pohyblivosti a rovnováhy.

Tretí ročník	1 hod. týždenne, 33 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Zdravie a jeho poruchy (4 hodiny) - Hygiena a bezpečnosť - Zdravotné telesné cvičenia bez náčinia a s náčiním - Statický a dynamický strečing - Základná gymnastika	Žiak má: - Uplatňovať pravidlá hygieny - Uviesť argumenty pohybovej činnosti ako prostriedku primárnej prevencie chorôb - Popísať riziká zdravia vo vzťahu k budúceho povolania - Zacvičiť správne relaxačné a dýchacie cvičenia
2 Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť (5 hodín) - Kontrola VPV - Atletická abeceda, šliapavý beh - Štafetové behy - Štarty z rôznych polôh - Prekážkové behy	Žiak má: - Aplikovať metódy a zásady rozvoja sily v pohybovom programe - Zvládnuť vykonať pohyb s rôznym zaťažením v súlade s individuálnymi predpokladmi - Vedieť ohodnotiť kvalitu svojej pohybovej činnosti - Aplikovať osvojené športové zručnosti pri rozvoji jednotlivých pohybových schopností - Prezentať svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť pri testovaní sily, vytrvalosti, kĺbovej pohyblivosti a rovnováhy.

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
3 Športové činnosti pohybového režimu (12 hodín) – Vybíjaná – hra – Basketbal – dribling na mieste a v pohybe – Basketbal – strelba na kôš z rôznych vzdialeností, dvojtakt – Basketbal – nácvik kombinácie „hod a bež“, pravidlá – Basketbal – hra – Futbal – prihrávky na mieste, v pohybe, strelba – Futbal – vedenie lopty, strelba – Futbal – útočná a obranná kombinácia – Futbal – hra – Softbal – pravidlá, hra – Stolný tenis – pravidlá – Stolný tenis – hra 1 : 1, 2 : 2, kolotoč	Žiak má: – Uplatňovať pravidlá vybraných športov – Konať v športovej činnosti v duchu fair-play – Zvládnuť individuálny zápas so súperom – Aplikovať v hre pravidlá basketbalu, futbalu, softbalu a stolného tenisu – Demonštrovať základné zručnosti zvolených pohybových a športových hier – Zapojiť sa do rozhodovania hry, súťaže – Vyjadriť svoje zážitky z pohybu
4 Zdravý životný štýl (2 hodiny) – Zdravá výživa a režim dňa – Kalokagatia, olympizmus	Žiak má: – Zostaviť príklad denného stravovacieho režimu – Vytvoriť svoj pohybový program ako súčasť zdravého životného štýlu a regenerácie
5 Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť (3 hodiny) – Cvičenie v posilňovni – Posilňovacie cvičenia s vlastným telom, s náčiním – Kruhový tréning – bez náčinia a s náčiním	Žiak má: – Aplikovať metódy a zásady rozvoja sily v pohybovom programe – Zvládnuť vykonať pohyb s rôznym zaťažením v súlade s individuálnymi predpokladmi – Vedieť ohodnotiť kvalitu svojej pohybovej činnosti – Aplikovať osvojené športové zručnosti pri rozvoji jednotlivých pohybových schopností – Prezentovať svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť pri testovaní sily, vytrvalosti, kĺbovej pohyblivosti a rovnováhy.
6 Športové činnosti pohybového režimu (4 hodín) – Gymnastika – preskok cez kozu – Gymnastika – výmyk, zostava na hrazde – Gymnastika – salto vpred, vzad – Gymnastika – cvičenia na kruhoch	Žiak má: – Uplatňovať pravidlá vybraných športov – Aplikovať pravidlá v hre bedminton – Konať v duchu fair-play – Vykonať ukážku pohybu gymnastických cvičení – Zapojiť sa do zorganizovania hry, súťaže – Zorganizovať aktivity v prírode – Predvídať riziko pobytu a pohybovej činnosti v prírodnom prostredí
7 Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť (3 hodiny) – Atletika – nácvik vrhu guľou – Atletika – nácvik skoku do výšky – Kontrola VPV	Žiak má: – Aplikovať metódy a zásady rozvoja sily v pohybovom programe – Zvládnuť vykonať pohyb s rôznym zaťažením v súlade s individuálnymi predpokladmi – Vedieť ohodnotiť kvalitu svojej pohybovej činnosti – Aplikovať osvojené športové zručnosti pri rozvoji jednotlivých pohybových schopností – Prezentovať svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť pri testovaní sily, vytrvalosti, kĺbovej pohyblivosti a rovnováhy.

Štvrtý ročník	1 hod. týždenne, 30 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Zdravie a jeho poruchy (3 hodiny) - Hygiena a bezpečnosť - Základná gymnastika - Telesné cvičenia bez náčinia a s náčiním	Žiak má: - Uplatňovať pravidlá hygieny - Uviesť argumenty pohybovej činnosti ako prostriedku primárnej prevencie chorôb - Popísať riziká zdravia vo vzťahu k budúceho povolania - Zacvičiť správne relaxačné a dýchacie cvičenia
2 Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť (5 hodín) - Kontrola VPV - Atletická abeceda, šliapavý beh - Štafetové behy - Štarty z rôznych polôh - Prekážkové behy	Žiak má: - Aplikovať metódy a zásady rozvoja sily v pohybovom programe - Zvládnuť vykonať pohyb s rôznym zaťažením v súlade s individuálnymi predpokladmi - Vedieť ohodnotiť kvalitu svojej pohybovej činnosti - Aplikovať osvojené športové zručnosti pri rozvoji jednotlivých pohybových schopností - Prezentovať svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť pri testovaní sily, vytrvalosti, kĺbovej pohyblivosti a rovnováhy.
3 Športové činnosti pohybového režimu (8 hodín) - Softbal – pravidlá, hra - Stolný tenis – pravidlá - Stolný tenis – hra 1 : 1, 2 : 2 - Volejbal – nácvik nahrávky a smeču - Volejbal – hra 6 : 6 - Futbal – vedenie lopty, strelba - Futbal – útočná a obranná kombinácia - Futbal – zdokonaľovanie v hre	Žiak má: - Uplatňovať pravidlá vybraných športov - Konať v športovej činnosti v duchu fair-play - Zvládnuť individuálny zápas so súperom - Aplikovať v hre pravidlá volejbalu, futbalu, softbalu a stolného tenisu - Demonštrovať základné zručnosti zvolených pohybových a športových hier - Zapojiť sa do rozhodovania hry, súťaže - Vyjadriť svoje zážitky z pohybu
4 Zdravý životný štýl (2 hodiny) - Zdravá výživa a režim dňa - Kalokagatia a olympizmus	Žiak má: - Zostaviť príklad denného stravovacieho režimu - Vytvoriť svoj pohybový program ako súčasť zdravého životného štýlu a regenerácie
5 Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť (2 hodiny) - Cvičenie v posilňovni, kruhový tréning - Posilňovacie cvičenia s vlastným telom, s náčiním	Žiak má: - Aplikovať metódy a zásady rozvoja sily v pohybovom programe - Zvládnuť vykonať pohyb s rôznym zaťažením v súlade s individuálnymi predpokladmi - Vedieť ohodnotiť kvalitu svojej pohybovej činnosti - Aplikovať osvojené športové zručnosti pri rozvoji jednotlivých pohybových schopností - Prezentovať svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť pri testovaní sily, vytrvalosti, kĺbovej pohyblivosti a rovnováhy.
6 Športové činnosti pohybového režimu (6 hodín) - Skákanie cez švihadlo (rope skipping) - Gymnastika – cvičenia na kruhoch, salto - Gymnastika – výmyk, zostava na hrazde - Bedminton – pravidlá, odbíjania, podanie - Bedminton – hra 1 : 1, 2 : 2 - Hry v prírode	Žiak má: - Uplatňovať pravidlá vybraných športov - Aplikovať pravidlá v hre bedminton - Konať v duchu fair-play - Vykonať ukážku pohybu gymnastických cvičení - Zapojiť sa do zorganizovania hry, súťaže - Zorganizovať aktivity v prírode - Predvídať riziko pobytu a pohybovej činnosti v prírodnom prostredí

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
7 Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť (4 hodiny) – Atletika – nácvik hodu oštepom – Atletika – nácvik skoku do diaľky – Atletika – nácvik skoku do výšky – Kontrola VPV	Žiak má: – Aplikovať metódy a zásady rozvoja sily v pohybovom programe – Zvládnuť vykonať pohyb s rôznym zaťažením v súlade s individuálnymi predpokladmi – Vedieť ohodnotiť kvalitu svojej pohybovej činnosti – Aplikovať osvojené športové zručnosti pri rozvoji jednotlivých pohybových schopností – Prezentovať svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť pri testovaní sily, vytrvalosti, kĺbovej pohyblivosti a rovnováhy.

6.2 Učebné osnovy odborných predmetov

6.2.1 Hutnícka chémia

Časový rozsah výučby v hodinách

prvý ročník		druhý ročník		tretí ročník		štvrtý ročník		spolu za 1. – 4. ročník	
za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	týždenne	za štúdium
		-							

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Učebný predmet hutnícka chémia je jedným z odborných predmetov študijného odboru hutník – operátor. Obsah predmetu je koncipovaný tak, aby žiaci získali v prvom a druhom ročníku všeobecno-odborný základ z hutníckej chémie. Na poznané základy nadväzuje špecifické učivo druhého, tretieho a štvrtého ročníka. Predmet hutnícka chémia je zároveň súčasťou vzdelávacej oblasti Človek a príroda, poskytuje žiakom vhodne vybranými poznatkami zo všeobecnej, anorganickej, fyzikálnej a analytickej chémie didaktický systém poznatkov o chemických látkach a ich premenách, o vlastnostiach a použití látok, s ktorými sa žiaci budú stretávať počas štúdia daného odboru v ostatných odborných predmetoch a v praxi. Hutnícka chémia ako učebný predmet rozširuje odborné vzdelanie žiakov a poskytuje im základy nevyhnutné pre ďalšie vzdelávanie v študovanom odbore.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania hutníckej chémie na strednej odbornej škole je v maximálnej miere prispieť k splneniu všeobecných cieľov odborného vzdelávania, k osvojeniu si kľúčových kompetencií prostredníctvom obsahu učiva hutníckej chémie a najmä formovanie a rozvoj tvorivých schopností žiakov. Žiak sa má naučiť pracovať so základnou odbornou terminológiou, odbornou literatúrou, informačnými médiami, analyzovať problémy, aplikovať poznatky pri riešení úloh, prezentovať odborné poznatky a v neposlednom rade logicky spájať poznatky nadobudnuté štúdiom ostatných odborných a tiež všeobecno-vzdelávacích predmetov.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete Hutnícka chémia využívame pre utváranie a rozvíjanie kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia

- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje
- kriticky hodnotiť získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami

Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- prejaviť empatiu a sebareflexiu
- pozitívne motivovať seba a druhých
- stanoviť priority cieľov
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobjších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia
- samostatne pracovať a riadiť prácu v menšom kolektíve
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Pri preberaní a precvičovaní nového učiva:

- Výkladovo-ilustratívnu metódu
- Reprodukčná – riadený rozhovor
- Heuristická – rozhovor, riešenie zadání
- Skupinová práca
- Samostatná práca
- Národné metódy, prezentácie
- Príklady zo strojárskych praxe
- Expozičné metódy – metódy k vyvodzovaniu nového učiva

Na preverovanie vedomostí a zručností:

- Písomné skúšanie
- Praktické cvičenia
- Obhajoba projektu
- Ústne – riadený rozhovor
- Úloha hrou – interaktívne cvičenia
- Vizualne – pozorovanie pri samostatnej práci

Metódy práce

- Výkladovo-ilustratívnu metódu
- Reprodukčná – riadený rozhovor
- Metódy tvorivej aktivity
- Skupinová práca
- Samostatná práca
- Národné metódy,

- Prezentácie – príklady zo strojárkej praxe
- Heuristická – rozhovor, riešenie zadání
- Expozičné metódy – metódy k vyvodzovaniu nového učiva

Formy práce

- Expozičné metódy – metódy k vyvodzovaniu nového učiva
- Frontálna výučba
- Frontálna a individuálna práca žiakov
- Skupinová práca žiakov
- Práca s knihou
- Demonštrácia a pozorovania

Učebné zdroje

Odborná literatúra

- V. Očkayová – J. Blažek: Chémia B SPN 1995
- J. Pancisyn – M. Terešíková: Hutnícka chémie ALFA 1985
- M. Šamierová: Tepelná technika ALFA 1988

Didaktická technika

- Projektor, počítač, tlačiareň, interaktívna tabuľa

Materiálne výučbové prostriedky

- Modely usporiad. atómov, fólie, modely atómov. mriežok, modely orbitálov

Ďalšie zdroje

- CD, internet

Obsah vzdelávania

Prvý ročník	1 hod. týždenne, 33 hod./rok
Tematický celok (počet hodín)	Výkonový štandard
Obsahový štandard	
1. Všeobecná chémia (5 hodín) – Stavba atómu – Periodický systém prvkov – Mendelejevova tabuľka chemických prvkov – Oxidačné číslo – Názvoslovie oxidov	Žiak má: – spoznať stavbu atómu – definovať periodický systém prvkov – vysvetliť Mendelejovu tabuľku prvkov – určiť význam oxidačného čísla – predviesť tvorenie názvoslovia oxidov
2. Fyzikálna chémia (6 hodín) – Základné pojmy – Plynné skupenstvo – Boylev-Mariottov zákon, Gay-Lussacov zákon – Charlesov zákon – Kvapalné skupenstvo, viskozita a roztoky – Tuhé skupenstvo, amorfný stav, kryštalický stav	Žiak má: – popísať základné pojmy z fyzikálnej chémie – charakterizovať plynné skupenstvo – spoznať Boylev-Mariottov, Gay-Lussacov zákon – spoznať Charlesov zákon – definovať viskozitu a roztoky – oboznámiť sa s pevným skupenstvom
3. Aorganická chémia (10 hodín) – Voda – význam vody v hutníctve – Vodík – výskyt, vlastnosti, použitie – Kyslík – výskyt, vlastnosti, použitie – Síra – výskyt, vlastnosti, použitie – Železo – výskyt, vlastnosti, použitie – Meď – výskyt, vlastnosti, použitie – Hliník – výskyt, vlastnosti, použitie – Olovo – výskyt, vlastnosti, použitie – Mangán – výskyt, vlastnosti, použitie – Wolfrám – výskyt, vlastnosti, použitie	Žiak má: – vysvetliť význam vody v hutníckom priemysle – charakterizovať vodík, jeho použitie a vlastnosti – charakterizovať kyslík, jeho použitie a vlastnosti – charakterizovať síru, jeho použitie a vlastnosti – charakterizovať železo, jeho použitie a vlastnosti – charakterizovať meď, jeho použitie a vlastnosti – charakterizovať hliník, jeho použitie a vlastnosti – charakterizovať olovo, jeho použitie a vlastnosti – charakterizovať mangán, jeho použitie a vlastnosti – charakterizovať wolfrám, jeho použitie a vlastnosti

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
4. Chemické reakcie z hľadiska fyzikálnej chémie (7 hodín) – Energetické pomery chemických reakcií – Zákon o zachovaní energie – Druhy energií, Reakčné teplo – Exotermické reakcie, Endotermické reakcie – Vratné a nevratné chemické reakcie – Rovnovážny stav chemickej reakcie – Katalýza a katalyzátory	Žiak má: – spoznať chemické reakcie z hľadiska fyzikálnej chémie – určiť energetické pomery chemických reakcií – popísať zákon zachovania energie – vymenovať druhy energií a popísať reakčné teplo – určiť rozdiel medzi exotermickou a endotermickou reakciou – popísať vratné a nevratné chemické reakcie – vysvetliť stav chemickej reakcie – definovať katalýzu a popísať katalyzátory
5. Analytická chémia (5 hodín) – Význam analytickej chémie pre hutníctvo – Chemická analýza – Kvalitatívne rozborov – Kvantitatívna analýza – Orientačné skúšky na suchej ceste	Žiak má: – spoznať analytickú chémiu – vysvetliť význam analytickej chémie pre hutníctvo – objasniť chemickú analýzu – vymenovať druhy kvalitatívnych rozborov – charakterizovať kvantitatívnu analýzu – spoznať spôsob určovania orientačnej skúšky na suchej ceste

6.2.2 Technické kreslenie

Časový rozsah výučby v hodinách

prvý ročník		druhý ročník		tretí ročník		štvrtý ročník		spolu za 1. – 4. ročník	
za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	týždenne	za štúdium
		-							

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet technické kreslenie patrí medzi povinné vyučovacie predmety odborného vzdelávania. Jeho obsah je štruktúrovaný do tematických celkov (téma a podtéma). Úlohou predmetu je umožniť žiakom získať vedomosti a zručnosti, ktoré zabezpečia aktívne používanie technických výkresov, ich čítanie a kreslenie. Technické kreslenie podstatne ovplyvňuje technické myslenie a cítenie, upevňuje predstavivosť, zmysel pre mieru, presnosť a cit pre techniku, tvorivosť a predpoklad konštruktérskoho cítenia. Technické kreslenie je tretí jazyk pre odborníka, dorozumie sa s ním v celom odbornom svete.

V rámci obsahového štandardu žiak získa predstavu o vzťahu medzi skutočným tvarom súčiastky a jej zobrazením na technickom výkrese, pozná zásady zobrazovania a čítania technických výkresov. Predmet rozvíja logické myslenie žiakov, ich priestorovú predstavivosť, obrazotvornosť, schopnosť analyzovať, syntetizovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a tvarov formou náčrtov, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie v strojárskych praxi. Buduje grafickú kultúru, t. j. vychováva k estetickému prejavu a cíteniu.

Obsah predmetu poskytuje žiakovi nevyhnutné vedomosti o normalizácii v technickom kreslení, základoch technického kreslenia, používaní rôznych druhov čiar, kótovaní, kreslení rezov ako aj predpisovaní drsnosti a tolerancií na výkresoch, čítaní výkresov súčiastok a montážnych celkov používaných vo výrobnej praxi a tiež aj zručnosti pri ich zhotovení.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania stimulujú rozvoj poznávacích schopností žiakov, ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňuje sa spolupráca žiakov s vyučujúcim, pričom žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepšiemu výkonu, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci študijného odboru.

Pri vyučovaní predmetu technické kreslenie je potrebné aby vyučujúci používal vhodné modely geometrických telies, názorné pomôcky a výrobné výkresy.

Predmet technické kreslenie je úzko previazaný s ostatnými odbornými predmetmi, hlavne technológiou, strojníctvom, strojárskou technológiou, ale tiež aj informatikou a hlavne s odborným výcvikom.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania technického kreslenia je:

- vedieť zobrazovať strojné súčiastky a jednoduché celky a zhotoviť technické výkresy podľa štátnej normy
- konštruovať jednoduché strojárské celky
- poskytnúť súbor vedomostí o technických normách a ich využitím v praxi,
- naučiť žiakov základom zobrazovania súčiastok a kreslenia náčrtov, kótovania, predpisovania tolerancií a drsnosti na technickom výkrese,
- zvládnuť kreslenie jednoduchého výrobného výkresu,
- naučiť sa čítať jednoduché technické výkresy, technickú dokumentáciu a schematické výkresy
- rozvíjať schopnosť logického myslenia a priestorovej predstavivosti
- naučiť efektívne používať prostriedky technickej normalizácie

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete Technické kreslenie využívame pre utváranie a rozvíjanie kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje
- kriticky hodnotiť získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami

Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- prejsť empatiu a sebareflexiu
- pozitívne motivovať seba a druhých
- stanoviť priority cieľov
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia
- samostatne pracovať a riadiť práce v menšom kolektíve
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Pri preberaní a precvičovaní nového učiva:

- Výkladovo-ilustratívnu metódu
- Reprodukčná – riadený rozhovor
- Heuristická – rozhovor, riešenie zadania
- Skupinová práca
- Samostatná práca
- Názorné metódy, prezentácie
- Príklady zo strojárkej praxe
- Expozičné metódy – metódy k vyvodzovaniu nového učiva

Na preverovanie vedomostí a zručností:

- Písomné skúšanie
- Praktické cvičenia
- Obhajoba projektu
- Ústne – riadený rozhovor
- Úloha hrou – interaktívne cvičenia
- Vizualne – pozorovanie pri samostatnej práci

Metódy práce

- Výkladovo-ilustratívnu metódu
- Reprodukčná – riadený rozhovor
- Metódy tvorivej aktivity
- Skupinová práca
- Samostatná práca
- Názorné metódy,
- Prezentácie – príklady zo strojárkej praxe
- Heuristická – rozhovor, riešenie zadania
- Expozičné metódy – metódy k vyvodzovaniu nového učiva

Formy práce

- Expozičné metódy – metódy k vyvodzovaniu nového učiva
- Frontálna výučba
- Frontálna a individuálna práca žiakov
- Skupinová práca žiakov
- Práca s knihou
- Demonštrácia a pozorovania

Učebné zdroje

Odborná literatúra

- J. Tarbajovský – P. Fedor Technické kreslenie Bratislava 2007
- J. Tarbajovský – P. Fedor Technické kreslenie Bratislava 2007
- Freiwald Technické kreslenie 2 Bratislava 2006
- P. Vávra – J. Leiner Strojnícke tabuľky Bratislava 1992

Didaktická technika

- Projektor, počítač, tlačiareň, interaktívna tabuľa

Materiálne výučbové prostriedky

- Modely telies Ukážky výkresov Strojové súčiastky

Ďalšie zdroje

- CD, Internet

Obsah vzdelávania

Prvý ročník	1 hod. týždenne, 33 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Úvod (1 hodina) – Základné pojmy a ciele technického kreslenia – Úprava žiackej dokumentácie	Žiak má: – argumentovať význam technického kreslenia – dodržiavať úpravu žiackej dokumentácie
2 Normalizácia v technickom kreslení (6 hodín) – Označovanie STN a prevzatých noriem – Technické výkresy – druhy, formáty, archivovanie, skladanie a rozmnožovanie výkresov – Úprava výkresových listov – Druhy čiar a ich použitie – Mierky zobrazovania pre technické výkresy – Popisovanie výkresov -normalizované písmo	Žiak má: – analyzovať označovanie noriem (ISO, STN) – určiť rozdiel v kreslení náčrtku a originálu a v ich praktickom používaní – vyhotoviť výkresový list A3 – uviesť príklady použitia súvislých, prerušovaných, bodkočiarkovaných – hrubých a tenkých čiar – uviesť dôvody a príklady použitia mierok zobrazovania – uviesť základné požiadavky na tvar písmen, čísl a značiek
3 Technické zobrazovanie (9 hodín) – Názorné zobrazovanie – druhy a princípy – Pravouhlé premietanie na niekoľko priemetní – Metóda premietania v prvom kvadrante a v treťom kvadrante – Technické zobrazovanie hranatých a rotačných telies – Premietanie do pomocnej priemetne v I. a v III. kvadrante – Zobrazovanie a označovanie rezov, a prierezo – Druhy rezov – Zobrazovanie prienikov, zjednodušovanie obrazov – Prerušovanie obrazov, kreslenie detailov	Žiak má: – popísať princípy stredového, šikmého a pravouhlého premietania – zobraziť jednoduché telesá a súčiastky – zobraziť zložitejšie telesá a súčiastky – zobraziť hranaté telesá vhodnými pohľadmi – umiestniť priemety a vyznačiť zvláštne priemety – určiť, kedy kreslíme časť alebo celý obraz v reze, resp. v priereze – analyzovať rezy jednou rovinou, polovičný rez, miestny rez, rez dvoma pretínajúcimi sa aj rovnobežnými rovinami, šikmý rez, rozvinutý rez – zobraziť prieniky a prechody v závislosti od dôležitosti, veľkosti a tvaru – popísať, kedy a ako prerušujeme zobrazenia súčiastok
4 Kótovanie na strojných výkresoch (9 hodín) – Všeobecné pravidlá kótovania – Kótovacie šípky, čiary, pomocné a odkazové čiary – Kótovanie dĺžkových rozmerov – Kótovanie od spoločnej základne, zmiešané kótovanie, reťazové kótovanie – Kótovanie priemerov, uhlov – Kótovanie guľových plôch, oblúkov – Kótovanie kužeľov štvorhranov, šesťhranov – Kótovanie ďalších tvarov a konštrukčných prvkov – Postup kótovania súčiastok	Žiak má: – vysvetliť význam kótovania súčiastok na technických výkresoch – oboznámiť sa s pravidlami a zásadami kótovania – popísať kótovacie, pomocné a odkazové čiary – predviesť kótovanie dĺžkových rozmerov – predviesť kótovanie od spoločnej základne – navrhnuť kótovanie priemerov, uhlov – navrhnuť kótovanie guľových plôch, oblúkov – predviesť kótovanie kužeľov, štvorhranov – opísať kótovanie konštrukčných a technologických prvkov – urobiť rozbor kótovania súčiastok

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
5 Predpisovanie tolerancií rozmerov a geometrických tolerancií (5 hodín) – Základné pojmy, sústavy uložení – Zapisovanie tolerancií a medzných odchýlok na výkresoch – Medzné odchýlky netolerovaných rozmerov a ich zápis na výkrese – Tolerovanie polohy osí dier – Tolerancie tvaru, uhlov, smeru, polohy a hádzania	Žiak má: – definovať základné pojmy – menovitý a skutočný rozmer, tolerancia, odchýlky, medzné rozmery, vôľa, presah, horný medzný rozmer, diera, hriadeľ – opísať, ktorým plochám kedy a ako predpisujeme presnosť – urobiť zápis medzných odchýlok netolerovaných rozmerov na výkrese – urobiť zápis osových rozstupov dier na výkrese – predpísať geometrické tolerancie
6 Prepisovanie charakteru povrchu (3 hodiny) – Posudzovanie kvality povrchu – základné pojmy, definície – Posudzovanie drsnosti povrchu – Základné charakteristiky a číselné hodnoty	Žiak má: – určiť charakter povrchu z hľadiska dôležitosti a funkcie – vysvetliť dôležitosť kvality povrchu pri obrábaní materiálu – popísať vyhodnocovanie drsnosti povrchu – popísať charakteristiky a číselné hodnoty

6.2.3 Strojníctvo

Časový rozsah výučby v hodinách

prvý ročník		druhý ročník		tretí ročník		štvrtý ročník		spolu za 1. – 4. ročník	
za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	týždenne	za štúdium
2	66	1	33	–	–	–	–	3	99

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet Strojníctvo patrí medzi povinné vyučovacie predmety odborného vzdelávania. Jeho obsah je štruktúrovaný do tematických celkov (tém a podtém).

Strojníctvo kladie základy technického myslenia a vytvára priestor pre praktickú aplikáciu technických poznatkov a logické myslenie. Hlavný dôraz sa kladie na učivo o funkcii, konštrukcii a praktickom využití súčiastok, mechanizmov, strojov a zariadení na dopravu a manipuláciu, hnacích strojov, o vykurovaní, vetraní a klimatizácii. Pri jednotlivých témach vyučujúci vhodne zdôrazní bezpečnosť práce.

Učivo predmetu Strojníctvo poskytuje žiakom potrebné vedomosti a zručnosti o základných spojovacích súčiastkach a druhoch spojov, o súčiastkach na prenos otáčavého pohybu, o prevodoch a ich súčiastkach, o potrubí a armatúrach, o mechanizmoch, o zdvíhacích, dopravných a manipulačných strojoch a zariadeniach, o hnacích strojoch a o zariadeniach závodov.

Predmet strojnictvo je úzko previazaný s ostatnými odbornými predmetmi, hlavne technickým kreslením, technológiou, strojárskou technológiou a hlavne s odborným výcvikom.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania stimulujú rozvoj poznávacích schopností žiakov, ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť.

Uprednostňuje sa spolupráca žiakov s vyučujúcim, pričom žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci študijného odboru.

Ciele vyučovacieho predmetu

- využívať aktivizujúce a tvorivé metódy, ako je diskusia, didaktické hry a pod.
- zamerať sa na otázky humanizácie, v práci riešiť požiadavky, ako je nové ponímanie a nové definovanie vzťahov medzi učiteľom a žiakmi

- žiaka chápať ,ako osobnosť so svojimi pozitívnymi i negatívnymi vlastnosťami (diferencovaný prístup)
- žiaka vychovávať k ľudským právam (viesť ho tým, že mu umožňujeme vyjadrovať svoje vlastné názory a postoje k veciam a javom, učiť ho tolerancii voči iným, prijímaniu a hodnoteniu názorov iných a pod.)
- vytvárať optimálnu klímu v triede
- zbaviť žiakov strachu z chýb a omylov, pomáhať im v hľadaní ciest odstraňovania chýb a vyhýbania sa im
- uplatňovať tvorivé metódy učenia sa žiakov, viesť ich k aplikácii vedomostí na nové zmenené podmienky a tak rozvíjať kognitívnu oblasť
- venovať viac pozornosti učeniu z vlastného záujmu
- využívať záujmy žiakov, jeho zážitkovú sféru, viesť vyučovanie tak, aby už svojím priebehom bolo pre žiaka motivujúce
- obmedziť suverénne postavenie učebného textu, neorientovať sa len na učebnice, ale využívať všetky dostupné zdroje poznávania (internet)
- odstrániť strach, vytvoriť pokojnú atmosféru v ktorej sa uplatní priaznivá emocionálna interakcia medzi U a Ž, prispôbiť organizáciu práce schopnostiam a možnostiam žiakov
- mimoriadnu pozornosť venovať žiakom so slabším prospechom, nie prehliadať ich nedostatky, ale častejšie ich povzbudzovať a kladne hodnotiť aj ten najmenší pokrok,
- rozvíjať hodnotiace myslenie, aby sa žiak naučil poznávať samého seba, hodnotiť sa, vytvárať si hodnotovú orientáciu
- rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo na trhu práce

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete strojnictvo využívame pre utváranie a rozvíjanie kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje
- kriticky hodnotiť získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami

Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- prejavíť empatiu a sebareflexiu
- pozitívne motivovať seba a druhých
- stanoviť priority cieľov
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia
- samostatne pracovať a riadiť práce v menšom kolektíve

- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Pri preberaní a precvičovaní nového učiva:

- Výkladovo-ilustratívnu metódu
- Reprodukčná – riadený rozhovor
- Heuristická – rozhovor, riešenie zadania
- Skupinová práca
- Samostatná práca
- Názorné metódy, prezentácie
- Príklady zo strojárskych prác
- Expozičné metódy – metódy k vyvodzovaniu nového učiva

Na preverovanie vedomostí a zručností:

- Písomné skúšanie
- Praktické cvičenia
- Obhajoba projektu
- Ústne – riadený rozhovor
- Úloha hrou – interaktívne cvičenia
- Vizualne – pozorovanie pri samostatnej práci

Metódy práce

- Výkladovo-ilustratívnu metódu
- Reprodukčná – riadený rozhovor
- Metódy tvorivej aktivity
- Skupinová práca
- Samostatná práca
- Názorné metódy,
- Prezentácie – príklady zo strojárskych prác
- Heuristická – rozhovor, riešenie zadania
- Expozičné metódy – metódy k vyvodzovaniu nového učiva

Formy práce

- Expozičné metódy – metódy k vyvodzovaniu nového učiva
- Frontálna výučba
- Frontálna a individuálna práca žiakov
- Skupinová práca žiakov
- Práca s knihou
- Demonštrácia a pozorovania

Učebné zdroje

Odborná literatúra

- Kríž a kolektív: Časti strojov 1 Bratislava 1999
- K. Mičkal, Z. Holoubek, K. Král: Strojníctvo I Bratislava 1992
- K. Mičkal, Z. Holoubek, K. Král: Strojníctvo II Bratislava 1993

Didaktická technika

- Projektor, počítač, tlačiareň, interaktívna tabuľa

Materiálne výučbové prostriedky

- Panely a PC
- Strojové súčiastky

Ďalšie zdroje

- Prezentácie v Power Pointe
- Internet

Obsah vzdelávania

Prvý ročník	1 hod. týždenne, 33 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Spoje a spojovacie súčiastky (10 hodín) – Základné rozdelenie spojov – Spoje so silovým stykom – Skrutkové spoje – Zverné spoje, tlakové spoje – Klinové a pružné spoje – Nitové spoje – Spoje s tvarovým stykom – Kolíkové, čapové a perové spoje – Spoje s materiálovým stykom – Zvarové, spájkované a lepené spoje	Žiak má: – uviesť základné druhy spojenia a stručne ich charakterizovať – vymenovať spoje so silovým stykom – uviesť základné druhy závitov, skrutiek a matic – charakterizovať zverné spoje a ich využitie – vymenovať a načrtnúť druhy klinov a pružín – uviesť základné druhy nitov a ich použitie – charakterizovať základné typy nitových spojov – vymenovať spoje s tvarovým stykom – uviesť základné funkcie kolíkov a príklady ich použitia – charakterizovať čapové spoje – uviesť základné druhy pier – vymenovať spoje s materiálovým stykom – vymenovať základné typy zvarov a uviesť ich označenie – popísať podstatu a spôsob vyhotovenia spájkovaných spojov – charakterizovať lepené spoje, popísať spôsob vyhotovenia
2 Časti strojov na prenos otáčavého pohybu (7 hodín) – Nosné a hybné hriadele – Klzné a valivé ložiská – Mazanie ložísk – Klzné a valivé vedenie – Hriadeľové spojky – Mechanicky ovládané spojky – Mechanicky neovládané spojky	Žiak má: – popísať časti, súčiastky strojov a ich funkciu pri prenose otáčavého pohybu – charakterizovať hriadele – uviesť rozdiely medzi nosným a hybným hriadeľom – popísať hlavné časti klzných ložísk a ich použitie – uviesť druhy mazadiel a ich použitie – charakterizovať základné druhy vedení a ich použitie – uviesť druhy a funkciu hriadeľových spojov – vymenovať a popísať mechanicky ovládané spojky – vymenovať a spoznať mechanicky neovládané spojky

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
3 Potrubie a armatúry (7 hodín) – Základné veličiny určujúce potrubie – Druhy potrubia – Hlavné časti potrubia – Spájanie potrubia rozoberateľnými a nerozoberateľnými spojmi – Izolácia potrubia – Ochrana a uloženie potrubia – Uzatváracie, poistné a regulačné armatúry	Žiak má: – vymenovať základné veličiny určujúce potrubie – rozdeliť potrubie a popísať potrubie – vymenovať hlavné časti potrubia, rúrky, oblúky – navrhnúť druhy spájania potrubia – spoznať spájanie potrubia rozoberateľným spôsobom – spoznať spájanie potrubia nerozoberateľným spôsobom – popísať požiadavky na izoláciu – popísať ochranu a uloženie potrubia – vymenovať a popísať uzatváracie armatúry, kohútiky, ventily a posúvače – popísať konštrukčné a funkčné rozdiely armatúr
4 Utesňovanie súčiastok a spojov (2 hodiny) – Význam utesňovanie spojov – Upchávky, tesniace krúžky	Žiak má: – vysvetliť význam utesňovanie spojovacích častí strojov – charakterizovať upchávky a tesniace krúžky
5 Prevodové mechanizmy (7 hodín) – Princíp a účel prevodov – Trecie prevody – Lanové prevody – Remeňové prevody – Reťazové prevody – Prevody s ozubenými kolesami – Prevodové skrine	Žiak má: – vysvetliť princíp prevodových mechanizmov – charakterizovať trecie prevody, využitie – definovať lanové prevody, využitie v praxi – spoznať remeňové prevody – charakterizovať reťazový prevod – definovať prevod s ozubenými kolesami – popísať zloženie prevodovej skrine

Druhý ročník	2 hod. týždenne, 66 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Mechanizmy na transformáciu pohybu (21 hodín) – Účel, použitie mechanizmov – Rozdelenie mechanizmov na transformáciu pohybu – Skrutkové mechanizmy – Hlavné časti skrutkového mechanizmu – Pákové mechanizmy – Druhy pák – Princíp pákového mechanizmu – Kĺbové mechanizmy – Druhy kĺbových mechanizmov – Kľukové mechanizmy – Skrútený kľukový mechanizmus – Úplný kľukový mechanizmus s križiakom – Kulisové mechanizmy – Druhy kulisových mechanizmov – Posuvný kulisový mechanizmus – Kývavý kulisový mechanizmus – Krivkové mechanizmy – Mechanizmy s prerušovaným pohybom – Hydraulické mechanizmy – Pneumatické mechanizmy	Žiak má: – spoznať využitie mechanizmov na zmenu pohybu v strojárstve – rozdeliť mechanizmy na transformáciu pohybu – načrtnúť a popísať skrutkové mechanizmy – vymenovať časti skrutkového mechanizmu – charakterizovať a načrtnúť pákový mechanizmus – vymenovať druhy pák – spoznať princíp pákového mechanizmu – spoznať kĺbové mechanizmy – určiť druhy kĺbových mechanizmov – vymenovať druhy kľukových mechanizmov – načrtnúť skrútený kľukový mechanizmus – načrtnúť úplný mechanizmus s križiakom – spoznať princíp kulisového mechanizmu – vymenovať druhy kulisových mechanizmov – spoznať posuvný mechanizmus – spoznať kývavý mechanizmus – charakterizovať krivkový mechanizmus – objasniť princíp mechanizmov s prerušovaným pohybom – vymenovať časti hydraulického mechanizmu – spoznať princíp pneumatického mechanizmu

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
2 Zdvíhacie, dopravné a manipulačné zariadenie (25 hodín) - Význam a rozdelenie dopravných a zdvíhacích zariadení - Kladkostroje - Navijaky - Zdviháky - Žeriavy - Rozdelenie a využitie žeriavov - Výťahy - Rozdelenie výťahov - Dopravníky - Druhy dopravníkov	Žiak má: - opísať význam a využitie dopravných, zdvíhacích zariadení v strojárstve - rozdeliť jednotlivé stroje medzi dopravné a zdvíhacie zariadenie - spoznať funkciu kladkostrojov - rozdeliť a popísať navijaky - rozdeliť a popísať skrutkový zdvihák - vymenovať a popísať využitie žeriavov - rozdeliť žeriavy z hľadiska konštrukcie - vysvetliť využitie výťahov strojárstve - určiť rozdiel medzi nákladným a dopravným výťahom - charakterizovať a popísať dopravníky - rozdeliť dopravníky podľa konštrukcie
3 Pracovné stroje (10 hodín) - Význam a charakteristika pracovných strojov - Čerpadlá, druhy a využitie - Kompresory, druhy a ich význam - Ventilátory - Dúchadlá - Vývevy	Žiak má: - charakterizovať význam a využitie pracovných strojov - popísať jednotlivé druhy čerpadiel a ich význam v praxi - opísať druhy a význam kompresorov - popísať princíp práce a použitie ventilátorov - charakterizovať druhy dúchadiel a ich použiteľnosť v priemysle - charakterizovať princíp práce a použitie vývev
4 Hnacie stroje (10 hodín) - Význam, rozdelenie a charakteristika hnacích strojov - Vodné turbíny - Parné turbíny - Plynné turbíny - Spaľovacie motory - Pracovné obehové spaľovacích obehov	Žiak má: - charakterizovať druhy spaľovacích motorov - rozdeliť spaľovacie motory - objasniť princíp fungovania vodných turbín - spoznať účel parných turbín - vymenovať a popísať druhy plyných turbín - charakterizovať a rozdeliť spaľovacie motory - navrhnuť pracovný obeh spaľovacieho motora

6.2.4 Technológia

Časový rozsah výučby v hodinách

prvý ročník		druhý ročník		tretí ročník		štvrtý ročník		spolu za 1. – 4. ročník	
za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	týždenne	za štúdium
1	33	1	33	–	–	–	–	2	66

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet technológia sa zameriava na teoretické zvládnutie poznatkov z oblasti ručného spracovania kovov, strojového obrábania, zlievarenstva, kovových a materiálov, ktoré tvoria základ pre získanie praktických zručností v odbornom výcviku.

Žiaci získajú poznatky z výroby odliatkov vo výrobnom odvetí – zlievarenstvo a z tvárnenia kovov, ktoré patrí medzi najproduktívnejšie odbory technológie, ktoré budú samotní žiaci využívať neskôr v praxi. V praxi sa často žiaci stretnú s koróziou súčiastok, ktorú treba vhodnými spôsobom odstrániť. Spojovanie materiálov je dôležitou súčasťou strojárskej výroby, a preto je potrebné aby žiaci vedeli, ktorý spoj, kedy majú použiť. Žiaci sa naučia správne navrhnuť ďalšie spracovanie kovov na základe pochopenia a rozlišovania ich fyzikálnych, chemických, mechanických a technologických vlastností. Získajú aj teoretické vedomosti o vysokopecnej a oceliarskej vsádzke a je úprava, o technológii výroby surového železa a ocele. Ďalšia kapitola je venovaná zvládnutiu základných vedomostí o základoch strojového obrábania – vŕtania, sústruženia, frézovania a brúsenia.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania stimulujú rozvoj poznávacích schopností žiakov, ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňuje sa spolupráca žiakov s vyučujúcim, pričom žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci študijného odboru.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu technológia je rozvoj schopnosti technicky tvoriť, k tomu využívať dostupné informácie, orientovať sa v nich a vedieť ich aplikovať. Ďalej formovať logické myslenie a rozvíjať vedomosti, zručnosti a kľúčové kompetencie využiteľné aj v ďalšom vzdelávaní, praxi a občianskom živote.

Absolvent má:

- kriticky hodnotiť získané informácie
- uplatniť teoretické poznatky, pojmy, definície a zákonitosti a vzťahy pri riešení teoretických úloh a praktických úloh
- preukázať kvalitu a rozsah získaných vedomostí
- prezentovať kvalitu myslenia a znalostí pri riešení technických problémových úloh
- mať aktívny prístup a záujem o nové vedomosti, zapájať sa do diskusií

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete technológia využívame pre utváranie a rozvíjanie zvolených kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

- schopnosť pracovať v rôznych skupinách
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- konštruktívne diskutovať a pozorne počúvať druhých,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- prejaviť empatiu a sebareflexiu
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje
- samostatne pracovať v menšom kolektíve
- preukázať schopnosť vyhľadávať a používať príslušné normy a katalógy
- vyriešiť jednoduché grafické úlohy

Stratégia vyučovania

Metódy práce

- Výkladovo-ilustratívnu metódu
- Reprodukčná – riadený rozhovor
- Heuristická – rozhovor, riešenie zadania
- Skupinová práca
- Samostatná práca
- Názorné metódy, prezentácie
- Príklady zo strojárkej praxe
- Expozičné metódy – metódy k vyvodzovaniu
- Metódy tvorivej aktivity

Formy práce

- Expozičné metódy – metódy k vyvodzovaniu nového učiva
- Frontálna výučba
- Frontálna a individuálna práca žiakov
- Skupinová práca žiakov
- Práca s knihou
- Demonštrácia a pozorovania

Učebné zdroje

Odborná literatúra

- Outrata: Technológia ručného spracovania kovov 1
- Švagr – Vojtík: Technológia ručného spracovania kovov
- Nagy: Strojárska technológia III

Didaktická technika

- Projektor, počítač, tlačiareň, interaktívna tabuľa

Materiálne výučbové prostriedky

- Panely, Strojové súčiastky

Ďalšie zdroje

- Prezentácie v Power Pointe, Internet

Obsah vzdelávania

Prvý ročník	1 hod. týždenne, 33 hod./rok
Tematický celok (počet hodín)	Výkonový štandard
Obsahový štandard	
1 Úvod do predmetu (1 hodina)	Žiak má:
– Význam predmetu pre odbor	– definovať pojem technológia
2 Technológia ručného sprac. kovov (20 hodín)	Žiak má:
– Plošné meranie a orýsovanie, meradlá, rysovacie náradie a pomôcky	– vymenovať technológie ručného spracovania kovov
– Rezanie kovov, spôsoby rezania, nástroje a pomôcky	– vymenovať náradie a pomôcky na ručné spracovanie kovov
– Strihanie – princíp, nástroje a pomôcky	– popísať ručnú píľku
– Pilovanie – princíp, nástroje a pomôcky, druhy pilníkov a ich údržba	– vymenovať druhy nožníc
– Vrtanie, zahlbovanie, vyhrubovanie a vystružovanie – princíp, nástroje	– charakterizovať pilovanie
– Rezanie závitov, ručné rezanie, strojové rezanie, kontrola závitov	– vymenovať druhy pilníkov
– Rovnanie a ohýbanie – za studena a za tepla, drôtov, plechu a rúr	– definovať vrtanie, zahlbovanie, vyhrubovanie a vystružovanie
– Sekanie a prebíjanie, nástroje pomôcky	– nakresliť skrutkový vrták
3 Spojovanie technických materiálov (4 hodiny)	Žiak má:
– Charakteristika spoja	– definovať spoj
– Druhy spojov, rozdelenie	– vymenovať druhy spojov a ich použitie
4 Výroba surového železa (4 hodiny)	Žiak má:
– Výroba surového železa, suroviny na výrobu surového železa	– popísať výrobu surového železa
– Produkty vysokých pecí a ich úprava	– popísať technológiu výroby surového železa vymenovať produkty vysokej pece
5 Výroba ocele (4 hodiny)	Žiak má:
– Výrobu ocele, suroviny pre výrobu ocele	– vymenovať suroviny pre výrobu ocele
– Produkty oceliarskych pecí a ich úprava	– popísať spôsoby výroby ocele
	– vymenovať produkty oceliarskych pecí

Druhý ročník	1 hod. týždenne, 33 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
6 Prášková metalurgia (5 hodín) – Vlastnosti spekaných materiálov a ich použitie – Výroba spekaných karbidov	Žiak má: – definovať pojem prášková metalurgia – popísať podstatu práškovej metalurgie – vymenovať vlastnosti spekaných karbidov – popísať postup výroby spekaných karbidov
7 Výroba odliatkov (4 hodiny) – Východiskové suroviny pre výrobu odliatkov – Tavenie a liatie kovov – výroba odliatkov	Žiak má: – vyhotoviť technologický postup výroby odliatkov – vyhotoviť technologický postup liatia odliatkov
8 Technológia povrchových úprav (4 hodiny) – Korózia – Spôsoby ochrany proti korózii	Žiak má: – charakterizovať koróziu – zdôvodniť význam povrchových úprav
9 Základy strojového obrábania (4 hodiny) – Základné pojmy pri obrábaní – Rezné podmienky	Žiak má: – vymenovať výhody strojového obrábania – vymenovať základné pojmy strojového obrábania
10 Vŕtanie (4 hodiny) – Hlavné časti vŕtačky – Základné vŕtacie operácie	Žiak má: – nakresliť hlavné časti vŕtačky – charakterizovať základné vŕtacie operácie
11 Sústruženie (4 hodiny) – Hlavné časti univerzálneho sústruhu – Základné sústružnícke operácie	Žiak má: – vymenovať hlavné časti sústruhu – popísať základné sústružnícke operácie
12 Frézovanie (4 hodiny) – Hlavné časti frézovacieho stroja – Základné frézarské operácie	Žiak má: – vymenovať hlavné časti frézovačiek – popísať základné frézarské operácie
13 Brúsenie (4 hodiny) – Hlavné časti brúsiaceho stroja – Základné operácie na brúskach, pohyby pri brúsení	Žiak má: – vymenovať hlavné časti brúsiaceho stroja – popísať základné operácie brúsenia

6.2.5 Kontrola a meranie

Časový rozsah výučby v hodinách

prvý ročník		druhý ročník		tretí ročník		štvrtý ročník		spolu za 1. – 4. ročník	
za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	týždenne	za štúdium
–	–	2	66	2	66	–	–	4	132

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Učivo predmetu poskytuje žiakom odborné zručnosti a teoretické vedomosti z oblasti kontroly, merania, meracej techniky používanej pri prácach v strojárskych výrobkoch. Zmyslom týchto informácií je interakcia na ďalšie odborné predmety. Získané vedomosti a zručnosti pomôžu zabezpečiť a dodržiavať potrebnú kvalitu a presnosť strojárskych výrobkov. Predmet vychováva k technickému mysleniu, k efektívnemu využívaniu noriem, tabuliek a technickej literatúry. Rozvíja zmysel pre presnú, svedomitú a zodpovednú prácu, ako aj vedomosti a schopnosti voľby vhodnej meracej metódy, prístrojov, postupu a správnej interpretácie výsledkov merania.

Pri vyučovaní je potrebné dbať, aby žiaci poznali základné meracie metódy a vedeli vybrať optimálne meracie prístroje a zariadenia, vedeli ich uviesť do chodu a merať podľa návodu na obsluhu, aby získali základné pracovné zručnosti pre prácu s meracími prístrojmi, aby vedeli spraviť rozbor, spracovať a vyhodnotiť výsledky merania i s použitím výpočtovej techniky a vedeli sa orientovať v odbornej literatúre.

Pri vyučovaní predmetu sú využívané dostupné audiovizuálne pomôcky a reálne meradlá a meracie prístroje pre posilnenie predstavivosti a pochopenie vzájomných vzťahov. Využíva sa aj forma meraní s využívaním medzi predmetových vzťahov medzi získanými teoretickými odbornými vedomosťami a vykonanými praktickými zručnosťami. Žiaci získajú teoretické vedomosti

o meraní rozmerov, neelektrických veličín a o kontrole tvarov výrobkov.

Organizácia vyučovania bude prebiehať formou hromadného vyučovania na riadnych vyučovacích hodinách kombináciou riadenej výučby s otvorenou voľnou formou vyučovania a praktického merania.

Ciele vyučovacieho predmetu

Po absolvovaní tematických celkov budú žiaci vedieť definovať základné pojmy z merania, kontroly, spracovania výsledkov, definovať chyby pri meraní, vypočítať chyby pri meraní, vysvetliť fyzikálny princíp meradiel a meracích systémov, budú schopní použiť jednotlivé druhy meradiel, vymenovať ich hlavné časti, popísať postup pri práci s meradlami. Cieľové vedomosti žiakov spočívajú v získaní prehľadu o kontrole a meraní ako celku. Cieľové zručnosti sú charakterizované správnym používaním STN, tabuliek, meradiel, meracích prístrojov, technickej literatúry, ktoré podporuje ovládanie technického názvoslovía. Absolvent vie vykonať kontrolu rozmerov a tvarov výrobkov a kontrolu kvality s použitím vhodných meradiel a meracích prístrojov.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovanom predmete kontrola a meranie využívame pre utváranie a rozvíjanie kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia a konanie.

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie

- správne sa vyjadrovať v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- kriticky hodnotiť získané informácie,
- overovať a interpretovať získané údaje.

Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- prejavíť empatiu a sebareflexiu,
- pozitívne motivovať seba a druhých,
- stanoviť priority cieľov,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- konštruktívne diskutovať, aktívne predkladať progresívne návrhy
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- samostatne pracovať a riadiť práce v menšom kolektíve,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Pri preberaní a precvičovaní nového učiva:

- Výkladovo-ilustratívnu metódu
- Reprodukčná – riadený rozhovor
- Heuristická – rozhovor, riešenie zadania
- Skupinová práca
- Samostatná práca
- Názorné metódy, prezentácie
- Príklady zo strojárskych praxe
- Expozičné metódy – metódy k vyvodzovaniu

Na preverovanie vedomostí a zručností:

- Písomne odpovede
- Praktické cvičenia
- Ústne – riadený rozhovor
- Úloha hrou – interaktívne cvičenia
- Vizuálne – pozorovanie samostatnosti pri individuálnej práci

Učebné zdroje

Odborná literatúra

- K. Král: Technické merania. Bratislava, 1992
- M. Martinák: Kontrola a meranie pre 3. ročník SPŠ strojníckych. Bratislava, 2003

Didaktická technika

- Projektor, počítač, tlačiareň, interaktívna tabuľa

Materiálne výučbové prostriedky

- Učebné pomôcky k jednotlivým tematickým celkom, meraný objekt, meradlá a meracie prístroje

Ďalšie zdroje

- Vlastný text, návody na obsluhu meracích prístrojov, internet

Obsah vzdelávania

Druhý ročník	2 hod. týždenne, 66 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Úvod do predmetu (8 hodín) – Význam kontroly a merania – Organizácia práce v odbornej učebni	Žiak má: – vysvetliť význam kontroly a merania – vymenovať kategórie metrologie s jednotlivými úrovňami úplnosti a presnosti – oboznámiť sa s organizáciou práce v odbornej učebni – oboznámiť sa s bezpečnosťou práce v učebni – vysvetliť význam a úlohu systému riadenia kvality – popísať funkciu štatistickej kontroly výrobkov

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
2 Základy metrologie (20 hodín) – Základné jednotky sústavy SI – Odvodené jednotky SI – Základné pojmy používané v metrologii – Meracie metódy a meracie prostriedky	Žiak má: – určiť základné jednotky sústavy SI – uviesť odvodené jednotky SI – uviesť príklady mimosústavových jednotiek, ktoré sa používajú v určitých vymedzených oblastiach – vymenovať predpony SI a ich značky – definovať základné pojmy používané v metrologii – vysvetliť význam meracích metód a použitia meracích prostriedkov – vypočítať aritmetický priemer z nameraných hodnôt, smerodajnú odchýlku – charakterizovať príčiny výskytu chýb a neistoty pri meraní – popísať spôsoby spracovania a analýzy výsledkov merania
3 Meranie rozmerov (38 hodín) – Zásady správneho merania – Meradlá pre meranie dĺžkových rozmerov – Priame a nepriame meranie – Vypracovanie zadania č. 1 – Vypracovanie zadania č. 2	Žiak má: – vysvetliť a popísať zásady správneho merania – vymenovať a popísať jednotlivé meradlá pre meranie dĺžkových rozmerov (posuvné meradlá, mikrometre, základné rovnobežné mierky a súradnicové meracie prístroje) – zmerať rozmery na danej súčiastke a vyhotoviť elaborát z merania dĺžkových rozmerov – vysvetliť funkciu nepriamych dĺžkových meradiel a vymenovať jednotlivé druhy – popísať mechanické komparátory – vyhotoviť elaborát z kontroly rozmerov súčiastok kalibrmi a mechanickým komparátorom – vysvetliť význam mechanizácie a automatizácie kontroly a merania dĺžkových rozmerov

Tretí ročník	2 hod. týždenne, 66 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Meranie uhlov (4 hodiny) – Význam a zásady merania uhlov – Druhy meradiel – Vypracovanie zadania č.1	Žiak má: – vysvetliť zásady správneho merania uhlov – vymenovať spôsoby merania uhlov a druhy meradiel – popísať pevné, optické, sínusové a tangensové meradlá – vyhotoviť elaborát z merania uhlov na určenej súčiastke
2 Meranie a kontrola tvarov (4 hodiny) – Význam merania a kontroly tvarov súčiastok – Zásady pri meraní	Žiak má: – vysvetliť význam merania a kontroly tvarov súčiastok v technickej praxi – definovať zásady pri meraní tvaru súčiastky – vykonať kontrolu presnosti geometrického tvaru a polohy stanovenej súčiastky
3 Kontrola akosti povrchu (4 hodiny) – Význam kontroly akosti povrchu – Metódy merania	Žiak má: – vysvetliť význam kontroly akosti povrchu pre prax – vymenovať a charakterizovať metódy merania – popísať druhy meradiel používaných pri kontrole akosti povrchu – vykonať kontrolu akosti povrchu
4 Meranie fyzikálnych veličín (16 hodín) – Meranie teploty, tlaku, vlhkosti, hluku a otáčok	Žiak má: – vysvetliť význam merania fyz. veličín pre prax – popísať princíp merania teploty, tlaku, vlhkosti, hluku a otáčok

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
5 Metalografické skúšky (8 hodín) – Význam metalografických skúšok – Odber a príprava vzorky	Žiak má: – vysvetliť význam metalografických skúšok – popísať princíp makroskopických a mikroskopických skúšok – vymenovať a charakterizovať spôsoby odberu a prípravy vzorky
6 Skúšky mechanických vlastností (16 hodín) – Význam skúšok pre prax – Statická skúška ťahom – Skúška vrubovej húževnatosti – Skúška tvrdosti – Vypracovanie zadania č.2	Žiak má: – definovať význam skúšok pre technickú prax – kategorizovať druhy skúšok a skúšobné metódy – popísať statickú skúšku ťahom a skúšku vrubovej húževnatosti – vykonať skúšku tvrdosti a vyhotoviť elaborát z tejto skúšky
7 Skúšky technologických vlastností (10 hodín) – Význam technologických skúšok – Druhy skúšok a skúšobných metód	Žiak má: – vysvetliť význam skúšok technologických vlastností – vymenovať druhy skúšok a skúšobných metód – vysvetliť princíp skúšky ohybom, stlačením, rozširovaním, lemovaním a zvariteľnosti
8 Nedeštruktívne skúšky (4 hodín) – Princíp a druhy nedeštruktívnych skúšok – Chyby materiálov	Žiak má: – vysvetliť princíp nedeštruktívnych skúšok a kategorizovať druhy skúšok – popísať najčastejšie vznikajúce chyby materiálov – charakterizovať defektoskopické skúšky hutníckych výrobkov.

6.2.6 Grafické systémy

Časový rozsah výučby v hodinách

prvý ročník		druhý ročník		tretí ročník		štvrtý ročník		spolu za 1. – 4. ročník	
za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	týždenne	za štúdium
–	–	2	66	–	–	–	–	2	66

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Predmet grafické systémy patrí medzi povinné vyučovacie predmety praktickej prípravy. Jeho obsah je štruktúrovaný do tematických celkov (téma a podtéma). Úlohou predmetu je umožniť žiakom získať vedomosti a zručnosti, ktoré zabezpečia aktívne používanie a kreslenie technických výkresov v programe SolidWorks. Technické kreslenie je tretí jazyk pre odborníka, dorozumie sa s ním v celom odbornom svete. V rámci obsahového štandardu žiak získa predstavu a nadobudne zručnosti pri tvorbe výkresovej dokumentácie cez PC. Zásady zobrazovania a čítania technických výkresov pozná už z predmetu technické kreslenie. Predmet rozvíja logické myslenie žiakov, ich priestorovú predstavivosť, obrazotvornosť, schopnosť analyzovať, syntetizovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Buduje grafickú kultúru, t. j. vychováva k estetickému prejavu a cíteniu. Obsah predmetu poskytuje žiakom nevyhnutné vedomosti o normalizácii v technickom kreslení, používaní rôznych druhov čiar, kótovaní, kreslení ako aj predpisovaní drsnosti a tolerancií na výkresoch, čítaní výkresov súčiastok a montážnych celkov používaných vo výrobnej praxi a tiež aj zručnosti pri ich zhotovení. Metódy, formy a prostriedky vyučovania stimulujú rozvoj poznávacích schopností žiakov, ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňuje sa spolupráca žiakov s vyučujúcim, pričom žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci študijného odboru. Pri vyučovaní predmetu konštrukčné cvičenia je potrebné aby vyučujúci používal vhodné modely geometrických

telies, názorné pomôcky a výrobné výkresy. Predmet konštrukčné cvičenia je úzko previazaný s ostatnými odbornými predmetmi, hlavne technickým kreslením, technológiou, strojníctvom, strojárskou technológiou, a samozrejme aj informatikou a predovšetkým s odborným výcvikom.

Ciele vyučovacieho predmetu

Ovládať základnú pojmovú databázu a terminológiu z oblasti normalizácie v technickom kreslení potrebnú pre vyhotovenie technickej dokumentácie, zobraziť strojové súčiastky v pohľade s použitím rezov, prierezov, zväčšených obrazov podľa modelu alebo názorného obrázku, urobiť rozbor zobrazenia súčiastky, zobrazovať v mierkach, prakticky aplikovať, kótovať súčiastku s dodržaním pravidiel kótovania, nájsť chyby v kótovaní, predpísať tolerancie funkčným aj nefunkčným rozmerom a vyznačiť ich na výkrese. Vyhladať v strojníckych tabuľkách veľkosť tolerancie pre daný rozmer a stupeň presnosti, definovať drsnosť, tepelné spracovanie, vyplniť titulný blok v PC.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia, porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje, identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti, vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností, vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia, zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

- správne sa vyjadrovať v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme, identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje, kriticky hodnotiť získané informácie, overovať a interpretovať získané údaje, pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

Schopnosti pracovať v rôznorodých skupinách

- prejavíť empatiu a sebareflexiu, pozitívne motivovať seba a druhých, predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť, prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje, konštruktívne diskutovať, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých, budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu, rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností, analyzovať hranice problému, určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia, spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi

Stratégia vyučovania

Metódy práce

- Motivačné (rozprávanie, rozhovor, demonštrácia)
- Expozičné (vysvetľovanie, opis, demonštrácia, pozorovanie)
- Fixačné (ústne opakovanie, písomné opakovanie, domáca úloha)

- Diagnostické (ústne a písomné skúšky) Frontálna práca (výklad, rozhovor, diskusia, demonštrácia experimentu, písomná previerka)

Formy práce

- Individuálna práca (ústne skúšanie, samostatné riešenie úloh, riešenie domácej úlohy)

Učebné zdroje

Odborná literatúra

- Výučbový manuál pre SolidWorks (základné školenie), Schier Technik Slovakia s.r.o.
- Pagáč: Učebnice SolidWorks 1,
- Freibauce, Vlačíková, Vilímková: Základy práce v CAD systéme SolidWorks,

Didaktická technika

- Projektor, počítač, tlačiareň, interaktívna tabuľa

Obsah vzdelávania

Druhý ročník	2 hod. týždenne, 66 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Úvod (2 hodiny) – Práca v počítačovej učebni Žiak má: – Inštalácia CAD/CAM systému	Žiak má: – Zdôvodniť zásady práce v PC – Urobiť inštaláciu
2 Uživateľské rozhranie (6 hodín) – Zadávanie príkazov, údajov a bodov – Súradnice a súradnicový systém – Uchopovacie režimy – Výber a vymazanie objektov – Cvičenia	Žiak má: – Popísať uživateľské rozhranie – Zdôvodniť zadávanie príkazov – Nakresliť súradnice a súradnicový systém – Zdôvodniť uchopovacie režimy – Popísať výber a mazanie objektov – Absolvovať cvičenia
3 Hladiny – roviny (3 hodiny) – Vytvorenie hladiny – roviny – Správa vlastností hladín – rovín	Žiak má: – Popísať hladiny – Využiť hladinu – Argumentovať vlastnosti hladín a rovín
4 Kreslenie (30 hodiny) – Kreslenie entít – Kreslenie súčiastky podľa predlohy – cvičenia – Kreslenie súčiastky podľa slovného zadania – cvičenia – Šrafovanie – Text – Tabuľky – Poznámky – Multiodkazy – Cvičenia	Žiak má: – Popísať kreslenie – Nakresliť entity – Nakresliť súčiastku – Nakresliť súčiastku – Nakresliť šrafovanie – Vytvoriť text – Vytvoriť tabuľku – Vytvoriť poznámku – Vytvoriť multiodkaz – Absolvovať cvičenia
5 Kóty (6 hodín) – Základy kótovania – Kótovacie štýly – Ukážky typov kót s postupmi označenia – Cvičenia	Žiak má: – Zakótovať skicu – Zdôvodniť kótovanie – Popísať kótovacie štýly – Nakresliť ukážky kót – Absolvovať cvičenia

Tematický celok (počet hodín)	Obsahový štandard	Výkonový štandard
6 Úpravy (12 hodín)	– Mazanie a kopírovanie – Zrkadlenie, otočenie – Pole, posunutie – Mierka, orezanie – Predĺženie, prerušenie – Rozloženie, delenie meraním – Spojenie – Skosenie, zaoblenie – Cvičenia	Žiak má: – Zdôvodniť – Úpravy – Vyhотовiť zrkadlenie – Vytvoriť pole a posunutie – Vysvetliť mierky – Vyhотовiť predĺženie – Vyhотовiť delenie – Vyhотовiť spojenie – Vyhотовiť zaoblenie – Absolvovať cvičenia
7 Bloky (3 hodiny)	– Vytvorenie bloku – Vkladanie bloku – Úprava bloku	Žiak má: – Vytvoriť blok – Vložiť blok – Upraviť blok
8 Práca s výkresmi (4 hodín)	– Tvorba výkresu – Nastavenie výkresu – Ukladanie výkresu – Tlač výkresu	Žiak má: – Vyhотовiť výkres – Nastaviť výkres – Uložiť výkres – Tlačiť výkres

6.2.7 Náuka o kovoch

Časový rozsah výučby v hodinách

prvý ročník		druhý ročník		tretí ročník		štvrtý ročník		spolu za 1. – 4. ročník	
za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	týždenne	za štúdium
–	–	2	66	4	132	4	120	10	318

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovaci predmet náuka kovoch v študijnom odbore hutník operátor utvára u žiakov všeobecný odborný základ pre zvládnutie špeciálnej odbornej prípravy.

Žiak získa, v teoretickej časti i časti – cvičenia, vedomosti o kryštalickej stavbe kovov, vplyve vonkajších síl na kryštalickú stavbu kovov, o základoch metalografie kovov, metalografie zliatin železa, fázových premenách v oceliach pri hutníckom spracovaní, makroskopickej a mikroskopickej štruktúre kovov; tepelného, tepelno-chemického a nekonvenčných spôsobov tepelného spracovania. Tieto vedomosti sú súčasťou odborného základu každého kvalifikovaného pracovníka v hutníctve a strojárstve. Súčasťou učiva sú zásady bezpečnosti práce kovmi a upozornenie na vplyv niektorých kovov a ich zlúčenín na ľudský organizmus podľa STN a ISO.

Učivo náuky o kovoch úzko súvisí s učivom v predmete fyzika. Dobré zvládnutie učiva náuky o kovoch súvisí hlavne s kvalitným pochopením hutníckych procesov, tvárnením kovov a odborným výcvikom. Učiteľ oboznamuje žiakov nielen s teoretickými základmi náuky o kovoch, ale aj s technickými aplikáciami týchto teoretických základov tak, aby si žiaci ujasňovali súvislosti a vedeli vyvodzovať správne závery o prípadných prevádzkových nedostatkoch a výrobných ťažkostiach.

Predmet teda rozvíja technické a logické myslenie žiakov a dáva im teoretický základ pre správne posudzovanie a riešenie technických problémov. Usporiadanie tematických celkov umožňuje postupne sa zoznámiť s technickými materiálmi na základe ich vlastností v praxi. Vyučujúci využíva všetky vhodné učebné pomôcky pre zlepšenie názornosti výkladu. Riadi sa platnými slovenskými technickými normami, rešpektuje ich a zoznamuje s nimi žiakov.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania náuky o kovoch je v maximálnej miere prispieť k splneniu všeobecných cieľov odborného vzdelávania, k osvojeniu si kľúčov kompetencií prostredníctvom obsahu učiva náuky o kovoch a najmä formovanie a rozvoj tvorivých schopností žiakov. Žiak sa má naučiť pracovať so základnou odbornou terminológiou, odbornou literatúrou, informačnými médiami, analyzovať problémy, aplikovať poznatky pri riešení úloh, prezentovať odborné poznatky a v neposlednom rade logicky spájať poznatky nadobudnuté štúdiom ostatných odborných a tiež všeobecno-vzdelávacích predmetov.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete náuka o kovoch využívame pre utváranie a rozvíjanie kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

- spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku
- riešiť matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje
- overovať a interpretovať získané údaje

Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- prejaviť empatiu a sebareflexiu
- pozitívne motivovať seba a druhých
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu
- analyzovať hranice problému
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi

Odborné kompetencie

- aplikovať základnú odbornú terminológiu pre hutníctvo, schopnosť využívať všeobecné poznatky, pojmy, pravidlá a princípy pri riešení praktických úloh
- aplikovať vedomosti z matematiky, fyziky a chémie pri riešení problémov aplikovanej teórie hutníckej výroby a konkretizovať tieto riešenia
- vymenovať základné druhy materiálov a polotovarov používaných v hutníckej výrobe, ich technologické vlastnosti, metódy ich spracovania
- vysvetliť základné technologické postupy výroby kovov
- vysvetliť a aplikovať základné predpisy bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásady hygieny a ochrany životného prostredia.

Stratégia vyučovania

- Výkladovo-ilustratívnu metódu
- Reprodukčná – riadený rozhovor
- Nácvik (práca podľa vzoru)

- Metódy tvorivej aktivity
- Skupinová práca
- Samostatná práca
- Názorné metódy, prezentácie
- Príklady zo strojárskych praxe
- Heuristická – rozhovor, riešenie zadání
- Praktické metódy – grafické činnosti
- Demonštračné metódy – pozorovanie predmetov, obrazov, schém.
- Expozičné metódy – metódy k vyvodzovaniu nového učiva
- Metódy analyticko-syntetické – korekcia čiastkových riešení pri zadanej úlohe

Na preverovanie vedomostí a zručností:

- Písomne odpovede
- Praktické cvičenia
- Obhajoba projektu (výstup pred triedou)
- Vizualne – pozorovanie aktivity pri skupinovej práci
- Vizualne – pozorovanie samostatnosti pri individuálnej práci
- Ústne – riadený rozhovor

Učebné zdroje

Odborná literatúra

- J. JECH: Náuka o kovoch I, ALFA 1981
- J. JECH: Náuka o kovoch II, ALFA 1981
- L. MAKÓ: Metalografické laboratóriá, ALFA 1977
- M. ŽIVČÁK: Technologické laboratóriá, ALFA 1977
- M. ŠAMIEROVÁ: Hutnícke tvárnenie kovov, ALFA 1985
- Z. NIKEL a kol.: Technológia tvárnenia kovov, ALFA 1990
- Strojnícke tabuľky.

Didaktická technika

- Projektor, počítač, tlačiareň, interaktívna tabuľa

Materiálne výučbové prostriedky

- Súpravy učebných pomôcok k jednotlivým tematickým celkom

Ďalšie zdroje

- Vlastný text, internet

Obsah vzdelávania

Druhý ročník	2 hod. týždenne, 33 hod./rok
Tematický celok (počet hodín)	Výkonový štandard
Obsahový štandard	
1 Kryštalická stavba kovov (4 hodiny)	Žiak má:
– Stavba atómov	– určiť základné časti atómu, jadro, obal
– Väzby medzi atómami	– identifikovať periodický systém prvkov
– Periodický sústava prvkov	

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
2 Stavba hmoty (5 hodín) - Atóm – atómové jadro a obal - Ióny a nukleóny - Izotopy - Závislosť vlastností kovov od atómového čísla - Stavba molekúl	Žiak má: - oboznámiť sa so základnými pojmi z fyzikálnej chémie - definovať pojem ión, nukleón a izotop - určiť závislosť kovov od atómového čísla - popísať stavbu molekúl
3 Väzby medzi atómami (5 hodín) - Iónová väzba - Kovová väzba - Kovalentná väzba - Van der Waalsova väzba	Žiak má: - charakterizovať iónovú väzbu - charakterizovať ostatné druhy väzieb a ich vplyv na vlastnosti materiálov
4 Kryštalické mriežky, geometria základnej bunky (10 hodín) - Kryštalické mriežky, geometria základnej bunky - Základné typy mriežok - Kryštalografické sústavy - Monokryštály, polykryštály - Chyby kryštálovej mriežky – bodové, čiarové, plošné - Vnútorná stavba nekryštalických materiálov	Žiak má: - objasniť kryštalickú stavbu atómu - vymenovať z akých častí sa skladá atóm - vymenovať väzby medzi atómami - popísať kovovú, kovalentnú väzbu - popísať tabuľku prvkov - objasniť pojem kryštalická stavba kovov - načrtnúť základné typy mriežok - nakresliť mriežky železa - spoznať kryštalografické sústavy - vymenovať a popísať chyby mriežok
5 Napätie a deformácia (10 hodín) - Základné pojmy - Napätie - Deformácia - Druhy deformácie – pružná a trvalá - Ťahové a tlakové napätie - Mechanizmus deformácie - Ťahový diagram - Hookov zákon - Závislosť medzi napätím a deformáciou - Predĺženie celkové a pozdĺžne - Ostatné spôsoby namáhania	Žiak má: - charakterizovať deformáciu - určiť rozdiel medzi tlakovým a ťahovým napätím - určiť rozdiel medzi dočasnou a trvalou deformáciou - vysvetliť mechanizmus deformácie - načrtnúť a popísať ťahový diagram - popísať absolútne a pomerné predĺženie - charakterizovať Hookov zákon - popísať spôsoby predĺženia - vymenovať ostatné spôsoby namáhania
6 Plastická deformácia (30 hodín) - Základné pojmy plastickej deformácie - Mechanizmus plastickej deformácie - Plastická deformácia vyvolaná namáhaním v ťahu - Základy teórie dislokácií - Definícia dislokácie - Hranová dislokácia - Skrutkovitá dislokácia - Vznik dislokácií - Pohyb dislokácií - Reakcie medzi dislokáciami - Deformačné spevňovanie - Deformačné spevňovanie monokryštálov - Deformačné spevňovanie polykryštálov - Mechanické, fyzikálne a štruktúrne zmeny vyvolané plasticou deformáciou - Vznik a druhy lomov - Lom a klasifikácia lomov - Vznik mikrotrhlín - Prechod od húževnatého lomu ku krehkému - Obnovenie deformovanej kryštalickej štruktúry - Faktory vplývajúce na rekryštalizáciu	Žiak má: - vysvetliť mechanizmus plastickej deformácie a deformáciu sklzom - popísať dislokáciu - porovnať jednotlivé dislokácie - charakterizovať pohyb dislokácií a reakcie medzi nimi - objasniť pojem deformačne spevnenie - určiť zmeny vlastností vyvolané plasticou deformáciou - definovať pojem lom, trhlina, mikrotrhlina - navrhnuť spôsob obnovenia deformovanej kryštalickej štruktúry
7 Rekryštalizácia (2 hodiny) - primárna a sekundárna rekryštalizácia - zmeny vlastností kovov pri rekryštalizácii	Žiak má: - popísať rekryštalizáciu - charakterizovať zmeny vlastností kovov pri rekryštalizácii

Tretí ročník	4 hod. týždenne, 132 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Základy a význam metalografie (30 hodín) – Základy a význam metalografie – Vnútrotná stavba materiálu – Kryštalická mriežka – Zákon fáz – Kovy a ich zliatiny – Fázové premeny v čistých kovoch – Krivka ohrevu a chladnutia čistého kovu – Kryštalizácia čistých kovov – Krivka ohrevu a chladnutia čistého železa – Kryštalizácia čistého železa	Žiak má: – vysvetliť pojem modifikácia čistého železa – spoznať teplotné krivky čistého železa – zostrojiť priebeh. krivku a charakterizovať modifikácie – popísať priebehovú krivku chladnutia čistého železa – zostrojiť priebeh. krivku a charakter. tep. hysterézu – popísať priebehovú krivku ohrevu čistého železa
2 Fázové premeny v zliatinách (10 hodín) – Fázové premeny v zliatinách – Krivka ohrevu a chladnutia zliatin kovov – Analýza jednotlivých častí kriviek ohrevu a chladnutia kovov	Žiak má: – zostrojiť priebeh. krivku a charakterizovať modifikácie zliatin – vyznačiť a charakterizovať základné štruktúrne fázy zliatin
3 Metalografia zliatin železa – stabilný diagram železo-uhlík (30 hodín) – Rozdelenie technických materiálov – Rozdelenie technických zliatin železa – Rovnovážny diagram železo-uhlík – Štruktúrne fázy v rovnovážnom diagrame železo-uhlík – Eutektoidná, eutektická a perlitická premena – Prehľad teplôt premien v diagrame Fe–Fe₃C – Výsledné štruktúrne zmeny v oceli a u liatin	Žiak má: – určiť pomocou st. tab. technické materiály – určiť pomocou st. tab. druh ocele podľa EN – zostrojiť na milim. papier rovnováž. diagr. Fe–Fe₃C – vyznačiť a charakterizovať základné štruktúrne fázy – definovať ferit, austenit, cementit – definovať eutektickú a perlitickú premenu – vyznačiť a definovať hlavné body v diagrame Fe–Fe₃C – zostrojiť dôležité čiary v diagrame Fe–Fe₃C
4 Vplyv ďalších prvkov na vlastnosti ocele (5 hodín) – Vplyv sprievodných prvkov na diagram Fe–Fe₃C – Vplyv zliatinových prvkov na diagram Fe–Fe₃C	Žiak má: – objasniť vplyv sprievodných prvkov na Fe–Fe₃C – objasniť vplyv zliatinových prvkov na Fe–Fe₃C – vysvetliť význam diagramu Fe–Fe₃C pre technickú prax
5 Liatiny (15 hodín) – Rozdelenie a označovanie liatin podľa STN a EN – Biela liatina – Sivá liatina – Temperovaná liatina – Tvárna liatina – Analýza liatin v závislosti od použitia v praxi	Žiak má: – definovať liatiny – predviesť označovanie liatin podľa STN a EN – charakterizovať sivú liatinu a jej využitie – charakterizovať bielu liatinu a jej využitie – popísať tvárnu liatinu a jej využitie – charakterizovať temperovú liatinu a jej využitie – vysvetliť význam liatin pre technickú prax
6 Ocele (15 hodín) – Rozdelenie ocelí na tvárnenie a odliatky – Označovanie ocelí podľa STN – Konštrukčné a nástrojové ocele – Práca so strojnými tabuľkami – Analýza ocelí v závislosti od použitia v praxi	Žiak má: – charakterizovať ocele – predviesť označovanie ocelí podľa STN – popísať konštrukčné ocele triedy 10 – 16 – popísať konštrukčné ocele triedy 17 – popísať nástrojové ocele triedy 19 – predviesť označenie ocelí podľa EN
7 Fázové premeny v oceliach (5 hodín) – Austenitizácia – Rozpad austenitu – Perlitická premena – Martenzitická premena	Žiak má: – definovať pojem fázová premena – vymenovať jednotlivé fázové premeny v oceliach – popísať spôsoby fázových premien v oceliach
8 Makroskopická štruktúra kovov (5 hodín) – Makroskopické skúšky – Lomová skúška – Baumanov otláčok – Určenie hĺbky povrchovo kalenej vrstvy	Žiak má: – vysvetliť význam makroskopických skúšok – navrhnúť prípravu vzoriek – spoznať druhy leptadiel – popísať lomovú skúšku – popísať Baumanovú skúšku

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
9 Mikroskopická štruktúra kovov (5 hodín) – Mikroskopické skúšky – Metalografický mikroskop – Príprava výbrusu – Stanovenie veľkosti austenitického zrna – Stanovenie veľkosti skutočného zrna – Prehľad niektorých experimentálnych metód štúdia kovov	Žiak má: – vysvetliť význam mikroskopických skúšok – navrhnúť prípravu vzoriek – načrtnúť schému metalografického mikroskopu – spoznať aj iné metódy experimentálnych skúšok

Štvrtý ročník	4 hod. týždenne, 120 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Základy tepelného spracovania ocelí (20 hodín) – Rovnovážny diagram železo-uhlík – Základy tepelného spracovania – Rozdelenie tepelného spracovania – Význam tepelného spracovania – Priebeh tepelného spracovania – Etapy – ohrev, výdrž a ochladzovanie – Kreslenie diagramov tepelného spracovania	Žiak má: – vysvetliť základy, význam tepelného spracovania – popísať etapy tepelného spracovania – vysvetliť význam tepelného spracovania – popísať spôsob tepelného spracovania – nakresliť diagram tepelného spracovania ocelí
2 Žihanie ocele (30 hodín) – Podstata a účel žihania – Žihanie bez prekryštalizácie – Rekryštalizačné žihanie – účel, priebeh, teploty žihania – Žihanie na zníženie vnútorných pnutí – účel, priebeh, teploty žihania – Žihanie na mätko – účel, priebeh, teploty žihania – Žihanie na odstránenie krehkosti po morení – Žihanie s prekryštalizáciou – Základné žihanie- účel, priebeh, teploty žihania – Normalizačné žihanie – účel, priebeh, teploty žihania – Izotermické žihanie – účel, priebeh, teploty žihania – Homogenizačné žihanie - účel, priebeh, teploty žihania – Žihanie s čiastočnou austenizáciou – účel, priebeh, teploty žihania – Iné druhy žihania, proti vložkové žihanie – účel, priebeh, teploty žihania	Žiak má: – vysvetliť podstatu žihania – popísať žihanie bez prekryštalizácie – popísať rekryštalizačné žihanie – popísať žihanie na odstránenie napätí – popísať žihanie na mätko – popísať žihanie na odstránenie krehkosti po morení – popísať žihanie s prekryštalizáciou – popísať základné žihanie – popísať normalizačné žihanie – popísať izotermické žihanie – popísať homogenizačné žihanie – popísať žihanie s čiastočnou austenitizáciou – vymenovať iné druhy žihania
3 Zušľachtovanie ocele (20 hodiny) – Účel kalenia, základné pojmy – Kaliace a popúšťacie teploty, výsledné štruktúry – Druhy kalenia – Účel popúšťania ocele, základné pojmy	Žiak má: – charakterizovať účel kalenia ocele – vymenovať druhy kalenia, kaliace teploty – charakterizovať účel popúšťania ocele – popísať výsledné štruktúry po kalení a popúšťaní
4 Chemicko-tepelné spracovanie ocelí (20 hodín) – Podstata chemicko-tepelného spracovania – Cementovanie – Nitridovanie – Nitrocementovanie – Analýza chemicko-tepelného spracovania v závislosti od praxi – Ostatné druhy chemicko- tepelného spracovania	Žiak má: – charakterizovať chemicko-tepelné spracovanie – popísať jednotlivé druhy chemicko-tepelného spracovania – analyzovať chemicko-tepelné spracovanie v závislosti od praxi – popísať ostatné druhy chemicko-tepelného spracovania

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
5 Ohrievacie zariadenia (30 hodín) - Charakteristika, základné pojmy - Druhy a charakteristika ohrievacích pecí - Konštrukcia ohrievacích pecí - Hlavné časti ohrievacích pecí - Hlbinné pece - Strkacie (narážacie pece) - Komorové pece - Priebežné pece - Krokové pece, karuselové pece - Článkové pece - Výmurovky ohrievacích pecí - Vykurovanie ohrievacích pecí - Riadenie ohrevu ingotov a predvalkov - Chyby spôsobené ohrevom - BOZP pri ohreve	Žiak má: - rozdeliť ohrievacie pece, plynulé, priebežné - popísať konštrukciu pecí, výhody, nevýhody - vymenovať druhy ohrievacích pecí - načrtnúť a vymenovať časti pece - popísať jednotlivé typy pecí - charakterizovať výmurovku ohrievacej pece - popísať spôsob riadenia ohrevu v peci - vymenovať chyby spôsobené ohrevom - charakterizovať zásady BOZP pri ohreve

6.2.8 Tvárnenie kovov

Časový rozsah výučby v hodinách

prvý ročník		druhý ročník		tretí ročník		štvrtý ročník		spolu za 1. – 4. ročník	
za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	týždenne	za štúdium
–	–	–	–	4	132	5	150	9	282

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vyučovací predmet tvárnenie kovov v študijnom odbore hutník operátor utvára u žiakov všeobecný odborný základ pre zvládnutie odbornej prípravy; je jedným z profilujúcich odborných predmetov, nadväzuje na učivo technológie, náuky o kovoch a hutníckej chémie a v neposlednom rade na odborný výcvik. Žiak získa vedomosti z teórie tvárnenia kovov, o podmienkach vzniku plastickej deformácie, o vplyve vonkajších síl na kryštalickú stavbu kovov; o činiteľoch, ktoré ovplyvňujú tvárnosť kovov, o vplyve chemických prvkov na tvárnosť kovov, o vplyve tvárnenia na štruktúru kovov, zo základov technológie ohrevu pred tvárnením, rozozná druhy ohrievacích pecí, zariadenia valcovní. Ťažiskovým učivom sú technologické postupy pri výrobe predvalkov, vývalkov, či pri kovaní, valcovaní, ťahaní; pri výrobe bezšvových a švových rúr, pri úpravách povrchu kovov - technických, funkčných alebo dekoratívnych. Tieto vedomosti sú súčasťou odborného základu každého kvalifikovaného pracovníka v hutníctve a strojárstve. Súčasťou učiva sú zásady bezpečnosti práce s kovmi a upozornenie na vplyv niektorých kovov a ich zlúčenín na ľudský organizmus podľa STN a ISO v zmysle zákona o BOZP. Učivo tvárnenia kovov úzko súvisí s učivom v predmete fyzika, technológia a odborný výcvik. Dobré zvládnutie učiva tvárnenia kovov súvisí hlavne s kvalitným pochopením hutníckych procesov, technológie, náuky o kovoch, hutníckej chémie a odborného výcviku. Učiteľ oboznamuje žiakov nielen s teoretickými základmi tvárnenia kovov, ale aj s technickými aplikáciami týchto teoretických základov tak, aby si žiaci ujasňovali súvislosti a vedeli vyvodzovať správne závery o prípadných prevádzkových nedostatkoch a výrobných ťažkostiach. Predmet teda rozvíja technické a logické myslenie žiakov a dáva im teoretický základ pre správne posudzovanie a riešenie technických problémov; niektoré aplikácie riešení žiaci uplatnia pri vypracovaní ročníkových prác. Usporiadanie tematických celkov umožňuje postupne sa zorientovať s technickými materiálmi na základe ich vlastností v praxi. Vyučujúci využíva všetky vhodné učebné pomôcky pre zlepšenie názornosti výkladu. Riadi sa platnými slovenskými technickými normami, rešpektuje ich a zoznamuje s nimi žiakov.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom je poskytnúť žiakom teoretické poznatky o základoch tvárniacich procesov, technológie ohrevu kovov a zariadení, ktoré sa používajú na ohrev, technológie valcovania a zariadeniami valcovní. Žiaci získajú poznatky aj z technológie ťahania, pretláčania a tvárnenia. Absolvent vie samostatne popísať teóriu tvárnenia kovov, vymenovať zariadenia ohrievacích pecí. Teoreticky ovláda základy valcovania a technológiu ohrevu kovov. Pozná technológiu valcovania predvalkov, vývalkov, plechov, pásov za tepla a za studena. Ovláda možnosti výroby bezšvových a zvaraných rúr, tenkostenných profilov. Vie popísať prípravu a úpravu východiskového materiálu pre ťahanie kovov a výtlačné lisovanie kovov. Orientuje sa v povrchovej úprave kovov. Pozná ekologické parametre výrobných zariadení v hutníckych prevádzkach.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovanom predmete tvárnenie kovov využívame pre utváranie a rozvíjanie kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

- spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku
- riešiť matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje
- overovať a interpretovať získané údaje

Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- prejaviť empatiu a sebareflexiu
- pozitívne motivovať seba a druhých
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu
- analyzovať hranice problému
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi

Odborné kompetencie

- aplikovať základnú odbornú terminológiu pre hutníctvo, schopnosť využívať všeobecné poznatky, pojmy, pravidlá a princípy pri riešení praktických úloh
- aplikovať vedomosti z matematiky, fyziky a chémie pri riešení problémov aplikovanej teórie hutníckej výroby a konkretizovať tieto riešenia
- vymenovať základné druhy materiálov a polotovarov používaných v hutníckej výrobe, ich technologické vlastnosti, metódy ich spracovania
- vysvetliť základné technologické postupy výroby kovov
- vysvetliť a aplikovať základné predpisy bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásady hygieny a ochrany životného prostredia.

Stratégia vyučovania

Metódy práce

- Výkladovo-ilustratívnu metódu
- Reproductívna – riadený rozhovor
- Heuristická – rozhovor, riešenie zadání
- Skupinová práca
- Samostatná práca
- Názorné metódy, prezentácie
- Príklady zo strojárskych praxe
- Expozičné metódy – metódy k vyvodzovaniu
- Metódy tvorivej aktivity

Formy práce

- Expozičné metódy – metódy k vyvodzovaniu nového učiva
- Frontálna výučba
- Frontálna a individuálna práca žiakov
- Skupinová práca žiakov
- Práca s knihou
- Demonštrácia a pozorovania

Učebné zdroje

Odborná literatúra

- M. ŠAMIEROVÁ: Hutnícke tvárnenie kovov, ALFA 1985
- Z. NIKEL a kol.: Technológia tvárnenia kovov, ALFA 1990
- J. JECH: Náuka o kovoch I, ALFA 1981
- J. JECH: Náuka o kovoch II, ALFA 1981
- Strojnícke tabuľky.
- L. MAKÓ: Metalografické laboratóriá, ALFA 1977
- M. ŽIVČÁK: Technologické laboratóriá, ALFA 1977

Didaktická technika

- Projektor, počítač, tlačiareň, interaktívna tabuľa

Materiálne výučbové prostriedky

- súbory učebných pomôcok k jednotlivým tematickým celkom

Ďalšie zdroje

- vlastný text, internet,

Obsah vzdelávania

Tretí ročník	4 hod. týždenne, 132 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Kryštalická stavba kovov (3 hodiny) – Stavba atómov – Väzby medzi atómami – Periodický sústava prvkov	Žiak má: – určiť základné časti atómu, jadro, obal – identifikovať periodický systém prvkov

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
2 Fyzikálna chémia (4 hodiny) - Základné pojmy - Plynné skupenstvo – charakteristika skupenstva - Kvapalné skupenstvo. Viskozita a roztoky - Tuhé skupenstvo – amorfný stav a kryštalický stav	Žiak má: - oboznámiť sa so základnými pojmami z fyzikálnej chémie - uviesť druhy a popísať plynné skupenstvo - vysvetliť pojem viskozita a roztoky - definovať kvapalné skupenstvo - určiť rozdiel medzi amorfným a kryštalickým stavom
3 Anorganická chémia (10 hodín) - Voda – význam vody v hutníctve - Vodík, kyslík – vlastnosti a využitie - Síra, fosfor – vlastnosti a využitie - Železo – vlastnosti a využitie - Uhlík, dusík – vlastnosti a využitie - Meď, hliník – vlastnosti a využitie - Kremík, cín – vlastnosti a využitie - Zinok, olovo – vlastnosti a využitie - Chróm, nikel – vlastnosti a využitie - Mangán, molybdén, wolfrám – vlastnosti a využitie	Žiak má: - oboznámiť sa s anorganickou chémiou - charakterizovať vodu a vysvetliť význam vody v hutníctve - spoznať vlastnosti, výskyt a využitie vodíku - identifikovať vlastnosti, výskyt a využitie kyslíka pre hutnícky priemysel - spoznať vlastnosti, výskyt a využitie síry pre hutnícky priemysel - spoznať vlastnosti, výskyt a využitie fosforu - identifikovať vlastnosti, výskyt a využitie železa pre hutnícky priemysel - spoznať vlastnosti, výskyt a využitie uhlíka pre hutnícky priemysel - oboznámiť sa s vlastnosťami, výskytom a využitím dusíka - spoznať meď a jej využitie - spoznať vlastnosti, výskyt a využitie hliníka pre hutnícky priemysel - identifikovať vlastnosti, výskyt a využitie kremíka pre hutnícky priemysel - spoznať vlastnosti, výskyt a využitie cínu pre hutnícky priemysel - oboznámiť sa s vlastnosťami, výskytom a využitím zinku - oboznámiť sa s vlastnosťami, výskytom a využitím olova - spoznať vlastnosti, výskyt a využitie chrómu pre hutnícky priemysel - oboznámiť sa s vlastnosťami, výskytom a využitím nikla - spoznať vlastnosti, výskyt a využitie mangánu pre hutnícky priemysel - oboznámiť sa s vlastnosťami, výskytom a využitím molybdénu - spoznať vlastnosti, výskyt a využitie wolfrámu pre hutnícky priemysel
4 Kryštalické mriežky, geometria základnej bunky (6 hodín) - Kryštalické mriežky, geometria základnej bunky - Základné typy mriežok - Kryštalografické sústavy - Monokryštály, polykryštály - Chyby kryštálovej mriežky – bodové, čiarové, plošné - Vnútorná stavba nekryštalických materiálov	Žiak má: - objasniť kryštalickú stavbu atómu - vymenovať z akých častí sa skladá atóm - vymenovať väzby medzi atómami - popísať kovovú, kovalentnú väzbu - popísať tabuľku prvkov - objasniť pojem kryštalická stavba kovov - načrtnúť základné typy mriežok - nakresliť mriežky železa - spoznať kryštalografické sústavy - vymenovať a popísať chyby mriežok

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
5 Napätie a deformácia (11 hodín) – Základné pojmy – Napätie – Deformácia – Druhy deformácie – pružná a trvalá – Ťahové a tlakové napätie – Mechanizmus deformácie – Ťahový diagram – Hookov zákon – Závislosť medzi napätím a deformáciou – Predĺženie celkové a pozdĺžne – Ostatné spôsoby namáhania	Žiak má: – charakterizovať deformáciu – určiť rozdiel medzi tlakovým a ťahovým napätím – určiť rozdiel medzi dočasnou a trvalou deformáciou – vysvetliť mechanizmus deformácie – načrtnúť a popísať ťahový diagram – popísať absolútne a pomerné predĺženie – charakterizovať Hookov zákon
Plastická deformácia (20 hodín) – Základné pojmy plastickej deformácie – Mechanizmus plastickej deformácie – Plastická deformácia vyvolaná namáhaním v ťahu – Základy teórie dislokácií – Definícia dislokácie – Hranová dislokácia – Skrutkovitá dislokácia – Vznik dislokácií – Pohyb dislokácií – Reakcie medzi dislokáciami – Deformačné spevňovanie – Deformačné spevňovanie monokryštálov – Deformačné spevňovanie polykryštálov – Mechanické, fyzikálne a štruktúrne zmeny vyvolané plastickej deformáciou – Vznik a druhy lomov – Lom a klasifikácia lomov – Vznik mikrotrhlín – Prechod od húževnatého lomu ku krehkému – Obnovenie deformovanej kryštalickej štruktúry – Faktory vplývajúce na rekryštalizáciu	Žiak má: – vysvetliť mechanizmus plastickej deformácie a deformáciu sklzom – popísať dislokáciu – porovnať jednotlivé dislokácie – objasniť pojem deformačne spevnenie – určiť zmeny vlastností vyvolané plastickej deformáciou – definovať pojem lom, trhlinka, mikrotrhlinka
7 Úvod do tvárnenia kovov (2 hodiny) – Technické porovnanie tvárnenia kovov s inými spôsobmi spracovania kovov – Ekonomické porovnanie tvárnenia kovov s inými spôsobmi spracovania kovov	Žiak má: – porovnať výhody, nevýhody tvárnenia z inými technológiami – porovnať výhody, nevýhody tvárnenia z ekonomického hľadiska
8 Teória tvárnenia kovov (11 hodín) – Podstata tvárnenia – Deformácie pri tvárnení – Kryštalická stavba kovov – Mechanizmus deformácie – Zákony trvalej deformácie – Energetická teória tvárnenia – Teória valcovania, základy valcovania – Záber valcov – Zmeny rozmerov pri valcovaní – Vstupná a výstupná rýchlosť pri valcovaní – Deformačný tlak pri valcovaní	Žiak má: – vysvetliť kryštalickú stavbu kovov – popísať mechanizmus plastickej deformácie – popísať zákony trvalej deformácie – popísať zákon najmenšieho odporu – popísať zákon stálosti objemu – popísať zákon prídavných napätí – popísať zákon podobnosti – popísať zákon šmykových napätí – navrhnúť vstupnú a výstupnú rýchlosť – vypočítať deformačný tlak
9 Tvárniteľnosť kovov a ich zliatin (12 hodín) – Činitele ovplyvňujúce tvárniteľnosť – Tvárnenie za studena – Rekryštalizácia pri tvárnení za studena – Tvárnenie za tepla – Rekryštalizácia pri tvárnení za tepla – Vplyv zliatinových prvkov na tvárniteľnosť kovov – Zmena vlastností a štruktúry ocele po tvárnení – Vplyv tvárnenia na vlastnosti a štruktúru ocele	Žiak má: – vymenovať činitele ovplyvňujúce tvárniteľnosť – charakterizovať tvárnenie za studena a za tepla – popísať rekryštalizáciu za tepla a za studena – charakterizovať vplyv zliatinových prvkov na vlastnosti ocele – vysvetliť zmenu štruktúry a vlastností ocele po tvárnení

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
10 Príprava materiálu na tvárnenie a ohrev (14 hodín) – Východiskové materiály – Ohrievanie materiálu – Ohrievacie pece a ich prevádzka – Konštrukcie pecí – Horáky – Výmenníky tepla – Funkcia plynovej pece s rekuperátorom – Spúšťanie a odstavovanie pecí – Meranie teplôt – Osobitné prípady pri prevádzke pecí – Charakteristické veličiny pre riadenie pecí – Meranie tlaku a prietoku plynu – Signalizácia charakteristických prevádzkových veličín – Základné princípy automatickej regulácie	Žiak má: – popísať technológiu ohrevu – vyznačiť a charakterizovať oblasti teplôt podľa spôsobu spracovania – charakterizovať základné činitele určujúce technológiu ohrevu – popísať konštrukciu pecí – popísať spôsob merania tlaku plynu a tepôt – definovať v čom spočíva automatická regulácia
11 Základy a význam metalografie (10 hodín) – Základy a význam metalografie – Vnútorná stavba materiálu – Kryštalická mriežka – Zákon fáz – Kovy a ich zliatiny – Fázové premeny v čistých kovoch – Krivka ohrevu a chladnutia čistého kovu – Kryštalizácia čistých kovov – Krivka ohrevu a chladnutia čistého železa – Kryštalizácia čistého železa	Žiak má: – vysvetliť pojem modifikácia čistého železa – spoznať teplotné krivky čistého železa – zostrojiť priebeh. krivku a charakterizovať modifikácie – popísať priebehovú krivku chladnutia čistého železa – zostrojiť priebeh. krivku a charakter. tep. hysterézu – popísať priebehovú krivku ohrevu čistého železa
12 Fázové premeny v zliatinách (2 hodiny) – Fázové premeny v zliatinách – Krivka ohrevu a chladnutia zliatin kovov	Žiak má: – zostrojiť priebeh. krivku a charakterizovať modifikácie zliatin – vyznačiť a charakterizovať základné štruktúrne fázy zliatin
13 Metalografia zliatin železa – stabilný diagram železo-uhlík (8 hodín) – Rozdelenie technických materiálov – Rozdelenie technických zliatin železa – Rovnovážny diagram železo-uhlík – Štruktúrne fázy v rovnovážnom diagrame železo-uhlík – Eutektoidná, eutektická a perlitická premena – Prehľad teplôt premien v diagrame železo-uhlík – Výsledné štruktúrne zmeny v oceli a u liatin	Žiak má: – určiť pomocou st. tab. technické materiály – určiť pomocou st. tab. druh ocele podľa EN – zostrojiť na milim. papier rovnováž. diagr. železo-uhlík – vyznačiť a charakterizovať základné štruktúrne fázy – definovať ferit, austenit, cementit – definovať eutektickú a perlitickú premenu – vyznačiť a definovať hlavné body v diagrame železo-uhlík – zostrojiť dôležité čiary v diagrame železo-uhlík
14 Vplyv ďalších prvkov na vlastnosti ocele (2 hodiny) – Vplyv sprievodných prvkov na diagram železo-uhlík – Vplyv zliatinových prvkov na diagram železo-uhlík	Žiak má: – objasniť vplyv sprievodných prvkov na diagram železo-uhlík – objasniť vplyv zliatinových prvkov na diagram železo-uhlík – vysvetliť význam diagramu železo-uhlík pre technickú prax
15 Liatiny (3 hodiny) – Rozdelenie a označovanie liatin podľa STN a EN – Biela a sivá liatina – Tvárna a temperovaná liatina	Žiak má: – definovať liatiny – predviesť označovanie liatin podľa STN a EN – vymenovať a popísať druhy liatin – charakterizovať sivú liatinu a jej využitie – charakterizovať bielu liatinu a jej využitie – popísať tvárnu liatinu a jej využitie – charakterizovať temperovú liatinu a jej využitie – vysvetliť význam liatin pre technickú prax

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
16 Ocele (4 hodiny) - Rozdelenie ocelí na tvárnenie a odliatky - Označovanie ocelí podľa STN - Konštrukčné a nástrojové ocele - Práca so strojníckymi tabuľkami	Žiak má: - charakterizovať ocele - predviesť označovanie ocelí podľa STN - popísať konštrukčné ocele triedy 10 – 16 - popísať konštrukčné ocele triedy 17 - popísať nástrojové ocele triedy 19 - predviesť označenie ocelí podľa EN
17 Makroskopická štruktúra kovov (4 hodiny) - Makroskopické skúšky - Lomová skúška - Baumanov odtlačok - Určenie hĺbky povrchovo kalenej vrstvy	Žiak má: - vysvetliť význam makroskopických skúšok - navrhnuť prípravu vzoriek - spoznať druhy leptadiel - popísať lomovú skúšku - popísať Baumanovu skúšku - vysvetliť význam mikroskopických skúšok - navrhnuť prípravu vzoriek - načrtnúť schému metalografického mikroskopu - spoznať aj iné metódy experimentálnych skúšok
18 Mikroskopická štruktúra kovov (6 hodín) - Mikroskopické skúšky - Metalografický mikroskop - Príprava výbrusu - Stanovenie veľkosti austenitického zrna - Stanovenie veľkosti skutočného zrna - Prehľad niektorých experimentálnych metód štúdia kovov	Žiak má: - vysvetliť význam mikroskopických skúšok - navrhnuť prípravu vzoriek - načrtnúť schému metalografického mikroskopu - spoznať aj iné metódy experimentálnych skúšok

Štvrtý ročník	5 hod. týždenne, 150 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Základy tepelného spracovania ocelí (7 hodín) - Rovnovážny diagram železo-uhlík - Základy tepelného spracovania - Rozdelenie tepelného spracovania - Význam tepelného spracovania - Priebeh tepelného spracovania - Etapy – ohrev, výdrž a ochladzovanie - Kreslenie diagramov tepelného spracovania	Žiak má: - vysvetliť základy, význam tepelného spracovania - popísať etapy tepelného spracovania - vysvetliť význam tepelného spracovania
2 Žihanie ocele (13 hodín) - Podstata a účel žihania - Žihanie bez prekryštalizácie - Rekryštalizačné žihanie – účel, priebeh, teploty žihania - Žihanie na zníženie vnútorných pnutí – účel, priebeh, teploty žihania - Žihanie na mätko – účel, priebeh, teploty žihania - Žihanie na odstránenie krehkosti po morení - Žihanie s prekryštalizáciou - Základné žihanie – účel, priebeh, teploty žihania - Normalizačné žihanie – účel, priebeh, teploty žihania - Izotermické žihanie – účel, priebeh, teploty žihania - Homogenizačné žihanie – účel, priebeh, teploty žihania - Žihanie s čiastočnou austenizáciou – účel, priebeh, teploty žihania - Iné druhy žihania, proti vložkové žihanie – účel, priebeh, teploty žihania	Žiak má: - vysvetliť podstatu žihania - popísať žihanie bez prekryštalizácie - popísať rekryštalizačné žihanie - popísať žihanie na odstránenie napätí - popísať žihanie na mätko - popísať žihanie na odstránenie krehkosti po morení - popísať žihanie s prekryštalizáciou - popísať základné žihanie - popísať normalizačné žihanie - popísať izotermické žihanie - popísať homogenizačné žihanie - popísať žihanie s čiastočnou austenizáciou - vymenovať iné druhy žihania
3 Zušľachťovanie ocele (4 hodiny) - Účel kalenia, základné pojmy - Kaliace a popúšťacie teploty, výsledné štruktúry - Druhy kalenia - Účel popúšťania ocele, základné pojmy	Žiak má: - charakterizovať účel kalenia ocele - vymenovať druhy kalenia, kaliace teploty - charakterizovať účel popúšťania ocele - popísať výsledné štruktúry po kalení a popúšťaní

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
4 Chemicko-tepelné spracovanie ocelí (4 hodiny) - Podstata chemicko-tepelného spracovania - Cementovanie - Nitridovanie - Nitrocementovanie	Žiak má: - charakterizovať chemicko-tepelné spracovanie - popísať jednotlivé druhy chemicko-tepelného spracovania
5 Ohrievacie zariadenia (15 hodín) - Charakteristika, základné pojmy - Druhy a charakteristika ohrievacích pecí - Konštrukcia ohrievacích pecí - Hlavné časti ohrievacích pecí - Hlbinné pece - Strkacie (narážacie pece) - Komorové pece - Priebežné pece - Krokové pece, karuselové pece - Článkové pece - Výmurovky ohrievacích pecí - Vykurovanie ohrievacích pecí - Riadenie ohrevu ingotov a predvalkov - Chyby spôsobené ohrevom - BOZP pri ohreve	Žiak má: - rozdeliť ohrievacie pece, plynulé, priebežné - popísať konštrukciu pecí, výhody, nevýhody - vymenovať druhy ohrievacích pecí - načrtnúť a vymenovať časti pece - popísať jednotlivé typy pecí - charakterizovať výmurovku ohrievacej pece - popísať spôsob riadenia ohrevu v peci - vymenovať chyby spôsobené ohrevom - charakterizovať zásady BOZP pri ohreve
6 Zariadenie valcovní (14 hodín) - Základné pojmy, valcovacie stolice, valcovacie poradie, valcovňa - Valcovacia stolica a jej časti - Valce – kalibrované - Valce – hladké - Valce – špeciálne - Materiál valcov - Stojany - Uloženie valcov - Nastavovanie a vyvažovanie valcov - Základy a základové dosky - Vbehové armatúry - Výbehové armatúry - Prevádzače - Deliace zariadenia, pomocné zariadenia valcovacích tratí	Žiak má: - charakterizovať valcovaciu trať, výhody a nevýhody - určiť využitie valcovacej trati - vymenovať hlavné časti valcovacej trati - určiť druhy valcovacích tratí - rozdeliť valcovacie trate podľa konštrukcie - rozdeliť valcovacie trate podľa počtu valcov - pomenovať deliace zariadenia valcovacích tratí
7 Výroba predvalkov (12 hodín) - Rozdelenie hutníckeho materiálu - Predvalky - Valcovanie blokov a brám - Ohrev ingotov - Valcovanie blokov - Technologické zásady valcovania na predvalkovej trati duo - Valcovanie sochorov - Kalibrácia otvorených sochorových tratí - Kalibrácia spojitých sochorových tratí - Valcovanie brám a ľahkých ploštín - Výroba brám kontinuálnym odlieváním ocele - Chyby pri valcovaní predvalkov	Žiak má: - vysvetliť technológiu valcovania - popísať postup výroby sochorov a brám - charakterizovať jednotlivé druhy valcovacích tratí, vedieť ich popísať podľa schémy - vymenovať, definovať chyby pri valcovaní predvalkov a navrhnúť spôsoby ich odstránenia

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
8 Valcovanie vývalkov (12 hodín) - Charakteristika vývalkov, základné pojmy - Druhy vývalkov - Príprava a úprava východiskového materiálu - Rozdelenie a výroba tyčí a profilov - Konštrukcia trati na valcovanie tyčí - Technológia valcovania tvarových tyčí - Technológia valcovania tvarových vývalkov - Technológia valcovania drôtu - Technológia valcovania tyčí - Kalibrácia tvarových vývalkov - Delenie a úprava tvarových vývalkov - Chyby pri valcovaní tyčí a profilov	Žiak má: - charakterizovať východiskový materiál - pomenovať tyčový a profilový materiál - charakterizovať jednotlivé druhy valcovacích tratí, vedieť ich popísať podľa schémy - definovať prierezy, vymenovať a popísať spôsoby kalibrácie tyčí a profilov - definovať a popísať chyby tyčí a profilov
9 Výroba bezšvových rúr (26 hodín) - Príprava a úprava východiskového materiálu - Ohrev východiskového materiálu - Druhy a konštrukcia trati - Hlavné technológie dierovania - Technológia valcovania na tratiach s pútnickou stolicou - Technológia valcovania na tratiach s automatikou - Spojité valcovanie bezšvových rúr - Technológia výroby rúr na pretlačovacej stolici - Technológia výroby rúr výtlačným lisovaním - Technológia výroby presných rúr za studena - Konečná úprava rúr - Chyby rúr	Žiak má: - charakterizovať výrobu bezšvových rúr - vysvetliť princíp a popísať schému vzniku - vymenovať postup pri príprave a popísať schémy - popísať schému - charakterizovať jednotlivé druhy valcovacích stolíc, trati, popísať schému - definovať výrobu rúr lisovaním - definovať tvary trňov - popísať jednotlivé technológie, nakresliť schému a vysvetliť rozdiely. - definovať chyby a navrhnúť spôsoby ich odstránenia
10 Výroba zváraných rúr (8 hodín) - Príprava a úprava východiskového materiálu - Výrobné zariadenia a príslušenstvo - Druhy a kvalita zváraných rúr - Technológia výroby zváraných rúr - Spôsob výroby zváraných rúrok - Konečná úprava rúr - Chyby zváraných rúr - BOZP pri výrobe zváraných rúr	Žiak má: - popísať jednotlivé technológie, nakresliť schému a vysvetliť rozdiely - popísať technológiu, výrobné zariadenia a príslušenstvo - popísať konečnú úpravu rúr - definovať chyby a navrhnúť spôsoby ich odstránenia
11 Výroba tenkostenných profilov (8 hodín) - Spôsoby a podstata výroby - Výrobné zariadenia a príslušenstvo - Technológia výroby profilovaním, ťahaním a lisovaním - Technológia výroby profilovaním - Technológia výroby ťahaním - Technológia výroby lisovaním - Konečná úprava profilov - Chyby profilov	Žiak má: - popísať technológiu, nakresliť schému a popísať ju - vymenovať prevádzky, kde sa používa v praxi - vysvetliť výhody technológie - popísať konečnú úpravu profilov - definovať chyby profilov a navrhnúť spôsoby ich odstránenia
12 Ťahanie kovov (12 hodín) - Príprava a úprava východiskového materiálu - Teoretické základy ťahania - Konštrukcia a pomocné zariadenia na ťahanie - Technológia ťahania drôtu, rúr a tyčí - Konečná úprava výrobkov	Žiak má: - charakterizovať východiskový materiál - poznať teoretické základy ťahania - popísať konštrukciu a pomocné zariadenia na ťahanie - charakterizovať technológiu ťahania drôtu a tyčí - popísať konečnú úpravu výrobkov
13 Metódy prípravy povrchu (4 hodiny) - Odmašťovanie a morenie - Leštenie a oplachovanie	Žiak má: definovať dôvody jednotlivých úprav povrchu
14 Technické povlaky (6 hodín) - Technológia vytvárania kovových povlakov - Pozinkovanie, pocínovanie - Vlastnosti a použitie zinkových a cínových povlakov - Dodatočná úprava zinkových a cínových povlakov	Žiak má: - vymenovať druhy povlakov - charakterizovať jednotlivé technológie vytvárania povlakov

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
15 Hlavné zásady bezpečnosti práce v hutníckych prevádzkach (5 hodín) – Charakteristika výroby v hutách – Bezpečnostné ustanovenia pri práci v hutách – Práca so žeravým kovem, plynmi a s elektrickým zariadením	Žiak má: – poznať hlavné zásady BOZP – vymenovať odlišnosti BOZP na prevádzkach – aplikovať zásady pre poskytnutie prvej pomoci

6.2.9 Ekonomika

Časový rozsah výučby v hodinách

prvý ročník		druhý ročník		tretí ročník		štvrtý ročník		spolu za 1. – 4. ročník	
za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	týždenne	za štúdium
–	–	–	–	–	–	2	60	2	60

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Ekonomika ako vedná disciplína rieši problémy hospodárskej praxe, preto predmet ekonomika vychádza z aktuálnej legislatívy a jednoduchých príkladov, a tak sa orientuje na aplikáciu teoretických poznatkov do reálneho ekonomického prostredia. Súčasťou výučby predmetu ekonomika sú aj problémové ekonomické situácie, ktoré hľadajú optimálne riešenia, overovanie si schopnosti aplikácie vedomostí v praktických činnostiach. Obsah predmetu je štruktúrovaný do tematických celkov (témy a podtémy). Na tento predmet sú vyčlenené 2 hodiny týždenne v 4. ročníku štúdia.

Osvojenie základných ekonomických pojmov uľahčí žiakom orientáciu v ekonomike. Pri výbere učiva sa prihliadalo na proporionalitu a primeranosť učiva podľa schopnosti žiakov. Predmet vedie žiakov k tomu, aby porozumeli ekonomike, a tým skôr aby dokázali využiť jeho výhody, aby získali a osvojili si vedomosti a zručnosti. Žiaci si na hodinách ekonomiky osvoja aj pravidlá riadenia osobných financií a základy spotrebiteľského správania. Metódy, formy a prostriedky vyučovania ekonomiky majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Uprednostňujeme také stratégie vyučovania, pri ktorých žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať, učiteľ zase má povinnosť motivovať, povzbudzovať a viesť žiaka k čo najlepším výkonom, podporovať jeho aktivity všeobecne, ale aj v oblasti zvýšeného záujmu v rámci študijného odboru. Stimulovať poznávacie činnosti žiaka predpokladá uplatňovať vo vyučovaní predmetu ekonomika proporcionálne zastúpenie a prepojenie empirického a teoretického poznávania. Výchovné a vzdelávacie stratégie napomôžu rozvoju a upevňovaniu kľúčových kompetencií žiaka.

V tomto predmete budeme rozvíjať a skvalitňovať kľúčové kompetencie konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote, spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku a schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách. Preto je dôležitou súčasťou teoretického poznávania a zároveň prostriedkom precvičovania, upevňovania, prehľbovania a systematizácie poznatkov okrem iného aj riešenie kvantitatívnych a kvalitatívnych úloh z učiva jednotlivých tematických celkov, úloh komplexného charakteru, ktoré umožňujú spájať a využívať poznatky z viacerých častí učiva v rámci medzipredmetových vzťahov.

K významným prvkom vo výchovno-vzdelávacom procese predmetu ekonomika patria aj prípadové štúdiá, pri ktorých sa bude používať aj internet a počítače.

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Použijú sa adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia.

V predmete ekonomika sú na základe Národného štandardu finančnej gramotnosti verzia 1.2, ktorý schválilo MŠVVaŠ SR zapracované vybrané témy a čiastkové kompetencie štandardu v súlade so ŠVP.

Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovacieho predmetu Ekonomika v študijných odboroch je sprístupniť základné ekonomické poznatky o javoch, procesoch a vzťahoch v ekonomike podniku, celého národného hospodárstva i medzinárodnej ekonomickej integrácie. Ďalej tento predmet poskytne žiakom súbor vedomostí, zručností a kompetencií o problematike ekonomiky, bude formovať logické myslenie a rozvíjať vedomosti, zručností a kľúčové kompetencie na využitie aj v ďalšom vzdelávaní, odbornom výcviku a občianskom živote. Žiaci získajú poznatky o vybraných pojmoch v oblasti ekonomiky. Žiaci nadobudnú presvedčenie o užitočnosti teoretických poznatkov a praktických zručností, že ekonomika je predmet, ktorý je úzko spätý s reálnym životom. Ekonomika má význam pre ich osobnostný rast nielen z hľadiska konkrétneho praktického obsahu, ale aj z odhaľovania všeobecných princípov života. Väčšina tematických celkov obsahuje schémy a ekonomické hry, ktoré pomôžu žiakom ľahšie si zapamätať rôzne postupy, kroky, ciele, koncepcie, stratégie a členenia ekonomiky. V jednotlivých témach žiaci vyriešia otázky a diskusiou sa bude podnecovať ich kreatívne myslenie. Oblasť ekonomiky si vyžaduje neustále štúdium, pochopenie zmien, odhalenie nových možností a sústavné reagovanie na nové skutočnosti a možno tieto získané informácie sa stanú impulzom pre žiakov, aby odštartovali svoju kariéru v ekonomickej oblasti.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom predmete Ekonomika využívame pre utváranie a rozvíjanie nasledujúcich kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie,

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- kriticky hodnotiť získané informácie,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- pozitívne motivovať seba a druhých,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- konštruktívne diskutovať, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,

- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu,
- uzatvárať jasné dohody,
- identifikovať oblasť dohody a rozporu,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobjších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- samostatne pracovať a riadiť práce v menšom kolektíve,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,

Stratégia vyučovania

Metódy práce

- Motivačné (rozprávanie, rozhovor, demonštrácia)
- Expozičné (vysvetľovanie, opis, demonštrácia, pozorovanie)
- Fixačné (ústne opakovanie, písomné opakovanie, domáca úloha)
- Diagnostické (ústne a písomné skúšky)
- Frontálna práca (výklad, rozhovor, diskusia, demonštrácia experimentu, písomná previerka)

Formy práce

- Individuálna práca (ústne skúšanie, samostatné riešenie úloh, riešenie domácej úlohy)

Učebné zdroje

Odborná literatúra

- Jakubeková, Miroslava, Kúrňavová, Soňa, Hartmannová, Eva: Ekonomika pre študijné odbory stredných odborných škôl

Didaktická technika

- Projektor, počítač, tlačiareň, interaktívna tabuľa

Ďalšie zdroje

- Internet
- Aktuálne informácie z médií

Obsah vzdelávania

Štvrtý ročník	2 hod. týždenne, 60 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Základné ekonomické pojmy (2 hodiny) – Ekonómia. Ekonomika – Potreby, členenie potrieb a spotreba. Statky a služby. To-var – Peniaze, formy a funkcie peňazí – Výroba a výrobné faktory	Žiak má: – charakterizovať pojmy ekonomika a ekonómia – opísať ľudské potreby, statky, tovary a služby – popísať funkcie peňazí v ekonomike – vysvetliť výrobné faktory, kolobeh zdrojov a typy ekonómik
2 Trh a trhový mechanizmus (2 hodiny) – Základné ekonomické otázky. Trh, formy trhov. Subjekty trhu – Dopyt a krivka dopytu. Ponuka a krivka ponuky – Trhová rovnováha, rovnovážna cena. Posun krivky dopytu a ponuky – Konkurencia, druhy konkurencie	Žiak má: – charakterizovať trh, jeho formy a subjekty trhu – popísať jednotlivé formy a subjekty trhu – opísať dopyt a ponuku – demonštrovať princíp tvorby trhovej ceny – vysvetliť podstatu konkurencie a jej druhy

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
3 Národné hospodárstvo (3 hodiny) - Podstata národného hospodárstva. Štruktúra národného hospodárstva. Reprodukčný proces - Riadenie národného hospodárstva. Základné makroekonomické ukazovatele. Hospodársky cyklus - Inflácia. Nezamestnanosť - Zahraničný obchod. Obchodná a platobná bilancia - Medzinárodná ekonomická integrácia	Žiak má: - popísať podstatu a štruktúru národného hospodárstva - opísať, charakterizovať a poznať úlohu štátu v ekonomike - vysvetliť podstatu inflácie a nezamestnanosti - poznať podstatu zahraničného obchodu a bilancí - opísať, charakterizovať a poznať medzinárodnú ekonomickú integráciu
4 Podnik a právne formy podnikania (8 hodín) - Podnikanie a podnikateľská činnosť. Práva a povinnosti podnikateľa. Podnik a jeho charakteristika - Založenie a vznik podniku. Zrušenie a zánik podniku. Úlohy podniku - Druhy podnikov - Živnosti - Obchodné spoločnosti. Verejná obchodná spoločnosť Komanditná spoločnosť. Spoločnosť s ručením obmedzeným - Akciová spoločnosť - Družstvo. Štátny podnik - Osobitné formy podnikania. Zmluva o tichom spolčenstve. Združenie osôb na spoločné podnikanie	Žiak má: - opísať podnikanie a podnikateľskú činnosť, - charakterizovať podnik - vysvetliť spôsoby vzniku a zániku podniku - popísať jednotlivé druhy podnikov - charakterizovať živnosti a ich rozdelenie - poznať podstatu jednotlivých obchodných spoločností - špecifikovať podstatu akciovej spoločnosti - ozrejmiť zásady práce v družstve a štátnom podniku - pochopiť podstatu osobitných foriem podnikania
5 Vecná stránka činnosti podniku (3 hodiny) - Majetok podniku. Členenie majetku - Dlhodobý majetok. Obstarávanie dlhodobého majetku. Oceňovanie dlhodobého majetku - Opotrebenie dlhodobého majetku - Odpisovanie dlhodobého majetku. Využívanie dlhodobého hmotného majetku - Krátkodobý majetok. Zásoby. Obstarávanie, skladovanie, evidencia zásob - Normy spotreby materiálu. Inventarizácia majetku	Žiak má: - popísať majetok podniku a jeho členenie - vysvetliť problematiku obstarávania, oceňovania dlhodobého majetku - definovať opotrebenie dlhodobého majetku - uviesť postupy pri odpisovaní a využívaní dlhodobého majetku - charakterizovať krátkodobý majetok- - definovať normy spotreby materiálu a spôsoby inventarizácie
6 Ekonomická stránka činnosti podniku (2 hodiny) - Náklady. Výnosy - Hospodársky výsledok. Financovanie podniku - Finančné plánovanie. Finančná analýza. Finančné hospodárenie. Získavanie finančných zdrojov, investovanie	Žiak má: - charakterizovať náklady a výnosy - popísať hospodársky výsledok a financovanie podniku - analyzovať finančné plánovanie a hospodárenie podniku
7 Výrobná činnosť podniku (3 hodiny) - Výrobný proces, členenie výroby. Zákonitosti výrobného procesu - Výrobok a jeho tvorba. Výrobný program - Príprava výroby - Realizácia výroby	Žiak má: - špecifikovať podstatu výrobného procesu a jeho zákonitosti - popísať výrobok a výrobný program - objasniť potrebu prípravy výroby - opísať postup realizácie výroby
8 Marketing (2 hodiny) - Marketing. Marketingová stratégia. Marketingový mix - Výrobok a výrobková politika. Cena, cenová politika - Distribúcia a distribučná politika - Propagácia a komunikačná politika (promotion)	Žiak má: - uviesť predmet marketingu a jeho stratégie - charakterizovať výrobok a cenu - načrtnúť problematiku distribúcie a distribučnej politiky - definovať propagáciu a komunikačnú politiku

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
9 Personálna činnosť podniku, personálny manažment (5 hodín) – Personálne plánovanie – Získavanie a výber pracovníkov – Pracovnoprávne vzťahy. Pracovný pomer – Pracovný čas a doba odpočinku – Odmeňovanie pracovníkov. Formy miezd – Sociálna starostlivosť o pracovníkov. Zdravotné poistenie. Sociálne poistenie – Starostlivosť o pracovníkov zo strany zamestnávateľa – Hmotná zodpovednosť pracovníkov – Starostlivosť o pracovníkov zo strany zamestnávateľa – Kolektívne pracovnoprávne vzťahy	Žiak má: – vysvetliť podstatu personálneho managementu – objasniť proces získavania a výberu pracovníkov – charakterizovať pracovnoprávne vzťahy a pracovný pomer – popísať pracovný čas a doba odpočinku – špecifikovať podstatu odmeňovania pracovníkov a vymenovať formy miezd – vysvetliť úlohy sociálnej starostlivosti o pracovníkov – popísať starostlivosť o pracovníkov zo strany zamestnávateľa – načrtnúť problematiku hmotnej zodpovednosti pracovníkov – popísať starostlivosť o pracovníkov zo strany zamestnávateľa – načrtnúť problematiku kolektívnych pracovnoprávných vzťahov
10 Riadiaca činnosť podniku (3 hodiny) – Manažment. Manažment ako proces riadenia – Plánovanie. Organizovanie – Vedenie. Kontrola – Organizačná štruktúra podniku. Typy organizačných štruktúr – Riadiaci aparát podniku – Profil manažéra. Štýly vedenia ľudí	Žiak má: – vymedziť pojem manažment ako proces riadenia – popísať proces plánovania a organizovania – charakterizovať proces vedenia a kontroly – načrtnúť problematiku organizačnej štruktúry podniku – charakterizovať riadiaci aparát podniku – popísať profil manažéra
11 Banková sústava a poisťovne (4 hodiny) – Miesto a úloha bánk v ekonomike – Banková sústava, centrálna banka – Obchodné banky, bankové operácie – Vkladové operácie – Úverové operácie – Poisťovníctvo. Poistné odvetvia, formy a druhy, poistné riziko. Formy poistenia	Žiak má: – charakterizovať miesto a úlohu bánk v ekonomike – popísať bankovú sústavu a vysvetliť úlohy centrálnej banky – špecifikovať obchodné banky a ich bankové operácie – ozrejmiť podstatu a druhy vkladových operácií – vysvetliť podstatu a druhy úverových operácií – poznať podstatu a formy poisťovníctva
12 Daňová sústava (5 hodín) – Daňová sústava, priame a nepriame dane – Daň z pridanej hodnoty – Spotrebná daň – Dane z príjmov právnických osôb. Dane z príjmov fyzických osôb – Ostatné priame dane – Štátny rozpočet	Žiak má: – charakterizovať úlohy daňovej sústavy v ekonomike – popísať princíp dane z pridanej hodnoty – vysvetliť úlohy a druhy spotrebných daní – definovať dane z príjmov a popísať spôsoby ich výpočtu – objasniť úlohy ostatných priamych daní v ekonomike – ozrejmiť úlohy štátneho rozpočtu v ekonomike

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
13 Finančná gramotnosť (18 hodín) - Človek vo sfére peňazí. Trvalé životné hodnoty a vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia. - Hodnota ľudskej práce a peňazí ako jeden z prostriedkov jej vyjadrenia - Základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby - Fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti - Čo znamená žiť hospodárne - Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí. Zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia - Kontrola osobných informácií - Prijímanie finančných rozhodnutí zvažovaním alternatív a dôsledkov - Vypracovanie komunikačných stratégií na diskusiu o finančných záležitostiach - Hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov - Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb príjem a práca. Poznanie osobných, rodinných a spoločenských potrieb - Problematika zabezpečovania životných (ekonomických potrieb) jednotlivca a rodiny - Identifikácia zdrojov osobných príjmov - Orientácia v modeloch zabezpečenia jednotlivca a rodiny peniazmi - Plánovanie a hospodárenie s peniazmi. Osobný finančný plán - Systém na udržiavanie a používanie finančných záznamov - Spôsob používania rôznych metód platenia. - Účel a dôležitosť poslednej vôle. - Úver a dlh. Náklady a prínosy jednotlivých typov úverov - Účel informácií o úverovej schopnosti a oprávnenia žiadateľa o úver v súvislosti s informáciami o úverovej schopnosti - Spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením alebo ako ich zvládnuť - Sporenie a investovanie. Sporenie ako prostriedok prispievania k finančnej prosperite - Budovanie majetku investovaním a pomoc pri plnení finančných cieľov. - Riadenie rizika a poistenie. Pojem riziko, základné druhy rizík a základné metódy riadenia rizík	Žiak má: - Posúdiť význam trvalých životných hodnôt, zväziť vplyv peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanoviť životné priority a východiská zabezpečenia životných potrieb - Charakterizovať hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jeden z prostriedkov jej vyjadrenia - Popísať základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby - Vysvetliť fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti - Objasniť, čo znamená žiť hospodárne - Používať spoľahlivé informácie a rozhodovacie procesy v osobných financiách - Objasniť kontrolu osobných informácií - Vysvetliť prijímanie finančných rozhodnutí zvažovaním alternatív a dôsledkov - Popísať vypracovanie komunikačných stratégií na diskusiu o finančných záležitostiach - Označiť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov - Porozumieť a orientovať sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny. Vyhodnotiť vzťah práce a osobného príjmu - Popísať problematiku zabezpečovania životných (ekonomických potrieb) jednotlivca a rodiny - Identifikovať zdroje osobných príjmov - Orientovať sa v modeloch zabezpečenia jednotlivca a rodiny peniazmi - Organizovať osobné financie a používať rozpočet na riadenie hotovosti - Popísať systém na udržiavanie a používanie finančných záznamov - Vysvetliť spôsob používania rôznych metód platenia. - Vysvetliť účel a dôležitosť poslednej vôle. - Udržať výhodnosť, požičiavania za priaznivých podmienkach a zvládať dlh - Vysvetliť účel informácií o úverovej schopnosti a oprávnenia žiadateľa o úver v súvislosti s informáciami o úverovej schopnosti - Definovať spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením alebo ako ich zvládnuť - Aplikovať rôzne investičné stratégie, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi. - Objasniť budovanie majetku investovaním a pomoc pri plnení finančných cieľov. - Používať primerané stratégie riadenia rizík

6.3 Učebné osnovy praktického vyučovania

6.3.1 Odborný výcvik

Časový rozsah výučby v hodinách

prvý ročník		druhý ročník		tretí ročník		štvrtý ročník		spolu za 1. – 4. ročník	
za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	za týždeň	za šk. rok	týždenne	za štúdium
15	495	14	462	14	462	14	420	57	1 839

Charakteristika vyučovacieho predmetu

V rámci odborného vzdelávania praktickej prípravy je naučiť žiakov používať odborné vedomosti a zručnosti v prevádzkovom prostredí na samostatné riešenie prevádzkových úloh. Praktickú prípravu zabezpečujú predmety, ktoré sú zamerané prevažne na senzomotorickú činnosť ako, dielne a praktická výučba v podniku. Žiaci sa učia samostatne rozhodovať, nieť zodpovednosť za svoje rozhodnutie i za svoju prácu. Postupne sa u nich rozvíja schopnosť komunikácie s ľuďmi, utvárajú sa sociálne kontakty, schopnosť pracovať v tíme, posilňuje sa vzťah k práci a k zvolenému odboru. V praktickej príprave sa prejavujú medzipredmetové vzťahy, zvlášť v predmete hutnícke cvičenia profilujúcich odborných predmetov. Podľa odboru žiaci získajú pracovné návyky a zručnosti, ktoré uplatnia v budúcej profesii.

Praktická príprava utvára odborný postoj a názor žiaka, vzťah žiaka k odboru štúdia, k plneniu pracovných povinností a pocitu zodpovednosti za zverené hodnoty a výsledky svojej činnosti. Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti, musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

V rámci odborného výcviku žiak absolvuje základný kurz zvárania plameňom ZK 311-1.

Ciele vyučovacieho predmetu

Základným výchovno-vzdelávacím cieľom odborného výcviku je získanie, upevnenie a rozšírenie odborných vedomostí a zručností ktoré žiaci získali štúdiom teoretických všeobecnovzdelávacích a odborných predmetov.

Dôraz sa kladie na získanie základných zručností v prácach, ktoré bezprostredne vyplývajú zo zvoleného odboru. Žiaci sa vedú k samostatnosti, k rozvoju tvorivého technického myslenia a schopnosti realizovať teoretické vedomosti v praktických činnostiach. Ťažiskovými úlohami je naučiť žiakov správnym pracovným postupom a návykom pri ručnom obrábaní kovov a pri strojovom obrábaní. Vo vyšších ročníkoch prevláda nácvik pracovných činností na technologickom zariadení hutníckej prevádzky ako aj nácvik ovládania a riadenia úpravárskych a pomocných zariadení.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Vo vyučovacom procese odborného výcviku využívame pre utváranie a rozvíjanie kľúčových kompetencií výchovné a vzdelávacie stratégie, ktoré žiakom umožňujú:

Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

- spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje
- overovať a interpretovať získané údaje

Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- prejsť empatiu a sebareflexiu
- pozitívne motivovať seba a druhých
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje

- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu
- analyzovať hranice problému
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi

Odborné kompetencie

- aplikovať základnú odbornú terminológiu pre hutníctvo, schopnosť využívať všeobecné poznatky, pojmy, pravidlá a princípy pri riešení praktických úloh
- vymenovať základné druhy materiálov a polotovarov používaných v hutníckej výrobe, ich technologické vlastnosti, metódy ich spracovania
- vysvetliť základné technologické postupy výroby kovov
- vysvetliť a aplikovať základné predpisy bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, zásady hygieny a ochrany životného prostredia.

Stratégia vyučovania

Metódy práce

- Motivačné (rozprávanie, rozhovor, demonštrácia)
- Expozičné (vysvetľovanie, opis, demonštrácia, pozorovanie)
- Fixačné (ústne opakovanie, písomné opakovanie, domáca úloha)
- Diagnostické (ústne a písomné skúšky) Frontálna práca (výklad, rozhovor, diskusia, demonštrácia experimentu, písomná previerka)
- Frontálna práca (výklad, rozhovor, diskusia, demonštrácia experimentu)

Pri vyučovaní budú uplatňované progresívne motivačné didaktické metódy, ako napr. expozičné metódy, praktická ukážka, problémové a kooperatívne vyučovanie. Prevládajúcou formou vyučovania v prvom a čiastočne aj druhom ročníku bude skupinová práca žiakov. Od polovice druhého ročníka budú žiaci vykonávať odborný výcvik individuálne pod vedením hlavných inštruktorov a inštruktorov.

Učebné zdroje

Odborná literatúra

- Šamierová 1985 Hutnícke tvárnenie kovov, ALFA
- Nikel a kol. 1990 Technológia tvárnenia kovov, ALFA
- Jech 1981 Náuka o kovoch I, ALFA
- Jech 1981 Náuka o kovoch II, ALFA 1981
- Strojnícke tabuľky.
- Freiwald 2001 Technické kreslenie I. STN ISO
- Freiwald 2001 Technické kreslenie II. STN ISO
- Freiwald 2006 Technické kreslenie ISO I. (nové)
- Makó 1991 Náuka o kovoch 1
- Tuleja 1992 Náuka o kovoch 2
- Makó 1991 Náuka o kovoch 3
- Hluchý a kol. 2004 Strojárska technológia
- Pejčoch a kol. 1980 Tvárnenie kovov I
- Pejčoch a kol. 1980 Tvárnenie kovov II

Didaktická technika

- Projektor, počítač, tlačiareň, interaktívna tabuľa

Obsah vzdelávania

Prvý ročník	15 hod. týždenne, 495 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Úvod (12 hodín) – Základné ustanovenia právnych noriem o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, hygiene práce a požiarnej ochrane – Oboznámenie sa s organizáciou práce na pracovisku odborného výcviku, BOZP pri meraní a orysovaní	Žiak má: – poznať základné ustanovenia právnych noriem, ovládať predpisy BOZP, poznať školský poriadok
2 Plošné meranie a orysovanie (60 hodín) – Rysovacie náradie, vyhľadávanie a narysovanie osí – Meradlá, meranie posuvným meradlom, – Meranie mikrometrom, uhlomerom	Žiak má: – označovať materiál, merať a rysovať
3 Rezanie kovov (54 hodín) – BOZP pri rezaní ručnou pílkou – Vyrezávanie tvarov – Vyrezávanie kruhu	Žiak má: – rezať ručnou pílkou, strojovou pilou, vyrezávať tvary
4 Strihanie plechov a profilového materiálu (30 hodín) – BOZP pri strihaní, strihanie tenkých plechov ručnými nožnicami – Strihanie tvarov, vystrihávanie – Strihanie na pákových a tabuľových nožniciach – Strihanie profilov na strojových nožniciach	Žiak má: – strihať plechy ručnými nožnicami, vystrihovať otvory, strihať na strojových nožniciach
5 Pilovanie plôch (84 hodín) – BOZP pri pilovaní – Pilovanie rovinných plôch na hrubých oceľových materiáloch – Pilovanie rovnobežných plôch hranolu – Pilovanie pravouhlých plôch hranolu	Žiak má: – pilovať hrubé plechy a profilový materiál
6 Rovnanie a ohýbanie (36 hodín) – Rovnanie plechov, tyčí a drôtov – Rovnanie profilových materiálov	Žiak má: – rovnať a ohýbať ploché, profilové materiály a tyče za studena a tepla
7 Sekanie a prebíjanie (24 hodín) – BOZP pri sekaní a prebíjaní – Upínanie a odsekanie materiálu	Žiak má: – deliť materiál sekáčom, vysekávať drážky, tesnenia
8 Vŕtanie a zahlbovanie (54 hodín) – Upínanie nástrojov a obrobkov, obsluha vŕtačky – Vŕtanie priechodných otvorov na ručnej vŕtačke – Vŕtanie priechodných otvorov na stolovej vŕtačke	Žiak má: – oboznámiť sa s funkciou a rôznymi typmi vŕtačiek, vŕtať priechodné, nepriechodné diery,
9 Ručné rezanie závitov (36 hodín) – BOZP pri rezaní závitov – Ručné rezanie vonkajších závitov – Ručné rezanie vnútorných závitov	Žiak má: – rezať vonkajšie a vnútorné závitky ručne a na vŕtačke
10 Brúsenie (18 hodín) – Ručné brúsenie a leštenie – Brúsenie na kotúčovej brúske	Žiak má: – ručne brúsiť, leštiť, ostríť materiál a ostríť vŕtáky na brúske
11 Nitovanie (30 hodín) – BOZP pri nitovaní – Príprava materiálu na nitovanie – Nástroje na nitovanie, pomôcky	Žiak má: – poznať nástroje na nitovanie, vyhotoviť nitový spoj
12 Vypilovanie a zlíčovanie (33 hodín) – BOZP pri vypilovaní a zlíčovaní – Vypilovanie presných tvarov – Vypilovanie uhlových plôch	Žiak má: – vypilovať presné tvary, zlíčovať viacej súčiastok
13 Zaškrabávanie (24 hodín) – Druhy škrabákov, kontrola zaškrabanej plochy – Zaškrabávanie rovinných plôch	Žiak má: – zaškrabávať rovinné plochy, kontrolovať zaškrabanú plochu ostríť škrabáky

Druhý ročník	14 hod. týždenne, 462 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Základné ustanovenia právnych noriem o BOZP, hygiene práce a požiarnej ochrane (14 hodín) – Oboznámenie sa s organizáciou na pracovisku odborného výcviku	Žiak má: – poznať základné ustanovenia právnych noriem, ovládať predpisy BOZP, poznať školský poriadok, prevádzkový poriadok prevádzky ŽP a.s.
2 Základy sústruženia (63 hodín) – Oboznámenie so základnými druhmi sústruhov a ich obsluhou – Nástroje na sústruženie, spôsoby ich upínania a ostrenia – Spôsoby upínania obrobkov	Žiak má: – obsluhovať sústruh, sústružiť vonkajšie, vnútorné plochy, zapichovať vŕtať
3 Základy frézovania, brúsenia (63 hodín) – Oboznámenie so základnými druhmi frézovačiek a ich obsluhou – Nástroje na frézovanie, spôsoby ich upínania a ostrenia – Spôsoby upínania obrobkov – Nástroje na brúsenie, spôsoby ich upínania, orovnávania a vyvažovania	Žiak má: – obsluhovať frézku, frézovať tvarové plochy, frézovať drážky
4 Základy kovania (63 hodín) – Nástroje na kovanie, spôsoby ich používania – Oboznámenie sa so zariadením kováčskej dielne – Základné kováčske operácie voľného kovania	Žiak má: – kovať ručne, strojom, ovládať základné kováčske operácie
5 Základy elektrotechniky (28 hodín) – Zariadenie elektroúdržbárskej dielne – Elektrotechnický materiál – Oboznámenie sa s polovodičovou technikou	Žiak má: – diagnostikovať, vykonávať opravy strojov, elektrických zariadení
6 Diagnostikovanie a opravy strojov, zariadení prevádzky Tcú (182 hodín) – Údržba strojového zariadenia pece na ohrev kontizliatkov – Údržba strojového zariadenia na dopravu ohriatych kontizliatkov – Údržba strojového zariadenia Lidemman nožnica – Údržba strojového zariadenia paletizácie vsádzky do karuselovej pece	Žiak má: – diagnostikovať, vykonávať opravy strojov, hutníckych zariadení
7 Zariadenie hutníckych prevádzok Vo, Vvr, Vt (21 hodín) – Pracoviská strojového zariadenia Vvr – Pracoviská strojového zariadenia Vt	Žiak má: – poznať zariadenie hutníckych prevádzok v ŽP a.s. naučiť sa technické hutnícke zariadenia
8 Skúšanie kovov (28 hodín) – Zariadenie laboratórií – Mechanické skúšanie kovov a vyhodnocovanie	Žiak má: – mechanicky a chemicky skúšať kovy

Tretí ročník	14 hod. týždenne, 462 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Základné ustanovenia právnych noriem o BOZP, hygiene práce a požiarnej ochrane (14 hodín) – Oboznámenie sa so špecifickými podmienkami na prevádzkových pracoviskách a s technologickými predpismi	Žiak má: – poznať základné ustanovenia právnych noriem, ovládať predpisy BOZP, poznať školský poriadok, prevádzkový poriadok prevádzky ŽP a.s.
2 Príprava vsádzky na technologickom zariadení hutníckej prevádzky, výroba kovov a ich zliatin Vo (119 hodín) – Výroba ocele – Kontinuálne liatie	Žiak má: – poznať výrobu ocele, chemické prísady, spôsob kontinuálneho liatia

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
3 Nácvik pracovných činností na technologickom zariadení hutnickej prevádzky Vt (133 hodín) – Ťahanie rúr za studena – Studené hrotovačky – Technologický postup hrotovania	Žiak má: – ovládať hrotovačky, ťažné stolice, rovnačky, žihacie pece, ťahať rúry za studena
4 Nácvik pracovných činností na technologickom zariadení hutnickej prevádzky Vvr (126 hodín) – Výroba bezšvíkových rúr valcovaním – Delenie kontizliatkov, paletizácia vsádzky – Karuselová pec, pretlačovacia stolica	Žiak má: – obsluhovať pretlačovaciu stolicu, vyrobiť bezšvové rúry, strihať kontizliatky, obsluhovať dierovací lis a elongátor, krokovú pec, obsluhovať redukovňu, obsluhovať chladník
5 Základný kurz zvárania plameňom ZK 311-1 (70 hodín)	Žiak má: – zvärať plameňom a rezať kyslíkom zariadenia z nelegovaných a nízkolegovaných ocelí bez predohrevu

Štvrtý ročník	14 hod. týždenne, 420 hod./rok
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
1 Základné ustanovenia právnych noriem o BOZP v hutníckych prevádzkach, hygiena práce a požiarna ochrana (14 hodín) – Oboznámenie sa s organizáciou práce na pracovisku odborného výcviku	Žiak má: – poznať základné ustanovenia právnych noriem, ovládať predpisy BOZP, poznať školský poriadok, prevádzkový poriadok prevádzky ŽP a.s.
2 Elektronické úpravy kovov (14 hodín) – Príprava povrchu – Spôsoby galvanizácie – Zariadenia galvanizovane	Žiak má: – Elektron. upravovať kovy – Galvanizovať kovy – Poznať galvanizovanie.
3 Technické, funkčné a dekoratívne povlaky (14 hodín) – Príprava povrchu – Zariadenie zinkovne a cínovne – Procesy pri zinkovaní a cínovaní	Žiak má: – Vyrábať technické, funkčné a dekoratívne povlaky – Zinkovať a cínovať
4 Nové technológie úpravy povrchov kovov (14 hodín) – Progresívne úpravy povrchov kovov – Použitie progresívnych úprav kovov	Žiak má: – Poznať technológie úprav kovov
5 Príprava vsádzky na technologickom zariadení hutnickej prevádzky, výroba kovov a ich zliatin Vo (112 hodín) – Výroba ocele – Kontinuálne liatie	Žiak má: – poznať výrobu ocele, chemické prísady, spôsob kontinuálneho liatia
6 Výroba bezšvíkových rúr (112 hodín) – Valcovanie rúr za tepla – Pec na ohrev vsádzky – Delenie konti-zliatkov – Paletizácia vsádzky – Karuselová pec	Žiak má: – Vedieť valcovať rúry za tepla – Poznať vsádzky, – Deliť konti zliatky, – Paletizovať vsádzku
7 Ťahanie rúr za studena (112 hodín) – Technologický postup hrotovania – Teplé hrotovačky. – Ťažné zariadenia a príslušenstvo. – Konštrukcia ťažných trňov a stolíc. – Rozdelenie ťažných stolíc – Tepelné spracovanie a konečná tepelná úprava.	Žiak má: – Ťahať rúry za studena – Ovládať hrotovačky, ťažné stolice, rovnačky, žihacie pece – Poznať technologické postupy na stolicach.
8 Výroba zváraných rúr (14 hodín) – Linka na výrobu zváraných rúr. – Úprava povrchu	Žiak má: – Vyrábať zvárané rúry na linke – Upraviť povrch rúr
9 Výtlačné lisovanie kovov (14 hodín) – Podstata lisovania a jeho využitie. – Spôsoby lisovania – Konštrukcia zariadenia	Žiak má: – Robiť výtlačné lisovanie kovov. – Ovládať podstatu lisovania, jeho spôsoby a technológiu lisovania

6.4 Učebné osnovy účelových kurzov

6.4.1 Kurz pohybových aktivít v prírode

Časový rozsah výučby v hodinách

prvý ročník	druhý ročník	tretí ročník	štvrtý ročník	spolu za 1. – 4. ročník
3 × 5 hodín	3 × 5 hodín	–	–	30 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Účelový telovýchovno-výcvikový kurz sa organizuje v prvom a druhom ročníku štúdia v rozsahu 3 dní po 5 hodín. Môže sa organizovať ako plavecký výcvik a lyžiarsky výcvik. Kurz nadväzuje na výučbu plávania a lyžovania základnej školy. Žiaci si osvojujú športové a úžitkové spôsoby plávania a lyžovania, zvyšuje sa úroveň ich pohybových schopností, upevňuje sa ich zdravie, zvyšuje telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť. Národné a praktické metódy prevládajú nad verbálnym a hodnotenie žiakov je slovné. Presný termín určí riaditeľ školy.

Aby absolvent vzdelávacieho programu spoľahlivo preukázal výkon v tejto vzdelávacej oblasti musí disponovať stanovenými výkonovými štandardmi a ovládať učivo predpísané obsahovými štandardmi.

Lyžovanie

Lyžovanie má nezastupiteľné miesto vo funkčnom a pohybovom zdokonaľovaní každého jednotlivca. Prispieva k upevneniu zdravia, zvýšeniu telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti, pomáha odstraňovať nedostatky zdravotne oslabeným žiakom, prispieva k psychického, sociálneho a morálneho vývinu mládeže. Žiaci by mali zvládnuť bezpečné ovládanie lyží v primeranom lyžiarskom teréne optimálnou lyžiarskou technikou. Výcvik by sa mal zamerať na zvládnutie zložitého oblúka prestúpením v širšej stope, vyvážený dynamický postoj po spádnicu a jazdu šikmo svahom, správne rozloženie hmotnosti, postavenie a vytočenie trupu, prenášanie váhy z jednej lyže na druhú, pre pokročilých lyžiarov sa odporúča zvládnuť striedavý beh dvojkročnej a súpažnej techniky. Kurz poskytuje aj informácie o lyžiarskom výstroji a nebezpečenstvách zimného pobytu v horách.

Plávanie

Plávanie zvyšuje úroveň pohybových schopností žiakov, najmä vytrvalosti. Žiaci si osvojujú základné poznatky z teórie plávania, jeho špecifiká z hľadiska biomechaniky a fyziológie. Pôsobenie plávania na organizmus človeka je mimoriadne významné. Žiaci takto získavajú poznatky aj o využití svojho voľného času, informácie o kondičných cvičeniach, rehabilitačného a rekreačného plávania. Osvojujú si tiež pravidlá plávania a správneho dýchania. Hodnotí sa technika plávania, uzlové body v technike a zručnosti pri záchrane topiaceho sa.

Zdravotný význam plávania.

Vplyv plávania na srdcovo-cievny systém. Plávanie má zvlášť veľký význam pre ekonomiku práce obehového systému.

Priaznivý vplyv na detský organizmus má aj preto, lebo sa prevádza vo vodorovnej polohe a preto sa menej namáha srdce. Vo vode sa znižuje aj váha tela, ktoré je vodou nadnášané, preto je možné deti zaťažovať väčšími vytrvalostnými dávkami.

Vplyv plávania na činnosť dýchacieho systému. Je dôležité uvedomiť, že nádych pri plávaní je sťažený tlakom vody na hrudný kôš a žalúdok, pričom ústa a nos sú ponorené do vody a vynárajú sa len na krátku dobu. Naproti tomu tlak vody na hrudný kôš a žalúdok uľahčujú výdych do vody. Vplyv plávania na držanie tela a odstraňovania jeho deformácií. Pri plávaní je telo nadľahčované určitou silou. Čím viac sa blíži špecifická váha tela špecifická váha vody, tým je to pre plavca výhodnejšie. Má to praktický význam v tom, že k udržaniu vodorovnej polohy tela nie je

vlastne potrebná žiadna statická práca, odľahčuje sa podporný aparát hlavne kosti a kĺby. Preto sú deti schopné dosahovať v plávaní vysoké vytrvalostné výkony bez nebezpečenstva poškodenia zdravia. Deti, ktoré majú pri sedení v škole do určitej miery mierne zakrivenú chrbticu si ju pri plávaní vzpriamia a uvoľnia. Tiež svalstvo končatín sa pri plávaní rytmicky pohybuje, strieda sa napätie a uvoľnenie svalov. Preto lekári -ortopédi odporúčajú pri nedostatkoch a vodách v držaní tela hlavne plavecké spôsoby kraul a znak. Vplyv plávania na výchovu detí. Pre deti školského veku je dôležité vytvárať správne hygienické návyky. Dokonalé vytvorenie hygienických návykov je dôležité pri výučbe plávania v bazénoch. Zdokonaľovací plavecký výcvik je v živote žiakov veľký zážitok. Vo vode pri potápaní, skákaní získavajú študenti istotu a získavajú dôležité charakterové vlastnosti, ako je schopnosť prekonať sám seba a dôverovať si. Súčasne sa rozvíjajú aj ďalšie vlastnosti, ako je vytrvalosť, odvaha, rozhodnosť.

Ciele vyučovacieho predmetu

- Všeobecným cieľom je poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky a formulovať ich vzťah k športu. Schopnosť žiakov zvládať stres a frustráciu, komunikáciu s inými ľuďmi a solidaritu pri riešení problémov širšej komunity ľudí.
- Cieľom kurzu pohybových aktivít v prírode je umožniť žiakom primerane sa oboznamovať, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať správne pohybové návyky a zručnosti, zvyšovať pohybovú gramotnosť, rozvíjať kondičné a koordinačné schopnosti, podporovať rozvoj všeobecnej pohybovej výkonnosti a zdatnosti, zvyšovať aktivitu v starostlivosti o zdravie, nadobúdať vedomosti z telesnej výchovy a zo športu.
- Kurz pohybových aktivít v prírode pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.
- Rozvíjať u žiakov používanie vedomostí a zručností, ktoré súvisia so starostlivosťou o svoje telo, s aktívnym pohybovým režimom, s osobným športovým výkonom, zdravým životným štýlom a zdravím.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Absolventi telovýchovno-výcvikový kurzov by mali vedieť zvládnuť techniku plaveckých spôsobov – kraul, znak, prsia, ľubovoľný spôsob, skoky do vody, zvládnuť základy lyžiarskej techniky, vedieť poskytnúť prvú pomoc pri záchrane topiaceho sa a pri úrazoch na lyžiarskych svahoch

Pohybové kompetencie – žiak si vytvára vlastnú pohybovú identitu, pohybovú gramotnosť a zdravotný status; žiak pozná základné prostriedky rozvíjania pohybových schopností a osvojovania pohybových zručností; žiak pozná a má osvojené pohybové zručnosti, ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb, prostriedok úpravy zdravotných porúch a ktoré môže využívať v dennom pohybovom režime.

Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

- správne sa vyjadrovať v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- kriticky hodnotiť získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s elektronickou poštou,

Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- prejavíť empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,
- pozitívne motivovať seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehovárane, presvedčovanie),
- stanoviť priority cieľov,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- konštruktívne diskutovať, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu,
- uzatvárať jasné dohody,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- analyzovať hranice problému,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- samostatne pracovať a riadiť prácu v menšom kolektíve,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

Stratégie vyučovania

Metódy práce

- Informačno-receptívna – výklad
- Reprodukčná – riadený rozhovor
- Názorná ukážka

Formy práce

- Hromadná forma práce
- Skupinová forma práce
- Individuálny prístup

Učebné zdroje

Odborná literatúra

- Kolektív: Didaktika školskej telesnej výchovy, FTVŠ UK 2001,ISBN 80-968252-5-9

- Šimonek J. a kol.: Metodika telesnej výchovy pre SOŠ, SPN 2004, ISBN 80-10-00380-8

Didaktická technika

- Projektor, počítač, tlačiareň, interaktívna tabuľa, video a DVD prehrávač

Materiálne výučbové prostriedky

- lekárnička

Ďalšie zdroje

- odborné filmy a diafilmy, internet

Obsah vzdelávania

Prvý ročník	3 × 5 hodín
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
Teoretická príprava – Objasniť pravidlá na svahu pre lyžiarov a snoubordistov. – Oboznámiť zo základnými prvkami lyžovania a snoubordingu – Vysvetliť základné fungovanie prechodu cez turniket na vleku a pripájanie sa na vlek Praktická príprava – 1. deň: Preverenie lyžiarskych schopností a rozdelenie do skupín podľa výkonnosti Začiatocníci – 1. deň: Prípravné a lokomočné pohyby (nosenie, zapínanie a vypínanie lyží, chôdza, výstupy, obraty, vstávanie po páde, základný zjazdový postoj, jazda po spádnicí, jazda šikmo, oblúk ku svahu, oblúk v obojstrannom prívrate). Pri nácviku tohto oblúka dbáme na zreteľné zafažovanie vonkajšej lyže cez vonkajšie koleno so zreteľným vertikálnym pohybom a správnou prácou trupu. Odklon od svahu a minimálna rotácia trupu. Základne cvičíme s palicami, oblúk v obojstrannom prívrate, kľzavá forma oblúka s obojstranného prívratu. – 2. deň: Opakovanie naučených zručností, oblúk s obojstranného prívratu v náročnejších podmienkach, jazda na vleku, oblúk z prívratu so zreteľným prenesením na lyžu na strmšom svahu. – 3. deň: Opakovanie získaných zručností a návykov, oblúk z obojstranného prívratu, pokusy o znožný oblúk. Dbáme na širšiu stopu a zreteľné zafažovanie lyže po celej dĺžke tak, aby sa využila autokinetika lyže. Precvičovanie všetkých zručností a návykov, oblúky na rovnobežných lyžiach so snahou o čo najmenšie zosúvanie lyží v oblúku. Záverečný kontrolný slalom (10 – 15 bránok).	Žiak má: – vysvetliť pravidlá, zdravotný význam lyžovania a snoubordingu, správanie sa na svahu – pomenovať a popísať základné prvky pri zvolenom zimnom športe – vysvetliť základné pravidlá na svahu, – správne používať lyžiarske zariadenia. – zvládnuť praktické zručnosti – demonštrovať základné zručnosti – zvládnuť základné oblúky – zvládnuť základné zručnosti – predviesť základné prvky jednotlivých dní

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
Pokročilí lyžiari – 1. deň: Prípravné a lokomočné pohyby so zameraním na výstupy a pohyby a korekciu správneho zjazdového postoja pri jazde po spádnicí šikmo a v nerovnostiach. Oblúk v obojstrannom prívrate, oblúk z obojstranného prívratu bez zreteľného prenášania hmotnosti lyžiara. Pri oblúku v obojstrannom prívrate dbáme na to isté vykonanie ako u začiatočníkov, oblúky z prívratu. Dbáme na zreteľné prenesenie hmotnosti tela, širšiu stopu a správnu prácu trupu. – 2. deň: Opakovanie naučených zručností a návykov, oblúky na rovnobežných lyžiach. Dbáme na širšiu stopu a správne zaťažovanie lyží v oblúku, nácvik otvoreného oblúka po spádnicí v širšej stope iba preklápaním lyží, s postupným výjazdom k vrstevnici do zatvoreného oblúka. – 3. deň: Opakovanie naučených zručností a návykov, oblúky na rovnobežných lyžiach so zreteľným precítením hrán lyží s rôznym polomerom a sklonom svahu (carvingový oblúk) Opakovanie naučených zručností a návykov, využitie naučeného v jednoduchom slalome s 15 – 20 brámkami podľa možnosti cvičného svahu. V slalome nehodnotíme dosiahnutý čas ako kritérium úspešnosti kurzu, ale techniku jednotlivých oblúkov.	

Druhý ročník	3 × 5 hodín
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
Teoretická príprava – Základné hygienické pravidlá otužovanie, disciplína – Zdravotný význam plávania – Plávanie v životnom štýle súčasného človeka – základná terminológia, názvy plaveckých spôsobov – Plavecký výstroj, príprava a starostlivosť o výstroj, bezpečnosť pri plávaní a pohybe – v bazénových a vedľajších priestoroch, – Základné pravidlá žiackych plaveckých Praktická príprava – Vedenie rozcvičenia na suchu pred zahájením plávania – Hry vo vode. – Nácvik hrbíka, lovenie predmetov. – Nácvik a zdokonaľovanie splývania s dýchaním – Nácvik práce dolných končatín pri plaveckých spôsoboch K, P, Z – Zdokonaľovanie práce dolných končatín K, Z, P – Individuálne odstraňovanie chýb – Nácvik práce paží K, Z, P – Zdokonaľovanie práce paží P, K, Z v súhre s dýchaním do vody	Žiak má: – definovať hygienické pravidlá, zdravotný význam plávania, správanie sa v bazéne – pomenovať a popísať základné obrátky pri zvolenom plaveckom spôsobe, – vysvetliť základné pravidlá plaveckých pretekov, – správne nastaviť a používať plavecké okuliare a nadľahčovacie pomôcky. – vykonať rozcvičenie na suchu pred zahájením plávania – predviesť hry vo vode – dýchať a splývať – preplávať pomocou práce dolných končatín v plaveckých spôsoboch K, P, Z šírku bazéna – preplávať pomocou práce paží v plaveckých spôsoboch K, P, Z šírku bazéna – správne vykonať a prakticky ukázať základné plavecké štýly a pohyby zo zvoleného plaveckého spôsobu v plaveckom bazéne – preplávať technicky správne s príslušným štartovým skokom a obrátkou: a) minimálna úroveň: 50 m jedným plaveckým spôsobom, b) pokročilá úroveň: 200 m jedným alebo viacerými plaveckými spôsobmi

Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
- Nácvik súhry zvoleného plaveckého spôsobu K, Z alebo P - Zdokonaľovanie súhry: K, Z, P - Štafetové súťaže - Lovenie predmetov so skokom - Štafetové súťaže - Zdokonaľovanie súhry. Plávanie K, Z, P (50 m vzdial.) - Plavecké obrátky - Plávanie pod vodou - Dopomoc vo dvojici - Štartový skok	

6.4.2 Účelové cvičenia

Časový rozsah výučby v hodinách

prvý ročník	druhý ročník	tretí ročník	štvrtý ročník	spolu za 1. – 4. ročník
2 × 6 hodín	2 × 6 hodín	–	–	24 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Účelové cvičenia sú osobitnou formou vyučovania učiva ochrany života a zdravia. Ochrana života a zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách a tiež pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Účelový kurz ochrana života a zdravia je povinnou organizačnou formou vyučovania. Jeho zameranie je štruktúrované tak, aby sa ním rozšírili vedomosti žiakov, precvičili požadované zručnosti a prehĺbili osvojené postoje a návyky.

Účelové cvičenia sa uskutočňujú v 1. a 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka. Presný termín určí riaditeľ školy. Účasť žiakov je na cvičeniach povinná. Žiaci so zmenenou pracovnou schopnosťou plnia primerané úlohy podľa lekárskeho nálezu. Plán cvičenia určuje ciele a obsah cvičenia, priestory na činnosť, zaradenie učiteľov školy do výkonových funkcií. Stanoví spôsob ich prípravy, ako aj prípravu žiakov, materiálno, hygienicko-zdravotnícke a bezpečnostné opatrenia, prípadnú spoluprácu so spoločenskými organizáciami regiónu a orgánmi štátnej správy. Program cvičenia sa realizuje spravidla v dvojhodinových jednotkách. Presun na miesto konania sa nezapočíta do času cvičenia, ak nie je jeho súčasťou.

Ciele vyučovacieho predmetu

- Všeobecným cieľom je poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky a formulovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí.
- Cieľom ochrany života a zdravia je umožniť žiakom primerane sa oboznamovať, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať správne návyky a postoje zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, pri pobyte a pohybe v prírode.
- Predmet umožňuje žiakom naučiť sa správaniu v spoločnosti v prípadoch riešenia konfliktov.
- Umožniť žiakom osvojenie vedomostí a zručností v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života.

- Rozvíjať u žiakov používanie vedomostí a zručností, ktoré súvisia so starostlivosťou o svoje telo, s aktívnym pohybovým režimom a rozvojom celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Absolventi účelových cvičení by mali vedieť popísať právne normy upravujúce povinnosti prípravy občanov Slovenskej republiky na ochranu ich zdravia, ochranu prírody a obranu vlasti, mať prehľad o orgánoch a organizáciách podieľajúcich sa na brannej, ekologickej a humanitárnej výchove občanov, mať schopnosť poskytnúť prvú pomoc pri úrazoch, mať základné schopnosti pri riešení mimoriadnych situácií alebo udalostí, chrániť prírodu a životné prostredie, mať záujem o športové aktivity podporujúce jeho telesný a zdravotný rozvoj.

Stratégie vyučovania

Metódy práce

- Informačno-receptívna – výklad
- Reprodukčná – riadený rozhovor
- Názorná ukážka

Formy práce

- Hromadná forma práce
- Skupinová forma práce
- Individuálny prístup

Učebné zdroje

Odborná literatúra

- Kolektív: Didaktika školskej telesnej výchovy, FTVŠ UK 2001,ISBN 80-968252-5-9
- Šimonek J. a kol.: Metodika telesnej výchovy pre SOŠ, SPN 2004,ISBN 80-10-00380-8

Didaktická technika

- Projektor, počítač, tlačiareň, interaktívna tabuľa, video a DVD prehrávač

Materiálne výučbové prostriedky

- lekárnička

Ďalšie zdroje

- odborné filmy a diafilmy, internet

Obsah vzdelávania

Prvý ročník	2 × 6 hodín
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prvé cvičenie Teoretická príprava (2 hodiny) Zdravotná príprava – všeobecné zásady prvej pomoci (prístup k zranenému, poradie naliehavosti ošetrovania) a zásada 3T (ticho, teplo, transport) – druhy a použitie zdravotníckeho materiálu – zásady ošetrovania rany Mimoriadne udalosti – civilná obrana – organizácia CO na škole – spôsoby spúšťania varovných signálov a vyhlasovanie doplnkových slovných informácií, činnosť po varovaní Praktický výcvik (4 hodiny) Zdravotná príprava – poruchy dýchania, dusenie – prvá pomoc, zásady a spôsob umelého dýchania – masáž srdca – technika nepriamej masáže srdca – prvá pomoc pri rôznych druhoch krvácania – stabilizovaná poloha na boku Pobyt v prírode – určovanie svetových strán podľa prírodných javov v teréne – orientácia v teréne podľa mapy – usmernenie mapy – orientácia v teréne podľa buzoly – overovanie a rozširovanie poznávania topografických značiek – orientácia mapy podľa buzoly – určovanie azimutu na terénny bod – zisťovanie vlastného stanovišťa na mape	Žiak má: – vysvetliť zásady dodržiavania postupnosti pri poskytovaní prvej pomoci – určiť druhy zdravotníckeho materiálu – rozoznať varovné signály – zvládnuť spôsoby umelého dýchania – poskytnúť prvú pomoc pri krvácaní – určiť svetové strany – porozumieť orientácii v teréne podľa mapy
Druhé cvičenie Teoretická príprava (2 hodiny) Zdravotná príprava – šok a protišokové opatrenia – základná obväzová technika Mimoriadne udalosti – civilná obrana – možné zdroje ohrozenia v mieste sídla školy – definícia, delenie a charakteristika mimoriadnych udalostí. Príčiny vzniku mimoriadnych udalostí, Praktický výcvik (4 hodiny) Zdravotná príprava – prvá pomoc pri poranení hlavy – prvá pomoc pri poranení hrudníka – pomoc pri poranení brucha Pobyt v prírode – meranie azimutov na mape a ich prenášanie do terénu – určovanie stanovišťa na mape pomocou buzoly – spätné prenášanie azimutov – kreslenie pochodovej osi	Žiak má: – vysvetliť šok a obväzovú techniku – povedať možné zdroje ohrozenia – poskytnúť prvú pomoc – určiť stanovište na mape – nakresliť pochodovú os

Druhý ročník	2 × 6 hodín
Tematický celok (počet hodín) Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prvé cvičenie Teoretická príprava (2 hodiny) Zdravotná príprava – prvá pomoc pri poruchách pohybovej sústavy (pomliaždeniny, vyvrtnutia, zlomeniny) – improvizácia pri znehybnení Mimoriadne udalosti – civilná obrana – riešenie následkov mimoriadnych udalostí v škole – technické prostriedky požiarnej ochrany v sídle školy – spôsoby hasenia požiarov v škole Praktický výcvik (4 hodiny) Zdravotná príprava – poskytnutie prvej pomoci pri pomliaždeninách, vyvrtnutiach, zlomeninách – znehybnenie končatiny – transport zraneného Pobyt v prírode – orientácia v teréne podľa terénnych tvarov – zobrazovanie terénnych tvarov – – jednoduchá mapka okolia – určovanie nadmorskej výšky – orientačného bodu v teréne	Žiak má: – vysvetliť zásady poskytovania prvej pomoci – vysvetliť spôsoby hasenia požiarov – zvládnuť spôsoby poskytnutia prvej pomoci pri poruchách pohybovej sústavy, ukázať transport zranenej osoby – určiť svetové strany – nakresliť jednoduchú mapku okolia
Teoretická príprava (2 hodiny) Zdravotná príprava – rozlišovanie húb a prvá pomoc pri otrave hubami – poranenia chrbtice Mimoriadne udalosti – civilná obrana – ochrana pred biologickými a chemickými zbraňami – záchranné, lokalizačné a likvidačné práce Praktický výcvik (4 hodiny) Zdravotná príprava – prvá pomoc pri poranení chrbtice a panvy ošetrenie zlomenín rebier – transport zranených na nosidlách (zdravotnícke a improvizované) Pobyt v prírode – príprava a výber miesta pre stanový tábor – budovanie ohniska v prírode	Žiak má: – vysvetliť prvú pomoc pri otrave hubami – povedať možné zdroje ohrozenia – vysvetliť záchranné, lokalizačné a likvidačné práce – vysvetliť poranenia chrbtice – poskytnúť prvú pomoc – ukázať transport zraneného – určiť vhodné podmienky pre stanový tábor a ohnisko

6.4.3 Kurz na ochranu života a zdravia

Časový rozsah výučby v hodinách

prvý ročník	druhý ročník	tretí ročník	štvrtý ročník	spolu za 1. – 4. ročník
–	–	3 × 6 hodín	–	18 hodín

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Kurz na ochranu života a zdravia je osobitnou formou vyučovania učiva ochrany života a zdravia. Je vyvrcholením procesu výchovy žiakov v tejto oblasti, formuje ich vlastenecké povedomie, dotvára sústavu ich zručností a návykov o ochrane človeka a jeho zdravia, prispieva ku zvyšovaniu telesnej zdatnosti a psychickej odolnosti žiakov. Kurz na ochranu života a zdravia je povinnou organizačnou formou vyučovania.

Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá 3 dni po 6 hodín. Účasť žiakov na kurze je povinná. Kurz sa organizuje v spolupráci s Radou školy, zdravotníkymi, ochranárskymi a inými spoločenskými organizáciami, s orgánmi štátnej správy (policajným zborom, útvarmi civilnej ochrany apod.) Učivo sa realizuje v teoretickej príprave a praktickom výcviku.

Ciele vyučovacieho predmetu

- Všeobecným cieľom je poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky a formulovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí.
- Cieľom ochrany života a zdravia je umožniť žiakom primerane sa oboznamovať, osvojovať si, zdokonaľovať a upevňovať správne návyky a postoje zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, pri pobyte a pohybe v prírode.
- Predmet umožňuje žiakom naučiť sa správaniu v spoločnosti v prípadoch riešenia konfliktov.
- Umožniť žiakom osvojenie vedomostí a zručností v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života.
- Rozvíjať u žiakov používanie vedomostí a zručností, ktoré súvisia so starostlivosťou o svoje telo, s aktívnym pohybovým režimom a rozvojom celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách.

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Absolventi kurzu na ochranu života a zdravia by mali vedieť popísať právne normy upravujúce povinnosti prípravy občanov Slovenskej republiky na ochranu ich zdravia, ochranu prírody a obranu vlasti, mať prehľad o orgánoch a organizáciách podieľajúcich sa na brannej, ekologickej a humanitárnej výchove občanov, mať schopnosť poskytnúť prvú pomoc pri úrazoch, mať základné schopnosti pri riešení mimoriadnych situácií alebo udalostí, chrániť prírodu a životné prostredie, mať záujem o športové aktivity podporujúce jeho telesný a zdravotný rozvoj.

Stratégie vyučovania

Metódy práce

- Informačno-receptívna – výklad
- Reprodukčná – riadený rozhovor
- Názorná ukážka

Formy práce

- Hromadná forma práce
- Skupinová forma práce
- Individuálny prístup

Učebné zdroje

Odborná literatúra

- Kolektív: Didaktika školskej telesnej výchovy, FTVŠ UK 2001,ISBN 80-968252-5-9
- Šimonek J. a kol.: Metodika telesnej výchovy pre SOŠ, SPN 2004,ISBN 80-10-00380-8

Didaktická technika

- Projektor, počítač, tlačiareň, interaktívna tabuľa, video a DVD prehrávač

Materiálne výučbové prostriedky

- lekárnička

Ďalšie zdroje

- odborné filmy a diafilmy, internet

Obsah vzdelávania

Tretí ročník	3 × 6 hodín
Tematický celok (počet hodín)	Výkonový štandard
Obsahový štandard Prvé cvičenie Teoretická príprava (2 hodiny) Zdravotná príprava – všeobecné zásady prvej pomoci (prístup k zranenému, poradie naliehavosti ošetrovania) a zásada 5T (ticho, teplo, tekutiny, tlákanie bolesti, transport) – druhy a použitie zdravotníckeho materiálu – zásady ošetrovania rany Mimoriadne udalosti – civilná obrana – organizácia CO na škole – spôsoby spúšťania varovných signálov a vyhlasovanie doplnkových slovných informácií, činnosť po varovaní Praktický výcvik (4 hodiny) Zdravotná príprava – poruchy dýchania, dusenie – prvá pomoc, zásady a spôsob umelého dýchania – masáž srdca – technika nepriamej masáže srdca – prvá pomoc pri rôznych druhoch krvácania – stabilizovaná poloha na boku	Žiak má: – vysvetliť zásady dodržiavania postupnosti pri poskytovaní prvej pomoci – vysvetliť spôsoby hasenia požiarov – zvládnuť spôsoby poskytnutia prvej pomoci pri poruchách pohybovej sústavy – ukázať transport zranenej osoby
Druhé cvičenie Teoretická príprava (2 hodiny) – ochrana a správanie sa v prírode – nácvik orientácie v teréne z buzolou Praktický výcvik (4 hodiny) Pobyt v prírode – orientácia v teréne podľa terénnych tvarov – zobrazovanie terénnych tvarov - jednoduchá mapka okolia – určovanie nadmorskej výšky orientačného bodu v teréne	Žiak má: – určiť vhodné podmienky pre stanový tábor a ohnisko – určiť svetové strany – nakresliť jednoduchú mapku okolia
Tretie cvičenie Teoretická príprava (2 hodiny) – požiarová ochrana obyvateľstva – práca policajného zboru Praktický výcvik (4 hodiny) – praktické ukážky hasičského zboru – praktické ukážky policajného zboru	Žiak má: – povedať možné zdroje ohrozenia – vysvetliť záchranné, lokalizačné a likvidačné práce – pomenovať omamnú látku a ich zdroj získania – rozoznať technické prostriedky PO – vysvetliť spôsoby hasenia požiarov

Spôsob a podmienky ukončovania štúdia a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Úspešným absolvovaním školského vzdelávacieho programu môže žiak získať **úplné stredné odborné vzdelanie**, ak úspešne ukončil posledný ročník štvorročného vzdelávacieho programu odboru vzdelávania v strednej odbornej škole, ktorý sa ukončuje **maturitnou skúškou**.

Cieľom maturitnej skúšky je overenie vedomostí, zručností a kompetencií žiakov v rozsahu učiva určeného katalógom cieľových požiadaviek, ktoré sú zároveň vzdelávacími štandardmi štátneho vzdelávacieho programu.

Maturitná skúška v strednej odbornej škole pozostáva z **teoretickej časti maturitnej skúšky a odbornej zložky maturitnej skúšky**.

Medzi povinné predmety **teoretickej časti maturitnej skúšky** patrí slovenský jazyk a literatúra a cudzí jazyk (anglický, nemecký, ruský) na úrovni B1 podľa úrovni jazykovej náročnosti Spoločného európskeho referenčného rámca.

Cieľom **odbornej zložky maturitnej skúšky** je overenie vedomostí a zručností v rozsahu učiva odborných vyučovacích predmetov určených vzdelávacími štandardmi. Odborná zložka maturitnej skúšky sa člení na teoretickú časť odbornej zložky maturitnej skúšky a praktickú časť odbornej zložky maturitnej skúšky.

Maturitná skúška sa skladá z internej a externej časti. **Externú časť maturitnej skúšky** tvorí písomný test, ktorý zadáva a vyhodnocuje Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania. Externá časť maturitnej skúšky sa vykonáva v rovnakom čase na celom území Slovenskej republiky. Povinné predmety externej časti sú slovenský jazyk a literatúra a cudzí jazyk.

Interná časť maturitnej skúšky sa koná formou písomnou, ústnou, praktickou, predvedením komplexnej úlohy, obhajoby komplexnej odbornej práce alebo projektu, popr. úspešnej súťažnej práce, realizácie a obhajoby experimentu alebo kombináciou rôznych foriem. Písomnú formu internej časti maturitnej skúšky tvorí súbor tém alebo zadaní, ktoré zadáva Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania. Písomná forma internej časti maturitnej skúšky sa vykonáva v rovnakom čase na celom území Slovenskej republiky.

Žiak môže dobrovoľne vykonať maturitnú skúšku aj z ďalších predmetov, ktoré sú súčasťou vzdelávacieho programu študijného odboru v stredných školách, ktorý žiak študuje.

Maturitná skúška sa koná v riadnom alebo mimoriadnom skúšobnom období v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Maturitnú skúšku žiak koná pred predmetovou maturitnou komisiou.

Klasifikácia žiaka na maturitnej skúške je vyjadrená stupňom prospechu alebo percentom úspešnosti. Žiak úspešne zložil maturitnú skúšku, ak úspešne zložil maturitnú skúšku zo všetkých predmetov maturitnej skúšky.

Podrobnosti o skladbe predmetov maturitnej skúšky, forme konania maturitnej skúšky, pokyny na vykonávanie externej časti maturitnej skúšky, písomnej formy internej časti maturitnej skúšky a internej časti maturitnej skúšky a podrobnosti hodnotenia a klasifikácie maturitnej skúšky sú uvedené vo všeobecne záväznom právnom predpise o ukončovaní štúdia na stredných školách.

Úspešným absolvovaním posledného ročníka vzdelávacieho programu a maturitnej skúšky žiak získa stupeň vzdelania *úplné stredné odborné vzdelanie s maturitou a výučným listom ISCED 354*.

Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie o maturitnej skúške. Podľa tohto školského vzdelávacieho programu žiaci absolvujú najmenej 1 400 vyučovacích hodín praktického vyučovania, z ktorých najmenej 1 200 vyučovacích hodín tvorí odborný výcvik. Tým majú možnosť získať výučný list, ktorý je ich **dokladom o získanej kvalifikácii**. K vysvedčeniu o maturitnej skúške vydá škola dodatok, ktorý obsahuje podrobnosti o absolvovanom vzdelávacom programe.

Materiálno-technické a priestorové podmienky

8.1 Druh zariadenia a dispozičné riešenie

Súkromná stredná odborná škola hutnícka Železiarne Podbrezová je tvorená sústavou viacpodlažných murovaných budov, ktorej súčasť tvorí suterén, prízemie, prvé a druhé poschodie, kde sú vytvorené priestory pre zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu pre denné štúdium s priestorovým členením pre bežné vyučovanie, odborné učebne a odborný výcvik.

Základné priestorové podmienky, podľa ktorých sa bude poskytovať tento vzdelávací program, sú vymedzené Štátnym vzdelávacím programom.

8.2 Priestorové zabezpečenie prevádzky školy

Priestorové zabezpečenie prevádzky školy na úrovni školského manažmentu pozostáva z kancelárie riaditeľa školy, kancelárie pre zástupcov riaditeľa školy a kancelária pre ekonomický úsek.

Pedagogickí zamestnanci školy majú k dispozícii zborovňu, kabinety pre učiteľov, majstrov odbornej výchovy a vychovávateľov.

Technicko-ekonomický úsek disponuje kanceláriami pre sekretariát, ekonómov a správcu budov, skladovacími priestormi, archívmi, rozhlasovým štúdiom.

Škola disponuje aj školskou knižnicou.

8.3 Priestorové zabezpečenie teoretického vyučovania

Vyučovanie je zabezpečované v nasledujúcich učebniach:

Druh učebne	Počet	Celková kapacita žiakov
kmeňová	9	117
elektrotechniky	2	20
informatiky	1	18
multimediálna	2	40
pre delené hodiny	2	24
fyziky	1	24
hutnícka	1	24
strojárská	1	24
metrológie*	1	20
pneumatiky, hydrauliky a mechatroniky*	1	20
programovania CNC strojov*	1	12

* Spoločné učebne s odborným výcvikom.

Počet žiakov v učebniach sa určuje tak, aby v kmeňových učebniach bolo na jedného žiaka aspoň 1,65 m² a v odborných učebniach, počítačových učebniach a jazykových učebniach najme-

nej 2 m² plochy. Súčasťou školy je aj telocvičňa, so zabezpečením (šatne, WC, sprchy) posilňovňa a golfový trenažér, ktoré sú umiestnené v suteréne školy. V areáli školy sa nachádza workoutové ihrisko, športové ihrisko s umelým trávnikom pre loptové hry a krúžkovú činnosť športového zamerania. Tieto priestory slúžia na športovanie žiakov SSOŠH ŽP aj SG ŽP bez osobitného členenia pre jednotlivé školy.

Priestor pre odkladanie vrchného odevu

Pre odloženie vrchného odevu slúžia šatne v prízemnej časti budovy v ktorých sú skrinky pre každého žiaka samostatne. Šatne sú oddelené, zvlášť pre chlapcov a zvlášť pre dievčatá.

Hygienická vybavenosť

Pre hygienu a osobnú potrebu žiakov sú zriadené zariadenia pre osobnú hygienu (WC a umývadlá), ktoré sa nachádzajú na každom podlaží, oddelene pre chlapcov a dievčatá. V každej triede je umývadlo s tečúcou pitnou vodou.

Osvetlenie

Všetky priestory pre vyučovanie a odborný výcvik vrátane spojovacích chodieb kancelárií a priľahlých priestorov sú osvetlené žiarivkovými alebo LED svetidlami, prostredníctvom ktorých je vytvorené dostatočné a vhodné osvetlenie pracovných a vyučovacích priestorov.

8.4 Priestorové zabezpečenie odborného výcviku

Odborný výcvik je zabezpečovaný v rámci jednotlivých profesií vo vlastných zariadeniach Súkromnej strednej odbornej školy hutníckej Železiarne Podbrezová v 18 učebniach s priestorovým členením podľa jednotlivých odborností na prízemí a prvom poschodí a prevádzkových pracoviskách v Železiarňach Podbrezová a.s. So Železiarňami Podbrezová a.s. sú uzatvorené platné dohody v zmysle zákona, na vykonávanie odborného výcviku so zameraním na prehĺbenie získaných vedomostí a zručností.

Vlastné priestory odborného výcviku sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Druh dielne/učebne	Počet	Celková kapacita žiakov
ručné spracovanie kovov	7	84
strojné obrábanie kovov	2	18
elektromechanika	4	48
zvarovňa elektrickým oblúkom	1	10
zvarovňa plameňom	1	8
kováčska	1	12
metrológie*	1	20
pneumatiky, hydrauliky a mechatroniky*	1	20
programovania CNC strojov*	1	12

* Spoločné učebne s teoretickým vyučovaním.

Osobná hygiena

Dielne odborného výcviku sú vybavené priestormi (šatne) ktoré sú v prízemnej časti objektu dielni a sú určené na odkladanie osobných odevných zvrškov pred nástupom na odborný výcvik, ako aj odkladanie pracovného odevu. Šatne sú vybavené osobnými šatníkmi pre každého žiaka

zvlášť. Pri šatniach sú aj zariadenia pre osobnú hygienu (WC, umýváreň) s teplou a studenou vodou.

Materiálne zabezpečenie

Zabezpečenie odborného výcviku potrebným materiálom je riešené skladosť pre hutný materiál a pre ostatný materiál vo vnútri budovy na prvom poschodí v blízkosti dielni. Ručné nástroje, prenosné elektrické náradie je riešené v oddelenom priestore (výdajni náradia) na prízemí. Spotrebný materiál (zvárací, spojovací ap.) je riešený v oddelenom sklade na prízemí.

8.5 Zabezpečenie stravovania a ubytovania

Stravovanie

Stravovanie je zabezpečené v školskej výdajnej jedálni na prízemí s kapacitou 120, s možnosťou celodenného stravovania. Dovož, ohrev a výdaj stravy je zabezpečený pracovníkmi ŽP Gastro-servis s.r.o. Okrem školskej jedálne s výdajom teplej stravy je v škole zriadená oddychová zóna s možnosťou zakúpenia stravy a občerstvenia (minerálna voda, malinovka, obložené žemle, ap.).

Ubytovanie

Na ubytovanie slúži školský internát umiestnený v areály školy, ktorého súčasť tvorí suterén a prvé až ôsme poschodie s kapacitou 96 osôb, s jedným schodišťom a výťahom pre osoby. Každé poschodie je tvorené štyrmi bunkami s dvoma izbami, väčšia izba o rozlohe 18 m² a menšia o rozlohe 7,6 m². V každej bunke je samostatné WC, samostatný sprchovací kút s umývadlom s teplou a studenou vodou a toaletnou skrinkou. V bunkách sú tri (štyri) posteľe, dve (tri) vo väčšej izbe a jedna posteľ v menšej izbe. Vybavenosť izieb je štandardná (skrine na uloženie odevu, nočné stolíky, stôl a stoličky). Na každom druhom poschodí je jedna kuchynka s možnosťou vlastnej prípravy jedál s kuchynskou linkou a príslušenstvom. Pre ubytovaných žiakov sú zriadené spoločenské miestnosti s televízorom a spoločenskými hrami, ktoré slúžia zároveň aj ako študovne. Pre vychovávateľov sú zriadené samostatné miestnosti.

Ubytovanie žiakov je zabezpečované vychovávateľmi, každodenne počas pracovného času t.j. pondelok až piatok v rozsahu 24 hodín. V prípade povoleného zotrvania žiakov na internáte počas víkendov, alebo sviatkov je dozor zabezpečovaný vychovávateľmi počas celých 24 hodín.

Internát slúži na ubytovanie žiakov študujúcich v SSOŠH ŽP a SG ŽP bez osobitného členenia priestorov pre jednotlivé školy.

8.6 Technicko-ekonomické zabezpečenie

Celkový chod SSOŠH ŽP je zabezpečovaný po technickej a ekonomickej stránke. Je tvorený rozdeľovaním prostriedkov na zabezpečenie materiálových, energetických a mzdových potrieb. Je zabezpečovaný bezporuchový chod technických zariadení, opravou a údržbou celého objektu, dodávkou pitnej vody a teplej vody. Opravy skúšky a odborné prehliadky objektu a technických zariadení sa vykonávajú v rámci centrálnej údržby Železiarní Podbrezová a.s.

Upratovanie

Upratovanie priestorov SSOŠH ŽP je zabezpečované dodávateľsky. Forma a periodicita čistenia a dezinfekcie priestorov je určená na základe vypracovaného a schváleného plánu, v ktorom sú definované spôsoby a postupy uvedených činností. Do upratovania je zahrnutý aj internát a výmena a pranie posteľného prádla.

Zvýšená starostlivosť o čistotu a hygienu školských priestorov je podmienená dodržiavaním hygienických zásad a predpisov vyplývajúcich aj z vnútorného poriadku školy. Žiaci sú povinní:

- v škole používať predpísané oblečenie podľa pokynov školy
- prezúvať sa v priestoroch školy a používať hygienicky nezávadnú obuv
- udržiavať svoje osobné veci v čistote a poriadku
- udržiavať osobnú hygienu, starať sa o osobný vzhľad, primeraný k dobe a miestu kde sa žiak nachádza
- starať sa o svoje študijné a pracovné prostredie

Nakladanie z tuhým odpadom a odpadových vôd

Na škole je zavedený zber separovaného odpadu. Komodity, ktoré sú určené na recykláciu sa zbierajú do určených nádob v priestoroch chodieb a ďalších priestoroch. Medzi zbierané komodity patria plasty, papier, sklo, elektrozariadenia, svetelné zdroje, tonery, prenosné batérie a akumulátory. Odvoz jednotlivých vytriedených komodít je zabezpečený zmluvnými firmami.

Ostatný tuhý odpad sa zhromažďuje v odpadových košoch, ktoré sú umiestnené v primeranom množstve vo všetkých priestoroch. Vynášaný je denne do kontajnerov v areáli školy a vyváža sa prostredníctvom ŽP a.s. na skládku odpadu Sekológ s.r.o. v Brezne.

Splaškové vody sa odvádzajú splaškovou kanalizáciou do biologickej čistiarne odpadových vôd, ktorej prevádzkovateľom sú Železiarne Podbrezová a.s.

Pitná voda

Požadovaná potreba pitnej vody je riešená napojením celého objektu SSOŠH ŽP na verejný vodovod zo Železiarní Podbrezová a.s., ktoré majú vlastný zdroj pitnej vody a odber je realizovaný na základe zmluvy.

Vykurovanie a ohrev teplej úžitkovej vody

Vykurovanie priestorov SSOŠH ŽP a ohrev teplej úžitkovej vody je zabezpečované prostredníctvom vlastnej teplovodnej kotolne na vykurovacie médium zemný plyn.

Ochrana nefajčiarov

V zmysle zákona NR SR č. 377/2004 Z.z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v rámci vnútorných predpisov SSOŠH ŽP v celom areáli platí pre žiakov a zamestnancov školy zákaz fajčenia. Vo vstupných priestoroch sú umiestnené tabule o zákaze fajčenia doplnené o informáciu, kde a na ktoré kompetentné orgány je možné podať oznámenie o porušení tohto zákona.

Zabezpečenie odborných prehliadok a skúšok

Vykonávanie pravidelných odborných prehliadok a skúšok technických zariadení podľa schváleného plánu odborných prehliadok a skúšok v zmysle platných zákonov, vyhlášok a príslušných STN je zabezpečené dodávateľsky alebo v spolupráci so Železiarňami Podbrezová a.s.

Bezpečnostné zásady, ochrana pred požiarmi, prvá pomoc a osobné ochranné pracovné pomôcky

Zamestnanci školy pracujú podľa popisu pracovných činností. Aktuálne požiadavky sú riešené pokynmi nadriadených zamestnancov v rozsahu ich riadiacich kompetencií.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci v SSOŠH ŽP je zabezpečovaná v zmysle koncepcie politiky BOZP, zásad BOZP a PO prijatých a platných v škole a vyhodnotenia rizík na pracoviskách.

Zahŕňa spôsob výkonu pracovných činností, spôsob obsluhy technických zariadení, informovanie zamestnancov a žiakov, ochranu pred požiarmi, poskytnutie prvej pomoci v prípade potreby a poskytovanie osobných ochranných pracovných pomôcok.

Za dodržiavanie ustanovení vnútorného poriadku žiakmi týkajúcich sa napomáhania vytváraniu zdravých pracovných a životných podmienok sú zodpovední pedagogickí zamestnanci, ktorí v rámci vlastnej náplne práce svojou starostlivosťou o zverený majetok školy, dbajú na hygienickú manipuláciu a udržiavanie používaných učebných pomôcok a inventáru školy.

Starostlivosť o vonkajšie priestory

Udržiavanie vonkajších plôch je zabezpečované prostredníctvom Železiarní Podbrezová a.s., pravidelným kosením trávnatých plôch v takom intervale, aby sa zabránilo kvitnutiu tráv a burín. V zimnom období vykonáva odhrňovanie snehu z prístupových ciest prevádzka doprava Železiarní Podbrezová a.s.

V prípade výskytu živočíšnych škodcov v areály školy správca budov okamžite zabezpečí dezinfekciu a deratizáciu priestorov odborne spôsobilou firmou pre danú činnosť.

Uloženie nebezpečného odpadu

V prípade vzniku nebezpečného odpadu, použité hydraulické kvapaliny a pod., sa tento likviduje prostredníctvom Železiarní Podbrezová a.s. na základe zmluvy o likvidácii nebezpečného odpadu.

Ochrana objektu

Ochrana celého objektu SSOŠH ŽP denne počas 24 hodín je vykonávaná pracovníkmi ŽP Bezpečnostné služby s.r.o.

Pokyny pre návštevníkov

Každá cudzia osoba pri návšteve školy je povinná:

- zapísať sa do knihy návštev vedenej na vrátnici a pravdivo uviesť čas návštevy a účel návštevy
- pedagogických zamestnancov navštevovať len z pracovných dôvodov a v čase keď nevykonávajú priamu vyučovaciu činnosť určenú rozvrhom hodín, alebo pokynom nadriadeného zamestnanca na zastupovanie za neprítomného pedagogického zamestnanca, najvhodnejšie počas prestávok.

Opatrenie pre prípad mimoriadnych udalostí a havárií, dôležité telefónne čísla

V prípade požiaru, živelných pohrôm a iných mimoriadnych udalostí sa postupuje v súlade s Požiarnym štatútom SSOŠH ŽP a podľa metodických pokynov pri vzniku mimoriadnych udalostí, ktoré sa nachádzajú v dokumentácii CO školy. Lekárničky pre prípad poskytnutia prvej pomoci sa nachádzajú na sekretariáte TV, v chemickom laboratóriu, v kancelárii MOV, na vrátnici, pri vychovávateľke v školskom internáte, v školskej kuchyni, v plynovej kotolni. Na jednotlivých úsekoch SSOŠH ŽP sú sprístupnené dôležité telefónne čísla pre prípad núdze.

	telefónne číslo
Riaditeľ SSOŠH ŽP	671 2720, 0911 561 035
Tiesňové volanie	112
Dispečing ŽP a.s.	645 4020, 4021
Manažér preventívnych služieb	0915 987 866
Požiarna ochrana	150
Závodný hasičský útvar ŽP a.s.	645 2222, 5222
Polícia Podbrezová	617 1157, 158
Plynárne Brezno	611 3230
Vodárne ŽP a.s. Podbrezová	645 5164
Nemocnica Brezno	282 0111, 155

Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia žiakov

Hodnotenie na vyučovaní je nevyhnutné, bez hodnotenia stráca vyučovanie podstatnú stránku. Musí byť však správne a spravodlivé.

Žiak sa v procese výchovy a vzdelávania hodnotí:

- priebežne – priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a má hlavne motivačný charakter; učiteľ zohľadňuje vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliada na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
- celkovo – celkové hodnotenie žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa uskutočňuje na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete. Žiak má právo dozvedieť sa spôsob a výsledok hodnotenia. Pravidlá pre hodnotenie a klasifikáciu prospechu a správania žiakov sú uvedené v školskom poriadku, ktorý je zverejnený na webovej stránke školy a v učebných osnovách jednotlivých predmetov.

Kvalita a forma hodnotenia je vždy odvodená od cieľa, ktorý je pre daný obsahový celok formulovaný. Ciele vo vyučovaní majú rôzne úrovne náročnosti a sledujú kvality žiaka v rôznych oblastiach jeho rozvoja, preto je aj hodnotenie realizované podľa povahy týchto cieľov. Hodnotenie žiaka sa vykonáva klasifikáciou, slovným hodnotením alebo kombináciou klasifikácie a slovného hodnotenia. O spôsobe hodnotenia jednotlivých vyučovacích predmetov rozhodne riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade.

Naším cieľom je poskytovať žiakovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získava informácie o tom, ako danú problematiku zvláda, ako dokáže zaobchádzať s tým, čo sa naučil, v čom sa zlepšil a v čom má ešte nedostatky. Hodnotenie žiaka vychádza zo stanovených cieľov a konkrétnych kritérií, ktorými sa dá jeho výkon zmerať. Preto neoddeliteľnou súčasťou je aj konkrétne odporúčanie alebo rada, ako má žiak ďalej postupovať, aby svoje nedostatky odstránil. Kontrolu vyučovacieho procesu budeme orientovať na skúšanie a hodnotenie žiakov. Postup hodnotenia a klasifikácie žiakov realizujeme podľa platnej legislatívy.

Skúšanie

Počas skúšania preverujeme, čo žiak vie a čo nevie, alebo čo má vedieť, ako sa má zlepšiť v porovnaní sám so sebou alebo s kolektívom – zisťujeme stupeň dosiahnutia cieľov vyučovacieho procesu. Využívame širokú škálu rôznych spôsobov a postupov – individuálne, frontálne, skupinovo, priebežne alebo súhrne po ukončení tematického celku alebo na konci školského roka, ústne, písomne (didaktické testy, písomné cvičenia a úlohy, projekty, a pod.). Skúšaním preverujeme výkon žiaka z hľadiska jeho relatívneho výkonu individuálneho výkonu (porovnáme jeho súčasný výkon s jeho prechádzajúcim výkonom). Preto neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia musí byť aj konkrétne odporúčanie alebo rada, ako má žiak ďalej postupovať, aby svoje nedostatky odstránil.

Pri skúšaní preverujeme výkon žiaka na základe jeho výkonového štandardu, ktorý je formulovaný v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu ako vzdelávací výstup.

Dôležitou súčasťou skúšania je aj formatívne hodnotenie, ktoré považujeme za významnú súčasť motivácie žiaka do jeho ďalšej práce, za súčasť spätnej väzby medzi učiteľom a žiakom.

Hodnotenie

Cieľom hodnotenia žiaka v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a kde má rezervy. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Pri klasifikácii používajú vyučujúci platnú klasifikačnú stupnicu. Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia žiaka je aj jeho správanie, prístup a postoje. Hodnotenie nikdy nesmie viesť k zníženiu dôstojnosti, sebadôvery a sebaúcty žiaka.

Na sledovanie cieľov ŠkVP a kvality ich plnenia slúži pravidelné hodnotenie úrovne kompetencií prevažne formou hospitácií. Priebežné hodnotenie predmetovými komisiami sa uskutočňuje každoročne na konci prvého a druhého polroka.

Okrem foriem hodnotenia práce žiaka učiteľmi školy sa snažíme vytvárať podmienky aj pre sebahodnotenie žiakov. Využíva sa na hodnotenie práce žiaka počas vyučovacej jednotky – hodnotenie okamžitého výkonu, hodnotenie podielu žiaka pri práci v skupine, hodnotenie štvrtročné po predmetoch a výstupné hodnotenie.

9.1 Hodnotenie a klasifikácia žiakov

Hodnotenie žiaka sa v rámci vzdelávania vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov klasifikáciou: 1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný a 5 – nedostatočný.

V predmetoch, ktoré sa neklasifikujú, sa v katalógovom liste žiaka a na vysvedčení žiaka uvedie sa „absolvoval/absolvovala“ alebo „neabsolvoval/neabsolvovala“ v súlade so školským vzdelávacím programom. Zákonných zástupcov žiaka informuje priebežne o prospechu a správaní žiaka triedny učiteľ – výpisom známok, ktorý predkladá zákonnému zástupcovi raz štvrtročne (využíva aktivity rady rodičov), a tiež priebežne za jednotlivé predmety zápisom známok do elektronickej žiackej knižky.

V prípade výrazného zhoršenia prospechu alebo správania informuje triedny učiteľ s vedúcim riaditeľ školy zákonnych zástupcov písomne.

9.2 Všeobecné zásady hodnotenia a klasifikácie žiakov

Žiak je v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu hodnotený systematicky podľa úrovne dosiahnutých vedomostí a zručností daných platnými učebnými osnovami a vzdelávacími štandardmi. Hodnotenie a klasifikácia preukázaného výkonu žiaka v príslušnom predmete nemôžu byť znížené na základe správania žiaka. Žiak má právo

- a) vedieť, čo sa bude hodnotiť a akým spôsobom,
- b) dozvedieť sa výsledok každého hodnotenia,
- c) na objektívne hodnotenie.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa vykonáva

- a) priebežná klasifikácia (čiastkové výsledky)
- b) a súhrnná klasifikácia žiaka (konci každého polroka).

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov so zdravotným znevýhodnením sa zohľadňuje ich zdravotné postihnutie. Pri písomných prácach môže učiteľ pri klasifikácii známkou uviesť slovný komentár, v ktorom vysvetlí nedostatky a zdôrazní pozitíva písomnej práce.

9.3 Získavanie podkladov na hodnotenie a klasifikáciu

Podklady na hodnotenie a klasifikáciu výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka získava učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- a) sledovaním stupňa rozvoja individuálnych osobnostných predpokladov a talentu,
- b) sústavným sledovaním výkonov žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- c) rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, praktické, pohybové a didaktické testy),
- d) konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby aj s výchovným poradcom,
- e) rozhovormi so žiakom.

Učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka v elektronickej žiackej knižke. V priebehu školského roka zaznamenáva výsledky žiaka a jeho prejavy najmä preto, aby mohol žiakovi poskytnúť spätnú väzbu a usmerňovať výchovno-vzdelávací proces žiaka v zmysle jeho možností rozvoja a informovať zákonných zástupcov žiaka. Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky. Žiak by mal byť v priebehu polroka z jedného vyučovacieho predmetu s hodinovou dotáciou jedna hodina týždenne vyskúšaný minimálne dvakrát, z vyučovacieho predmetu s hodinovou dotáciou vyššou ako jedna hodina týždenne minimálne trikrát.

Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a klasifikácie so zdôvodnením. Po ústnom vyskúšaní oznámi učiteľ výsledok hodnotenia ihneď, pri písomných skúškach najneskôr do 14 dní.

Jednotlivé druhy písomných skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok.

9.4 Postup pri hodnotení a klasifikácii prospechu

Pri ústnom skúšaní je žiak klasifikovaný známku. Hodnotenie písomnej práce je vyjadrené známku. Podkladom pre súhrnnú klasifikáciu predmetu sú:

- a) známky z ústnych odpovedí,
- b) známky z písomných prác,
- c) posúdenie faktorov a prejavov žiaka, ktoré majú vplyv na jeho školský výkon.

Výsledný stupeň prospechu žiaka vo vyučovacom predmete určí vyučujúci. V predmete, v ktorom vyučuje viac učiteľov, určia výsledný stupeň za klasifikačné obdobie príslušní učitelia po vzájomnej dohode.

Pri určovaní stupňa prospechu v jednotlivých predmetoch na konci klasifikačného obdobia sa hodnotí kvalita práce a učebné výsledky, ktoré žiak dosiahol počas celého klasifikačného obdobia. Pritom sa prihliada na systematickosť v práci žiaka, na jeho prejavované osobné a sociálne kompetencie ako je zodpovednosť, snaha, iniciatíva, ochota a schopnosť spolupracovať, a to počas celého klasifikačného obdobia. Stupeň prospechu sa neurčuje na základe priemeru známok získaných v danom klasifikačnom období, prihliada sa na dôležitosť a váhu jednotlivých známok.

9.5 Hodnotenie a klasifikácia správania

Klasifikáciu správania žiaka navrhuje triedny učiteľ po prerokovaní s učiteľmi, majstrami odbornej výchovy a schvaľuje riaditeľ po prerokovaní v pedagogickej rade.

Pri hodnotení a klasifikácii správania žiaka sa zohľadňuje plnenie ustanovení školského poriadku a ďalších vnútorných predpisov školy. Pri klasifikácii správania sa v jednotlivých prípadoch prihliada na zdravotný stav žiaka.

Správanie žiaka sa klasifikuje:

- a) stupňom 1 – veľmi dobré,
- b) stupňom 2 – uspokojivé,
- c) stupňom 3 – menej uspokojivé,
- d) stupňom 4 – neuspokojivé.

9.6 Opatrenia vo výchove

Opatrenia vo výchove navrhuje triedny učiteľ alebo riaditeľ a udeľuje sa po prerokovaní v pedagogickej rade. Žiakovi možno udeliť pochvalu za vzorné správanie, vzorné plnenie povinností, mimoriadny prejav aktivity a iniciatívy, dlhodobú svedomitú prácu, výrazne prosociálne správanie, ktoré pozitívne ovplyvňuje sociálnu klímu v triede a v škole a záslužný alebo statočný čin. Pochvala alebo iné ocenenie sa udeľuje na zhromaždení triedy alebo školy.

Na posilnenie disciplíny, za menej závažné, závažnejšie alebo opakované previnenia voči školskému poriadku, zásadám spolunažívania, ľudským právam, mravným normám spoločnosti alebo ak žiak narúša činnosť kolektívu, možno žiakovi uložiť napomenutie alebo pokarhanie nasledovne:

- a) napomenutie od triedneho učiteľa,
- b) pokarhanie od triedneho učiteľa,
- c) pokarhanie od riaditeľa.

Žiakovi možno uložiť za závažné alebo opakované previnenia voči školskému poriadku, zásadám spolunažívania, ľudským právam alebo mravným normám spoločnosti:

- a) podmienené vylúčenie zo štúdia,
- b) vylúčenie zo štúdia.

Tieto opatrenia vo výchove možno uložiť žiakovi len vtedy, ak skončil plnenie povinnej školskej dochádzky. Žiakovi je možné uložiť opatrenia vo výchove po prerokovaní v pedagogickej rade do dvoch mesiacov odo dňa, keď sa o previnení žiaka dozvedel pedagogický zamestnanec školy, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď sa žiak previnenia dopustil. Za jedno previnenie sa ukladá len jedno opatrenie vo výchove. Pred uložením opatrenia vo výchove je potrebné previnenie žiaka objektívne prešetriť.

Podľa potreby, najmä pri posudzovaní závažného alebo opakovaného previnenia, sa na jeho prerokovanie za účasti žiaka prizve zákonný zástupca žiaka, prípadne i delegovaný zástupca rady školy. Uloženie opatrenia vo výchove sa oznamuje žiakovi spravidla pred kolektívom triedy alebo školy.

V rozhodnutí o uložení opatrenia vo výchove sa určí skúšobná lehota, a to najdlhšie na jeden rok. Ak sa podmienenčne vylúčený žiak v skúšobnej lehote osvedčil, riaditeľ upustí od vylúčenia. Ak sa žiak v tejto lehote dopustí ďalšieho závažného previnenia, riaditeľ uloží žiakovi opatrenie vo výchove vylúčenie zo štúdia. Na rozhodnutie riaditeľa o uložení výchovného opatrenia pokarhanie od riaditeľa a podmienenčné vylúčenie zo štúdia sa žiak alebo zákonný zástupca žiaka sa nemôže proti tomuto rozhodnutiu odvolať.

Opatrenie vo výchove sa zaznamenáva do katalógového listu žiaka. Opatrenie vo výchove udelené, resp. uložené neplnoletému žiakovi oznamuje riaditeľ zákonnému zástupcovi žiaka písomne. Oznámenie je povinný zabezpečiť triedny učiteľ predložiť ho na podpis riaditeľovi školy.

9.7 Celkové hodnotenie

Celkové hodnotenie žiaka na konci prvého a druhého polroku vyjadruje výsledky jeho klasifikácie v povinných vyučovacích predmetoch, ktoré sa klasifikujú, a klasifikáciu jeho správania.

9.8 Komisionálne skúšky

Žiak sa klasifikuje podľa výsledkov komisionálnej skúšky

- a) ak vykonáva rozdielovú skúšku v stredných školách,
- b) ak je skúšaný v náhradnom termíne,
- c) ak žiak alebo zákonný zástupca požiada o preskúšanie žiaka,
- d) ak sa preskúšanie koná na podnet riaditeľa školy,
- e) ak vykonáva opravné skúšky,
- f) v štúdiu podľa individuálneho učebného plánu v stredných školách.

Komisia pre komisionálne skúšky má najmenej troch členov. Komisia sa skladá z predsedu, ktorým je spravidla riaditeľ školy alebo ním poverený učiteľ alebo majster odbornej výchovy, skúšajúceho učiteľa, ktorým je spravidla učiteľ alebo majster odbornej výchovy vyučujúci žiaka príslušný vyučovací predmet, a prísediaceho, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady pre príslušný alebo príbuzný vyučovací predmet. Výsledok komisionálnej skúšky vyhlási predseda komisie verejne v deň konania skúšky. Výsledok každej komisionálnej skúšky je pre klasifikáciu žiaka konečný.

Ak žiak alebo zákonný zástupca žiaka má pochybnosti o správnosti klasifikácie na konci prvého a druhého polroka, môže do troch pracovných dní odo dňa získania výpisu prospechu a správania žiaka za prvý polrok alebo do troch pracovných dní odo dňa vydania vysvedčenia požiadať riaditeľa školy o vykonanie komisionálnej skúšky; ak je vyučujúcim riaditeľ školy, o preskúšanie žiaka možno požiadať príslušný orgán miestnej štátnej správy v školstve. Preskúšať žiaka nemožno, ak bol v klasifikačnom období z tohto vyučovacieho predmetu hodnotený na základe komisionálnej skúšky.

O možnosti vykonať komisionálnu skúšku podľa odseku rozhodne riaditeľ školy. Riaditeľ školy môže povoliť prítomnosť zákonného zástupcu žiaka na jeho komisionálnom preskúšaní.

9.9 Opravné skúšky

Ak nemožno žiaka vyskúšať a klasifikovať v riadnom termíne v prvom polroku, žiak sa za prvý polrok neklasifikuje; riaditeľ školy určí na jeho vyskúšanie a klasifikovanie náhradný termín, a to spravidla tak, aby sa klasifikácia mohla uskutočniť najneskôr do dvoch mesiacov po skončení prvého polroka.

Ak nemožno žiaka vyskúšať a klasifikovať v riadnom termíne v druhom polroku, žiak je skúšaný aj klasifikovaný za toto obdobie spravidla v poslednom týždni augusta a v dňoch určených riaditeľom školy. Žiak, ktorý má na konci druhého polroka prospech nedostatočný najviac z dvoch povinných vyučovacích predmetov, môže na základe rozhodnutia riaditeľa školy vykonať z týchto predmetov opravnú skúšku.

Žiak, ktorý bez závažných dôvodov nepríde na opravnú skúšku, sa klasifikuje z vyučovacieho predmetu, z ktorého mal vykonať opravnú skúšku, stupňom prospechu nedostatočný.

Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Hodnotový systém školy sú ideály, podľa ktorých by sme mali smerovať naše správanie a konanie, smerujúce k formovaniu všeludských hodnôt u žiakov a zamestnancov školy.

Pedagogický pracovník SSOŠH ŽP:

- je dôležitým identifikačným autentickým vzorom pre žiakov, zároveň sprostredkovateľom nových informácií a poznatkov
- disponuje primeranými teoretickými a odbornými vedomosťami v predmetoch, ktoré vyučuje, vo vývinových charakteristikách detí, v organizácii vyučovacej jednotky, v didaktike, v hodnotení a má primerané jazykové a rečové schopnosti
- má pozitívny vzťah ku žiakom, vie žiakov motivovať, viesť ich k zodpovednosti, permanentne analyzuje a hodnotí vlastnú prácu, pracuje na jej zefektívňovaní a optimalizácii, chce sa stať lepším
- má zmysel pre primerané posúdenie reality, snahu po sabapoznaní, schopnosť ovládať svoje konanie, vytvárať pozitívne citové väzby s inými, je činorodý a tvorivý, odolný voči záťažím, má zmysel pre humor a optimizmus
- rýchle a adekvátne reaguje a rozhoduje, je samostatný, verbálne pohotový, pružný a tvorivý pri riešení problémov, stabilný a energický, spravodlivý a objektívny
- efektívne vedie vyučovanie poskytovaním jasných cieľov, pokynov, buduje na predchádzajúcich zručnostiach a vedomostiach, vytvára motivujúce prostredie k učeniu, zabezpečuje vhodné zdroje a ľahký prístup k informáciám, povzbudzuje aktivitu a zodpovednosť žiakov
- venuje sa hlavne rozvíjaniu osobnosti žiakov a jeho príprave pre úspešné plnenie pracovných povinností v ŽP a.s. a iných povinností v živote
- svojím prístupom k práci permanentne dokazuje, že je platným členom kolektívu pracovníkov ŽP a.s., prispieva k pozitívam imidžu vlastnej firmy

Realizácia týchto ideálov v konkrétnych podmienkach našej školy je zameraná na:

- Pestovanie vzájomnej úcty a vzájomnej dôvery v žiakoch a zamestnancoch – prakticky to znamená dať šancu každému žiakovi na nápravu pri pochybení, viesť žiakov sebapoznávaniu, sebahodnoteniu a učiť ich preberať zodpovednosť za svoje konanie. Tu majú široký priestor všetci učители a výchovní pracovníci, ale aj ostatní zamestnanci školy.
- Vštepovanie správneho chápania slobody, demokracie a zodpovednosti – učiť a viesť žiakov k poznaniu, že sloboda znamená zároveň i veľkú zodpovednosť, preto zodpovednosť za svoje konanie by mala byť vlastná každému žiakovi či zamestnancovi školy.
- Vedenie žiakov k vzájomnej spolupráci pri riešení problémov triedy a školy, k vzájomnej tolerancii, k upevňovaniu hrdosti na školu, ktorej sú žiakmi.
- Vštepovanie zásad efektívnej a slušnej komunikácie, slušného oslovovania a vzájomného zdravenia, vštepovania zásad úcty k sebe samému a úcty k ostatným ľuďom.

Realizácia týchto zásad v škole je však sťažovaná vplyvmi rodiny, masovo-komunikačných prostriedkov, dianím v našej spoločnosti a nesprávnymi zahraničnými vzormi našej mladej generácie.

Spôsob a postup pri hodnotení pedagogických zamestnancov školy pri vykonávaní ich pracovnej činnosti je upravený vnútornou smernicou. Hodnotenie je zamerané na získavanie informácií o schopnostiach, pracovnom výkone a správaní jednotlivých zamestnancov.

Systém hodnotenia pozitívne vplýva na pracovnú výkonnosť zamestnancov, motivuje a efektívne ich stimuluje plniť si svoje pracovné povinnosti a tak zvyšuje osobnú angažovanosť k skvalitňovaniu edukačného procesu. Zamestnanec sleduje a hodnotí svoj pracovný výkon a pracovné správanie a mení ich kvalitu prostredníctvom profesijného rozvoja, čím zvyšuje kvalitu celej organizácie. Aktívne a samostatne podáva návrhy na zlepšenie činnosti školy tak, aby boli dosiahnuté plánované úlohy a dosiahla sa strategická vízia školy.

Hodnotenie pedagogických zamestnancov školy má dve úrovne:

1. Neformálne hodnotenie je zamerané na priebežné hodnotenie nadriadeným v priebehu výkonu práce. Má príležitostnú povahu, je skôr determinované situáciou daného momentu, pocitom hodnotiaceho. Ide o súčasť každodenného vzťahu medzi nadriadeným a podriadeným, súčasť priebežnej kontroly plnenia pracovných úloh a pracovného správania.

2. Formálne hodnotenie je racionálnejšie a vykonáva sa v pravidelnom intervale. Vytvárajú sa z neho dokumenty, ktoré sa zaraďujú do osobných materiálov zamestnanca. Formálne hodnotenie hodnotí zamestnancov komplexnejšie podľa znalostí, zručností, kvalít, lepšie rozpoznáva, oceňuje, rozvíja silné stránky zamestnanca, taktiež lepšie rozpoznáva slabé stránky zamestnanca a umožňuje ich efektívnejšie odstraňovanie. Umožňuje lepšie rozpoznať potrebu vzdelávania a rozvojový potenciál zamestnanca, jeho vhodnosti pre vykonávanie náročnejšej práce, sústavnejšie orientuje pozornosť na výkon, zisťuje osobný vzťah zamestnanca k práci, škole ako pracovišku, k cieľom školy, ku žiakom, kolegom, rodičom, k nadriadeným a prispieva k zvyšovaniu pracovnej morálky na pracovisku. Patrí sem sledovanie výsledkov žiakov, ktorých pedagogický zamestnanec vychováva a vzdeláva – ich prospech, zapájanie žiakov do súťaží, do projektov, tvorba projektov pre žiakov, tvorba učebných pomôcok, zapájanie do mimoškolskej činnosti, vzájomné hodnotenie pedagogických zamestnancov, hodnotenie pedagogických zamestnancov žiakmi i rodičmi. Neoddeliteľnou súčasťou je hodnotenie vedenia pedagogickej dokumentácie, ostatnej písomnej agendy, aktívna účasť na poradách a zasadnutiach, podieľanie sa na tvorbe a realizácii školského vzdelávacieho programu, výchovného programu a šírenie dobrého mena školy.

Pedagogický zamestnanec je hodnotený na základe profesijných štandardov – súboru profesijných kompetencií potrebných na štandardný výkon pedagogickej činnosti pre kategóriu a podkategóriu pedagogického zamestnanca zaradeného na príslušný kariérový stupeň a na kariérovú pozíciu.

Úroveň kompetencií pedagogického zamestnanca a ich kvalita sa zisťuje prostredníctvom evalvačných nástrojov. Pri hodnotení sa využívajú rôzne nástroje, ktorými sa zisťujú výsledky, názory, odporúčania a pod. Využívajú sa metódy, ktorými disponuje pedagogika: pozorovanie vyučovania – hospitácie, hodnotiaci pohovor, dotazníky, ročný osobný list, štúdium dokumentov, analýza vyučovacieho procesu, analýza prác žiakov a pod.

Školský vzdelávací program
Hutníctvo – tvárnenie kovov

Vydal: Súkromná SOŠ hutnícka Železiarne Podbrezová, Družby 554/64, 976 81 Podbrezová

Rok vydania: 2020

Prvé vydanie

Text neprešiel jazykovou úpravou